

गाउँ कस्तुरिथाई विवरण

Village Profile-2076

गुल्मीदरबार गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
गौडाकोट, गुल्मी

गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण

(Village Profile)

२०७६ असार

तयार गर्न सहजीकरण गर्ने:

B AND P ENGINEERING SOLUTIONS Pvt Ltd GULMI

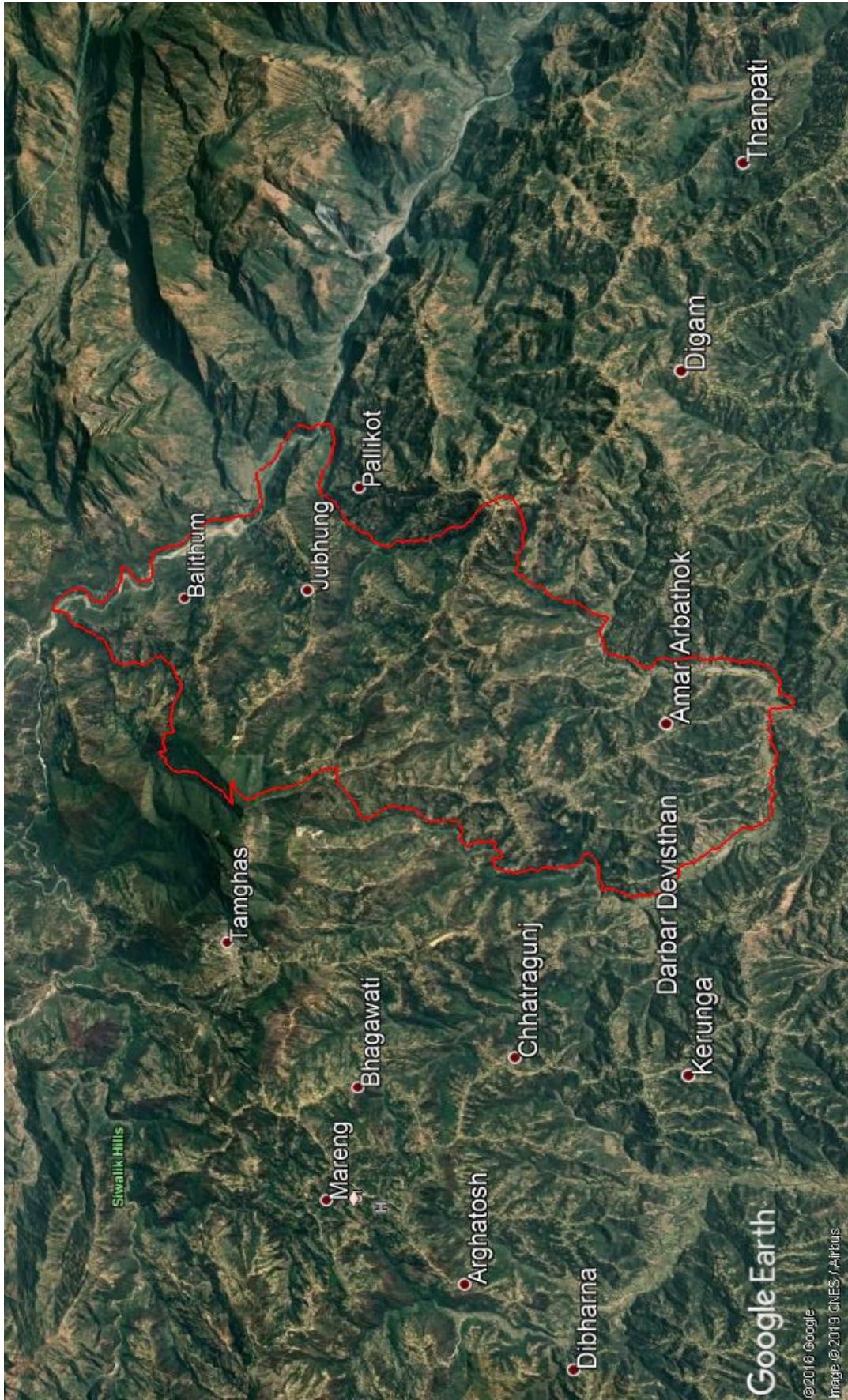

गुल्मीदरबार गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

गैङ्गाकोट गुल्मी

अवस्थिति नदी

प्रकाशकीय

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक नेपालको संविधान २०७२ को प्रभावकारी कार्यान्वय सँगै राज्य पूर्नसंचनाका आधारमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार प्रत्येक गाउँपालिकाले गाउँपालिका क्षेत्रको विकासका निम्न गाउँस्तरीय वस्तुगत तथ्याङ्क संकलन गरी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण देखिने मोत नक्सा तयार गर्नुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेको छ । यसका साथै गाउँपालिकाको विकासको विद्यमान स्थितिको विश्लेषण गरी गाउँपालिकाको विकासका प्रयासलाई दिशानिर्देश गर्न आवधिक तथा बार्षिक गाउँ विकास योजना तर्जुमा, योजनाको नितिजामूलक अनुगमन तथा गाउँपालिका विकासका प्रयासहरूको प्रभावको लेखाजोखा गर्न गाउँको वस्तुगत विश्लेषण विवरण तयार तथा अद्यावधिक गर्नु पर्ने नीतिगत व्यवस्था रहेको छ ।

गाउँपालिकाको समग्र नेतृत्व, तथा राजनीतिक दल, सेवा केन्द्र तथा गाउँपालिका समग्र सरोकारवालाको सहभागितामा आवधिक गाउँपालिका विकास योजनाको पहिलो भागको रूपमा यस गाउँपालिकाको गाउँ वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ । यस वस्तुगत विवरणले यस गाउँपालिका क्षेत्रको विकासमा मार्गदर्शन गर्ने विश्वास लिएका छौ । गाउँपालिकाको घरधुरी सर्वेक्षण तथा संस्थागत तथ्याङ्क संकलन तथा विश्लेषण गरी गाउँको भौगोलिक, जनसाधिक, आर्थिक, सामाजिक, भौतिक तथा वातावरणीय र संस्थागत स्थिति विश्लेषण सहित गाउँपालिका भित्र विकासका वस्तुगत चित्रण गर्ने प्रमुख उद्देश्य रहेको छ ।

अन्त्यमा, गुल्मीदरबार गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारीको कार्यमा प्राविधिक सहयोग गर्ने बि एण्ड पी इन्जिनियरिङ शोलुशन प्रा.लि. र यसका कर्मचारीहरु यसका अतिरिक्त गाउँपालिकाका कर्मचारी, वडा कार्यालयका पदाधिकारी, गणकहरूको योगदानको उच्च कदर गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्दछौं ।

बि एण्ड पी इन्जिनियरिङ शोलुशन प्रा. लि

गाउँपालिका अध्यक्षको संदेश

राज्य पूनर्संचनाका आधारमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार प्रत्येक गाउँपालिकाको विकासका लागि गाउँपालिका स्तरीय वस्तुगत तथ्याङ्क संकलन गरी गाउँको वस्तुगत विवरण देखिने मोत नक्सा तयार गर्नुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेको छ । यसका साथै गाउँपालिकाको विकासको विद्यमान स्थितिको विश्लेषण गरी गाउँपालिकाको विकासमा दिशानिर्देश गर्न आवधिक तथा वार्षिक विकास योजना तर्जुमा, योजनाको नितिजामूलक अनुगमनको लेखाजोखा गर्न गाउँको वस्तुगत विश्लेषण विवरण तयार तथा अद्यावधिक गर्नु पर्ने नीतिगत व्यवस्था रहेको छ ।

गाउँपालिकाको समग्र नेतृत्वमा साझेदारी विकास कार्यक्रमको व्यवस्थापकिय सहयोग तथा राजनीतिक दल, सेवा केन्द्र तथा समग्र सरोकारबालाको सहभागितामा आवधिक गाउँ विकास योजनाको पहिलो भागको रूपमा गाउँपालिकाको गाउँ वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ । यस वस्तुगत विवरणले यस गाउँ क्षेत्रको विकासमा मार्गदर्शन गर्ने विश्वास लिएको छु । गाउँपालिकाको घरधुरी सर्वेक्षण तथा संस्थागत तथ्याङ्क संकलन तथा विश्लेषण गरी गाउँको भौगोलिक, जनसांख्यिक, आर्थिक, सामाजिक, भौतिक तथा वातावरणीय र संस्थागत स्थिति विश्लेषण सहित गाउँ विकासको वस्तुगतचित्रण गर्ने प्रमुख उद्देश्य रहेको छ ।

अन्त्यमा, गुल्मीदरबार गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारीको कार्यमा प्राविधिक सहयोग गर्ने बि एण्ड पी इन्जीनियरिङ शोलुसन प्रा.ली रेसुझा नगरपालिका-१, को परामर्श, सहजीकरण, परिश्रम र योगदानको कदर गर्दछु । यसका अतिरिक्त गाउँपालिकाका कर्मचारी, वडा कार्यलयका पदाधिकारी, गणकहरूको योगदानको उच्च कदर गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु ।

अशोक कुमार थापा
अध्यक्ष

विषय सूची

परिच्छेद १ : परिचय

१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ उद्देश्य	१
१.३ कानुनी तथा नीजिगत आधारहरु	१
१.४ तयारी चरण	२
१.४.१ वस्तुस्थिती विवरण ढाँचा, औजार तथा कार्यविधि तयारी	२
१.४.२ वस्तुस्थिती विवरण तयारी कार्यशाला	२
१.४.३ सहजकर्ता तथा गणक छनौट अभिमुखीकरण र परिचालन	२
१.४.४ तथ्याङ्क संकलन	३
१.४.५ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र मोतनकशा तयारी	३
१.४.६ वस्तुस्थिती विवरण मस्यौदा तयारी	३
१.४.७ वस्तुस्थिती विवरण सुभाव संकलन	३
१.४.८ गाउँ वस्तुस्थिती विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी	३
१.५ वस्तुस्थिती विवरणको सीमा	३

परिच्छेद २ : गाउँपालिकाको चिनारी

२.१ भौगोलिक अवस्थिती	४
२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण	४
२.३ राजनीतिक अवस्थिति	५
२.४ धरातलीय अवस्था	५
२.५ प्राकृतिक सम्पदा	५
२.६ साँस्कृतिक उत्कृष्टता	५
२.७ विकासका सम्भावनाहरु	५
२.८ गार्हस्थ्य उत्पादन	६
२.९ मानव विकास सुचकाङ्क	६

परिच्छेद ३ : पारिवारिक विवरण तथा जनसंख्याको अवस्था

३.१ बस्ती र घरपरिवार विवरण	७
३.२ जनसंख्या वितरणको अवस्था	७
३.३ उमेर तथा लिङ्गको आधारमा जनसंख्या विवरण	८
३.४ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण	८
३.५ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण	९
३.६ जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण	९
३.७ घरमुलीको विवरण	९
३.८ पेशाका आधारमा जनसंख्या विवरण	१०
३.९ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या विवरण	१०
३.१०. अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या विवरण	१०
३.११. बसाइसराई सम्बन्धी विवरण	११
३.१२ व्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण	११
३.१३ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण	११

३.१४. संस्थागत जनसंख्या विवरण	११
३.१५ स्रोत नक्शा	१२

परिच्छेद ४ : आर्थिक अवस्था

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण	१३
४.१.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएता मानव संशाधनको विवरण	१३
४.१.२ मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण	१३
४.१.३ औसत आपदानी विवरण	१३
४.१.४ औसत खर्च तथा बचतविवरण	१४
४.१.५. विपन्ता स्तरीकरण विवरण	१४
४.१.६ खाद्यान्न सुरक्षाको अवस्था	१४
४.१.७ आवास संरचना विवरण	१५
४.१.८ गरिबीको दर (गरिबीको रेखामुनी रहेको जनसंख्या)	१५
४.१.९ आयात र निर्यातको अवस्था	१५
४.१.१० औद्योगिक कच्चा पदार्थ उत्पादनको अवस्था	१५
४.१.११ बेरोजगारि सम्बन्ध विवरण	१५
४.१.१२ वैदेशिक रोजगारिमा गएकाहरूको विवरण	१६
४.१.१३ सुकुम्वासी सम्बन्धी विवरण	१६
४.१.१४ स्रोत नक्शा	१६
४.२ भू-उपयोग तथा स्वामित्व	१७
४.२.१ वर्तमान भू-उपयोग	१७
४.२.२ भू-स्वामित्व	१७
४.२.३ जग्गाको किसिम	१७
४.२.४ खेतीयोग्य जमिन सम्बन्धी विवरण	१७
४.२.५ बाखो जमिन सम्बन्धी विवरण	१७
४.२.६ स्रोत नक्शा	१७
४.३ कृषि तथा पशु विकास	१८
४.३.१ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण	१८
४.३.२ सिंचाइ सुविधाको उपलब्धता विवरण	१८
४.३.३ सिंचाइको स्रोत सम्बन्धी विवरण	१९
४.३.४ कृषि उत्पादन सम्बन्धी विवरण	२०
४.३.५ पशुजन्य उत्पादन सम्बन्धी विवरण	२१
४.३.६ खाद्यान्न बालीमा लाने रोग तथा कीरा	२१
४.३.७ फलफूल तथा तरकालीमा लाने रोग तथा कीरा	२१
४.३.८ पशुपन्छीमा लाने रोग तथा कीरा	२२
४.३.९ व्यावसायिक कृषि फर्म सम्बन्धी विवरण	२२
४.३.१० आधुनिक (व्यवसायिक) पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण	२२
४.३.११ कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धीत मानव संशाधान	२३
४.३.१२ कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धित समुह तथा सामुदायिक संस्थाको विवरण	२३
४.३.१३ संकलन केन्द्र तथा चिस्यान केन्द्र	२३
४.३.१४ कृषि बजार तथा हाट बजार सम्बन्ध विवरण	२३
४.३.१५ स्रोत नक्शा	२४
४.४ पर्यटन विकास	२४
४.४.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण	२४
४.४.२ होटल, रिसोर्ट तथा रेस्टरेन्ट सम्बन्धी विवरण	२४

४.४.३ उपलब्ध पर्यटकीय सेवा तथा सुविधा सम्बन्धी विवरण	२५
४.४.४ धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण	२७
४.४.५ होटेल, रिसोर्ट तथा होमस्टे सम्बन्धी विवरण	२९
४.४.६ स्रोत नक्शा	३०
४.५ उद्योग, व्यापार तथा बैंकिङ	३०
४.५.१ औद्योगिक विकास (लघु, घरेलु, साना, मझौला, ठूला उद्योग, सरकारी, पब्लिक, निजी र सहकारी)	३०
४.५.२ उत्पादन तथा सेवामुलक उद्योग सम्बन्धी विवरण	३१
४.५.३ घट्ट, मल तथा सङ्कलन र प्रशोधन सम्बन्धी विवरण	३१
४.५.४ व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण(किराना, थोक, मासु, तरकारी र फलफुल आदि)	३१
४.५.५ खनिज तथा खानी व्यापारिक केन्द्रको विवरण	४१
४.५.६ स्थानिय बजार तथा व्यापारिक केन्द्रको विवरण	४२
४.५.७ बैंक तथा वित्तिय संस्था सम्बन्धी विवरण	४२
४.५.८ सहकारी सम्बन्धी विवरण	४३
४.५.९ स्रोत नक्शा	४३

परिच्छेद ५ : सामाजिक अवस्था

५.१ शैक्षिक तथा मानव संशाधन विकास	४४
५.१.१ पाँच बर्षभन्दा माथि र १५ बर्षभन्दा माथिको साक्षरता विवरण	४४
५.१.२ पाँच वर्ष र सोभन्दा माथिको शैक्षिक अवस्था	४४
५.१.३ तहगत रूपमा शैक्षिक संस्था / विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा) र बिद्यार्थी विवरण	४४
५.१.४ विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण	४५
५.१.५ क्याम्पस तथा प्राविधिक शिक्षालय र अध्ययनरत छात्रछात्राको विवरण	४६
५.१.६ विद्यालय बाहिर रहेका तथा विद्यालय छाडेका बालबालिकाहरूको विवरण	४६
५.१.७ सिकाई उपलब्धि तथा उत्तीर्ण दर	४६
५.१.८ खुद भर्ना, निरन्तरता तथा टिकाउ दर	४७
५.१.९ बाल विकास केन्द्रको विवरण	४८
५.१.१० विद्यालय शान्ति क्षेत्र र विद्यालय सुधार योजना विवरण	४८
५.१.११ शिक्षक तथा शैक्षिक जनशक्ति विवरण	४९
५.१.१२ आधारभूत र माध्यमिक विद्यालयमा पहुँचको अवस्था प्रमुख बस्तीहरूबाट विद्यालय पुग्न लाग्ने समय	५०
५.१.१३ शैक्षिक संस्था उपलब्ध भौतिक पूर्वधार तथा सुविधा	५१
५.१.१४ छात्रवृत्ति तथा अन्य लक्षित सुविधा उपलब्धताको अवस्था (छात्रवृत्ति, बालअनुदान, दिवा खाजा)	५३
५.१.१५ नमुना तथा इन्टरनेट सुविधा उपलब्ध विद्यालय विवरण	५३
५.१.१६ सुधारिएको मापदण्ड(भूकम्प प्रतिरोधी) अनुसार निर्माण भएका तथा रेट्रोफिटिङ गरिएका विद्यालय	५४
५.१.१७ स्थानिय सरकारको शिक्षा क्षेत्रमा लगानी	५५
५.१.१८ प्राविधिक तथा विशेष सीपयुक्त मानव संसाधन	५६
५.१.१९ अपाङ्गता तथा विशेष शिक्षा स्रोतकक्षा र विद्यार्थी विवरण	५६
५.१.२० शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी विवरण	५६
५.१.२१ बाललमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण	५७
५.१.२२ विद्यालयको भौतिक अवस्था	५७
५.१.२३ स्रोत नक्शा	५९
५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण	५९
५.२.१ स्वास्थ्य संस्था (अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी र आयुर्वेद केन्द्र) को विवरण	५९
५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण	६०
५.२.३ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको पहुचको अवस्था (प्रमुख बस्तीहरूबाट स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समय)	६०
५.२.४ उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरू	६०

५.२.५ खोप सेवा तथा सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण	६१
५.२.६ बाल स्वास्थ्य तथा कुपोषणको अवस्था	६१
५.२.७ प्रमुख रोग र उपचार सम्बन्धी विवरण	६१
५.२.८ सुरक्षित मातृत्व	६२
५.२.९ स्रोत नक्शा	६२
५.३ खानेपानी तथा सरसफाई	६२
५.३.१ खानेपानी सुविधाको अवस्था	६२
५.३.२ खानेपानीको श्रोतको विवरण	६३
५.३.३ शौचालय प्रयोको अवस्था	६३
५.३.४ सार्वजनिक शौचालय	६३
५.३.५ फोहोरमैला व्यवस्थापन	६४
५.३.६ ढल व्यवस्थापन	६४
५.३.७ स्रोत नक्शा	६४
५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण	६५
५.४.१ लिङ्ग अनुसार बाल विवाह (अठार वर्ष मुनिका)	६५
५.४.२ कामदारको रूपमा घर बाहिर रहेका बालबालिका	६५
५.४.३ बालकलव तथा संजालको विवरण	६५
५.४.४ घरपरिवार विहिन बालबालिकाको अवस्था	६५
५.४.५ अपाङ्गताका आधारमा जनसंख्या	६५
५.४.६ जेष्ठ नागरिक तथा एकल महिला	६६
५.४.७ अल्पसंख्यक सीमान्तकृत वर्गको विवरण	६६
५.४.८ वार्षिक कार्यक्रमबाट लक्षित कार्यक्रमबाट लक्षित कार्यक्रमतर्फ भएको विनियोजन तथा खर्चको अवस्था	६७
५.४.९ स्रोत नक्शा	६८
५.५ युवा तथा खेलकूद र मनोरञ्जन	६८
५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जनस्थल सम्बन्धी विवरण	६८
५.५.२ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण	६९
५.५.३ युवा क्लब सम्बन्धी विवरण	६९
५.५.४ युवा सिर्जनशिलता र परिचालन विवरण	७०
५.५.५ स्रोत नक्शा	७०
५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति	७१
५.६.१ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थल	७१
५.६.२ सार्वजनिक स्थल, पाटी पौवा र चौतारा	७२
५.६.३ स्थानीय चाडपर्व जात्रा र मेला	७३
५.६.४ विशेष शिक्षा तर्फ स्रोत कक्षामा अध्ययरत छात्र/छात्राको विवरण	७४
५.६.५ धार्मिक स्थलको विवरण	७४
५.६.६ स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाहरूको विवरण	७६
५.६.७ स्रोत नक्शा	७७
५.७ शान्ति तथा सुरक्षाको अवस्था	७७

परिच्छेद ६: वन तथा वातावरणीय स्थिति

६.१ वन क्षेत्रको अवस्था	७८
६.१.१ वन क्षेत्र र प्रकार सम्बन्धी विवरण	७८
६.१.२ वन व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण (सरकारद्वारा व्यवस्थित, सामुदायिक, कुलियती, धार्मिक र निजि वन)	७९
६.१.३ वृक्षारोपणका लागि खालि स्थान सम्बन्धी विवरण	७९

६.१.४	वनजन्य उत्पादन विवरण	७९
६.१.५	जडिबुटीको उत्पादन, संकलन तथा निकासी सम्बन्धी विवरण	७९
६.१.६	गाँउपालिकाको क्षेत्रबाट निकासी हुने वन पैदावरको विवरण	७९
६.१.७	स्रोत नक्शा	८०
६.२	जलस्रोत तथा जलाधार क्षेत्र	८०
६.२.१	प्रमुख जलाधार र उपजलाधारको अवस्था	८०
६.२.२	पानीको मुहान सम्बन्धी विवरण	८०
६.२.३	नदी तथा खोला सम्बन्धी विवरण	८२
६.२.४	तालतलैया र पोखरी र सीमसार क्षेत्र सम्बन्धी विवरण	८२
६.२.५	जलस्रोत र उपयोगको स्थित विवरण	८२
६.२.६	संरचित पानीमुहान, जमिन र भौतिक संरचना विवरण	८८
६.२.७	स्रोत नक्शा	८२
६.३	जैविक विविधता वातावरणीय सेवा	८३
६.३.१	वासस्थानका आधारमा महत्वपूर्ण जनावर चराचुरुङ्गीको विवरण	८३
६.३.२	महत्वपूर्ण वनस्पति विवरण	८३
६.३.३	राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र	८३
६.३.४	स्रोत नक्शा	८४
६.४	पार्क तथा उद्यान सम्बन्धी विवरण	८४
६.५	विपद् जोखिम व्यवस्थापन	८४
६.५.१	जेखिमयुक्त (संवेदनशन स्थानमा बसोबास गरेका परिवार) विवरण	८४
६.५.२	विपद्/प्रकोपबाट भएको मानवीय र भौतिक क्षतिको विवरण	८५
६.५.३	विपद्को किसिम अनुसार जोखिमको समय	८५
६.५.४	विपद्बाट क्षतिग्रस्त सार्वजनिक संरच्चा तथा पूर्वाधार विवरण	८५
६.५.५	विपद् व्यवस्थापनको पूर्व तयारी	८५
६.५.६	आपतकालिन यातायात साधन सम्बन्धी विवरण	८५
६.५.७	खुला क्षेत्र सम्बन्धी विवरण	८५
६.५.८	स्रोत नक्शा	८६

परिच्छेद ७ : भौतिक विकासको अवस्था

७.१.	यातायात पूर्वाधार	
७.१.१		८७
७.१.२	सडक संजालको विद्यमान अवस्था	८७
७.१.३	निर्माणाधीन गाँउ वा गाँउपालिकास्तरीय सडकहरू	९०
७.१.४	सवारी सुविधा र रुट	९०
७.१.५	गाउँ/गाँउपालिका क्षेत्रभित्र चल्ने सवारी साधन	९०
७.१.६	भोलुङ्गो पुल तथा पुलपुलेसो	९०
७.१.७	टाढाको बस्तीबाट सम्बन्धित गाँउपालिकाको केन्द्र पुग्न लाग्ने अनुमानित समय	९१
७.१.८	वर्सपाक तथा बस बिसौनी सम्बन्धी विवरण	९१
७.१.९	स्रोत नक्शा	९१
७.२	विद्युत तथा बैकल्पिक ऊर्जा	९१
७.२.१	इन्धन उपयोग विवरण(खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)	९१
७.२.२	बत्ति बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार	९२
७.२.३	जलविद्युत, सौर्य ऊर्जा, वायु ऊर्जाबाट विद्युत उत्पादन विवरण	९२
७.२.४	विद्युत उपलब्ध घरपरिवार विवरण	९२

७.१.५ वैकल्पिक उर्जा (लघु जल विद्युत, सोलार, वायोग्यास चुल्हो) प्रयोग गर्ने परिवार	९२
७.१.६ स्रोत नक्शा	९३
७.२ सञ्चार तथा प्रविधि	९३
७.२.१ हुलाक तथा पत्रपत्रिका सम्बन्धी विवरण	९३
७.२.२ दुरसंचार सम्बन्धी विवरण	९३
७.२.३ रेडियो स्टेसन सम्बन्धी विवरण	९४
७.२.४ आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण	९४
७.२.५ स्रोत नक्शा	९४
७.३ आवास तथा भवन	९४
७.४.१ विद्यमान सतह ढलको अवस्था	९४
७.४.२ छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी	९५
७.४.३ गाउँपालिका अन्तर्गतका सरकारी भवन सम्बन्धी विवरण	९५
७.४.४ गाउँपालिका कार्यालयदेखि प्रत्येक वडा केन्द्रसम्मको दुरी	९६
७.४.५ पशुवधशालाको विवरण	९६
७.४.६ शवदाहस्थल सम्बन्धी विवरण	९६
७.४.७ स्रोत नक्शा	९६

परिच्छेद ८: संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

८.१ संगठनात्मक तथा मानव संशाधनको अवस्था	९७
८.१.१ गाउँपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा	९७
८.१.२ गाँउ कार्यपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संशाधन	९७
८.१.३ गाँउ पालिकास्थित संघीय तथा प्रदेश कार्यालय तथा निकायहरू	९८
८.१.४ गाँउपालिकाको विगत ५ आर्थिक वर्षको आयव्याय विवरण	९९
८.१.५ गाँउपालिकाको अचल सम्पत्ति विवरण	९९
८.२ सेवा सुविधा संचालन र व्यवस्थापन	१००
८.२.१ उपलब्ध सेवा सुविधाको प्रकार	१००
८.२.२ सेवा प्रवाह प्रक्रिया र पृष्ठपोषण	१००
८.३ संस्थागत सम्बन्ध र नागरिक संगठन	१००
८.३.१ गाउँपालिकाभित्रका नागरिक सञ्चेतना केन्द्र, नागरिक मञ्च र टोल विकास संस्था सम्बन्धी विवरण	१००
८.३.२ परम्परागत समुह तथा समुदायमा आधारित संस्था विवरण	१०१
८.३.३ विषयगत समुह तथा संस्था (कृषि, पशुपालन, उद्यम विकास, बचत) सम्बन्धी विवरण	१०१
८.३.४ सामुदायिक मेलमिलाप समिति सम्बन्धी विवरण	१०१
८.३.५ गैसस तथा अगैससको विवरण र वार्षिक बजेट	१०१
८.३.६ स्रोत नक्शा	१०२
८.४ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली	१०२
८.४.१ गाँउपालिका स्वीकृत ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका तथा मापणहरू	१०२
८.४.२ विगत ३ वर्षको प्रमुख आयोजना/कार्यक्रम तथा कार्यसम्पादनको अवस्था	१०२
८.४.३ गाँउपालिकाले संचालन गरेका प्रमुख कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू	१०३
८.४.४ गाँउपालिका कार्यपालिका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी	१०३
८.४.५ गाँउपालिकापालिकाभित्र रहेका विशेष संरक्षित स्वायत्त क्षेत्र	१०४
८.४.६ स्रोत नक्शा	१०४

अनुसुचीहरू

परिच्छेद-१

परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार प्रत्येक गाउँपालिकाले आफ्नो गाउँ क्षेत्रको विकासका लागि आवधिक र वार्षिक योजना तर्जुमा गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । यसैगरी गाउँपालिकाले योजना तर्जुमा गर्दा गाउँपालिकाको विकास सन्तुलित र नियोजित तुल्यात्मन आवश्यकता अनुसार भू-उपयोग, भू-एकीकरण र निर्देशित जग्गा विकास जस्ता योजना सचालन गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । यसैगरी गाउँपालिकाको विकासको प्रतिफल मापन गर्नका लागि गाउँपालिकाको वर्तमान अवस्थाको विश्लेषण गर्नुपर्ने हुन्छ । यसका आधारमा आवधिक तथा वार्षिक गाउँ विकास योजना तर्जुमा, योजनाको नितिजामूलक अनुगमन तथा गाउँ विकासका प्रयासहरूको प्रभावको लेखाजोखा गर्न गाउँ वस्तुगत विश्लेषण विवरण तयार तथा अद्यावधिक गर्नुपर्ने नीतिगत व्यवस्था रहेको छ । माथि उल्लेखित कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था र योजनाबद्ध तथा दिगो रूपमा गाउँपालिकाको विकास गर्नका लागि गाउँपालिकाको वस्तुस्थिती विवरण तथा श्रोत नक्सा आवश्यक पर्ने हुन्छ । गाउँपालिकाको विद्यमान अवस्थाको विश्लेषण गरीयसैको आधारमा गाउँपालिकाको आवधिक योजना तथा वार्षिक योजना तयार गर्न गाउँका विभिन्न स्रोतहरूबाट तथ्याङ्कसंकलन गरी संकलित तथ्याङ्कको आधारमा आवधिक गाउँ विकास योजनाको पहिलो भागको रूपमा गाउँ वस्तुस्थिती चित्रण तथा विश्लेषण दस्तावेज तयार गरिएको छ ।

१.२ उद्देश्य

गुल्मीदरबार गाउँपालिकाको विभिन्न पक्षका तथ्याङ्कलाई घरधुरी सर्वेक्षण फारम तथा संस्थागत तथ्याङ्क संकलन फारमबाट गाउँपालिकाको भौगोलिक, जनसांख्यिक, आर्थिक, सामाजिक, भौतिक तथा वातावरणीय र संस्थागत सम्बन्धी वर्तमान स्थितिको विश्लेषण सहित गाउँ विकासको वस्तुगत विवरण तयार गर्ने प्रमुख उद्देश्य रहेको छ । यसका अन्य विशिष्ट उद्देश्य देहायानुसार रहेको छ ।

- ❖ गाउँपालिकाको भौगोलिक, जनसांख्यिक, आर्थिक, सामाजिक, भौतिक तथा वातावरणीय र संस्थागत लगायत समग्र वस्तुगत विवरण तयार पार्ने
- ❖ गाउँपालिकाको आवधिक तथा वार्षिक योजना तर्जुमा र अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको लागि विषयगत र सामाजिक रूपमा खण्डीकृत र एकीकृत अद्यावधिक सूचना विवरण उपलब्ध गराउने ।
- ❖ खण्डीकृत र एकीकृत अद्यावधिक सूचनामा आधारित भई आवधिक तथा वार्षिक योजना तर्जुमा गर्ने प्रकृयामा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने ।
- ❖ गाउँपालिकाको विकाससँग सम्बन्धित विषयगत कार्यालय लगायत गाउँपालिकाको विकासमा चासो राख्ने व्यक्ति, अध्ययन अनुसन्धानकर्तालाई वस्तुपरक तथ्य उपलब्ध गराउने ।
- ❖ विकासका साफेदार निकायलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सहयोग पुऱ्याउने ।
- ❖ गाउँपालिकाको भौतिक, प्राविधिक, मानवीय तथा वित्तीय स्रोतसाधनको स्थिति र उपलब्धताबाटे विश्लेषण गर्ने
- ❖ घरधुरी सर्वेक्षण र द्वितीय श्रोत (गाउँपालिकाको, सेवा केन्द्र, संघ/संस्थाको अध्ययन सर्वेक्षण तथा प्रगति प्रतिवेदन) बाट प्राप्त तथ्याङ्क एकमुष्ट र विश्लेषण गरी विषयगत रूपमा गाउँपालिकाको एकीकृत वस्तुगत विवरण तयार गर्ने

१.३ कानूनी तथा नीतिगत आधारहरू

स्थानीय सरकार ऐन २०७४ लाई आधार मानि गाउँ वस्तुस्थिती तयारी कार्यविधि, २०७५ को मापदण्ड अनुसार यस गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र (Village Profile) तयार गरिएको छ ।

गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र तयार गर्न निम्न अध्ययन विधिहरू अवलम्बन गरिएको छ ।

१. यस पार्श्वचित्र तयार गर्दा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार पारेको गाउँ वस्तुस्थिती विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ को ढाँचा वमोजिम तथ्यांक संकलनका लागि विभिन्न नमुना र चेक लिष्टहरू तयार गरी तथ्यांक संकलन गरिएको छ ।
२. राष्ट्रिय जनगणना २०६८, जि.वि.स., विषयगत कार्यालय तथा विभिन्न संघसंस्थाहरूबाट उपलब्ध भएका तथ्यांक तथा विवरणहरू संकलन गरिएको छ ।

३. गाउँपालिकामा रहेका सुचना तथा तथ्यांक, अभिलेख, प्रकाशन एवं प्रतिवेदनहरूको तथ्यांक समावेश गरिएको छ ।
४. सम्बन्धित सबै विषयगत निकायहरू एवं साफेदारहरू सँग समय समयमा तथ्यांकको वास्तविकताको सन्दर्भका बारेमा छलफल गरी तथा विषयगत कार्यालयहरूबाट प्राप्त उपयुक्त सुचना लगायत विवरण समावेश गरिएको छ ।
५. अन्य प्रकाशित प्रकाशन एंव प्रतिवेदनहरूको लेखन ढांचालाई पनि आधार लिई प्रतिवेदन लेखनको स्वरूप तयार गरी गुल्मी दरबार गाउँपालिकाको अन्तिम पार्श्वचित्र तयार गरिएको छ ।
६. तथ्याङ्कहरू धेरै जसो प्राथमिक रूपमा र केही द्वितीय रूपमा संकलन गरी पार्श्वचित्र तयार गरिएकोछ ।

१.४ तयारीका चरण

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा विभिन्न गाउँपालिकाहरूले विगतमा अभ्यास गरेका र संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट जारी गाउँपालिका वस्तुगत विवरण तयारी ढाँचा अनुसार यस गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ । यस गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण आवधिक गाउँपालिका विकास योजना तथा वार्षिक योजनाको तयारीको लागि आधार रेखा सुचना र गाउँपालिका विकास योजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि आधारभूत सूचनाको आधार हुनेछ । गाउँपालिका वस्तुगत विवरण राष्ट्रिय योजना आयोगबाट अन्तिम मस्यौदाका रूपमा आएको आवधिक जिल्ला तथा गाउँपालिका विकास योजना तर्जुमा सम्बन्धी निर्देशिकाको पूर्ण अनुशरण गरी निर्देशिकामा उल्लेख गरिएको सम्पूर्ण विधि र प्रक्रिया अवलम्बन गरी यो दस्तावेज तयार गरिएको छ ।

१.४.१ वस्तुस्थिती विवरण ढाँचा, औजार तथा कार्यविधि तयारी

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट जारी गाउँ वस्तुगत विवरणको ढाँचा लगायत स्थानीय निकायहरूले विगतमा अभ्यास गरेका गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तथा आवधिक गाउँपालिका विकास योजनाको आधार सूचनाको ढाँचा अनुसार घरधुरी सर्वेक्षण गरी सूचना संकलन गरियो । संस्थागत तथ्याङ्क संकलनको लागि विभिन्न अध्ययन प्रतिवेदन, विषयगत कार्यालयको प्रगति प्रतिवेदनबाट सूचना संकलन गरिएको छ । घरधुरी सर्वेक्षणका लागि स्थानीय गणकहरूलाई सूचना संकलनका लागि तालिम प्रदान गरी घरधुरी सर्वेक्षण गरी तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो भने पेशागत विज्ञ परामर्शदाताद्वारा संस्थागत तथ्याङ्क विवरण संकलन गरिएको थियो यस गाउँ वस्तुगत विवरणमा तथ्याङ्कको परिलो श्रोतमा घरधुरी सर्वेक्षण र दोश्रो श्रोतमा संस्थागत तथा अध्ययन सर्वेक्षण रहेका छन् । संस्थागत तथ्याङ्कको प्रमुख श्रोतहरूमा गाउँपालिका, स्वास्थ्य संस्था, विद्यालय, विषयगत कार्यालयका सेवा केन्द्रहरू, सहकारी, तथा विभिन्न संघ/संस्थामा उपलब्ध तथ्याङ्क विवरण, राष्ट्रिय जनगणना, नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण, कृषि गणना जस्ता केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग सर्वेक्षण र अध्ययन प्रतिवेदन, मानव विकास प्रतिवेदन, आर्थिक सर्वेक्षण, लगायत विभिन्न विषयगत अध्ययन प्रतिवेदनहरू रहेका छन् । घरधुरी सर्वेक्षण तथा संस्थागत तथ्याङ्क विवरणका लागि उपलब्ध ढाँचा अनुसार तथ्याङ्क संकलन फाराम (औजार) विकास गरी तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो ।

१.४.२ वस्तुस्थिती विवरण तयारी कार्यशाला

गाउँ वस्तुगत विवरणको आवश्यकता, तथ्याङ्को श्रोत, संकलन विधि र वस्तुगत विवरणको ढाँचा, गाउँपालिका र गाउँपालिका विकासका सरोकारवालाको भूमिका एवम् समयतालिकाबारे जानकारी गराउन गाउँपालिका स्तरीय कार्यशाला गोष्ठी आयोजना गरियो । बि एण्ड पी ईन्जीनियरिङ शोलुशनको आयोजना, परामर्शदाताको सहजीकरणमा भएको कार्यक्रममा गाउँपालिका वोड, एकीकृत योजना तर्जुमा समिति, सेवा केन्द्र, संघ/संस्था तथा लक्षित समुदाय र सरोकारवालासमेत २७ जनाको सहभागिता रहेको थियो । कार्यक्रममा गाउँ वस्तुगत विवरणको तथ्याङ्कको श्रोत, ढाँचा तथा विषय क्षेत्र, सुचना विश्लेषण, प्रयोग र आवधिक गाउँपालिका विकास योजना तर्जुमाको आवश्यकता र तर्जुमा प्रक्रियाबारे समेत अन्तरक्रिया तथा छलफल गरिएको थियो ।

१.४.३ सहजकर्ता तथा गणक छनौट अभिमुखीकरण र परिचालन

गाउँ वस्तुगत विवरणको आवश्यकता, तथ्याङ्को श्रोत, संकलन विधि र वस्तुगत विवरणको ढाँचा, गाउँपालिका र गाउँपालिका विकासका सरोकारवालाको भूमिका एवम् समय तालिकाबारे जानकारी गराउन गाउँस्तरीय अभिमुखीकरण कार्यक्रम आयोजना गरियो । गाउँपालिकाको आयोजना, बि एण्ड पी ईन्जीनियरिङ शोलुशन प्रा.ली .को व्यवस्थापकीय सहयोग र परामर्शदाताको सहजीकरणमा भएको कार्यक्रममा गाउँपालिकाका वोड, एकीकृत योजना तर्जुमा समिति, सेवा केन्द्र, संघ/संस्था तथा लक्षित समुदाय र सरोकारवाला समेत ३१ जनाको सहभागिता रहेको थियो । कार्यक्रममा गाउँ वस्तुगत विवरणको तथ्याङ्कको श्रोत, ढाँचा तथा विषय क्षेत्र, सुचना विश्लेषण, प्रयोग र आवधिक गाउँपालिका विकास योजना तर्जुमाको आवश्यकता र तर्जुमा प्रक्रियाबारे समेत अन्तरक्रिया तथा छलफल गरिएको थियो ।

१.४.४ तथ्याङ्क संकलन

गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरणको आवश्यकता, तथ्याङ्को श्रोत, संकलन विधि र वस्तुगत विवरणको ढाँचा, गाउँपालिका र गाउँपालिका विकासका सरोकारवालाको भुमिका एवम् समयतालिका बारे जानकारी गराउन गाउँपालिका स्तरीय अभिमुखीकरण कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो ।

कार्यक्रममा गाउँपालिकाको गाउँ वस्तुस्थिती विवरणको तथ्याङ्क सर्वेक्षण गर्नका लागि अभिमुखीकरण कार्यक्रमको आयोजना गरिएको थियो । प्रत्येक वडाबाट २ जना गणकका दरले ७ वटा वडाहरूमा गणक परिचालन गर्ने गरी निर्णय भएको थियो । तथ्याङ्क गणना प्रभावकारी होस र आधुनिक युगसँगै गाउँपालिकाको कार्यलाई अगाडी लैजानको लागि मोबाईल एप्लिकेशनको प्रयोगबाट तथ्याङ्क सर्वेक्षण गरिएको थियो । संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट जारी गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधिको ढाँचा अनुसारका पारिवारिक फार्महरूलाई मोबाईल एप्लिकेशनद्वारा गणना गर्ने विधिको प्रयोग यस गाउँपालिकाबाट भएको थियो । गणकको छनोट वडा अध्यक्षहरूको सहयोगमा स्थानिय वडा वासि १४ जना गणक र एक गणक अनुगमन सहित १५ जनाको समुहलाई तथ्याङ्क सर्वेक्षणका लागि परिचालन गरिएको थियो । परिचालित हुने गणकहरूमा वडा नं. १ बाट देब बहादुर माखकोटी र कमल माखकोटी, वडा नं. २ बाट समुन्द्र श्रेष्ठ र हर्कबहादुर थापा, वडा नं.३ बाट सिमाना सराङ्कोटी र उमा कुमारी थापा, वडा नं. ४ बाट मधु प्रसाद कंडेल र चन्द्र बहादुर विश्वकर्मा वडा नं. ५ बाट मोहन तडनामी मगर र ओम प्रकाश श्रेष्ठ, वडा नं.६ बाट बसन्ती क्षेत्री र नरबहादुर शाही र वडा नं. ७ बाट हिमाल ज्ञावाली र मिठु बस्नेत परिचालित गरिएको थियो ।

१.४.५ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र स्रोत नक्शा तयारी

घरधुरी सर्वेक्षणबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई विश्लेषण गर्न कम्प्युटर सफ्टवयर तयार गरी प्रत्येक घर परिवारको संकलित तथ्याङ्कलाई कम्प्युटरमा प्रविष्ट एवं प्रशोधन गरी तथ्याङ्क शास्त्रीय विधिद्वारा तथ्याङ्क विश्लेषण गरिएको छ । विश्लेषणबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरणमा तालिकामा प्रस्तुत गरी विश्लेषण गर्ने प्रयास गरिएको छ । यसै गरी दोश्रो श्रोतबाट प्राप्त संस्थागत तथ्याङ्कलाई वस्तुगत विवरणमा उल्लेख गरिएको छ । घरधुरी सर्वेक्षण तथा संस्थागतबाट प्राप्त हुन नसकेका विषय वस्तुहरू समुह छलफलबाट संकलन गरिएको छ ।

१.४.६ वस्तुस्थिती विवरण मस्यौदा तयारी

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट जारी गाउँ वस्तुस्थिती विवरण तयारीको ढाँचा तथा विभिन्न विकास साफेदार तथा स्थानीय निकायले विगतमा अभ्यास गरेका नमुना योग्य ढाँचा अनुसार गाउँ वस्तुस्थिती विवरणको मस्यौदा तयार गरिएको छ ।

१.४.७ वस्तुस्थिती विवरण सुभाव संकलन

उपलब्ध ढाँचामा तयार गरिएको गाउँ वस्तुस्थिती विवरणको मस्यौदालाई गाउँपालिका स्तरीय सुभाव संकलन कार्यशाला आयोजना गरी प्रमुख विषयवस्तु तथा विवरण लक्षित समुह एवं सरोकारवालाहरू समक्ष प्रस्तुत गरी राय सुभाव संकलन गरिएको थियो । यसैगरी गाउँ वस्तुस्थिती विवरणको मस्यौदा गाउँपालिका र तर्जुमा कार्यमा संलग्न प्राविधिकहरूको सहयोगमा तयार गरिएको छ ।

१.४.८ गाउँ वस्तुस्थिती विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी

गाउँपालिका स्तरीय सुभाव संकलन कार्यशाला गोष्ठीबाट प्राप्त राय, सुभाव, साफेदारी र गाउँपालिकाको विकासका सरोकारवालाबाट प्राप्त राय सुभावलाई समेत समावेश गरी गाउँ वस्तुस्थिती विवरणको अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

१.५ वस्तुस्थिती विवरणको सीमा

गाउँ वस्तुस्थिती विवरणमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट तयार पारिएको ढाँचा तथा विगतका वर्षहरूमा गाउँपालिकाहरूले अभ्यास गरेका ढाँचा अनुसार गाउँ वस्तुस्थिती विवरण तयार गरिएको छ । यस विवरणमा घरधुरी सर्वेक्षण तथा अद्यावधिक संस्थागत तथ्याङ्कको प्रयोग गरिएको छ । संभव भएसम्म तथ्याङ्क विश्लेषण गर्दा सामाजिक एवं लैंगिक रूपमा खण्डीकृत जातिगत एवं उमेरगत रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ । उपलब्ध भएसम्म सूचनालाई दुई समय रेखामा प्रस्तुत गरी तूलना गर्ने प्रयास गरिएको छ । यस गाउँपालिकामा विगतका धेरै सूचना उपलब्ध हुन नसकेका कारण धेरै सूचनालाई दुई समयरेखामा तूलना गर्न सकिएको छैन । यो गाउँ वस्तुस्थिती विवरण यस गाउँपालिकाको पहिलो भएकोले केही कमी कमजोरी रहेका हुन सक्छन् र यसलाई आवधिक रूपमा अद्यावधिक र परिमार्जन गर्दै लगिनेछ ।

परिच्छेद २ : गाउँपालिकाको चिनारी

२.१ भौगोलिक अवस्थिति

यस गुल्मीदरबार गाउँपालिकालाई साविकका बलिथुम गा.वि.स. - वडा नं. १, जुभुङ गा.वि.स.- वडा नं. २, गाँडाकोट गा.वि.स. - वडा नं. ३, विरबास गा.वि.स- वडा नं. ४, अमर अर्बाथोक गा.वि.स. - वडा नं. ५ दरबारदेविस्थान गा.वि.स. - वडा नं.६, र वडा नं. ७, गरि ७ वटा वडामा विभाजन गरिएको छ । यसको पुर्व पट्टि रुद्रावति नदी, पश्चिमतर्फ बठोवा खोला र केदुवा खोला, उत्तरतर्फ रेसुङ्गालाई साँध र दक्षिणतर्फ बाखेखोला पर्दछ ।

- क्षेत्रफल : ८९.९९ वर्ग किलोमिटर
- सिमाना :
  - पूर्व : छत्रकोट र चन्द्रकोट गाउँपालिका
  - पश्चिम : रेसुङ्गा नगरपालिका
  - उत्तर : मुसिकोट गाउँपालिका र चन्द्रकोट गाउँपालिका
  - दक्षिण : छत्रकोट गाउँपालिका र अर्घाखाँची जिल्लाको छत्रदेव गाउँपालिका

२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण

विश्वमान चित्रमा आफ्नै स्वाभिमान र अस्तित्वमा रहेको छ नेपाल, पुण्यभूमि नेपालको राजनैतिक विभाजन मिति २०७३/११/२७ मा ७५३ स्थानिय तह गठन भए सँगै यो ऐतिहासिक, धार्मिक, साँस्कृतिक र भौगोलिक महत्व बोकेको गुल्मीदरबार गाउँपालिका एक स्थानीय तहको रूपमा स्थापना भएको हो । साविकको पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने लुम्बिनी अञ्चलमा अवस्थित जिल्ला गुल्मीका १२ स्थानिय तह मध्येको एक स्थानिय तह गुल्मी दरबार गाउँपालिकामा साविकका ६ वटा गाउँ विकास समितिहरु (बलिथुम, जुभड, गाँडाकोट, विरबास, अमर अर्बाथोक, दरबारदेवीस्थान) संयोजन भइ बनेको छ ।

गुल्मी जिल्लाको सदरमुकाम तम्धासबाट करिब १५ कि.मि को पूर्व तर्फको दूरीमा रहेको यस गुल्मीदरबार गाउँपालिकाको आफ्नै ऐतिहासिक पृष्ठभूमि छ । यस गाउँपालिकाको पश्चिम दक्षिण तर्फ करिब ७ कि.मि को दुरिमा ऐतिहासिक गुल्मीदरबार अवस्थित छ । सोहि ठाउँको नामबाट गुल्मी जिल्लाको नाम र यस गाउँपालिकाको नाम रहन गएको हो । गुल्मीदरबार रहेको सो ठाउँलाई गुल्मी चारपाला पनि भनिन्छ । सो दरबारको ३ तलामाथि इष्टदेवि ईश्वरि मन्दिर छ, उनको पुजा शरद तथा बसन्त ऋतु गरी २ पटक हुने गर्दछ । यसै मन्दिरको महत्वका कारणले गुल्मी जिल्ला नै प्रख्यात छ । यस गाउँपालिकाको नामाङ्करण यसै दरबारको नामबाट गरी यसलाई पर्यटकिय महत्वका साथ विकास गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

इतिहासविद् राजाराम सुवेदीका अनुसार गुल्मीका राजाको राज्यस्थल चारपालालाई भनिन्थ्यो । हनुमान ढोकालाई काठमाडौं भनेजस्तै चारपाला इकाईलाई गुल्मी भनिएको हो । गुल्मी चारपालामा क्रमशः पाल्पाथोक, अर्बाथोक, गलामथोक तथा मुसिकोट थोक गरी ४ वटा पाला थिए भने यिनका अतिरिक्त उप्रिकोट थोक एउटा छुट्टै प्रशासनिक इकाई थियो । यसरी गुल्मीमा ९८ मौजा थिए भने प्रत्येक मौजामा जिम्मावाल र मुखियाले स्थानीय नेतृत्वको रूपमा काम गर्ने चलन थियो । गुल्मी चारपाला दरबारमा राजाको बास हुन्थ्यो र त्यसैलाई गुल्मी राज्यको राजधानी भनिन्थ्यो ।

गुल्मी चारपाला अन्तर्गत पहिलो पाल्पाथोक जस अन्तर्गत मेहेलडाडा, खोलेया, धरमपानि, जामुने, खिलु, गुरुमथुम, अमराइ, बेलपोरा, धायरचौर, क्वादी, बगैचा, गाँउचौर, बानपोखरा, फर्सवा, आँपपाटा, कुल्दुङ्ग, चतुरडाडा पर्दथे ।

त्यसैगरी दोझो अमर अर्बाथोक अन्तरगत कुन्थोक, डाडापोखरा, तल्लो हटिया, नेटाखर्क, हरिथुम, गाँउचौर, बेगु, सिलथुम, तोस, गौरिपोखरी, रानाटोला, अडडाडा, घालीनचौर, दुग्रेरीपाखा, बाख्ने, अर्जयाङ्गबास, चित्रेडाडा, नरम र चिस्तु पर्दथे । तेस्रो गलामथोम अन्तरगत उपल्लो हटिया, दमाइटोल, काफलचौर, मेहेलडाडा, गैराखर्क, सल्लेरी, जोर्तेपोखरा, बगैचा, स्यालापानी, ढयाखर्क, तितिरि, पिरिडाडा, चौका, कुबिण्डे रिपाहाटोल, रोहटेपानी, उखाप, लामीडाडा, कोहलर, चौर डाव, घोर्ले, कल्लेरी गैरादी, भलाचौर, सिबु, चनोपाटा, खर्सशारुटोल, अमलेखर्क, रिमी, बोटे र रुमाखर्क पर्दथे । त्यस्तै चौथो मुसिकोटथोक अन्तरगत देराउली, चितपानी, बासडाडा, साजर, कारपाटा, बडडाडा, खोला, माझपोखरी, अर्खले, तोलुङ्ग, पेखनपोखरा, गैरादी, कुडापानी, गौडाकोट, काउले, ढावा, जैसिपोखरा, लामीडाडा, बजारमारे, दुम्रिपोखरा, खिर्तिप, ठूलाचौर, ठूलोपोखरा, उप्रिकोट, बाजाबारी, डोहोटा, सातघर, भुटुका, विरबास, रुमाखर्क, बदरखुटा, दह राजा, म्यालपोखरा बौदीकोलघर, राङ्गबास, खनियाबास, ठूलाखर्क, चिदिका दौद्या, खर्ज्याङ्ग, मानकोट, धरमपानी, दुम्सिकोट, रिडि, वाडला, अर्घातोस, धेरैनी,

दूलापोखरा, केरुड बल्कोट, मेहेलटुप्पा, हाँडिकोट, बडाडाडा, घोर्ले, दुबिचौर, उर्लेनी, कल्लेरी, बसानी, तम्घास र अर्खले आदी पर्दथे ।

गुल्मी राज्यको स्थापनाकाल विक्रम संवत् १४९३ मा भएको कुरा वर्णन गरिएको छ । गुल्मी राज्यको राजवंशावली अनुसार त्यहाँका पहिला राजा विर शाह भएको जानकारी पाइन्छ । त्यसपछि ऋषिशः रुद्र शाह, किर्ति शाह, शार्हि शाह, कृतिकल्याण शाह, सत्यधन शाह, शक्ति प्रचण्ड शाह भए । त्यस्तै अर्जनको लेखमा कैतव्य हटाउन शाही ठकुरी राजाहरूलाई गुल्मीका राजा बनाइएको जनश्रुति रहेको छ ।

हाल सम्म प्राप्त श्रोतहरूका आधारमा गुल्मीका पहिला राजा विर शाह रहेको थाहा पाइएको छ । त्यस कुरालाई पुष्टी गर्ने विक्रम संवत् १४९३ को रुक्का पत्रमा अधि गुल्मीका राजा विर शाहले रजस्थल चारपालाका गाईगोठ राख्नलाई भन्दा रेसुङ्गा वन गौविर्ता दिन्छु भनि चारपालाका थरि, भलादमी, गुरु, पुरोहित समेतले यो रेसुङ्गाका लेकमा गो चार किल्ला बाधि भन्ने उल्लेख भएबाट गुल्मीका पहिला राजा बिर शाह भएको स्पष्ट हुन आउछ । त्यो गाइचरनका निम्नि राखिएको बिर्ताको चार किल्ला यस प्रकार रहेको पाइन्छ । जस्तै : पुर्व देउराली को दारे दुङ्गो, भुजेलमारा मुनिको छहरो, तेस्रो बाटो, ताराखसे ढिक, भिर भित्तो, रातो पहरो, चौधेरो, राम्चे गौडा, भगारी माथिको पहरो, नथुने छहरो, दक्षिण बुडिफिर्मी मुनिको पहरो, दुबिचौरको गिदे पहरो, उर्लेनी माथिको भज्ज्याङ्ग, लेडा धारामुनिको पहरो, तेस्रो बाटो, पश्चिम पाँचतारे भडीखोरको रुख, तेस्रो सिमपानी, तेस्रो बैसको रुख, पश्चिम लिलेपानी धाइशुमको टउरेपहरो .....

बिर शाह को शासनकाल पछि राजा रुद्र शाहले शासन गरेका थिए, उनका ३ वटी रानी (पत्नीहरु) यशोधरा, नीलावति र मालती थिए । रुद्र शाह राजा बिरशाहका छोरा थिए । बडीघाटको मुहान रुद्रताल (ढोरपाटन) सम्म यिनले आफ्नो राज्य विस्तार गरेका हुनाले त्यस ताललाई रुद्रताल, बडीगाडलाई रुद्रावती र कालिगण्डकी मिसिदाको घाटलाई रुद्रबेणी भन्ने नाम दिइएको देखिन्छ । राजा रुद्र शाह पनि बाबुजस्तै धार्मिक थिए । उनले रुद्रबेणीमा रुद्रेश्वर महादेव स्थान निर्माण गरेका थिए । जो भग्न अबस्थामा थियो । आजकल बडीघाट खोलाले बगाएकोले त्यहा बगर छ । त्यसै पश्चिमप पर्दि रुखमात्र बाकि छ ।

२.३ राजनीतिक अवस्थिति

संघीय लोकतान्त्रीक गाणतन्त्रको प्रदेश नं ५ को गुल्मी जिल्लाको पूर्वी भागमा अवस्थित यस गाउँपालिकामा जम्मा ७ वडाहरु छन् । गुल्मीदरबार गाउँपालिका प्रदेशको निर्वाचन क्षेत्र नं. १ को ख तथा प्रतिनिधी सभा निर्वाचन क्षेत्र नं. १ मा पर्दछ । यहाँ विशेष गरि नेपालमा रहेका प्रमुख राजनीतिक पार्टीहरूले राजनीति गर्छन ।

२.४ धरातलीय अवस्था

प्रशासकीय एवं राजनीतिक विभाजन (गुल्मी जिल्ला) गुल्मीदरबार गाउँपालिकाको धरातलीय अवस्थाको स्वरूप करिब सबैजसो भु-भाग ढाँडाकाँडा तथा भिरालो रहेको छ । केही बडाहरूका केही भागहरूमा बेशी तथा समतल जमिन रहेको छ ।

२.५ प्राकृतिक सम्पदा

यस गाउँपालिका प्राकृतिक रूपमा पनि अब्बल गाउँपालिका हो । गाउँपालिका भित्र हिम श्रृङ्खला नभएता पनि हिमाली भु-भागका हिम दृष्टिले सबैको मन लोभाएको हुन्छ । त्यस्तै रेसुङ्गा तपोभूमिमा फुलेका गुरासँ तथा गाउँपालिका भित्रका वनजङ्गलले वाह्य तथा आन्तरिक पर्यटकको मन लोभाउने गरेको छ । धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्र रेसुङ्गा जाने बाटो भएकोले गर्दा पनि यस गाउँपालिकामा धेरैको आखाँ लाग्ने गरेको पाइन्छ ।

२.६ साँस्कृतिक उत्कृष्टता

गुल्मी जिल्ला एउटा धार्मिक तथा ऐतिहासिक रूपमा चिनिएको जिल्ला हो । त्यस मध्येको एक गाउँपालिका जुन जिल्लाको नाम नै यसै गाउँपालिकाबाट नामकरण गरिएको छ । ऐतिहासिक गुल्मीदरबार यसै गाउँपालिकामा रहेको छ । त्यस्तै यस गाउँपालिका भित्र धेरै जनजाति समुदायको बसोबास भएको भएर पनि साँस्कृतिक रूपमा अवल रहेको छ । यो मगर तथा नेवार जातिसँगै अन्य जातिको बाहुल्यता भएको गाउँपालिका हो । गुल्मीकै ऐतिहासिक कालिका नाँच यसै गाउँपालिकाका मगर समुदायबाट निकालिन्छ । लाखे नाँच, सरायँ नाच, सोरठी नाँच तथा अन्य साँस्कृतिक, धार्मिक तथा अन्य पर्वहरूमा गरिने परम्परागत रहनसहनले गर्दा पनि यस गाउँपालिकामा साँस्कृतिक रूपले धनि नै रहेको देखिन्छ ।

२.७ विकासका संभावनाहरू

- मध्यम खालको हावा पानि रहेकाले पनि गर्मी दिनमा बिशेष अतिथीहरु भित्र्याएर पर्यटन विकास गर्न सकिने संभावना देखिन्छ ।

- ठाउँ ठाउँमा धार्मिक, ऐतिहासिक र पुरातात्त्विक बस्तुहरूको प्रचार प्रसार गरि आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक ल्याउन सक्ने सम्भावना देखिन्छ । त्यस बाट आय आर्जनमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन सकिन्छ ।

२.८ ग्राहस्थ उत्पादन

नेपालको कुल खेतीयोग्य जमिन ३० लाख ९१ हजार हेक्टर रहेको छ । राष्ट्रिय कृषि गणना २०६८ अनुसार नेपालको कृषि जमिनको औषत आकार ०.६८ हेक्टर र प्रति कित्ताको औषत आकार ०.२१ हे. रहेको छ । खण्डीकृत जमिनमा परम्परागत रूपमा निर्वाहमुखी खेती प्रणालीको अवलम्बन गरिदै आएको र कृषि विकासका लागि भएका सरकारी प्रयासहरु सिमित स्रोत र साधनहरूका कारण एकीकृत रूपमा नभई छरिएर जाने गरेकाले प्रतिफलमुखी हुन सकेको छैन । कृषिलाई नाफामूलक व्यवसायका रूपमा स्थापित गर्न नसकदा यस क्षेत्रमा लगानीका लागि निजि क्षेत्र र रोजगारीका लागि युवा उद्यमीहरु आकर्षित हुन सकेको देखिँदैन । गुणस्तरीय कृषि उत्पादन सामग्रीहरूको उपलब्धता सुनिश्चित गर्न नसक्नु, कृषि उपज उत्पादनमा यान्त्रिकरण अवलम्बन हुन नसक्नु र कृषि विकासका लागि आवश्यक सिंचाई, कृषि सडक, ग्रामिण विद्युतिकरण, कृषि उद्योगहरूसंगको समन्वयको अभाव रहदै आएको तथा बजारमुखी उत्पादन हुन नसकेकाले कृषिलाई व्यवसायका रूपमा नभई परम्पराका रूपमा मात्र अवलम्बन गरिदै आइएको छ । यस गाँउपालिकामा पनि आम नागरिकलाई पुग्ने गरि खाध्यान्त उत्पादन नभएतापनि करिब ४ देखि ६ महिनालाई खान पुग्ने उत्पादन भएको पाइन्छ ।

२.९ मानव विकास सुचकांक

- मानव विकास सूचकांक (HDI) मानवको जीवन अपेक्षा, शिक्षा र आय सूचकांकलाई प्रयोग गरेर निकालिएको समग्र तथ्यांकले कुनै पनि देशको मानव विकासको अवस्था निकाल्ने गरिन्छ । मानव विकास सूचकांकलाई सन् १९९० मा पाकिस्तानी अर्थशास्त्री महबुब उल हक र भारतीय अर्थशास्त्री अमर्त्य सेन द्वारा सिर्जना गरिएको थियो र संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय विकास कार्यक्रममा प्रकाशित भएको थियो ।
- सन् २०१० मा मानव विकास प्रतिवेदनमा असमान समायोजित मानव विकास सूचकांकलाई सुरु गरियो । सरल मानव विकास सूचकांक पनि उपयोगी रहेको छ ।
- जीवन यापन स्तरको नाप गर्ने प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादनबाट उपलब्ध औसत क्रयशक्तिको आधारमा प्रति व्यक्ति आय गणना गरी समावेश गरिन्छ ।
- उच्चतम र न्यूनतम अहिलेलाई ८५ वर्ष र २५ वर्ष लिएको छ । यस गाँउपालिकामा पनि सरदर आयु ६५ वर्ष रहेको छ ।

परिच्छेद ३ :

पारिवारिक विवरण तथा जनसंख्याको अवस्था

यस परिच्छेदमा घर परिवारको विवरण, जनसंख्या बनौट, संरचना, वितरण सम्बन्धी विवरण समावेश गरिएका छन् ।

३.१ बस्ती र घरपरिवार विवरण

तालिका नं.:१

वडा नं.	वडा अनुसार बस्तीहरू नाम	जम्मा क्षेत्रफल	घरधुरी संख्या	घरपरिवार अनुपात
१	अर्दी, कुर,, खोरबारी, खोवा, गाप्टुङ्ग, घर्तीटोल, चापपानी, चारखुडे, टापु, थाक्सीपोखरा, दथुङ्गा, देविस्थान, धइनडाँडा, धाङ्कोना, नेटा, पिपलपोखरा, बंजरमुडा, बारहाल्ने, बाहुन टोल, बाटोमुनी, बलिने, बुढिचोर, माझिगाउँ, रैनादि,, लुम्पेक, बोटे गाउँ, शिखर, शीवपुरी, सादिगौरा, सालधारा छाप, सिमलपाटा, लुम्पेक शिखर, औडी, टारी, कुरलेचौर, ठूलाखर्क, लुडदी, खाडादी, आरवेक, मुडगाडे, बुढीचौर, माइडाँडा, ओखर डाँडा ।	१७.५२ वर्ग कि.मी	९१३	४.८
२	आराटुड, उलाकोट, जुभुड, चिलाउने पोखरा, काब्रेपोखरा, खडक पिपल, छहरा माईकाथान, फोकिसबास, साइसे, हटिया, हिल्म, पानीटांकी, डाँयनडाँडा, घुर्मि, कोट्ला, तल्लोथोक, हुल्टुड, टाडलाजी, बाउनगाउँ, धनपोखरी, बालपोखरा, ठूलाचौर, अलपोखरी, घोराहा ।	१३.२० वर्ग कि.मी	९६१	५.१
३	राजा, पुर्खे, उमिरडाँडा, विरमान, छापापोखरी, लेतुड्या, देविस्थान, चम्फुल, आरुपाटा, पिपलनेटा, गैडाकोट, खाम्जा, दह, दुड्गे, निनिखरक, पौवाखरक, माडरुड, लुमथर, निदुर, पिपलडाँडा, वाँदी, डौडाल, पौवाखर्क, देविस्थान	९.९० वर्ग कि.मी	६९२	३.८
४	बाखे, बंदरखुडा, विरबास बजार, दलवाङ्ग, मिसुका, रिमी, रुमपोखरा, रुन्खा, भड्चौर, अरखडाँडा, जिमी बाँस खर्क, देउराली, श्रीनगर ।	१५.०६ वर्ग कि.मी	११२१	५.४
५	एकलपोखरी, आरुपाटा, बाह्निसे, बलालटोल, फुलबारी, डाडापोखरी, गण्डकीदोबाटा, गैरीपोखरा, गाउँचौर, गोतामे, गैरी पोखरा, गाउँचौर, गोतामे, गैरी पोखरा, ग्वालिचौर, हरिथुम, खत्रीटोल, कुलामुनी, रानाटोल, सुलथुम, सुन्तलाबारी, तल्लोहटिया, थुम्का, तोस, भरुवा ।	८.०१ वर्ग कि.मी	५१४	३.४
६	चैडडाँडा, चिलउने पोखरा, फर्सहवा, म्यालडाँडा, ध्यर चौर, बेल पोखरा, खोल्न्या, बाँस टारी, जैसीका खर्क, कुल्टुड, दारिखना चौर, हर्के थुम, मेजवाड, भलायचौर ।	७.८५ वर्ग कि.मी	५६४	३.६
७	चिलडाँडा, दोबाटा, गैराखर्क, हटिया, जोर्तेपोखरा, कुडापानी, पिरडाँडा,, सल्लेरी, ठुलोपोखरा, उपल्लाखर्क, चितपानी, ठुलाचौर, डुडिपोखरा, लामडाँडा, सादर सारुखर्क, बोटे, चितपानी, देउराली, कुँडर, कटर रुख ।	८.४५ वर्ग कि.मी	८३७	४.६

३.२ जनसंख्या वितरणको अवस्था

गुल्मी जिल्लामा अवस्थित साविकका गाउँ विकास समितिहरू बलिथुम, जुभुङ्ग, गाँडाकोट, विरबास, अमरअर्वाथोक, र दरबार देवीस्थानको संयोजनाबाट बनेको छ । साविकको दरबारदेविस्थान गा.वि.स. २ वटा वडा भई हाल यस गाउँपालिकामा ७ वटा वडा कार्यालयहरू रहेका छन् । ८९ वर्गकिलोमिटर क्षेत्रफल रहेको यस गाउँपालिकाको जनसंख्या २५,४६९ रहेको छ भने केन्द्र गाँडाकोटमा रहेको छ । यस गाउँपालिकाको पूर्वमा छत्रकोट र चन्द्रकोट गाउँपालिका, पश्चिममा रेसुङ्गा नगरपालिका उत्तरमा चन्द्रकोट गाउँपालिका र मुसिकोट नगरपालिका, दक्षिणमा छत्रकोट गाउँपालिका र अर्धाखाँची जिल्ला रहेका छन् । सर्वेक्षणको तुलनात्मक विवरण वडागत रुपमा देहायको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. २

वडा नम्बर	जनगणना २०८८					सर्वेक्षण २०७५/०७६				
	घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	जनसंख्या			घरधुरी	
		पुरुष	महिला	जम्मा		पुरुष	महिला	जम्मा		
१	८५९	१६३०	२२७२	३९०२	९१३	१७८२	२५३०	४३१२		
२	९४७	१५७६	२२९५	३८७१	९६१	१९०४	२६१७	४५२१		
३	६४३	१०५२	१५११	२५६३	६९२	१२३२	१६६१	२८९३		
४	१०८८	१८६०	२७१७	४५७७	११२१	१९८९	२८०९	४७९८		
५	४७६	८१८	११२५	१९४३	५१४	९४७	१२५४	२२०१		
६	५००	१०१०	१२९०	२३००	५६४	१११३	१४२२	२५३५		
७	७५३	१२३६	१६४५	२८८१	८३७	१६७३	२५३७	४२१०		
जम्मा	५,२६६	९,१८२	१२,८५५	२२,०३७	५,६०२	१०,६४२	१४,८२७	२५,४६९		

३.३ उमेर तथा लिङ्गको आधारमा जनसंख्या विवरण

यस गाउँपालिकामा उमेर अनुसार जनसंख्या हेर्दा २५-६० वर्षको जनसंख्या धेरै रहेको छ । लिङ्गको आधारमा हेर्दा पनि महिलाको जनसंख्या धेरै रहेको छ । अन्य जनसंख्या तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ३

वडा नम्बर	१५ वर्ष सम्मको जनसंख्या			१६-२४ वर्ष सम्मको जनसंख्या			२५-६० वर्ष सम्मको जनसंख्या			६० वर्ष माथिको जनसंख्या			जम्मा		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	९१२	५२५	१४३७	४६७	३२५	७९२	१०४२	८३०	१८८२	११०	१०२	२१२	२५३०	१७८२	४३१२
२	५३१	९१४	१४४५	३९२	४८७	८७९	८३२	१०५७	१८८२	१४९	१६६	१५	१९०४	२६१७	४५२१
३	२३४	३६३	५९७	३६७	५६१	९२८	५२७	६५४	११८१	१०४	८४	१८८	१२३२	१६६१	२८९३
४	५६६	७३९	१३०५	४१७	४९७	९१४	८६२	१४६२	२३२४	१४३	११६	३०९	१९८९	२८०९	४७९८
५	१७५	२१५	३९०	२४२	३५२	५९४	४५३	६२८	१०८१	७७	५९	१३६	९४७	१२५४	२२०१
६	२०५	२२९	४३४	३५५	३७६	७३१	४६७	७३६	१२०३	८६	८०	१६६	१११३	१४२२	२५३५
७	२६३	८२०	१०८३	४६१	५८०	१०४१	८५३	१०३५	१८८८	९६	१०२	१९८	१६७३	२५३७	४२१०
जम्मा	२८८६	३८०५	६६९१	२७५५	३१७८	५९३३	५०२७	६४०२	११४२९	७६५	७०९	१४७४	१४८२७	१०,६४२	२५,४६९

३.४ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण

यस गाउँपालिकामा मार्तभाषको रूपमा नेपाली भाषाको प्रयोग गर्ने जनसमुदाय बसोबास गरेको पाइन्छ ।

तालिका नं. ४

वडा नम्बर	भाषा अनुसार जनसंख्या				
	नेपाली	मगर	नेवारी	अन्य	जम्मा
०१	३,९३७	०	०	३७५ (बोटे)	४३१२
०२	४५२१	०	०	०	४५२१
०३	२८९३	०	०	०	२८९३
०४	४७९८	०	०	०	४७९८
०५	२२०१	०	०	०	२२०१
०६	२५३५	०	०	०	२५३५
०७	४२१०	०	०	०	४२१०
जम्मा	२२५६०	०	०	३७५	२२९३५

३.५ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने मध्ये ३६ जना इसाई धर्म र १ घर मुसलमान छन भने अरु सबै हिन्दु धर्म मान्ने रहेका छन् ।

तालिका नं. ५

वडा नम्बर	धर्मको आधारमा घरधुरी						
	हिन्दु	किराँत	बौद्ध	इसाई	मुसलमान	शिख	अन्य
०१	४३१२						
०२	४५११			१०			
०३	२८८६				७		
०४	४७९८						
०५	२१७५			२६			
०६	२५३५						
०७	४२१०						

३.६ जातीगत आधारमा जनसंख्या विवरण

यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने मध्ये ब्राह्मण/क्षेत्री र जनजातिको बाहुल्यता छ । त्यस बाहेक दलित र अन्य जातिका मानिस बसोबास गर्ने गर्दछन् ।

तालिका नं. ६

वडा नं.	ब्राह्मण / क्षेत्री	जनजाति	दलित	जम्मा
१	११७५	२३६९	७६८	४३१२
२	२४९९	११९३	८२९	४५२१
३	१४३६	९५७	५००	२८९३
४	२१०७	२०४७	६४४	४७९८
५	७७९	८६३	५५९	२२०१
६	११९४	७५६	५८५	२५३५
७	२०९१	११७७	९४२	४२१०
जम्मा	११,४८६	८,९५५	५,०२७	२५,४६९

३.७ घरमुलीको विवरण

यस गाउँपालिकामा बनेका घर तथा जग्गामा पुरुषको स्वामित्व रहेको छ । परिवारमा पुरुष मुली बन्ने परम्परा चल्दै आएको र पुरुषको निधन पछि महिलाको हक चल्ले कारणले गर्दा महिला घरमुली बनेको सर्वेक्षणबाट जानकारी पाइयो । गुल्मीदरबार गाउँपालिकाको वडा अनुसार महिला, पुरुषको घर स्वामित्व तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ७

वडा नम्बर	घरमुली अनुसार घरधुरी			जनसंख्या	परिवारको आकार
	महिला	पुरुष	जम्मा		
०१	२२३	६९०	९१३	४३१२	४.८
०२	२५३	७०८	९६१	४५२१	५.१
०३	१२३	५६९	६९२	२८९३	३.८
०४	२२४	८९७	११२१	४७९८	५.४
०५	९७	३१८	४१५	२२०१	३.४
०६	१४३	४२१	५६४	२५३५	३.६
०७	१०७	७३०	८३७	४२१०	४.६
जम्मा	११०७	४४९५	५६०२	२५,४६९	४.८

३.८ पेशाको आधारमा जनसंख्या विवरण

यस गाउँपालिकामा कृषि तथा पशुपालन र ज्याला मजदुरी गर्नेको संख्या बराबारी देखिएको छ । पेशाको आधारमा जनसंख्या विवरण निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८

वडा नम्बर	पेशाको आधारमा जनसंख्या विवरण									
	कृषि र पशुपालन		नोकरी / जागिर		ज्याला / मजदुरी		व्यवसायीक कार्य		धार्मिक कर्य	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
०१	४१६	३६५	११३	४५	७७८	३७५	७६	३०	११	
०२	७४२	२९६	२१०	७६	७५४	४४२	११०	४५	१२	
०३	३४१	२२३	१६५	५७	३५१	३२१	१७६	३३	९	
०४	४६७	१३४	२१९	६५	४३४	३४१	२०१	४७	१०	
०५	२१७	१७६	१६७	४२	२२०	१२३	८७	२७	७	
०६	२७१	२१०	१८२	३९	२५१	११३	७१	२४	६	
०७	३३१	२७८	१७८	५१	३०१	२११	९४	४९	१३	
									९१७	५८९

३.९ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या विवरण

तालिका नं. ९

क्र.सं.	उमेर अनुसार आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या विवरण									
	१५-२४		२४-४०		४०-६०		६० भन्दा माथि		जम्मा	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
०१	२७१	४०५	५६१	८१६	११२	२११	४१	३५	९८५	७१५
०२	८२९	४३३	७३१	५१३	२०७	१९६	६७	४२	१८३४	११८३
०३	४७३	३८१	५३४	२६७	१०१	९१	२९	३१	११६४	६७०
०४	३२४	३९७	३२४	२६२	१६७	१५१	५०	३१	१०६५	६४१
०५	२११	१६५	३७१	३०१	१५१	१३२	३०	२९	७६३	६२७
०६	२४१	१८७	३८७	३५१	१८९	१७६	४२	३४	८५९	७४८
०७	४२३	४१२	४७८	४३१	१६५	१६७	६१	५३	११२७	१०६३
जम्मा	२७७२	२३८०	३३८६	२९४१	१०९२	११२४	२८०	२५५	७७९७	५६४७

३.१० अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या विवरण

तालिका नं. १०

वडा नम्बर	अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या विवरण														
	शारीरिक अपाङ्ग			सुस्त मनस्थिति			बोल तथा सुन नसक्ने			बहु अपाङ्गता			अन्य		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
०१	०४	०७	११	०३	०१	०४	०७	०४	११	०५	०२	०७	०१	०२	०३
०२	६	२	८	६	१	७	९	३	१२	३	२	५	१	३	४
०३	४	४	८	३	१	४	५	३	८	२	३	५	२	३	५
०४	२	७	९	५	२	७	५	४	९	४	१	५	३	३	६
०५	७	३	१०	४	१	५	८	२	१०	१	३	४	४	१	५
०६	८	२	१०	३	२	५	६	३	९	२	३	५	२	३	५
०७	५	२	७	२	३	५	४	२	६	३	२	५	५	२	७

३.११ बसाईसराई सम्बन्धि विवरण

यस गाउँपालिकामा २०७५ वैशाख देखि चैत्र मसान्त सम्पर्को बसाईसराई विवरण यस प्रकारको रहेको छ ।

तालिका नं. ११

बडा नं.	बसाईसराई गएको	बसाईसराई आएको
१	०७	
२	१९	
३	०६	
४	११	
५	१३	
६	२९	
७	४७	
जम्मा	१३२	

३.१२ व्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा २०७५ वैशाख देखि चैत्र मसान्त सम्पर्को व्यक्तिगत घटना विवरण यस प्रकारको रहेको छ ।

तालिका नं. १२

बडा नं.	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद
१	१२७	२९	३७	०१
२	२१५	३५	५१	०१
३	१०५	३०	३५	०२
४	१११	२५	३९	०१
५	९२	१६	२६	०१
६	१७१	३९	४९	०१
७	१८९	४७	४४	०२
जम्मा	१०१०	२२१	२८१	०९

३.१३ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण

यस गाउँपालिकामा आ.व ०७५/७६ को सामाजिक सुरक्षा विवरण यस प्रकारको रहेको छ ।

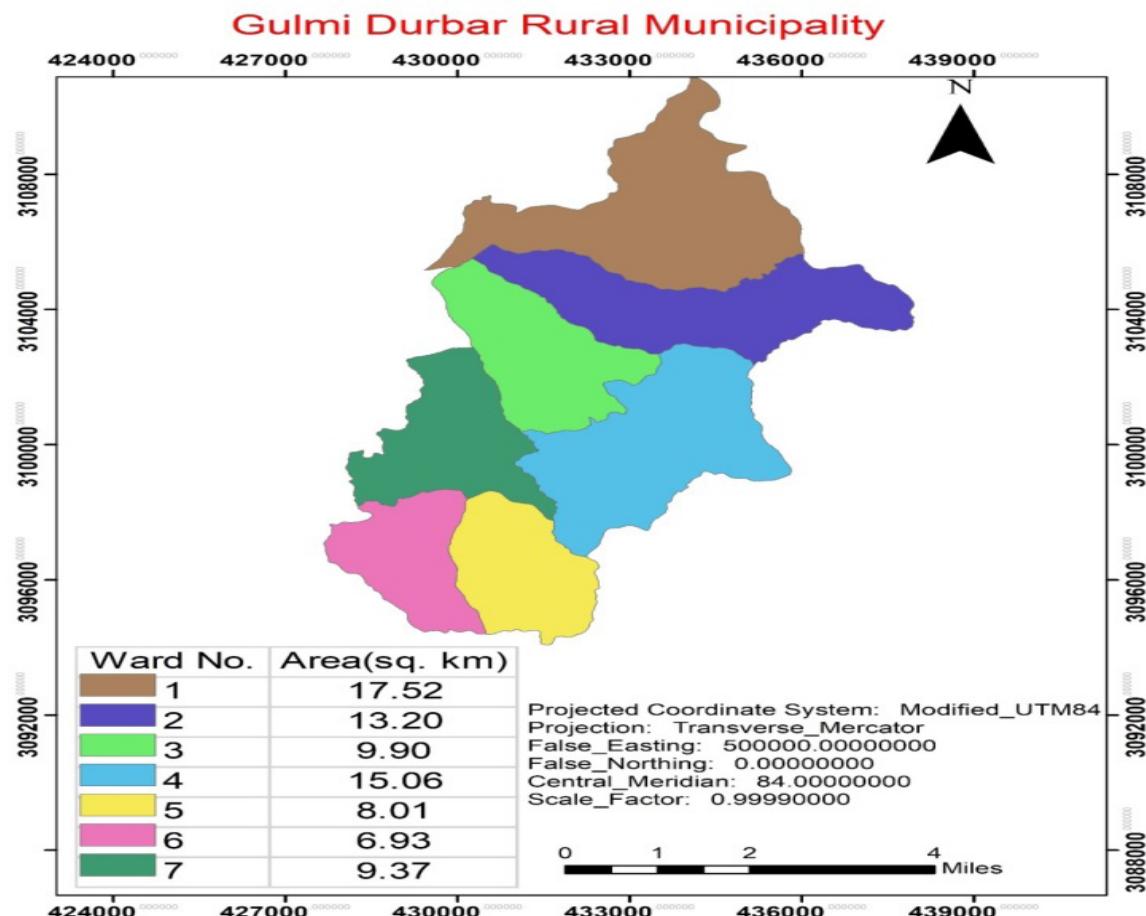
तालिका नं. १३

बडा नं.	ज्येष्ठ नागरिक	एकल महिला	पूर्ण अपाङ्ग	आंशिक अपाङ्ग	बाल सुरक्षा अनुदान	दलित वर्ग
१	१९४	१५१	४	१६	३५	१९
२	२८०	१८८	१०	२६	७९	३१
३	१६८	१०७	२	११	२६	२०
४	२२१	१९६	१५	१९	३४	३८
५	१३०	६५	६	६	२३	१४
६	१५६	११७	२	८	३९	२३
७	१८३	१५०	१०	१५	१५	१५

३.१४ संस्थागत जनसंख्या विवरण

यस गाउँपालीकामा स्थानिय सरकार संचालन ऐनले दिएका सरकारी कार्यालयहरु गैरसरकारी कार्यालयहरु तथा विभिन्न सेवामुलक संस्थाहरु समेत रहेका छन् । ति सबैको विवरण परिच्छेद ८ मा समावेश गरिएको छ ।

३.१५ स्रोत नक्शा

परिच्छेद-४

आर्थिक अवस्था

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण

४.१.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संशाधनको विवरण

तालिका नं. १४

वडा नं.	विषय क्षेत्रअनुसार प्राविधिक मानव संसाधन														जम्मा	
	कृषि र पशु		इन्जनियरिङ		वन		मेडिसन		खाद्य प्रशोधन		वैकल		पत्रकार		अन्य विद्युत	
	म.	पु.	म.	पू.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.
१	०१															
२	०१	०१	३	३०			डा.९				न्या.३		०४		०५	५३
३		०१		२			०२						०२			०५
४		०३		०२			१०	०७							१०	३२
५							०५								०२	०७
६	०१		०१	०५			०४	०२							०२	१५
७		०७		०५			०४	०२			३				०२	२३
जम्मा	०२	१३	०१	४२			१८	डा.९,१८			न्या.३,३		०६		२१	१३५

४.१.२ मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. १५

वडा नम्बर	पेशाको आधारमा जनसंख्या विवरण										जम्मा	
	कृषि र पशुपालन		नोकरी/जागिर		ज्याला/मजदुरी		व्यवसायीक कार्य		धार्मिक कार्य			
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला		
०१	४१६	३६५	११३	४५	७७८	३७५	७६	३०	११		१३९४	८०५
०२	७४२	२९६	२१०	७६	७५४	४४२	११०	४५	१२		१८२८	८५९
०३	३४१	२२३	१६५	५७	३५१	३२१	१७६	३३	९		११४२	६३४
०४	४६७	१३४	२१९	६५	४३४	३४१	२०१	४७	१०		१३३१	६२०
०५	२१७	१७६	१६७	४२	२२०	१२३	८७	२७	७		६९८	३६८
०६	२७१	२१०	१८२	३९	२५१	११३	७१	२४	६		७८१	२८५
०७	३३१	२७८	१७८	५१	३०१	२११	९४	४९	१३		९१७	५८९

४.१.३ औसत आम्दानी विवरण

तालिका नं. १६

वडा नम्बर	आम्दानीको आकार वार्षिक / पारिवार विवरण								जम्मा
	रु ४० भन्दा कम	रु ४०-६० हजार	रु ६०-८० हजार	रु ८०-१ लाख	१ लाख देखि २ लाख	डेढ देखि २ लाख	२ देखि माथि		
०१	४.३०%	१२.७६ %	१०.८७ %	१७.९० %	१५.५० %	१४.०० %	२४.५४ %		
०२	९.३०%	११.७६ %	१२.८७ %	१५.९० %	१०.५० %	१४.०० %	२५.५४ %		
०३	६.३०%	१०.७६ %	१२.८७ %	१८.९० %	१२.५० %	१६.०० %	२२.५४ %		

०४	४.३०%	९.७६%	९.८७%	१५.९० %	१३.५० %	१४.०० %	२७.५४%	
०५	९.३०%	१२.७६ %	१०.८७ %	१७.९० %	१५.५० %	९.००%	२४.५४%	
०६	११.३० %	८.७६%	१४.८७ %	११.९० %	१९.५० %	७.००%	३१.५४%	
०७	४.३०%	१२.७६ %	१४.०० %	१५.५० %	१७.९० %	२४.५४%	१०.८७ %	

४.१.४ औसत खर्च तथा बचत विवरण

तालिका नं. १७

वडा नम्बर	औसत खर्च तथा बचत विवरण औषत							
	खाना खर्च	लत्ता कपडा	शिक्षा	औषधी उपचार	चाडपर्व	संचार तथा अन्य	जम्मा अर्च	जम्मा बचत
०१	५०.२१%	१२.७६ %	७.८०%	३.२१%	५.१०%	१.६७ %	८७.७५%	१२.२५ %
०२	४३.०१%	१३.३१ %	९.०१%	५.११%	४.३५%	१.७१ %	७६.५%	२३.५%
०३	४९.३२%	११.७५ %	१०.२१ %	७.८९%	५.९१%	२.७१ %	८७.७९%	१२.२१ %
०४	४७.२०%	१५.५१ %	१२.०३ %	५.८८%	६.११%	१.०१ %	८७.७४%	१२.२६ %
०५	४३.९९%	११.०१ %	११.०१२ %	३.१%	४.७%	२.०१ %	७५.८२२%	२४.१७८%
०६	४६.८७%	१३.९ %	१२.१५ %	४.१९%	६.०१%	२.०३ %	८५.१५%	१४.८५ %
०७	४८.००%	१२.८९ %	१३.१२ %	३.८१%	७.०१%	३.०१ %	८७.८४%	१२.१६ %

४.१.५. विपन्नता स्तरीकरण विवरण

तालिका नं. १९

वडा नम्बर	जम्मा घरधुरी	विपन्न घरधुरी	कैफियत
०१	९१३	३१९	
०२	९६१	४१९	
०३	६९२	२९१	
०४	११२१	६१५	
०५	४१५	२१०	
०६	५६४	२६७	
०७	८३७	४७३	

४.१.६ खाद्यान्न सुरक्षाको अवस्था

यस गाउँपालिकामा खाद्यान्न निकै कम उत्पादन हुने गर्दछ। भिरालो जमिनका कारण उत्पादनमा बृद्धि हुन सकेको छैन। बलिथुमको टारी, जुभुङ्को घोराहा, विरबासको मिसुका फाट, खर्जाड, अमरअर्वाथोको खर्जाड तथम चारपालाको कुमालटारी, बैदी लगाउतका बेशीहरुको उत्पादनले गर्दा केही घरपरिवारमा ६ महिना देखि १ वर्षसम्म खान पुग्ने उत्पादन हुन्छ। अन्य बारीहरुमा भएको उत्पादनले ३ महिना देखि ६ महिना सम्मा खान पुग्ने उत्पादन पनि हुन सकेको छैन।

तालिका नं. २०

वडा नम्बर	आफ्नो उत्पादनबाट खान पुग्ने महिना अनुसार घरधुरी प्रतिशतमा						
	उत्पादन नभएको	३ महिना भन्दा कम	३-६ महिना	६-९ महिना	९-१२ महिना	१२ है महिना पुग्ने र बचत हुने	जम्मा
०१	०.१४ %	२.१६%	४५.९०%	२४.१०%	१४.२० %	१३.५ %	
०२	०.१५ %	२.८०%	४९.१०%	२८.४५%	१०.५० %	९.००%	
०३	१.४८ %	३.५२%	५१.६५%	३०.३५%	९.००%	४.००%	
०४	२.००%	४.००%	५५.००%	२४.००%	१०.०० %	५.००%	
०५	३.००%	४.९०%	६५.१०%	२०.६५%	३.३५%	३.००%	
०६	१.७५ %	५.१०%	५०.२५%	२९.७५%	९.९५%	४.००%	
०७	२.९०%	२.८५%	७०.१५%	१८.१० %	३.००%	३.००%	
जम्मा							

४.१.७ आवास संरचना विवरण

यस गाउँपालिकामा धेरैको घरको छानो जस्ताको रहेको छ। गाउँपालिकाले खरको छानो मुक्त गाउँपालिका अधियानको सुरुवात गरेको छ। एक वर्षमा ८० प्रतिशत खरको छाना मुक्त गरी जस्ताको छानो छाइएको छ। अब वारी २० प्रतिशत खरको छाना लाई पनि जस्ताको छानोमा रूपान्तरढा गर्ने कार्य अगाडी बढेको देखिन्छ।

तालिका नं. २१

वडा नम्बर	आवास संरचना घरधुरी अनुसार विवरण				
	दुङ्गाको छाना	जस्ताको छाना	ढलानको छाना	खरको छाना	जम्मा
०१	३७३	५१५	९	१२०	९१३
०२	५१२	३९७	३३	५६	९६१
०३	२७७	३६६	१७	३२	६९२
०४	४३७	६२८	२९	२७	११२१
०५	१२३	३६७	१३	११	५१४
०६	१९	४८३	१७	७	५६४
०७	२१३	५७६	३२	१६	८३७

४.१.८ गरिबीको दर (गरिबीको रेखामुनी रहेको जनसंख्या)

तालिका नं. २२

वडा नम्बर	गरिबीको रेखामुनी रहेको जनसंख्या घरधुरी अनुसार	
	जम्मा घरधुरी	गरिबी घरधुरी
०१	९१३	१७.७५ %
०२	९६१	१३.७६ %
०३	६९२	१५.०१ %
०४	११२१	१२.१० %
०५	५१४	१९.०९ %
०६	५६४	१४.११ %
०७	८३७	२१.१२ %

४.१.९ आयात र निर्यातको अवस्था

यस गाउँपालिकामा कृषि तथा पशु उत्पादन कम हुने गर्दछ। दैनिक उपभोग गर्ने वस्तु देखि रहेक सामग्री आयात गर्नु पर्ने अवस्था रहेको छ। कृषि उत्पादनबाट वर्षेनी खान पुने उत्पादन गर्ने घरधुरी न्यून छ। जसले गर्दा निर्यात भन्दा आयात बढी छ। निर्यातमा पशुपक्षिं र केही नगदे बालीमात्र छन्।

४.१.१० औद्योगिक कच्चा पदार्थ उत्पादनको अवस्था (काठ., खोटो, जडिबुटि, लोक्तो, अल्लो, चुनदुङ्गा, मार्वल, स्लेट आदि)
यस गाउँपालिकामा कुनै पनि कच्चा पदार्थ उत्पादन गर्ने कार्य भएको छैन। कच्चा पदार्थको रूपमा खोटो तथा अन्य विविध उत्पादन भएता पनि खोजी गरेको पाइँदैन।

४.१.११ बेरोजगारी सम्बन्ध विवरण

तालिका नं. २३

वडा नं.	उमेर अनुसार बेरोजगारी जनसंख्या विवरण									
	१५-२४		२४-४०		४०-६०		६० भन्दा माथि		जम्मा	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
०१	११	१७	४५	५१	२२	२७	९	७	८७	१०२

०२	१९	२५	५९	६५	२४	२३	१०	९	११२	१२२
०३	९	११	४१	४९	२१	२८	७	८	७८	९६
०४	८७	९१	१६७	१७४	६७	३१	३१	३२	३५२	३२८
०५	२७	२१	६१	६५	७४	७९	१९	७	१८१	१७२
०६	१६	११	७६	८५	४५	४८	११	११	१४८	१६३
०७	११	१८	६७	९५	५५	६४	१९	१७	१५२	१९४

४.१.१२ वैदेशिक रोजगारिमा गएकाहरुको विवरण

तालिका न २४

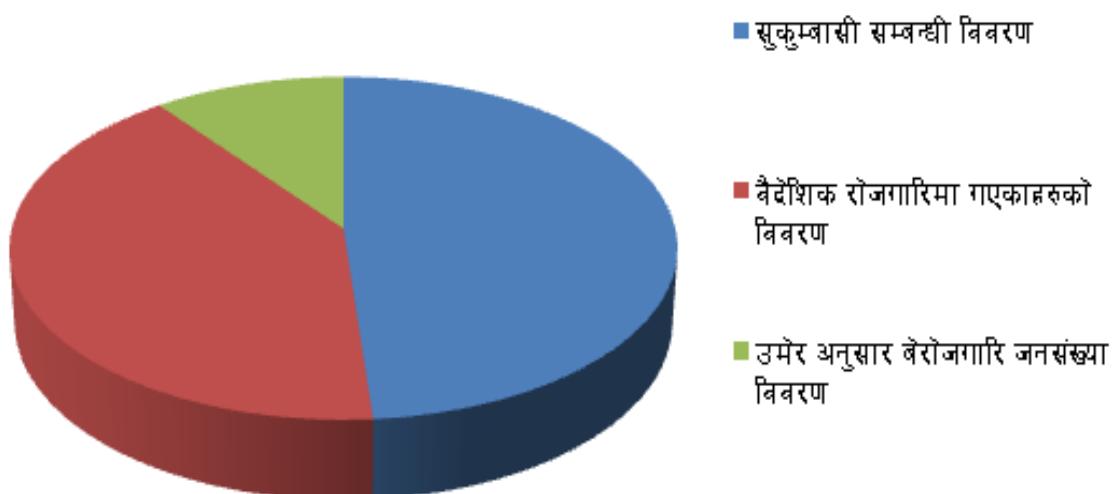
वडा नम्बर	वैदेशिक रोजगारी गएको जनसंख्या			गएको देश				विदेश जानुको उद्देश्य	
	महिला	पुरुष	जम्मा	भरत	खाडी मुलुक	अन्या देश	जम्मा	शिक्षा	रोजगार
०१	१०	७१६	७२६	३४८	२८९	८९	७२६	१०	७१६
०२	१४	८२१	८३५	३४३	३१६	१७६	८३५	३५	८००
०३	११	६५९	६७०	३२९	२७१	७०	६७०	१३	६५७
०४	१७	८५५	८७२	५४१	४१७	११४	८७२	३९	८३३
०५	९	५५८	५६७	३१२	२२९	२६	५६७	१९	५४८
०६	७	४१७	४२२	१६७	१८७	६८	४२२	११	४११
०७	१२	६८७	६९९	३७३	२१९	१०७	६९९	२४	६७५

४.१.१३ सुकुम्बासी सम्बन्धि विवरण

तालिका न २५

वडा नम्बर	जम्मा घरधरी	सुकुम्बासी घरधुरी	जनसंख्या
०१	९१३	३ घर	२१
०२	९६१	छैन	
०३	६९२	छैन	१ जना
०४	११२१	छैन	
०५	४१५	छैन	
०६	५६४	छैन	
०७	८३७	छैन	
जम्मा	५५३०	३ घर	२२ जना

४.१.१४ स्रोत नक्शा

४.२ भू-उपयोग तथा स्वामित्व

यस गाउँपालिकाका स्थानिय बासीका अनुसार मुख्य पेशा रहेको यस गाउँपालिकामा अधिकार्श जमिन भिरालो रहेको छ । सिचाई सुविधा १६३३ रोपनी जमिनमा मात्र रहेको छ । अन्य ठाउँमा आकाशे पानीको भरमा खेती गर्न बाध्य रहेका छन् । ८८८.७८ हेक्टर जमिन वनले ओगटेको छ । अन्य भु-भागमा खरेन, चट्टान, भीर, खुल्ला चौर रहेको छ ।

४.२.१ वर्तमान भू-उपयोग

यस गाउँपालिकाका स्थानिय बासीका अनुसार कृषि मुख्य पेशा रहेको र यस गाउँपालिकामा अधिकार्श जमिन भिरालो रहेको छ । सिचाई सुविधा १६३३ रोपनी जमिनमा मात्र रहेको छ । यस ठाउँका कृषकहरु आकाशे पानीको भरमा खेती गर्न बाध्य रहेका छन् । ८८८.७८ हेक्टर जमिन वनले ओगटेको छ । अन्य भु-भागमा खरेन, चट्टान, भीर, खुल्ला चौर रहेको छ ।

४.२.२ भू-स्वामित्व

यस गाउँपालिकामा भु-स्वामित्व वनजङ्गल, जलस्रोत, नदिनाला, खेतीयोग्य जमिन, बाजो जमिन, खुल्ला जमिन गरेर रहेको छ । ८८८.७८ हेक्टर जमिन वनले ओगटेको छ । १६३३ रोपनी खेत रहेको छ । अन्य भिरालो बारी तथा खोलानाला, सडक, पलुलेसा, चट्टान रहेको छ ।

४.२.३ जग्गाको किसिम

यस गाउँमा जग्गालाई खेतीयोग्य जमिन, बाभो जमिन, वनले ओगटेको जमिन, डाढँकाडा लगाएतका नामले वर्गीकरण गरिएको छ ।

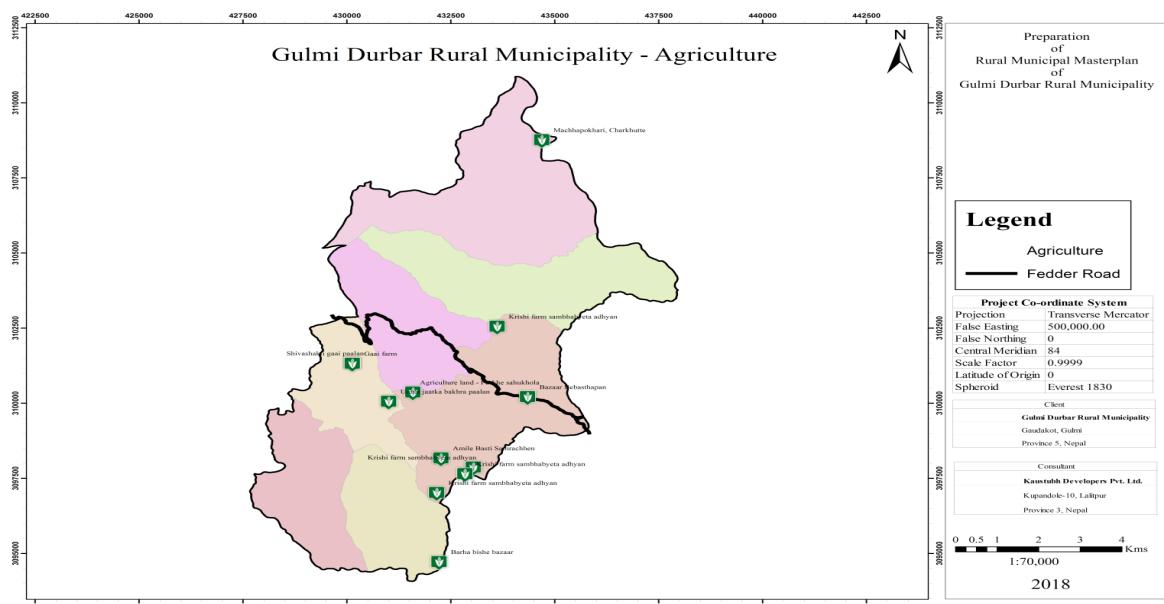
४.२.४ खेतीयोग्य जमिन सम्बन्धि विवरण

यस गाउँपालिकामा बहुसंख्यक जनभार कृषि पेशामा आश्रित रहेको अवस्था छ । तथापी, यहाँ खेतीयोग्य जमिनको बारेमा कुनै ठोस रूपमा सूक्ष्म अध्ययन भएको पाइदैन । पाहाडी भेग भएकोले पनि खेतीका लागि त्यति प्रसस्त मात्रामा जमिनको उपलब्धी भएको पाइदैन । जहाँ सम्मो फाँटहरु रहेको छ, त्यही स्थानमा केही मात्रामा आश लाग्दो खेती उत्पादन हुने देखिन्छ ।

४.२.५ बाभो जमिन सम्बन्धि विवरण

यस क्षेत्रका मानिसहरु कृषि पेशामा आश्रित रहेता पनि शहरी जीवनशैलीको प्रभाव उच्च रूपले पर्न गएको देखिन्छ । यसकारण पनि कृषिमा मानिसहरुको जोस हराउदै गएको देखन सक्छौ । बाभो जमिन सम्बन्धि त्यति एकिन विवरणत प्राप्त भएको छैन तर पनि अहिलेको अवस्था हेर्दा खेती योग्य जमिन पनि बाजोमै परिणत भएको पाउन सकिन्छ ।

४.२.६ स्रोत नक्शा

४.३ कृषि तथा पशु विकास

४.३.१ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धि विवरण

तालिका २६

पोखरी रहेका स्थान	वडा नं.	पोखरी क्षेत्रफल (विघा वा रोपनी)	वार्षिक माछा उत्पादन (के.जी.)	स्वामित्व (कोसँग)	वार्षिक आमदानी (रु.)	गाउँ/नगरपालिकामा वार्षिक शुल्क (रु.)
देविस्थान पोखरी, टापु पोखरी	०१	३.०३ रोपनी		सामुदायिक		
काब्रेपोखरी	०२	१ रोपनी		सामुदायिक		
ठुलाचौर पोखरी		२ रोपनी		सामुदायिक		
हुलटुङ्ग पोखरी		१.५ रोपनी		सामुदायिक		
बोलपोखरी		२ रोपनी		सामुदायिक		
उर्लाकोट पोखरी		२ रोपनी		सामुदायिक		
फोक्सीबास पोखरी		१ रोपनी		सामुदायिक		
दह पोखरी राजा	०३	५ आना		सामुदायिक		
बुढि पोखरी		१ रोपनी		सामुदायिक		
रुमपोखरी	०४	०.५ रोपनी		सामुदायिक		
रुन्खा पोखरी		१ रोपनी		सामुदायिक		
रुन्खा दह पोखरी		०.५ रोपनी		सामुदायिक		
जिमी पोखरी		०.५ रोपनी		सामुदायिक		
गण्डकी दोबाटो पोखरी	०५	०१ रापनी		सामुदायिक		
सेटाठाटी पोखरी		०२ रोपनी		सामुदायिक		
गैरी पोखरी		०१ रोपनी		सामुदायिक		
तोष पोखरी		०१ रोपनी		सामुदायिक		
हामी तीन भाई माछा पोखरी		०१ रोपनी		व्यक्तिगत		
रानीपोखरी	०६	१ रोपनी		सामुदायिक		
वन पोखरी		१ रोपानी		सामुदायिक		
गैराको पोखरी		६ आना		सामुदायिक		
पोखराका ढीका		५ आना		सामुदायिक		
ऐतिहासिक ठुलापोखरा	०७			सामुदायिक		
झुढीपोखरा				सामुदायिक		
ध्वाशीपोखरी				सामुदायिक		
जम्मा						

४.३.२ सिंचाई सुविधाको उपलब्धता विवरण

तालिका नं २७

वडा नम्बर				
	सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	सिंचाईको उपलब्धता	सिंचित क्षेत्र रोपनी/हेक्टर	ताभान्वित घरधुरी
१	चारखुट्टे सिचाई आयोजना	वर्षे भरि	६६	१२ घर
	डल्लीखोला माझि गाउँ सेरा सिचाई आयोजना	वर्षे भरि	१२२	
	हो खोला कुरले चौर सिचाई आयोजना	वर्षे भरि	३६	

	हो खाला बुढीचौर	वर्षे भरि	११८	
	हो खोला टारी	वर्षे भरि	१८३	
	हो खोला शिवपुरी, जलुके शिव पुरी	वर्षे भरि	२००	
	खौवा शिचाइ	वर्षे भरि	१०३	
	डल्ली खोला स्वामी रुख	वर्षे भरि	१७	
०२	दल्लीखोला घोराह सिचाई आयोजना	वर्षेभरि	२५० रोपनी	४८ घर
	तुराङ्ग घोराह सिचाई आयोजना	वर्षेभरि	२५० रोपनी	४८ घर
०३		वर्षेभरि		
०४	दिगाम टारी सिचाई आयोजना	वर्षेभरि	३०० रोपनी	३० घर
	सेम्लेखोला सि.आ	वर्षेभरि	७० रोपनी	६ घर
	जिमी बाब्हे डाडा सिचाई आयोजना	वर्षेभरि	३५ रोपनी	१० घर
	गरमटारी जिमी	वर्षेभरि	२०० रोपनी	३० घर
	भाटाखर्क गरमटारी	वर्षेभरि	४० रोपनी	१० घर
	चिवियर सेम्ले	वर्षेभरि	३० रोपनी	६ घर
	लशुने गेठेडाडा	वर्षेभरि	४० रोपनी	५ घर
	गेठे जेमे	वर्षेभरि	२५ रोपनी	७ घर
	ढोलसिहं कुलगैरा	वर्षेभरि	४० रोपनी	१० घर
०५	डुड दुमै बरपात	वर्षेभरि	५०० रोपनी	९ घर
	छविसे	वर्षेभरि	२०० रोपनी	१५ घर
०६	खहरे कुमालटारी	वर्षेभरि	१५ रोपनी	२० घर
	ब्राह्मिसे बाँसटारी	वर्षेभरि	८५ रोपनी	१० घर
	उपाल्लो खहरे	वर्षेभरि	३ रोपनी	११ घर
०७	लमडाडा चिटिङ्ग खोला	वर्षेभरि	४१ हेक्टर	५० घर
	बौदीखोला कोलधर	वर्षेभरि	१५ हेक्टर	१२ घर
	बाहुले खोला	वर्षेभरि	३ हेक्टर	९ घर

४.३.३ सिंचाईको स्रोत सम्बन्धि विवरण

तालिका नं. २८

वडा नम्बर	सिंचाईको स्रोत सम्बन्धि विवरण			
	सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	सिंचाईको श्रोत	सिंचित क्षेत्र रोपनी	ताभान्वित घरधुरी
०१	चारखुटे सिचाई आयोजना	कुलो	२२ रोपनी	१२ घर
०२	दल्लीखोला घोराह सिचाई आयोजना	कुलो	२५० रोपनी	४८ घर
	तुराङ्ग घोराह सिचाई आयोजना	कुलो	२५० रोपनी	४८ घर
०३				
०४	दिगाम टारी सिचाई आयोजना	कुलो	३०० रोपनी	३० घर
	सेम्लेखोला सि.आ	कुलो	७० रोपनी	६ घर
	जिमी बाब्हे डाडा सिचाई आयोजना	कुलो	३५ रोपनी	१० घर
	गरमटारी जिमी	कुलो	२०० रोपनी	३० घर
	भाटाखर्क गरमटारी	कुलो	४० रोपनी	१० घर
	चिवियर सेम्ले	कुलो	३० रोपनी	६ घर
	लशुने गेठेडाडा	कुलो	४० रोपनी	५ घर

	गेठे जेमे	कुलो	२५ रोपनी	७ घर
	ढोलसिहं कुलगैरा	कुलो	४० रोपनी	१० घर
०५	झुड दुमै बरपात	कुलो	५०० रोपनी	९ घर
	छविसे	कुलो	२०० रोपनी	१५ घर
०६	खहरे कुमालटारी	कुलो	१५ रोपनी	२० घर
	ब्राह्मिसे बाँसटारी	कुलो	४ रोपनी	१० घर
	उपाल्लो खहरे	कुलो	३ रोपनी	११ घर
०७	लमडाडा चिटिङ्ग खोला	कुलो	४१ हेक्टर	५० घर
	बौदीखोला कोलधर	कुलो	१५ हेक्टर	१२ घर
	बाहुले खोला	कुलो	३ हेक्टर	९ घर

४.३.४ कृषि उत्पादन सम्बन्ध विवरण

तालिका नं. २९

क्र.स	बालिको विवरण	खेती गरिएको जमिन	उत्पादन
क	अन्न बाली		
१	धन	१६३३ रोपनी	
२	गहुँ	२१४० रोपनी	
३	मकै	५७९८ रोपनी	
४	कोदो	५१९ रोपनी	
५	अन्य	४५६ रोपनी	
ख	दलहन बाली		
१	मास	३१९ रोपनी	
२	भट्टमास	८९१ रोपनी	
३	अरहर	११० रोपनी	
४	मुसुरो	७९८ रोपनी	
५	चना	५७८ रोपनी	
६	अन्य	३०० रोपनी	
ग	तेलहन बाली		
घ	तरकारी बाली		
ङ	नगदे बाली		
१	अदुवा		
२	उखु अन्य		
च	फलफूल		
१	आपै		
२	लिची		
३	केरा		
४	सुन्तला		
५	अमिलो जाँत		
६	मौरी		
७	अन्य		

४.३.५ पशुपंक्षिजन्य उत्पादन सम्बन्धि विवरण

तालिका नं ३०

क्र.स	किसिम	संस्था			उत्पादन	
		स्थानीय	उन्नत	जम्मा	दुध	मासु
	पशु					
१	गाई / गोरु	८९१०	१२११	१०१२१		
२	भैसी / साँगा	९१२३	९४७	१००७०		
३	बांझा / खसी	३९४०	१३६९१	१७६३२		
४	सुगुरु / वंगुर	६१८५	९१०	७०९५		
५	अन्य	६४२१	८७६	७२९७		
	पंक्षी	स्थानीय	उन्नत	जम्मा	अण्डा	मासु
१	कुखुरा	२७९१०	१५९१०	४३८२०		
२	हाँस	४२३१	१५२१	५७५२		
३	अन्य	११२१	७१३	१८३४		

४.३.६ खाद्यान्न बालीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

तालिका नं ३१

क्र.स	खाद्यान्न बालीमा लाग्ने किरा वा रोग	दलहन बालीमा लाग्ने किरा वा रोग	नगदे बालीमा लाग्ने किरा वा रोग
१	डढुवा/फट्के किरा	स्ट्रम	डढेवा फेद कुहिने
२	चिटेके / भुसिल किरा	डढेवा फेद कुहिने	
३	दागी / कालो धबा	टिप्का टिप्का हुने	
४	पत बेरुवा		
५	लाही किरा		

४.३.७ फलफूल तथा तरकारीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

तालिका नं. ३२

क्र.स	तरकारी बालीमा लाग्ने किरा वा रोग	फलफूल खेतीमा लाग्ने किरा वा रोग
१	डढुवा	पत टिप्पे रोग
२	फेद कुहिन	Fruit fly
३	फिडेफिडेन्सी	एफिड
४		पात बेरुवा

४.३.८ पशुपन्थीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

तालिका नं. ३३

क्र.स	पशुमा लाग्ने मुख्य रोग	पंक्षीमा लाग्ने मुख्य रोग	माछामा लाग्ने मुख्य रोग
१	नाम्ले जुका, गोलो जुका	फल्प वत्सन	
२	भ्यागुते	कविसिडियोसिस	
३	चरचरे	गम्बारो	
४	झुलो	निमोनिया	
५	मेट्राटिस		
६	छाला सम्बन्धी		
७	निमोनिया		

४.३.९ व्यावसायिक कृषि फर्म सम्बन्धी विवरण

तालिका नं ३४

वडा नम्बर	कृषि फर्मको नाम	स्थान	उत्पादन	कैफियत
१	रेसुङ्गा सिद्धबाबा पशुपक्षि तथा कृषि फार्म	बलिथुम, शेरा		
२				
३				
४	अर्याल गाइ फर्म	भट्टेचौर		
	कार्कि गाइ फर्म	बदरखुट्टा		
	पल्ल गाइ भैसी फर्म	मिसुका		
	अर्याल बाख्ता फर्म	भट्टेचौर		
	रेश्मी बाख्ता फर्म	जिमी		
	सनानी बाख्ता फर्म	अरकडाँडा		
	डम्बरपाल बाख्ता फर्म	भोटुका		
	नव कपिला गाइ फर्म			
५	अमर अर्बाथोक पशुपालन फर्म			
६				
७	शिवशक्ति गाइ फर्म			

४.३.१० आधुनिक (व्यावसायिक) पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण

तालिका नं ३५

पशुपालन फर्म (गाई, भैसी, बाख्ता बंगुर र कुखुरा) नाम	वडा नं.	फर्म रहेको ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाइटरको नाम	रोजगारी संख्या	
			उत्पादित वस्तु	इकाई	परिणम		महिला	पुरुष
प्रगतिशिल बंगुर फर्म	१	गु.गा.पा.१ नेटा	बंगुर	२०		राम ब. पुन		
बुढाथोकी बंगुर फार्म	१	लुम्पेक	बंगुर	१२		प्रसाद बुढाथोकी मगर		
रेसुङ्गा सिद्धबाबा पशुपक्षि कृषि फर्म	१	शेरा	गाई, कुखुरा	१२ गाई. १२०० कुखुरा	२	दामोदर गौतम	१	३
राना बाख्ता फर्म	१	लुड्डी	बाख्ता	१५ वटा		पदम ब. राना		
वि.के बाख्ता फर्म	१	आरवेक	बाख्ता	२० वटा		राम ब. सुनार		
बोकी पोल्टी फर्म	१	ढापकोना	कुखुरा	३०० वटा		नर कुमारी बुढाथोकी		
घोराह बाख्ता फार्म	०२	घोराहा	बाख्ता	४० वटा		भरत गौतम		१
नव दुर्गा गाई पालन	०३	राजा	गाई	११ वटा				
नव कोपीला गाई फार्म	०४							
कार्कि गाई फार्म								
अर्याल गाई फार्म								
नव कोपीला गाई फार्म	०५							
रोशन भेडा बाख्ता फार्म								
अमर पशुपाल गाई भैसी फार्म								
हामी तीन भाई बंगुर फार्म								
ललित बंगुर एण्ड कुखुरा फर्म								

आर एस कुखुरा फर्म								
सारु भेडा बाख्ता फार्म	०६							
निकिता बाख्ता फम	०७	गलाम	१००	५५	१५५	दुर्गा ब. कार्की		
निर्मला बाख्ता फार्म								
चारपाला देउराली शिवशक्ति गाई फम		देउराली	१२	२०	३२	रिखम ब.थापा	३	३
कल्पना बाख्ता फम		गलाम	१५०	७०	१७०	निर्मला कार्की		

४.३.११ कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संशाधान

तालिका नं. ३६

वडा नं.	व्यावसायिक/अगुवा कृषक	सक्रिय ग्रामिण कृषि कार्यकर्ता (जेटिए)	सक्रिय ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यावसायिक नर्सरी संचालक
१	५ जना	१ जना	१ जना	
२	१५ जना			
३	३० जना			१ जना
४	१० जना			१ जना
५	७ जना			
६	४०	१		२
७	६	२		१ कफी नर्सरी
जम्मा	११३	०४	०१	०५

४.३.१२ कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धित समुह तथा सामुदायिक संस्थाको विवरण

तालिका नं ३७

वडा नं.	सामुदायिक संस्थाको संख्या										
	सामुदायिक संस्था	कृषक समुह	वन समुह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समुह (वडघर, गुठी, भेजा)	आमा समुह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति / टोल विकास संस्थ	उद्यमी समुह/ लघु उद्यमी	अन्य
१	१	०३	१०	२	१०		०९	०१			
२		०५	९	२	०८		०९	०२		१	
३		०३	०६	४	०६		०९	०१			
४		०५	०२		०९		०९	०१			
५		०२	०२		०६		०९	०१			
६		-	०३		०४		०४				
७		०२	०१		०८		०५	०१			
जम्मा	०१	२०	३४	०२	५१		४९	०६			

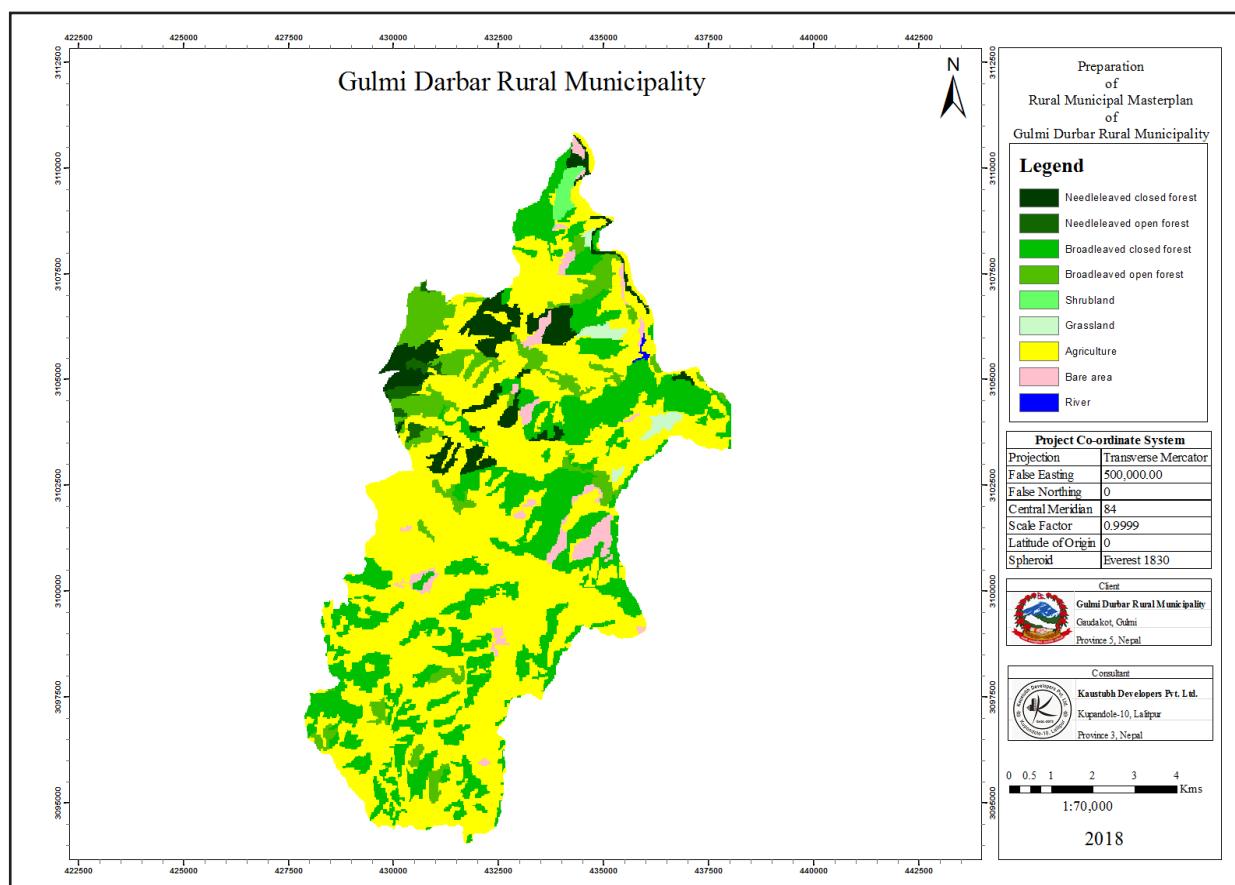
४.३.१३ संकलन केन्द्र तथा चिस्यान केन्द्र

यस गाउँपालिकामा वडा नम्बर ३ र ४ मा दुध तथा तरकारी संकलन केन्द्र सरकारी संस्थाबाट संचालनमा ल्याईएको छ भने अन्य वडाहरूमा कुनै पनि संकलन केन्द्रको स्थापना गरिएको छैन ।

४.३.१४ कृषि बजार तथा हाटबजार सम्बन्धित विवरण

यस गाउँपालिकाका कुनै पनि स्थानमा कृषि बजार तथा चिस्यान केन्द्रको स्थापना गरिएको छैन । तर यहाँ उत्पादित भएका कृषि सम्बन्धित सामानहरु नजिकैको सदरमुकाम सम्म बेच्च लैजाने गरिन्छ ।

स्रोत नक्शा

४.४ पर्यटन विकास

४.४.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

यस गाउँपालिकामा सामान्य खालको पर्यटकीय स्थानहरू धेरै रहेका छन्। गाउँपालिकालाई चिनाउने तथा गुल्मी जिल्लाको पर्यटकीय ठाउँको रूपमा गुल्मीदरबार गाउँपालिका वडा नं. ३ मा रहेको भवने पर्यटकीय तथा पिक्नीक पार्क रहेको छ। त्यस लगायताका अन्य वडाका धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलको विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

तालिका नं. ३८

वडा नं.	पर्यटकीय स्थल	स्थान
०१	दुड्गे कोल	बलिथुम टापु
०२		
०३	भवने पिक्नीक पार्क	गौडाकोट भवने
०४	जिजु मन्दिर, रुन्खा भ्यु टावर	विरबास
०५		
०६	ऐतिहासिक प्राचिन गुल्मीदरबार	चारपाला दरबार
०७	ऐतिहासिक तुलापोखरा	चारपाला तुलापोखरा
	शहिद पार्क	चारपाला देउराली

४.४.२ होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टरेन्ट सम्बन्धि विवरण

यस गाउँपालिका भित्र तुला होटल तथा रिसोर्टहरू छैनन सामान्य खालका रेष्टरेन्ट रहेका छन्। वडा स्तरिय रेष्टरेन्टको विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

तालिका नं. ३९

वडा नम्बर	जम्मा व्यवसाय दर्ता	रेष्टरेन्ट दर्ता	कैफियत
०१	८३	०४	
०२	८३	०९	
०३	९८	१९	
०४	१८३	२३	
०५	५४	०७	
०६	३९	०३	
०७	८०	१	
जम्मा	६२०	६६	

४.४.३ उपलब्ध पर्यटकीय सेवा तथा सुविधा समबन्धि विवरण

तालिका नं. ३९

स्थलको नाम	वडा नं.	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व -नीजि पञ्चिलक लि., सामुदायिक)	विशेषता -धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, (पर्यटकीय र अन्य)	गर्भिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच नपुगेको/ पुगेको	होटल, लज, रेष्टरेण्ट संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (कि.मी.)			
उज्जाला देवि मन्दिर	१	पुगेको	५ वटा रे.	१ कि.मी	सामुदायिक	सांस्कृतिक	
दुड्गे कोल	१	पुगेको	७ वटा रे.	बजारमै	सामुदायिक	ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय	
खुडक कालिका मन्दिर	१	पुगेको	१	१ कि.मी.	सामुदायिक	साँस्कृतिक	
आलम देवी मन्दिर	१	नपुगेको	१	१ कि.मी.	सामुदायिक	साँस्कृतिक	
उजेलादेवि मन्दिर	१	नपुगेको	१	१ कि.मी.	सामुदायिक	साँस्कृतिक	
शिवालय मन्दिर	१	पुगेको	१	बजारमै	सामुदायिक	साँस्कृतिक	
जिजु बजै मन्दिर	१	पुगेको	३	बजारमै	सामुदायिक	साँस्कृतिक	
बराह मन्दिर	१	पुगेको		बजारमै	सामुदायिक	साँस्कृतिक	
रैनादी मन्दिर	१	पुगेको	१	बजारमै	सामुदायिक	साँस्कृतिक	
खाँड मन्दिर	१		१	बजारमै	सामुदायिक	साँस्कृतिक	
श्री जगदम्बा भगवती माई	२	पुगेको	४ वटा रे.	बजारमै	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	८ हजार वार्षिक
भगोरथान मन्दिर	२	पुगेको	छैन	७ मिटर	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	४ हजार
शिवालय मन्दिर फिरवास	२	पुगेको	छैन	बजारमै	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	२ हजार
खद्ग देवि मन्दिर	२	पुगेको	४ वटा	बजारमै	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	३ हजार
शिवालय मन्दिर घोराहा	२	पुगेको	छैन	बजारमै	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	१ हजार
भैरवनाथ मन्दिर हुलटुङ्ग	२	पुगेको	छैन	बजारमै	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	१ हजार
शिवालय मन्दिर तुलापधेरा	२	पुगेको	छैन	बजारमै	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	२ हजार
सिद्धबाबा मन्दिर फिरबास	२	पुगेको	छैन	बजारमै	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	८ सय

भवने पिक्नीक पार्क	३	पुणेको	छैन	१ कि.मी	सामुदायिक	पर्यटकिय	८ सय
सिमुभुमि मन्दिर	३	पुणेको	छैन	६०० मिटर	सामुदायिक	धार्मिक	२ सय
शिवालय मन्दिर	३	पुणेको	छैन	६०० मिटर	सामुदायिक	धार्मिक	१ हजार
छत्रदेवि महाराज मन्दिर	३	पुणेको	छैन	१ कि.मी	सामुदायिक	धार्मिक	६ सय
सुपाखोला मन्दिर	३	पुणेको	छैन	१.५ कि.मी	सामुदायिक	धार्मिक	४ हजार
देवि मन्दिर	३	पुणेको	छैन	९०० मिटर	सामुदायिक	धार्मिक	७ सय
कालिका मन्दिर	३	पुणेको	छैन	७०० मिटर	सामुदायिक	धार्मिक	७ सय
मालिका मन्दिर	३	पुणेको	छैन		सामुदायिक	धार्मिक	१२०
मगर थान, देविस्थान, समई माई, मालिका, सिद्धबाबा मन्दिर	३	पुणेको	छैन		सामुदायिक	धार्मिक	१००
भगवति मन्दिर	३	पुणेको	छैन		सामुदायिक	धार्मिक	१७०
भगवति मन्दिर	३	पुणेको	छैन		सामुदायिक	धार्मिक	११०
कोटा कालिका	३	पुणेको	छैन		सामुदायिक	धार्मिक	१३६
बिरबास जिजु मन्दिर	४		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	१ हजार
रुन्धा कोटा मन्दिर	४		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	४००
रन्तपाटन मन्दिर	४		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	६००
भैरवनाथ मन्दिर	५		छैन		सामुदायिक	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	७००
चण्डिथान मन्दिर	५		छैन		सामुदायिक	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	४००
राम मन्दिर	५		छैन		सामुदायिक	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	१८०
शिवालय मन्दिर	५		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	२००
गण्डकी दोबाटो भगवती मन्दिर	५		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	४००
भगवती मन्दिर	५		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	५००
गणेश मन्दिर	५		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	६००
चण्डीथान मन्दिर	५		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	६६०
गुल्मी दरबार ईश्वरी मन्दिर	६		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	५०००
शिवालय मन्दिर	६		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	६००
भैरव मन्दिर	६		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	६००
ठुलाआगन मन्दिर	६		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	९००
चर्तुरडाडा रानी पोखरी	६		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	७००
र्गाघा कालि मन्दिर	६		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	८००
भिमसेनबाबा मनिदर	६		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	५५०
विष्णु माता मन्दिर	६		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	४००
शिवालय मन्दिर	६		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	६००
कालिका मन्दिर	६		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	८००
फर्सवा मालिका मन्दिर	६		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	८६०

वान पोखरी मन्दिर	६		छैन		धार्मिक	८७०
आलमदेव मन्दिर	६		छैन		धार्मिक	९००
छत्रकोट मन्दिर	६		छैन		धार्मिक	१०००
ठकुरी शाही कुल मन्दिर	६		छैन		धार्मिक	११००
ऐतिहासिक माईकास्थान मन्दिर	७	पुगेको	छैन		धार्मिक	१० हजार
ऐ. ठुलापोखरा	७		छैन		पर्यटकीय	३० हजार
राधाकृष्ण मन्दिर	७		छैन		धार्मिक	१० हजार
कालिका मन्दिर	७		छैन		धार्मिक	६ हजार
शहिद पार्क	७		छैन		पर्यटकीय	१० हजार

४.४.४ धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धि विवरण

तालिका नं ४०.

स्थलको नाम	बडा नं.	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व -नीजि पब्लिक लि., सामुदायिक)	विशेषता -धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, (पर्यटकीय र अन्य)	वार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच नपुगेको/ पुगेको	होटल, लज, रेस्टरेण्ट संख्या	नेजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (कि.मी.)			
उज्जाला देवि मन्दिर	१	पुगेको	५ वटा रे.	१ कि.मी	सामुदायिक	सांस्कृतिक	३० हजार वार्षिक
दुड्गो कोल		पुगेको	७ वटा रे.	बजारमै	सामुदायिक	ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय	३ हजार वार्षिक
खडक कालिका मन्दिर							
अकड देवि मन्दिर							
उजेलादेवि मन्दिर							
शिवालय मन्दिर							
जिजु बजै मन्दिर							
बराह मन्दिर							
रैनादी मन्दिर							
खाँड मन्दिर							
श्री जगदम्बा भगवती माई	२	पुगेको	४ वटा रे.	बजारमै	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	८ हजार वार्षिक
भगेरथान मन्दिर		पुगेको	छैन	७ मिटर	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	४ हजार
शिवालय मन्दिर फिरवास		पुगेको	छैन	बजारमै	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	२ हजार
खइग देवि मन्दिर		पुगेको	४ वटा	बजारमै	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	३ हजार
शिवालय मन्दिर घोराह		पुगेको	छैन	बजारमै	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	१ हजार

भैरवनाथ मन्दिर हुलटुङ्ग		पुगेको	छैन	बजारमै	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	१ हजार
शिवालय मन्दिर तुलापधेरा		पुगेको	छैन	बजारमै	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	२ हजार
सिद्धबाबा मन्दिर फिरबास		पुगेको	छैन	बजारमै	सामुदायिक	धार्मिक तथा सास्कृतिक	८ सय
भवने पिक्नीक पार्क	३	पुगेको	छैन	१ कि.मी	सामुदायिक	पर्यटकिय	८ सय
सिमुभुमि मन्दिर		पुगेको	छैन	६०० मिटर	सामुदायिक	धार्मिक	२ सय
शिवालय मन्दिर		पुगेको	छैन	६०० मिटर	सामुदायिक	धार्मिक	१ हजार
छत्रदेवि महाराज मन्दिर		पुगेको	छैन	१ कि.मी	सामुदायिक	धार्मिक	६ सय
सुपाखोला मन्दिर		पुगेको	छैन	१.५ कि.मी	सामुदायिक	धार्मिक	४ हजार
देवि मन्दिर		पुगेको	छैन	९०० मिटर	सामुदायिक	धार्मिक	७ सय
कालिका मन्दिर		पुगेको	छैन	७०० मिटर	सामुदायिक	धार्मिक	७ सय
मालिका मन्दिर		पुगेको	छैन		सामुदायिक	धार्मिक	१२०
सोमाई माई		पुगेको	छैन		सामुदायिक	धार्मिक	१००
भगवत्ति मन्दिर		पुगेको	छैन		सामुदायिक	धार्मिक	१७०
भगवती मन्दिर		पुगेको	छैन		सामुदायिक	धार्मिक	११०
कोटा कालिका		पुगेको	छैन		सामुदायिक	धार्मिक	१३६
बिरबास जिजु मन्दिर	४		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	१ हजार
रुन्खा कोटा मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	४००
रन्तपाटन मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	६००
भैरवनाथ मन्दिर	५		छैन		सामुदायिक	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	७००
चण्डिथान मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	४००
राम मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	१८०
शिवालय मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	२००
गण्डकी दोबाटो भगवती मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	४००
भगवती मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	५००
गणेश मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	६००
चण्डीथान मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	६६०
गुल्मी दरबार ईश्वरी मन्दिर	६		छैन		सामुदायिक	धार्मिक	५०००
शिवालय मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	६००
भैरव मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	६००
ठुलाआगान मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	९००
चर्तुरडाडा रानी पोखरी			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	७००
रांघा कालि मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	८००
भिमसेनबाबा मनिदर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	५५०

विष्णु माता मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	४००
शिवालय मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	६००
कालिका मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	८००
फर्सीवा मालिका मन्दिर			छैन		सामुदायिक	धार्मिक	८६०
वान पोखरी मन्दिर			छैन			धार्मिक	८७०
आलमदेवि मन्दिर			छैन			धार्मिक	९००
छत्रकोट मन्दिर			छैन			धार्मिक	१०००
ठकुरी शाही कुल मन्दिर			छैन			धार्मिक	११००
ऐतिहासिक माईकास्थान मन्दिर	७	पुगेको	छैन			धार्मिक	१० हजार
ऐ.टुलापोखरा			छैन			पर्यटकीय	३० हजार
राधाकृष्ण मन्दिर			छैन			धार्मिक	१० हजार
कालिका मन्दिर			छैन			धार्मिक	६ हजार
शहिद पार्क			छैन			पर्यटकीय	१० हजार
शिवालय मन्दिर						पर्यटकीय	

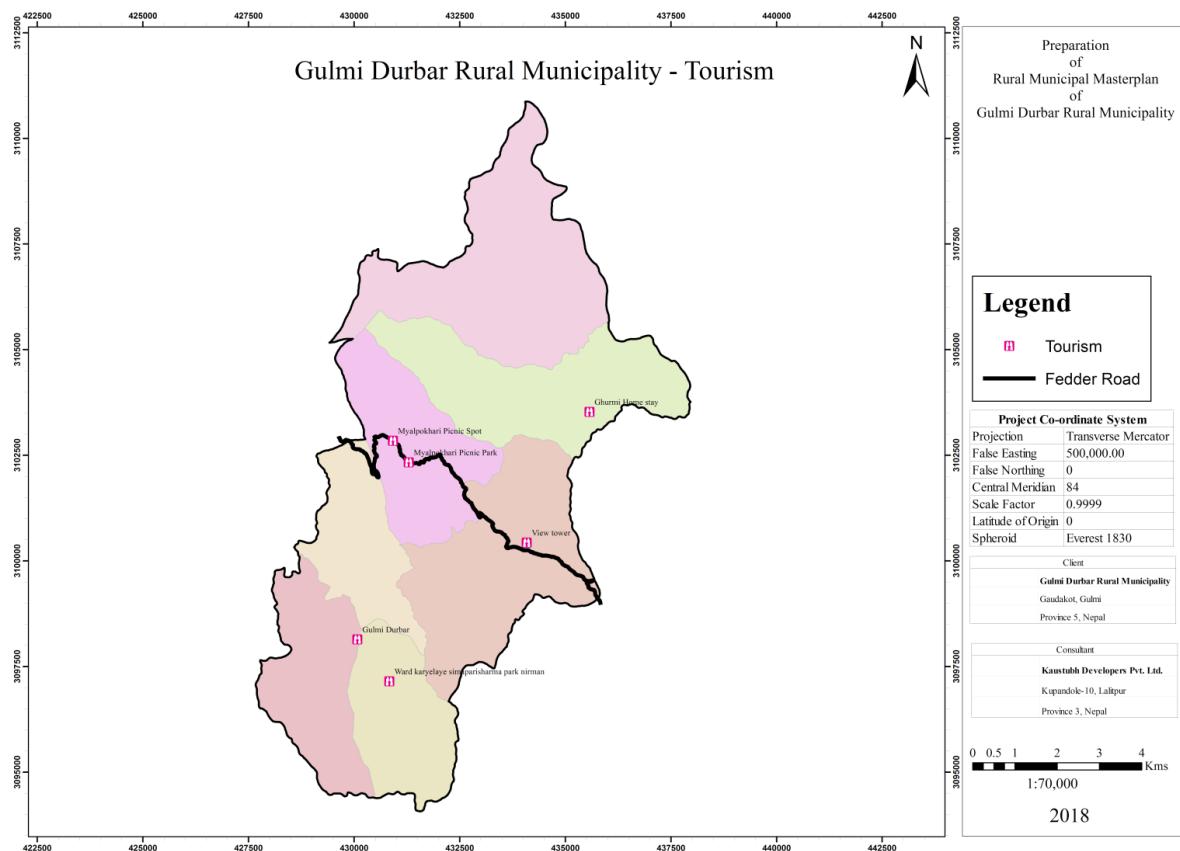
४.४.५ होटेल, रिसोर्ट तथा होमस्टे सम्बन्धित विवरण

यस गाउँपालिकाका भित्र ठुलाठुला होटल, रिसोर्ट तथा होमस्टे छैन। कोठा ३/४ वटा भएका सामान्य खालका साना होटलहरु छन्।

तालिका न ४१

वडा नम्बर	जम्मा व्यवसाय दर्ता	रेष्टुरेन्ट दर्ता	कैफियत
०१	८३	०४	
०२	८३	०९	
०३	९८	१९	
०४	१८३	२३	
०५	५४	०७	
०६	३९	०३	
०७	१०७	११	
जम्मा	६४७	७६	

४.४.६ स्रोत नक्शा

४.५ उद्योग, व्यापार तथा बैंकिङ

४.५.१ औद्योगिक विकास (लघु, घरेलु, साना, मझौला, ठूला उद्योग, सरकारी, पब्लिक, निजी र सहकारी)
तालिका नं. ४२

उद्योगको नाम तथा ठेगाना	बडा नं.	उद्योगको स्वामित्व (सरकारी, पब्लिक निजी (सहकारी)	उद्योगको प्रकार (लघु, घरेलु, साना, मझौला तथा ठुला आदी)	प्रत्यक्ष रोजगारी जना	उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवाबाट भएको वार्षिका आमदानी (रु. हजारमा)
ठुला				महिला पुरुष जम्मा		
मध्यम						
साना						
घरेलु						

लघु	१	पब्लिक	लघु		१	कुटानी पिसानी	५०,०००
	२	पब्लिक	लघु		०४	फर्मिंचर उद्योग	२ लाख
	३						
	४						
	५						
	६						
	७	पब्लिक	लघु				
जम्मा							

४.५.२ उत्पादन तथा सेवामुलक उद्योग सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिका भित्र उत्पादन तथा सेवामुलक उद्योगहरू कुनै पनि संचालनमा आएका छैनन् । तर महिलाहरूलाई मुढो बुने ढाका बुने तथा लोप हुदै गएका परम्परागत खालका बाँसका औजार सम्बन्धी र हातेसीप लगायत अन्य उद्योगहरू संचालन गर्न भने सकिनेछ ।

४.५.३ घट्ट, मिल तथा संकलन र प्रशोधन सम्बन्धी विवरण

तालिका न.. ४३

वडा नं.	पानी घट्ट संख्या		चियान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी -मिल) संख्या			संकलन तथा प्रशोधन केन्द्र			विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
	परम्परागत	सुधारिएको		पानी मिल	डिजेल	विद्युत मिल	कृषि	जडिबुटि	उद्योग	
१	१			१		६				
२						१०				
३						०७				
४						०४				
५						०४				
६						०४				
७						०६				
जम्मा		०१		०१		३१				

४.५.४ व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण (किराना, थोक, मासु, तरकारी र फलफुल आदी)

तालिका न.. ४४

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नं.	व्यापार र व्यवसायको किसिम (कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व -एकल, साझेदारी र सहकारी)	वर्षिक कारोबार (रु. हजारमा)
किरण किराना पसल	१	१		एकल	
सागर किराना पसल		१		एकल	
लवशन किराना पसल		१		एकल	
सलामी मासु पसल		२		एकल	
कुलशन स्टोर तथा किराना पसल		१		एकल	
राजन भावना किराना पसल		१		एकल	
इसान जनरल स्टोर		१		एकल	
झरना कस्मेटिक पसल		१०		एकल	

अरुण किराना पसल		१		एकल	
मनोज किराना पसल		१		एकल	
भक्त किराना पसल		१		एकल	
विमला शुनिल तथा मर्दिरा पसल				एकल	
सुस्मा किसान चिया पसल		१		एकल	
किसान किराना चिया पसल		१		एकल	
सुहाना किराना पसल		१		एकल	
खासु नास्ता पसल		१		एकल	
कान्छी नास्ता पसल		१		एकल	
रुपा किराना पसल		१		एकल	
राजु किलनिक		६		एकल	
न्यू शुभ स्वरस्वती किराना पसल		१		एकल	
अभिशेक नास्ता पसल		१		एकल	
दिनेश किराना पसल		१		एकल	
सन्देश किलनिक		६		एकल	
स्वतीका कस्मेटीक फेन्सी पसल		१०		एकल	
क्रिमश किराना पसल		१		एकल	
८३ वटा				एकल	
दिपा किराना पसल	२	१		एकल	
न्यू राधिका किराना पसल		१		एकल	
सन्ध्या किराना पसल		१		एकल	
अनिल किराना पसल		१		एकल	
सुनिल एण्ड सोनिया किराना पसल		१		एकल	
गौतम किराना पसल		१		एकल	
मिलन फेन्सी		१०		एकल	
पदम किराना पसल		१		एकल	
रवि एण्ड रोशना फेन्सी		१०		एकल	
सन्ध्या सुनचाँदी पसल				एकल	
निश्चल स्टोर्स				एकल	
अमृत जनरल स्टोर्स				एकल	
अनिल सपिङ्ग सेन्टर				एकल	
समझना किराना पसल		१		एकल	
विन्दु किराना पसल		१		एकल	
राना किराना पसल		१		एकल	
गौतम विविध सेवा				एकल	
चिलाउनेपोखरी किराना पसल		१		एकल	
धारापानी किराना पसल		१		एकल	
प्रकाश एण्ड प्रदिप स्टोर्स				एकल	
दिपा एण्ड पवित्रा सुनचाँदी पसल				एकल	
सिता होटल एण्ड रेस्युरेन्ट		९		एकल	

काब्रोपोखरी तरकारी फलफुल अर्गानिक कृषि फम वित्री वितरण	३		एकल	
गोमा किराना पसल	१		एकल	
गौतम कुटानी पिसानी			एकल	
गौतम फर्निचर उद्योग			एकल	
जि.एम होटल	९		एकल	
राधा किराना पसल	१		एकल	
मनिषा होटल एण्ड किराना पसल	१		एकल	
निशान किराना पसल	१		एकल	
संगित पल्ली नास्ता पसल	९		एकल	
थापा होटल एण्ड बार रेस्टुरेन्ट	९		एकल	
चिरनजिवी किराना पसल	१		एकल	
बलाल नास्ता पसल	९		एकल	
कमला होटल एण्ड मधिरा वित्री			एकल	
मनोज किराना पसल	१		एकल	
शान्ता किराना पसल	१		एकल	
न्यू सोभा गौतम स्टोर्स			एकल	
पञ्चकन्या जनरल स्टोर्स			एकल	
फिरबास कपडा पसल	१०		एकल	
राष्ट्रोटी किराना पसल	१		एकल	
निशा होटल एण्ड बार	९		एकल	
शुभ विष्णु स्टोर्स			एकल	
स्मृति स्टोर्स			एकल	
सरोज टि.भि एण्ड मोबाई सेन्टर	८		एकल	
विशाल आस्था डिजिटल मोबाई एण्ड गिफ्ट हाउस	८		एकल	
दिपा रेस्टुरेन्ट एण्ड फ्रेस हाउस	२		एकल	
थापा किराना पसल	१		एकल	
मेलिना फेन्सी एण्ड कस्मेटिक	१०		एकल	
मिना किराना पसल	१		एकल	
मधु एण्ड सन्स सुनचाँदी पसल			एकल	
मुस्कान किराना पसल	१		एकल	
सुप्रिम विलनिक	६		एकल	
राना किराना,फलफुल तरकारी मौरी पालन तथा नसरी	३		एकल	
रुद्रवती कुटानी पिसानी			एकल	
मिलान फ्रेस हाउस	२		एकल	
पाल्पाली किराना पसल	१		एकल	
रजाली कुटानी पिसानी			एकल	
जस्मीन किराना पसल	१		एकल	
सुजल किराना पसल	१		एकल	

रोशन किराना पसल		१		एकल	
मुजित सुनचाँदी पसल				एकल	
रेसुज्जा वि.एम सिलाई कटाई इन्च्युट				एकल	
निश्चल फ्रेस हाउस		२		एकल	
सोमना सिलाई कटाई				एकल	
पाल्पाली होटल		३		एकल	
खड़का स्टोर्स				एकल	
किरण जनरल स्टोर्स				एकल	
एमिका स्टेशनरी				एकल	
शान्ता किराना पसल		४		एकल	
रितु व्युटि पालर्स				एकल	
बुढाथोकी इलोकटोनीक पसल		८		एकल	
थापा सिलाई कटाई				एकल	
सचिन एण्ड सोनिया खाजा घर		९		एकल	
यादव किराना पसल		१		एकल	
वियौनिशि स्वास्थ्य विलनीक		६		एकल	
खाशु महुरी पसल				एकल	
अमृत नास्ता पसल		९		एकल	
असिमता फेन्सी पसल		१०		एकल	
८३ वटा				एकल	
गौडाकोट ई.बो.स्कुल प्रा.ली	०३			एकल	
ग्लोबल आईएमी बैंक				एकल	
स्पर्स लघुवित				एकल	
खत्री सप्लार्स				एकल	
सुर्योदय लघुवित वित्तिय संस्था				एकल	
करिश्मा एण्ड करिना स्टोर्स				एकल	
९८ वटा				एकल	
बलाल होटल	४	९		एकल	
ईश्वरी किराना पसल		१		एकल	
डमरपाल फेन्सी स्टोर्स		१०		एकल	
सुशिला किराना पसल		१		एकल	
भावना व्युटि एण्ड किराना पसल		१		एकल	
भट्टेचौर पशु फर्म				एकल	
अनिल एण्ड अमृत किराना पसल		१		एकल	
मुमन किराना पसल		१		एकल	
कालिका फुटकर पसल				एकल	
देगा किराना पसल		१		एकल	
सुर्य इलोकटानिक पसल		८		एकल	
आयुष किराना पसल		१		एकल	
तौलकान्ता किराना पसल		१		एकल	

पाण्डे होटल	९		एकल	
डिपम किराना पसल	१		एकल	
अर्चना होटल	९		एकल	
शान्ती शु-सेन्टर			एकल	
विविता वाइन सेवा			एकल	
राधिका किराना पसल	१		एकल	
लम्साल होटल	९		एकल	
कृष्ण किराना पसल	१		एकल	
थापा स्टोर्स			एकल	
प्रविन फेन्सी स्टोर्स	१०		एकल	
हिमाल किराना पसल	१		एकल	
संगिता सुन चाँदी पसल तथा आभुषण केन्द्र			एकल	
सितास्म सप्लार्स			एकल	
आशिष सुनचाँदी पसल			एकल	
भ्यु पैन्ट रेस्टुरेन्ट	९		एकल	
बिरबास मेडिकल हल	६		एकल	
शान्ती पसल			एकल	
नवरत्न दुध मासु पसल	२		एकल	
नव कोपिला दुध संकलन केन्द्र			एकल	
सनानि किराना पसल	१		एकल	
बुढाथोकि किराना पसल	१		एकल	
बिरबास प्याथोलोजी	६		एकल	
आशिका होटल	९		एकल	
वर्षा टेलरिज्ज सेन्टर			एकल	
रिटन किराना पसल	१		एकल	
सौरभ किराना पसल	१		एकल	
पार्वता फेन्सी स्टोर्स	१०		एकल	
राना किराना पसल	१		एकल	
कल्याण मेडिकल हल	६		एकल	
श्रीकृष्ण किराना पसल	१		एकल	
प्रिन्स किराना पसल	१		एकल	
एन्जिला टेलरिज्ज सेन्टर			एकल	
कुमकुम होटल	९		एकल	
न्यू धिमिरे किराना पसल	१		एकल	
विष्णु गिफ्ट पसल			एकल	
न्यू शुशान्त किराना पसल	१		एकल	
कञ्चन कस्मेटिक पसल			एकल	
राना कुटानी पिसानी			एकल	
थापा स्टोर्स			एकल	
बुढाथोकी होटल	९		एकल	

रेमन होटल	९		एकल	
डमरपाल होटल	९		एकल	
मधु सागर स्टार्स			एकल	
शुभ आनान्द स्टार्स			एकल	
राना फेमली होटल	९		एकल	
अनिल एण्ड अभिषेक स्टार्स			एकल	
हाम्रो फेन्सी एण्ड जनरल स्टोर्स			एकल	
मोहन क्लिनिक	६		एकल	
पुष्प ईलोक्टिक पसल	८		एकल	
धना किराना पसल	१		एकल	
कोशिश ईलोक्टोनिक एण्ड मोबाइ	८		एकल	
भिडियो				
किरना एण्ड फेन्सी	१०		एकल	
डिपी ट्रेडर्स			एकल	
नर्मता किरना पसल	१		एकल	
रोशाना होटल	९		एकल	
माधव फ्रेस हाउस	२		एकल	
थापा अनमोल स्टोर्स			एकल	
श्रीराम कुटानी पिसानी मिल			एकल	
पल्ली गाई फार्म			एकल	
विजय प्रकाश स्टोर्स			एकल	
माया होटल	९		एकल	
युनिक फेन्सी स्टोर्स	१०		एकल	
वाचक स्टोर्स			एकल	
वर्षा किराना पसल	१		एकल	
विमल स्टोर्स			एकल	
सन्तोष टेलरिङ सेन्टर			एकल	
उषा होटल	९		एकल	
कुमारी किराना पसल	१		एकल	
अर्याल गाई फार्म			एकल	
गुर्जखर कुटानी पिसानी मिल			एकल	
सिमसिम किराना पसल	१		एकल	
गगन किराना पसल	१		एकल	
ईन्दीरा किराना पसल	१		एकल	
राना कस्मेटीक तथा फेन्सी पसल	१०		एकल	
नविन पोख्रेल स्टोर्स			एकल	
सन्तोष फर्निचर उद्योग			एकल	
संकल्प मोटरसाइकल वर्कशेप			एकल	
आशिष फ्रेस हाउस	२		एकल	
विककी टेलर्स			एकल	
दुर्गा किराना तथा फेन्सी	१०		एकल	

विष्णु स्टोर्स				एकल
प्रीमिता स्टोर्स				एकल
इनदु पालर्स एण्ड टेलरिज़ सेन्टर				एकल
सुमित्रा शु एण्ड टेलरिज़				एकल
समिर फेन्सी एण्ड कस्मेटिक पसल	१०			एकल
न्यू दिपा स्टोर्स				एकल
मोनिका सुनचाँदी पसल				एकल
वर्षा स्टोर्स				एकल
अर्याल बाखा पालन				एकल
सन्जय किराना पसल	१			एकल
एस.फर किराना पसल	१			एकल
शर्मा किराना पसल	१			एकल
सम्भना व्यूटि पालर्स एण्ड टेलरिज़				एकल
दि फेशन कलेक्शन				एकल
पौडेल कुटानी पिसानी सेवा				एकल
फेन्सी एण्ड कस्मेटिक पसल	१०			एकल
संगम मोबाईल सेन्टर	८			एकल
पाण्डे टेलरिज़				एकल
दिव्या फेन्सी स्टोर्स	१०			एकल
श्याम एण्ड छाया कस्मेटिक स्टोर्स				एकल
श्री गणेश हुंगेली सुनचाँदी पसल				एकल
अप्सना किराना पसल	१			एकल
मंगोलियन ढोगा किराना पसल	१			एकल
एनिस टेलरिज़				एकल
निशा फेन्सी तथा कस्मेटिक पसल	१०			एकल
इन्द्र किलनिक	६			एकल
आयुश किलनिक	६			एकल
रेशमी बाखा फर्म				एकल
सनानी बाखा फर्म				एकल
प्रविन किराना फुटकर पसल	१०			एकल
पिपलडाडा गाई फर्म				एकल
कल्पाना सप्लार्स				एकल
चन्द्रसूर्य डेकोरेशन एण्ड फर्नीसिङ्ग सेन्टर				एकल
१८३ वटा				एकल
प्रकाश स्टोर्स	०५			एकल
तुल्सी स्टोर्स				एकल
गिरी स्टार्स				एकल
श्रेष्ठ किराना पसल	१			एकल
लक्ष्मी एण्ड सविन किराना पसल	१			एकल
टण्डन किराना पसल	१			एकल

खत्री किराना तथा फलफुल	३		एकल	
बुचा विविध सेवा			एकल	
रेशमी विविध वित्री वितरण			एकल	
प्रधान कस्मेटीक पसल	१०		एकल	
प्रधान किराना पसल	१		एकल	
गौरी प्रित्तम किराना तथा मंदिरा खुद्रा पसल	१		एकल	
श्रेष्ठ नास्ता पसल तथा मंदिरा विक्री खोली वित्री गर्ने	९		एकल	
कल्पना होटल	९		एकल	
अर्याल तथा किराना पसल	१		एकल	
औजार तथा मूल उद्योग			एकल	
चारपाला किलनिक	६		एकल	
श्रेष्ठ किराना तथा खाद्यान खरिद विक्री	१		एकल	
महत किराना पसल	१		एकल	
न्यू राजेन्द्र स्टोर्स			एकल	
श्रेष्ठ विविध खुद्रा विक्री			एकल	
शुशिला सन्तोष स्टोर्स			एकल	
प्रविन होटल	९		एकल	
पुर्णिमा किराना पसल	१		एकल	
गुल्मी उत्कृष्ट कृषि औजार उद्योग			एकल	
श्रेष्ठ कुटानी पिसानी पेलानी मिल			एकल	
कंडेल आयल मिल			एकल	
श्रेष्ठ कुटानी पिसानी			एकल	
समिर जनरल स्टोर्स			एकल	
मोहन टेलर्स			एकल	
आस्था स्टेशनरी			एकल	
लक्ष्मी पुजा सुनचाँदी पसल			एकल	
सुसिमता रेष्टुरेन्ट	९		एकल	
हामी तीन भाई वंगुर फम			एकल	
सलिम कस्मेटीक स्टोर्स			एकल	
मनिषा एण्ड अनिसा सुनचाँदी पसल			एकल	
शान्ती होटल	९		एकल	
मेघनाथ होटल	९		एकल	
भैरव दर्शन स्टोर्स			एकल	
रिशिका किराना पसल	१		एकल	
बोहोगा मंदिरा तथा किराना पसल	१		एकल	
दुध उत्पादक कृषि समुह			एकल	
शुभ प्रभात महिला कृषि समुह			एकल	

अमर ज्योती ईडलिस बोडिज़ स्कुल			एकल	
समुन्द्र टेलर्स			एकल	
Spices and Havours hotel and Resturent			एकल	
आर.एस कुखुरा फम			एकल	
पन्थी लज एण्ड रेस्युरेन्ट	१		एकल	
बोहोरा र नास्ता फ्रेस हाउस	२		एकल	
गाहाँ एण्ड कंडेल पशुपालन फम			साभेदारी	
गाहा वंगुर एण्ड कुखुरा फम			एकल	
निर्मल गाई फम			एकल	
५४ वटा			एकल	
दिलीप एग्रो सेन्टर	६		एकल	
टण्डन फ्रेस हाउस तथा नास्ता पसल	९		एकल	
होटल एण्ड लज व्यवसाय	९		एकल	
सविन एण्ड निसा सपिङ्ग सेन्टर			एकल	
कार्की किराना पसल	१		एकल	
पि.आर स्टोर्स			एकल	
जवाली किराना पसल	१		एकल	
रेजिना इलेक्ट्रोनिक पसल	८		एकल	
कल्पना टेलर्स			एकल	
आयुष्मान्सी एण्ड कस्मेटीक पसल	१०		एकल	
मिना किराना पसल	१		एकल	
बस्नेत किराना पसल	१		एकल	
कुवां किराना पसल	१		एकल	
गौराधि एकिकृत कृषि विकास फर्म			एकल	
श्रेष्ठ खाद्यन किराना तथा खुल्ला लता कपडा पसल	१		एकल	
कृश एण्ड प्रिन्स होटल	९		एकल	
बस्नेत किराना पसल	१		एकल	
राना किराना पसल	१		एकल	
कृष्ण टेलर्स			एकल	
गोकुल किराना पसल	१		एकल	
पार्वता कुटानी पिसानी मिल			एकल	
एस.वि.एम			एकल	
भुषाल किराना पसल	१		एकल	
निरज स्टोर्स			एकल	
जवाली अगार्निक अचार			एकल	
श्री सगरमाथा ब.कृ.समूह			एकल	
श्री इशावरी ब.कृ.समूह			एकल	
रानिपोखरी भेडा फर्म			एकल	

मातिका तरकारी कृषक समूह		३		एकल	
स्वाधिनता पशुपंक्षी फर्म				एकल	
विनिता सुनचाँदी पसल				एकल	
३९ वटा				एकल	
अनिस होटल	७	९		एकल	
सविना एण्ड दुर्गा होटल		९		एकल	
उँ सापियम टेलर्स		१०		एकल	
न्यू रुपेश स्टोर्स		१		एकल	
सगरमाथा स्टोर्स		१		एकल	
सगरमाथा रेष्टुरेन्ट		९		एकल	
समिक्षा पुस्तक पसल				एकल	
मनकामना होटल		९		एकल	
आर्यल एण्ड राईस मिल				एकल	
प्रकास नास्ता पसल		९		एकल	
शान्ति फुड एण्ड किराना		१		एकल	
सम्झना एण्ड मनिषा जनरल स्टोर्स		१		एकल	
चिरञ्जीवि स्टोर्स		१		एकल	
टण्डन मदिरा पसल				एकल	
एम.एस किराना पसल		१		एकल	
कुलसन स्टोर्स		१		एकल	
भट्टराई नास्ता पसल		९		एकल	
राज पोल्ट्री फार्म				एकल	
कृष्ण स्टोर्स		१		एकल	
चिन्ता ब.कार्फ				एकल	
प्रशान्त शोपिङ सेन्टर		१		एकल	
एलिना फेन्सी स्टोर्स		१०		एकल	
लक्ष्मी किराना पसल		१		एकल	
न्यू निर्मला किराना पसल		१		एकल	
श्रेष्ठ किराना पसल		१		एकल	
टण्डन हाडवेइर सप्लार्स		५		एकल	
न्यू कमल किराना पसल		१		एकल	
शिवशक्ति स्टोर्स		१		एकल	
कल्पना जनरल स्टोर्स		१		एकल	
प्रकृति प्रतिक्षा स्टोर्स		१		एकल	
प्रकाश ग्रिल उद्योग		५		एकल	
हारि पपीज्जसेल मिल				एकल	
गुल्मी दरबार फ्रेस हाउस		२		एकल	
न्यू टण्डन स्टोर्स		१		एकल	
दुलापोखरा म.वि.व.स सस्था लि.				एकल	
सम्झना क्लीनिक		६		एकल	

अर्याल स्टोर्स	१		एकल
मनिषा किराना पसल	१		एकल
प्रधान ट्रेड कन्सन	५		एकल
प्रधान ट्रेड कन्सन हार्डवयर	५		एकल
आंमश फेन्सी एण्ड कर्मेटीक पसल	१०		एकल
सागर आभुश्रण कला केन्द्र			एकल
दिनेश दिपेन्द्र स्टोर्स	१		एकल
सुवास राईस मिल			एकल
सागर होटल	९		एकल
पुष्पा फेन्सी एण्ड कर्मेटीक स्टोर्स	१०		एकल
कल्भिन ईलेक्ट्रोनिक्स मर्मत सेन्टर	८		एकल
कुशल किराना पसल	१		एकल
न्यू रेसुज्जा सु-सेन्टर			एकल
लक्ष्मी रेस्युरेण्ट	१०		एकल
जिवन किराना पसल	१		एकल
कार्की किराना पसल	१		एकल
उत्सव किराना पसल	१		एकल
दिनेश किराना पसल	१		एकल
प्रतिक्षा फर्निचर उद्योग			एकल
सुनिता व्यूटिपार्लर एण्ड टेलर्स			एकल
दुर्गा किराना पसल	१		एकल
इशावरीका डिजीटल स्टोर्स			एकल
हुम ब.टोमाटो			एकल
कालिका कुटानी पिसानी			एकल
रिजन पुस्तक पसल			एकल
श्रेष्ठ नास्ता पसल	१०		एकल
मोहोत्रा किराना एण्ड फ्रेस हाउस	२		एकल
ज्योति सिलाई कटाई सेन्टर			एकल
कुशल किरण सिलाई कटाई पसल			एकल
गोकुल किराना पसल	१		एकल
खत्री नास्ता पसल	९		एकल
गौरव गौतम स्टोर्स	१		एकल
विशाल कुटानी पिसानी			एकल
कार्की फ्रेस हाउस	२		एकल
फ्रेस हाउस तथा नास्ता पसल	२,९		एकल

४.५.५ खनिज तथा खानी सम्बन्धित विवरण

खनिज तथा खानीको लागी यस गाउँपालिकामा अध्ययन अनुसन्धान नगरिएको भएतापनि भूगर्भ अनुसन्धान गर्ने समूहले अध्ययन गरेमा केही खानी तथा खनिजहरूको सम्भाव्यता भएको यहाँका स्थानियहरू बताउने गरेका छन् । तर यस गुल्मीदरबार गाउँपालिका भित्रका क्षेत्रमा कुनै पनि खनिज तथा खानी उत्खन्न

गरिएको छैन ।

४.५.६ स्थानिय बजार तथा व्यापारिक केन्द्रको विवरण

यस गाउँपालिका भित्रमा ठुला खालका बजार तथा व्यापारिक केन्द्रहरु छैन । साना तथा फुटकर बजारहरु वडा अनुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४५

वडा नं.	वडा अनुसारका स्थानिय बजारहरु		
	स्थानिय बजार	स्थान	कैफियत
०१	नेटा बजार	नेटा,बलिथुम	
	थाक्सीपोखरा बजार	थाक्सीपोखरा	
	टापु बजार	टापु	
	सानो लुम्पेक बजार	लुम्पेक	
०२	हटिया बजार	जुभुङ्ग,हटिया	
	काब्रेपोखरा बजार	काब्रेपोखरा	
	उर्लाकोट बजार	उर्लाकोट	
०३	गौडाकोट,बजार	गौडाकोट	
	नेटा बजार	नेटा	
	राजा बजार	राजा	
०४	बिरबास बजार	बिरबास	
	रुन्खा बजार	रुन्खा	
	मिसुका बजार	मिसुका	
	बाख्वे बजार	बाख्वे	
०५	तल्लो हटिया बजार	हटिया	
	गण्डकी दोबाटो बजार	गण्डकी दोबाटो	
	गैरपोखरा बजार	गैरपोखरा	
०६	हटिया बजार	माथिल्लो हटिया	
	चिलाउन पोखरा बजार	चिलाउन पोखरा	
०७	ठुलापोखरा बजार	ठुलापोखरा	
	फेदी बजार	फेदी	
	भलाचौर बजार	भलाचौर	
	घुम्ति बजार	घुम्ति	

४.५.७ बैंक तथा वित्तिय संस्था सम्बन्ध विवरण

तालिका नं. ४६

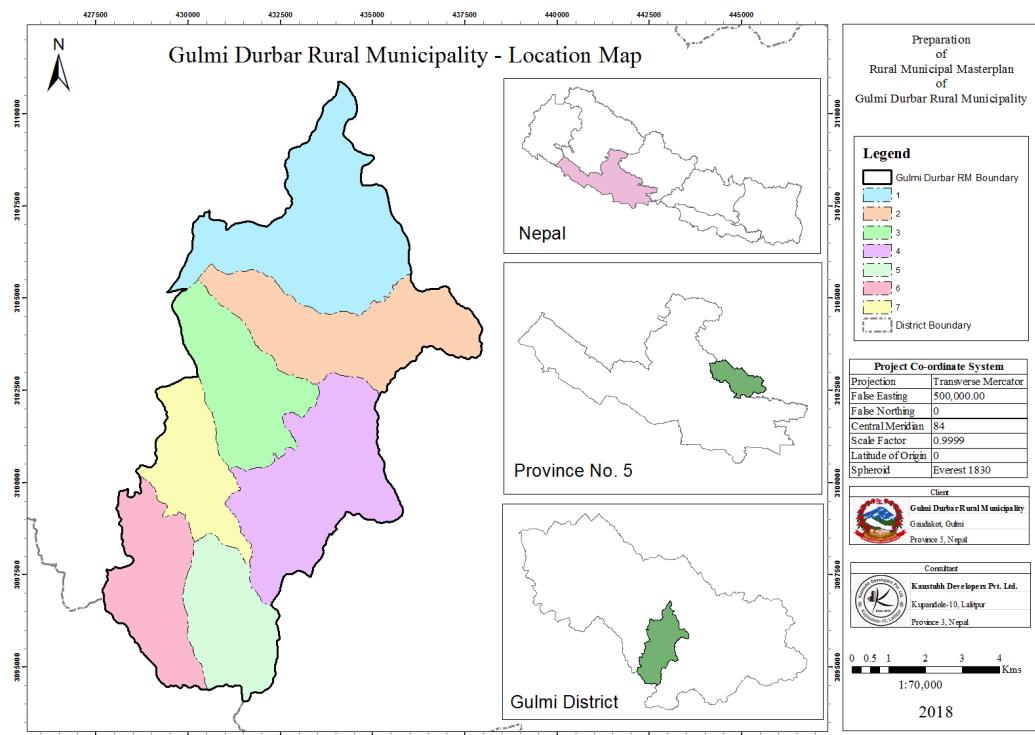
वडा नं.	बैंक तथा वित्तिय संस्था	स्थान
०१	ग्लोबल आईएमी बैंक,शाखा रहित	नेटा बलिथुम
०२	ग्लोबल आईएमी बैंक,शाखा रहित	हटिया,जुभुङ्ग
०३	ग्लोबल आइएमी बैंक,गौडाकोट शाखा	गौडाकोट
	सूर्योदय वित्तिय संस्था,गौडाकोट	गौडाकोट
	उन्ती वित्तिय संस्था,गौडाकोट	गौडाकोट
	लघु वित्त संस्था	गौडाकोट
	स्पर्श लघुवित्त संस्था,गौडाकोट	गौडाकोट

४.५.८ सहकारी सम्बन्ध विवरण

तालिका नं. ४७

क्र.स	सहकारी संस्था नाम	बडा नं.	वार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
	उज्यालादेवि स.स.लि	०१			
	उज्जल उपभोक्ता स.सं.				
	मिलिजुलि बहु.सं. संस्था	२	३ लाख		
	काब्रेपोखरी व.तथा ऋ.स.स.लि		३ लाख ७० हजार		
	गौरीशंकर कृषि स.स.लि		४ लाख ११ हजार		
	कालिका महिला जागृति वहू.सं.स.लि	३			
	साना किसान सं.स.लि				
	नव दुर्गा कृषि सं. स.लि				
	नवदुर्गा महिला दुध उत्पादन सं.स.लि				
	नवरत्न कृषि.सं.स.लि	४			
	मिमिरि वचत तथा ऋण सं.स.लि				
	सुभ प्रभात महिला कृषि वचत तथा ऋण सं.स.लि	५			
	ईश्वरी वचत तथा ऋण सं.स.लि	६	१ लाख ६३ हजार		
	जनहित सं.स.लि		१ लाख		
	चारपाला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	७	१ करोड ५० लाख	२ करोड	शेयर सदस्य
	महिला बहुउद्देश्य सहकारी संस्था				
	दरबार देविस्थान कृषि सहकारी संस्था				
	तुलो पोखरा महिला निकास व.स.स.लि		४ लाख ७१ हजार		

४.५.९ स्रोत नक्शा

परिच्छेद-५

सामाजिक अवस्था

५.१ शैक्षिक तथा मानव संशाधन विकास

५.१.१ पाँच बर्षभन्दा माथि र १५ बर्षभन्दा माथिको साक्षरता विवरण

तालिका नं. ४८

वडा नम्बर	उमेर समुह अनुसार जनसंख्याको साक्षरता विवरण														
	५-१५ वर्ष			१६-२४ वर्ष			२४-६० वर्ष			६० वर्ष माथि			जम्मा		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
०१	३७८	४४	८०२	१६९	१५२	३२१	३७६	३२१	६१७	८४	६०	१४४	९९७	९६७	११६४
०२	३२९	६२२	७५१	२३२	१९८	४३०	४९६	४४४	१४०	१४५	१०१	२४६	१२०२	११३५	२३३७
०३	२२०	२३१	४५१	१४३	१४३	२८६	२८९	२३२	५२१	६५	४९	११४	७१७	६५५	१३७२
०४	४०७	४४०	८४७	३०४	२२९	५३३	५११	५१७	१०२८	९६	९८	११४	१३१८	१२८४	२६०२
०५	१७६	२०८	३८४	१३५	१५४	२८१	३१०	२९१	५०१	३४	४६	८०	६२४	६३०	१२५४
०६	२५२	२६६	५१८	२६१	१८७	४४८	२९९	३०१	६००	५५	४१	९६	८६७	७९५	१६६२
०७	३१०	३०२	६१३	२२६	२३२	४५८	४९३	४७४	१६७	१०	६२	१५२	१११९	१०७१	२११०
जम्मा	२०७२	२४१४	४५२१	१४७०	१२८६	२७६५	२७७४	२५८०	५३४४	५६९	४५७	१०२६	६८४४	६५३७	१३३८१

५.१.२ पाँच वर्ष र सोभन्दा माथिको शैक्षिक अवस्था

तालिका नं. ४९

शैक्षिकस्तर	उमेर समुह अनुसार जनसंख्याको शैक्षिकस्तर														
	२-१५ वर्ष			१६-२४ वर्ष			२४-६० वर्ष			६० वर्ष माथि			जम्मा		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
बलाविकास	३९१	४१६	८०७										३९१	४१६	८०७
आधारभूत	१९४०	१८१०	३७५०										१९४०	१८१०	३७५०
S.L.C	२७८९	२३८६	५१७५	५१	६७	११८							२८४०	२४५३	५५४६
+2				९१४	८४१	१७५५	११०	१२१	२३१				१०२४	९६२	११८६
स्नातकोत्तर				५६९	४८९	१०५८	२४१	२८६	५२७				८१०	७७५	१५८५
साधारण लेख्यपद										५६९	४५७	१०२६	५६९	४५७	१०२६
जम्मा	५१२०	४३४२	९४६२	१५३४	१३९७	२०३१	३५१	४०७	७५८	५६९	४५७	१०२६	७५७४	६८७३	१४७००

५.१.३ तहगत रूपमा शैक्षिक संस्था / विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा) र बिद्यार्थी विवरण

तालिका नं. ५०

विद्यालयको नाम	वडा नं.	विद्यालयको किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
थाक्सी पोखरी मा.वी	१	सामुदायिक	४	७	११	८७	९६	१८३	३२	१९	५१	१२२	१२३	२४५
पदम बहादुर मा.वी	१	सामुदायिक	११	५	१६	७६	९८	१७४	२५	२३	४८	१३२	१०६	२३८
बलिथुम नरहरी काण्डेल मा.वि	१	सामादायिक	१८	१५	३३	७४	९९	१७३	१२	१०	२२	१०४	१२४	२४०
जनज्योति प्रा.वी	१	सामुदायिक	०३	०२	०५	०३	११	१४				०६	१३	१९
उज्जलादेवी प्रा.वी	१	सामुदायिक	०५	-	०५	०७	०३	१०				१२	०३	१५
शिवशक्ति प्रा.वी	१	सामुदायिक	०९	०७	१६	०८	०८	१६				१७	१५	३२

सैनादेवि प्रा.वि	१	सामुदायिक	०८	०९	१७	२७	२७	२४			३६	३५	७१
मार्फि प्रा.वि	१	सामुदायिक	१०	११	२१	२६	२६	५२			३६	३७	७३
काब्रेपोखरी मा.वी		सामुदायिक	१३	१३	२६	८३	१०७	११०	५७	३६	९३	१५६	१५३
सूर्योदय मा.वि		सामुदायिक	१२	१२	२४	७०	७१	१४१	७५	६२	१३७	१४५	१५७
महाकाली नि.मा.वि		सामुदायिक	१२	११	२३	६३	७२	१३५			८४	७४	१५८
खड्कदेवि ई.बो		संस्थागत	१३	१२	२५	१९	२५	४४			३२	३७	६९
जनता प्रा.वि		सामुदायिक	०५	०४	०९	१५	११	२६			२०	१५	३५
दिपञ्चोति प्रा.वि		सामुदायिक	०४	०३	०७	०७	०८	१५			११	१०	२१
ने.गा.प्रा.वि		सामुदायिक	०५	०३	०८	०८	०५	१३			१२	१२	२४
म्यालपोखरी मा.वि	३	सामुदायिक	१२	६	१८	६५	८५	१५०	२४	२२	४६	१०१	११३
राजा रुन्खा मा.वि		सामुदायिक	१०	१२	२२	७८	५५	१३३	१९	२१	४०	१०७	८८
गौडाकोट ई.बो		संस्थागत	५	६	११	२७	४२				३२	४८	८०
स्वामीपोखरी प्रा.वि		सामुदायिक	०३	०६	०९	०८	०३	११			११	०९	२०
माईस्थान प्रा.वि		सामुदायिक	५	६	११	८	०७	१५			१३	१३	२६
रुन्खा दह मा.वि	०४	सामुदायिक	०१	०६	०७	१०८	१०८	२१६	१८६	११०	२९६	२९५	२२४
ग्रीन बड.ई.ब.		संस्थागत	२७	४२	६९	१२५	१८२	३०७	१८	११	३७	१७०	२४३
रत्न आधारभुत .वि		सामुदायिक	६	५	११	६७	५८	१२४			७३	६२	१३५
सरस्वती प्रा.वि		सामुदायिक	१९	१०	२९						५२	३८	९०
ज्योर्तीमय प्रा.वि		सामुदायिक	४	२	६	११	०२	१३			१५	०४	१९
जनता प्रा.वि		सामुदायिक	०७	०४	११	११	१३	३२			२६	१७	४३
सरस्वती प्रा.वि		सामुदायिक	०८	०२	१०	१०	११	२१			१८	१३	३१
शारदा मा.वि	५	सामुदायिक	१३	१४	२७	९०	११०	२००	१९	३५	५४	१२२	१६९
ज्ञानोदय प्रा.वि		सामुदायिक	०८	०३	११	१२	०९	२१			२०	१२	३२
हटिया प्रा.वि		सामुदायिक	१०	११	२१	३३	५०	८३			४४	६१	१०१
ईश्वरी मा.वि	६	सामुदायिक	४७	५०	९७	१०५	१२८	२३२	१६१	८७	२०३	३१३	२६५
गंगा आधारभुत.वि		सामुदायिक	१९	११	३०	७६	६८	१४६			९५	७९	१७४
शिशुकल्याण बा.के		सामुदायिक	०८	०९	१७						०८	०९	१७
तुलापोखरा आ.वि	०७	सामुदायिक	१०	१४	२४	६९	४४	१२३			७९	५८	१३७
रेसुङ्गा ई.बो		संस्थागत	५९	५१	११०	१५७	१८९	३४६	२६	३२	५८	२७२	२४२
शिवशक्ति बा.वि.के		सामुदायिक	१५	०५	२०						१५	०५	२०
जम्मा													

५.१.४ बिद्यालयमा अध्ययन गरी रहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

तालिका नं.५१

वडा नं.	गालविकास		आधारभुत		माध्यमिक		जम्मा	
	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र
०१	०	०	३०८	३६८	६९	१२१	३७७	७४५
०२	०	०	२६५	५६४	१३२	२३०	३९७	७९४
०३	०	०	१८६	१९२	४३	८६	२२९	२७८
०४	३६	३०	३३०	३६३	२०४	३३३	५७०	६९६
०५	०	०	१४५	१८०	३५	८९	१८०	२६९

०६	१५	२१	१८१	१९६	१६१	२४८	३५७	४४४
०७	०	०	२२६	२३३	२६	५८	२५२	२९१
जम्मा	५१	५१	१६४१	२०९६	६७०	११५५	२३६२	३३०२

५.१.५ क्याम्पस तथा प्राविधिक शिक्षालय र अध्ययनरत छात्रछात्राको विवरण

यस गाउँपालिकामा क्याम्पस तथा छुटौटे प्राविधिक शिक्षालय छैन । माध्यमिक तहमा प्राविधिक विषय पढाउने विद्यालय श्री म्यालपोखरी मा.वि रहेको छ ।

५.१.६ विद्ययालय बाहिर रहेका तथा विद्यालय छाडेका बालबालिकाहरूको विवरण

तालिका नं. ५२

वडा नम्बर	विद्यालय बाहिर रहेका		विद्यालय छाडेका		जम्मा	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
०१	७	९	११	९	१८	१८
०२	९	४	७	५	१६	१२
०३	८	५	९	७	१७	१२
०४	१०	७	१३	९	२३	१६
०५	६	५	८	६	१४	११
०६	९	६	८	९	१७	१५
०७	१०	५	६	४	१६	९

५.१.७ सिकाई उपलब्धि तथा उत्तीर्ण दर

तालिका नं. ५३

विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा र गुप्ता)	वडा नं.	सिकाई उपलब्धि			उत्तीर्ण दर	
		कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०
थाक्सीपोखरा मा.वि	१	५३.७६%	२.४१ GPA		१०० %	१०० %
पदम बहादुर मा.वि		५६.५%	२.५७ GPA		९२%	१०० %
बालिथुम नरहरी कण्डेल मा.वि		२.५२GPA	१.३५ GPA		१०० %	१०० %
जनज्योति प्रा.वि						
उज्ज्यालादेवि प्रा.वि						
शिवशक्ति प्रा.वि						
ऐनादेवि प्रा.वि						
माझि प्रा.वि						
काब्रेपोखरी मा.वी	०२	२.४८	२.९१		५७.५७%	
सूर्योदय मा.वि		२.५१	२.६	२.१६	९६.१५%	१०० %
महाकाली नि.मा.वि		२.६२			९८%	
खड्कदेवि ई.बो						
जनता प्रा.वि						
दिपज्योति प्रा.वि						
म्यालपोखरी मा.वि	३	२.६	५४%		१०० %	१०० %
राजा रुन्खा मा.वि		२.४१	८६%			
गौडाकोट ई.बो						
स्वामीपोखरी प्रा.वि						
माईस्थान प्रा.वि						

रुन्खा दह मा.वि	०४	६३.८२	५४.%३६	५५%	९८%	९८%	७५%
ग्रीन बड.ई ब.		३.३१	३.२२		१०० %	१०० %	
रत्न आधारभूत .वि		२.४			१०० %		
सरस्वती प्रा.वि							
ज्योर्तीमय प्रा.वि							
जनता प्रा.वि							
सरस्वती प्रा.वि							
शारदा मा.वि	५	६५%	५४.७५%		१०० %	१०० %	
ज्ञानोदय प्रा.वि							
हटिया प्रा.वि							
ईश्वरी मा.वि	०६	५२.९%३	४३.४४%	१०० %	१०० %	१०० %	
गंगा नि.मा.वि		५१.%			१०० %		
शिशुकल्याण बा.के							
तुलापोखरा आ.वि	७						
रेसुङ्गा ई.बो	०७	३.३८ %	३.१५ %	१०० %	१०० %		
शिवशक्ति बा.वि.के							

५.१.८ खुद भर्ता , निरन्तरता तथा टिकाउ दर

तालिका नं.५४

विद्यालयको नाम, स्थान र क्रिसम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा र गुम्बा)	बडा नं.	खुद भर्तादर			निरन्तरता दर		
		पुर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	पुर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक
थाक्सीपोखरा मा.वि	१	१००%	९५%	९३%	७७%	९७.८१%	९५%
पदम बहादुर मा.वि		१०० %	९६%	९५%	१०० %	९६%	९८%
बलिथुम नरहरी कण्डेल मा.वि		१०० %	९८%	९५%	५०%	८५%	९५%
जनज्योति प्रा.वि		१०० %	९८%		९४%	९१%	
उज्ज्यालादेवि प्रा.वि		१०० %	९४%		९५%	९६%	
शिवशक्ति प्रा.वि		१०० %	९५%		८९%	९२%	
रैनादेवि प्रा.वि		१०० %	९१%		८८%	९३%	
माझि प्रा.वि		१०० %	९४%		९७%	९४%	
काब्रेपोखरी मा.वी	०२	१००%	७५%	९७%	९६%	९५%	१०० %
सूर्योदय मा.वि		८०%	९२.१९%	९६.३५%	९०%	९६%	९८%
महाकाली नि.मा.वि		७३.९१%		७५%	९१%		
खड्कदेवि ई.बो		३६%	८९%				
जनता प्रा.वि		८५%	९१%		७९.१२%	८९.%	
दिपज्योति प्रा.वि		९१.०१%	९३.१%		८८.०१%	९२.०%	
म्यालपोखरी मा.वि	३	६१.१%	१०० %	१०० %	९८.%	९०%	९०%
राजा रुन्खा मा.वि		७९.१६%	९८%	९९%	८९%	९५%	९७%
गौडाकोट ई.बो		८८%					
स्वामीपोखरी प्रा.वि		९६.०४%	९७.७६%		९१.९८%	९३.७६%	
माईस्थान प्रा.वि		६३.६३%	९८%		९५%	९४%	
रुन्खा दह मा.वि	०४	९८%	९६%	९५%	९३%	९४%	९५%
ग्रीन बड.ई ब.		१०० %	१२.७० %	२.७०	९०%	९५%	९८%
रत्न आधारभूत .वि		८१.८१%	१०० %		९२%	९१%	

सरस्वती प्रा.वि		९९%	९८%		९९.००%	९५.०%	
ज्योर्तीमय प्रा.वि		२०%	९९%	९५%	९६%		
जनता प्रा.वि		८९.२७%	९६.५४%		९५%	९७%	
सरस्वती प्रा.वि		९६%	९८%		९१%	९२%	
शारदा मा.वि	५	७४.०७%	७०.८५%	८२%	९६%	८२%	८०%
ज्ञानोदय प्रा.वि		९३.९०%	९२.७८%		९४.०१%	९०.८५%	
हाटिया प्रा.वि		९७.०	९९		९५	९६	
ईश्वरी मा.वि	०६	१०० %	१०० %	९८.६६%	९५.८७%	९३.७४%	९१%
गंगा नि.मा.वि		१०० %	९६.%		९०%	९१%	
शिशुकल्याण बा.के		९६.०४%			८५.९१%		
ठुलापोखरा आ.वि	७	९८%	८१.०२ %		६५ %	९०%	
रेसुङ्गा ई.बो	०७	२१.४ %	६७.३ %	११.३ %	८३.६३ %	९३.९%	९८.२७%
शिवशक्ति बा.वि.के		९५.०९%			९४.२४%		

५.१.९ बाल विकास केन्द्रको विवरण

तालिका न.५५

वडा नं.	बाल विकास केन्द्रको नाम	शिक्षक संख्या	जम्मा विद्यार्थी संख्या
०१			
०२			
०३			
०४	धर्मोदय बालविकास केन्द्र	०१ जना	२५
	भानु बालविकास केन्द्र	०१ जना	२२
	भैरव बालविकास केन्द्र	०१ जना	१९
०५			
०६	शिशुकल्याण बालविकास केन्द्र	०२ जना	२०
	शिवशक्ति बालविकास केन्द्र	०१ जना	१७
०७			

५.१.१० विद्यालय शान्ति क्षेत्र र विद्यालय सुधार योजना विवरण

तालिका न. ५६

विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नं.	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन (भएको नभएको)	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक (भएको/नभएको)
थाक्सीपोखरा मा.वि	०१	X	
पदम बहादुर मा.वि		X	
बलिथुम नरहरी कण्डेल मा.वि		X	
जनज्योति प्रा.वि		X	
उज्ज्यालादेवि प्रा.वि		X	
शिवशक्ति प्रा.वि		X	
रैनादेवि प्रा.वि		X	
काब्रेपोखरी मा.वी	०२	X	
सूर्योदय मा.वि		X	

महाकाली नि.मा.वि		X	
खड्कदेवि ई.बो		X	
जनता प्रा.वि		X	
दिपज्योति प्रा.वि		X	
ने.रा.प्रा.वि		X	
म्यालपोखरी मा.वि	०३	X	
राजा रुन्खा मा.वि		X	
गौडाकोट ई.बो		X	
स्वामीपोखरी प्रा.वि		X	
माईस्थान प्रा.वि		X	
रुन्खा मा.वि	०४	X	
ग्रीन बड.ई.ब.		X	
रत्न आधारभुत .वि		X	
सरस्वती प्रा.वि		X	
ज्योर्तीमय प्रा.वि		X	
जनता प्रा.वि		X	
सरस्वती प्रा.वि		X	
शारदा मा.वि	०५	X	
ज्ञानोदय प्रा.वि		X	
हाटिया प्रा.वि		X	
ईश्वरी मा.वि	०६	X	
गंगा नि.मा.वि		X	
शिशुकल्याण बा.के		X	
तुलापोखरा आधारभरत.वि	०७	X	
रेसुज्जा ई.बो		X	
शिवशक्ति बा.वि.के		X	
		X	

५.१.११ शिक्षक तथा शैक्षिक जनशक्ति विवरण

तालिका नं. ५६

विद्यालयको नाम	बडा नं.	किसीम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभुत	माध्यमिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
थाक्सीपोखरा मा.वि	१	सामुदायिक	९	१६	६	४	१	३	२	३
पदम बहातुर मा.वि	१	सामुदायिक	१०	१४	६	५		४	२	३
बालिथुम नरहरी कण्डेल मा.वि	१	सामुदायिक	१२	१७	९	७		२	२	५
जनज्योति प्रा.वि	१	सामुदायिक	०१	०२	०२	०२				
उज्यालादेवि प्रा.वि	१	सामुदायिक		०१	०१	०१				
शिवशक्ति प्रा.वि	१	सामुदायिक	०१	०४	०४	०४				

रैनादेवि प्रा.वि	१	सामुदायिक	०४	१०	०७	०७		०२	०१	०१
मार्फि प्रा.वि	१	सामुदायिक	०३	०७	०३	०३				
काब्रेपोखरी मा.वी	०२	सामुदायिक	०९/५ राहत	२१	०७	०५	०२	०२	०१	०२
सूर्योदय मा.वि		सामुदायिक	१०/०४	१९	०४	०४		०३	०२	०५
महाकाली नि.मा.वि		सामुदायिक	०५/०१ राहत	११	०५	०५		०१	०१	०१
खड्कदेवि ई.बो		संस्थागत		०८	०५	०५				
जनता प्रा.वि		सामुदायिक	०२,०१ रा.	०५	०३	०३				
दिपज्योति प्रा.वि		सामुदायिक	०१	०२	०१	०१				
ने.रा.प्रा.वि		सामुदायिक	०१	०३	०२	०२				
म्यालपोखरी मा.वि	३	सामुदायिक	१५	१७	०७	०६	०१	०२	०२	०२
राजा रुन्खा मा.वि		सामुदायिक	०६/रा.०२	१८	१०	०८	०३	०२	०१	०३
गौडाकोट ई.बो		संस्थागत		१०	८					
स्वामीपोखरी प्रा.वि		सामुदायिक	राहत-०१,प्रा.वि-१	०३	०३	०३				
माईस्थान प्रा.वि		सामुदायिक	०२	०३	०२	०२				
रुन्खा दह मा.वि		सामुदायिक	२०/०१	२५	०५	०३	०२	०२	०३	०२
ग्रीन बड.ई.ब.	४	संस्थागत		२५	१५	१५		०३	०३	०३
रत्न आधारभूत .वि		सामुदायिक	०६	११	७	६			०१	०१
सरस्वती प्रा.वि		सामुदायिक	०१	०७	०६	०६				
ज्योर्तीमय प्रा.वि		सामुदायिक	०१ रा	४	०३	०३				
जनता प्रा.वि		सामुदायिक	०२ राहत	०३	०२	०२				
सरस्वती प्रा.वि		सामुदायिक	०२	०४	०३	०३				
शारदा मा.वि	५	सामुदायिक	८/०३	१७	०७	०५	०१	०३	०२	०३
ज्ञानोदय प्रा.वि		सामुदायिक	०२	०३	०२	०१				
हटिया प्रा.वि		सामुदायिक	१ ३	०८	०७	०७				
ईश्वरी मा.वि	६	सामुदायिक	१५	३६	१३	९	२	३	३	३
गंगा नि.मा.वि		सामुदायिक	११	१३	९	८				
शिशुकल्याण बा.के		सामुदायिक	०१	०२	०२	०२				
ठुलापोखरा आ.मा.वि	०७	सामुदायिक	७/४,११	९	५ जना	५ जना		१	१	१
रेसुङ्गा ई.बो	०७	संस्थागत		२१	८	७	१	३	३	७
शिवशक्ति बा.वि.के	०७	सामुदायिक	०१	०१	०१	०१				
जम्मा										

५.१.१२ आधारभूत र माध्यमिक विद्यालयमा पहुँचको अवस्था प्रमुख वस्तिहरूबाट विद्यालय पुग्न लाग्ने समय
तालिका नं. ५७

वडा नम्बर	विद्यालय पुग्न लाग्ने समयअनुसार घरधुरी संख्या									जम्मा घरधुसर	
	नलविकास			आधारभूत			माध्यमिक				
	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा		
०१			१८७	२९०	७६	६०	२१७	८३	११३		
०२			४०	३०	१४	८७	५३५	२५५	१६१		
०३			६७	२८७	११	४५	२१२	७०	६९२		
०४	६०	८७	१९	९५	१०१	४५	११९	१२१	२५५	११२१	

०५				३१	१९८	५६	२९	१७६	२४	५१४
०६	८	१४	६	२१	१४९	१२	१०६	१६८	४१	५६४
०७				६७	१७६	७८	४५	२८७	१८४	८३७

१.१३ शैक्षिक संस्था उपलब्ध भौतिक पूर्वद्यार तथा सुविधा

तालिका नं. ५८

गाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	बडा नं.	भवन संख्या		कोठा संख्या		डेस्क/वेज्चको क्षमता (जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसीम (तारबार, कच्ची, पक्की पर्खाल)	चर्पिको सुविधा (छ/छैन)	स्वच्छ खानेपानी सुविधा (छ/छैन)
		पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची					
थाक्सी पोखरी मा.वी	१	१	४	६	१२	९० सेट ३६० जना	८०० व.मी	खुल्ला		
पदम बहादुर मा.वी	१	१	३	६	१०	८५ सेट ३४० जना	१,५०० व.मी	खुल्ला		
बलिथुम नरहरी कण्डेल मा.वी	१	२		१४		६० सेट २४० जना	१५०० व.मी	खाली		
जनज्योती प्रा.वी	१	१	१	२	२	११ सेट ५५ जना	९०० व.मी	खुल्ला		
उज्यादेवी प्रा.वी	१	१	१	३	१	२५ सेट १२५ जना	३०० व.मी	खुल्ला		
शिवशक्ति प्रा.वी	१	१	१	४	२	१५ सेट ७५ जना	छैना	खुल्ला		
रैनादेवी प्रा.वी	१	१	१	७	४	२२ सेट ११० जना	३०० व.मी	खुल्ला		
माझी प्रा.वी	१	१	२	४	८	३० सेट १५० जना	४०० व.मी	छैना		छैन
काब्रेपोखरी मा.वी	२	०१	०२	१२	०५	१९७ सेट ८०० जना	५०० व.मी	तारबार	छ	छ
सूर्योदय मा.वि	२	०२	०४	१०	०९	२०० सेट ८०० जना	१०० व.मी	खुल्ला	छ	छ
महाकाली आधारभूत.वि	२		०४		१३	५२ सेट २२० जना	२२०० व.मी	कच्ची पर्खाल	सामान्य	छ
खड्कदेवि ई.बो	२		०३		१०	३० सेट/१२०	५० व.मी	कच्ची	छ	छ
जनता प्रा.वि	२		०२		०९	३५ सेट/१२०	६०० व.मी	तारबार	छ	छ
दिपज्योति प्रा.वि	२		०१		०५	२६ सेट/१००	५० व.मी	कच्ची पर्खाल	छ	छ
ने.रा.प्रा.वि	२		०१		०६	१५ सेट/५० व.मी	छैन	खाली	छ	छ

म्यालपोखरी मा.वि	३	०२	०१	१८	०२	६० सेट २२० जना	३ रोपनी	खाली	छ	छ
राजा रुन्खा मा.वि	३	०३	०४	२४	१०	३०० सेट ११०० जना	०३	खाली	छ	छ
गौडाकोट ई.बो	३		०२		११	३६	२	खुल्ला	छ	
स्वामीपोखरी प्रा.वि		०१	०५	०३	०३	१५ सेट ६० जना	खाली	खुल्ला	छ	छ
माईस्थान प्रा.वि		०१	०१	०१	०४	१०/४०	१०० व.मी	खाली	छ	छैन
रुन्खा दह मा.वि		०३	०६	१७	२४	३५२/१०००	१० रोपनी	पक्की	छ	छ
ग्रीन बड.ई.ब.	०४	२	१	१८	०३	१४१/५६४	१६०० व.मी	पक्की	छ	छ
रत्न आ .वि	०४	०३ अ.क		१२		६० सेट १८०	८० व.मी	पक्की	छ	छैन
सरस्वती प्रा.वि			०५		०९	२५ सेट १०० जना	६०० व(मी	तारजाली	छ	छैन
ज्योर्तिमय प्रा.वि		१	१	१		१६ सेट ५०	५०	खुल्ला	छ	छ
जनता प्रा.वि			०१		०६	६७ सेट/१५० जना	५० व.मी	खुल्ला	छ	छ
सरस्वती प्रा.वि			०२		०८	१४ सेट/५० जना	५० व.मी	छैन	छ	छ
शारदा मा.वि	५	०२	०३	०८	१०	६० सेट ३०० जना	४ रोपनी	कच्ची	छ	छ
ज्ञानोदय प्रा.वि			०१		०६	२२ सेट/८८ जना	२५ व.मी	तारबार	छ	छ
हाटिया प्रा.वि		०१	०२	०२	०७	४५ सेट १३० जना	१०० रोपनी	कच्ची	छ	छ
ईश्वरी मा.वि	०६	४	३	१५	१३	१४४/७२०/४	१६०० व.मी	तारबार/पर्खाल	छ	छ
गंगा नि.मा.वि		२	१	६	४	४५सेट १६८	१५००	खुल्ला	छ	छ
शिशुकल्याण बा.के			०१		०६	४० सेट /४५ जना	छैन	खाली	छ	छ
ठुलापोखरा आ.मा.वि	०७	०२	०२	०८	०६	४०सेट २०० जना	१०० व.मी	खाली	छ	छ
रेसुङ्गा ई.बो	०७	२	०३	१०	१७	१५० सेट ६०० जना	१०० व.मी	पर्खाल	छ	छ
शिवशक्ति बा.वि.के			०१		०२	१० सेट/४५ जना	३० व.मी	खाली	छ	छ

५.१.१४ छात्रवृत्ति तथा अन्य लक्षित सुविधा उपलब्धताको अवस्था (छात्रवृत्ति, बालअनुदान, दिवा खाजा)

तालिका न.. ५९

विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा र गुम्बा)	बडा नं.	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी		छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
थाक्सीपोखरा मा.वि	१	१२२	१२३	३२	१९	१२३	१०८	५९	४८
पदम बहादुर मा.वि	१	१३२	१०६	२५	२३	४६	१०४	७६	७४
बलिथुमरहरी कण्डेल मा.वि	१	११६	१०४	०९	१२	०	८२	६८	८२
जनज्योति प्रा.वि	१	१३	०६	११	०३	०१	०३	१३	०६
उज्जालादेवि प्रा.वि	१	०३	१२	०७	१०		०७	०३	१२
शिवशक्ति प्रा.वि	१	१७	१५	०२	०१	०८	०८	१५	१७
रैनादेवि प्रा.वि	१	३६	३६	०३	०५			३६	३६
माझि प्रा.वि	१	३७	३६		०४	०४	२५	३७	३६
काङ्गेपोखरी मा.वी		१५३	१५६	११	८	४५	७९	९४	७७
सूर्योदय मा.वि		१५७	१४५	१८	०६	६९	१२६	७७	१०६
महाकाली नि.मा.वि	७४	८४	०७	१२	२५	६९	६५	७०	
खड्कदेवि ई.बो		३७	३२						
जनता प्रा.वि		१५	२०			१५	२०		
दिपज्योति प्रा.वि		१०	११			१०	११		
म्यालपोखरी मा.वि	०३	११३	१०१	१२	१०	१७	८०	५८	५१
राजा रुखा मा.वि		८८	१०७	०८	०६	१३	५५	५२	४६
गौडाकोट ई.बो		४८	३२						
स्वामीपोखरी प्रा.वि		०९	११	०६	०३	०५	०८		
माईस्थान प्रा.वि		१३	१३		०४	०७	१३	१३	
रुख दह मा.वि				१६	२५	२०	१२८	५१	३७
ग्रीन बड.ई.ब.	०४	२४३	१७०	१२	१०	२२	२०		
रत्न आधारभूत .वि		६२	७३	११	११	२८	३६		
सरस्वती प्रा.वि		३८	५२			०३	४१	३८	६१
ज्योर्तीमय प्रा.वि		०४	१५			०२	११	०४	१५
जनता प्रा.वि		१२	१२						
सरस्वती प्रा.वि									
शारदा मा.वि	०५	१२२	१५९	१२	१५	२७	५४	९३	७०
ज्ञानोदय प्रा.वि		५२	३८						
हटिया प्रा.वि		१५	०४			५३	४०	३६	५०
ईश्वरी मा.वि	०६	२६५	३१३	१०	१४			१११	१०३
गंगा नि.मा.वि		७९	९५	०४	१५	३७	७६	५५	६३
शिशुकल्याण बा.के		०९	०८						
ठुलापोखरा आ.मा.वि	०७	५८	७९	८	१६	१०	८०	३९	४५
रेसुङ्गा ई.बो		२७२	२४२	१५	१९	३४	५९		
शिवशक्ति बा.वि.के		१५	०५						

५.१.१५नमुना तथा इन्टरनेट सुविधा उपलब्ध विद्यालय विवरण

तालिका न. ६०

विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	बडा नं.	CBEGRA कार्यान्वयन - भएको/नभएको	एकीकृत पाठ्यक्रम (भएको/ नभएका)	इन्टरनेट सुविधा (भएको/ नभएका)
थाक्सीपोखरा मा.वि	०१	X	X	X

पदम बहादुर मा.वि		x	x	x
बलिथुम नरहरी कण्डेल मा.वि		x	x	x
जनज्योति प्रा.वि		x	x	x
उज्ज्यालादेवि प्रा.वि		x	x	x
शिवशक्ति प्रा.वि		x	x	x
रैनादेवि प्रा.वि		x	x	x
माभिक प्रा.वि		x	x	x
काब्रेपोखरी मा.वी	०२	x	x	
सूर्योदय मा.वि		x	x	
महाकाली नि.मा.वि		x	x	x
खडकदेवि ई.बो		x	x	x
जनता प्रा.वि		x	x	x
दिपज्योति प्रा.वि		x	x	x
ने.रा.प्रा.वि		x	x	x
म्यालपोखरी मा.वि	०३	x	x	
राजा रुन्खा मा.वि		x	x	
गौडाकोट ई.बो		x	x	
स्वामीपोखरी प्रा.वि		x	x	x
माईस्थान प्रा.वि		x	x	x
रुन्खा मा.वि	०४	x	x	
रत्न आधारभुत .वि		x	x	x
सरस्वती प्रा.वि		x	x	x
ज्योर्तीमय प्रा.वि		x	x	x
जनता प्रा.वि		x	x	x
सरस्वती प्रा.वि		x	x	x
शारदा मा.वि	०५	x	x	
ज्ञानोदय प्रा.वि		x	x	x
हाटिया प्रा.वि		x	x	x
ईश्वरी मा.वि	०६	x	x	
गंगा नि.मा.वि		x	x	
शिशुकल्याण बा.के		x	x	x
ठुलापोखरा आधारभुत विद्यालय	०७	x	x	x
रेसुञ्जा ई.बो		x	x	
शिवशक्ति बा.वि.के		x	x	x

५.१.१६ सुधारिएको मापदण्ड(भूकम्प प्रतिरोधी) अनुसार निर्माण भएका तथा रेट्रोफिटिङ गरिएका विद्यालय ।
तालिका नं. ६१

यस गाउँपालिकामा रहेका सबै विद्यालयहरु पुराना तथा कच्ची भवन थिए । सबै विद्यालयका नयाँ मापदण्ड अनुसार निर्माण भएरहेका छन् ।

बाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	बडा नं.	भवन संख्या		भूकम्प प्रतिरोधी
		पक्की	कच्ची	
थाक्सी पोखरी मा.वी	१	१	४	

पदम बहादुर मा.वी		१	४	
बलिथुम नरहरी कण्डेल मा.वी		२		
जनज्योती प्रा.वी		१	१	
उज्ज्यादेवी प्रा.वी		१	१	
शिवशक्ति प्रा.वी		१	१	
रैनादेवी प्रा.वी		१	१	
माभकी प्रा.वी		१	२	
काब्रेपोखरी मा.वी		०१	०२	
सूर्योदय मा.वि		०२	०४	
महाकालीआधारभुत.वि			०४	
खड्कदेवि ई.बो			०३	
जनता प्रा.वि			०२	
दिपज्योति प्रा.वि			०१	
ने.रा.प्रा.वि			०१	
म्यालपोखरी मा.वि	३	०२	०१	
राजा रुन्खा मा.वि		०१	०१	
गौडाकोट ई.बो			०२	
स्वामीपोखरी प्रा.वि		०	०१	
माईस्थान प्रा.वि		०	०१	
रुन्खा दह मा.वि		०३	०६	
ग्रीन बड.ई.ब.	०४	२	१	
रल आ .वि	०४	०३ अ.क		
सरस्वती प्रा.वि			०५	
ज्योतीर्तीमय प्रा.वि		१	१	
जनता प्रा.वि			०१	
सरस्वती प्रा.वि			०२	
शारदा मा.वि	५	०२	०३	
ज्ञानोदय प्रा.वि			०१	
हटिया प्रा.वि		०१	०२	
ईश्वरी मा.वि	०६	४	३	
गंगा नि.मा.वि		२	१	
शिशुकल्याण बा.के			०१	
ठुलापोखरा आ.मा.वि	०७	०२	०२	
रेसुङ्गा ई.बो	०७	२	०३	
शिवशक्ति बा.वि.के			०१	

५.१.१७ स्थानिय सरकारको शिक्षा क्षेत्रमा लगानी

स्थानिय सरकारको शिक्षा क्षेत्रमा लगानी समग्र बजेटकै केही प्रतिशत शिक्षामा लगाउदै आएको पाइन्छ । शिक्षा क्षेत्रमा स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन द्वारा सञ्चालित कार्यक्रमहरु समेत सञ्चालनमा आइरहेका छन् । यस गाँउपालीकामा पनि स्थानिय सरकारबाटै स्थानिय वालवालिका लक्षित कार्यक्रमहरु सञ्चालन भइरहेका छन् ।

५.१.१८ प्राविधिक तथा विशेष सीपयुक्त मानव संसाधन

तालिका नं. ६१

वडा नं.	विषय क्षेत्रअनुसार प्राविधिक मानव संसाधन																
	कृषि र पशु		इन्जनियरिङ		वन		मेडिसन		खाद्य प्रशोधन		वकिल		पत्रकार		अन्य विद्युत		
	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	जम्मा
१		०१															
२	०१	०१	३	३०			४ नर्स	डा.९			न्या.३		०४		०५	५३	
३		०१							०२				०२			०५	
४		०३		०२			१०	०७							१०	३२	
५									०५						०२	०७	
६	०१		०१	०५			०४	०२							०२	१५	
७		०७		०५			०४	०२			३				०२	२३	
जम्मा	०२	१३	०१	४२			१८	डा.९,१८			न्या.३,३		०६		२१	१३५	

५.१.१९ अपाङ्गता तथा विशेष शिक्षा स्रोतकक्षा र विद्यार्थी विवरण

यस गाउँपालिकामा रहेका कुनै पनि विद्यालयमा अपाङ्गता तथा विशेष शिक्षा स्रोतकक्षा छैनन् । सबै खालका विद्यार्थीलाई एउटै कक्षाकोठामा राखेर पढाइएको छ ।

५.१.२० शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धित विवरण

तालिका न.६२

विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	वडा नं.	अपाङ्ग विद्यार्थी श्रोत कक्षा (भएको/ नभएको)	CBEGRA कार्यान्वयन - भएको/ नभएको)	एकीकृत पाठ्यक्रम (भएको/ नभएको)	इन्टरनेट सुविधा (भएको/ नभएको)	छुटै प्रधानाध्यापक दरबन्दी (भएको/ नभएको)
थाक्सीपोखरा मा.वि	०१	X	X	X	X	X
पदम बहादुर मा.वि		X	X	X	X	X
बालिथुम नरहरी कण्डेल मा.वि	X	X	X	X	X	X
जनज्योति प्रा.वि	X	X	X	X	X	X
उज्जालादेवि प्रा.वि	X	X	X	X	X	X
शिवशक्ति प्रा.वि		X	X	X	X	X
रैनादेवि प्रा.वि	X	X	X	X	X	X
मार्फि प्रा.वि		X	X	X	X	X
काब्रेपोखरी मा.वी	०२	X	X	X		X
सूर्योदय मा.वि		X	X	X		X
महाकाली नि.मा.वि		X	X	X	X	X
खड्कदेवि ई.बो		X	X	X	X	X
जनता प्रा.वि		X	X	X	X	X
दिपज्योति प्रा.वि		X	X	X	X	X
ने.रा.प्रा.वि		X	X	X	X	X
म्यालपोखरी मा.वि	०३	X	X	X		X
राजा रुन्खा मा.वि		X	X	X		X
गौडाकोट ई.बो		X	X	X		X
स्वामीपोखरी प्रा.वि		X	X	X	X	X
माईस्थान प्रा.वि		X	X	X	X	X

रुन्धा मा.वि	०४	X	X	X		X
रत्न आधारभूत .वि		X	X	X	X	X
सरस्वती प्रा.वि		X	X	X	X	X
ज्योर्तीमय प्रा.वि		X	X	X	X	X
जनता प्रा.वि		X	X	X	X	X
सरस्वती प्रा.वि		X	X	X	X	X
शारदा मा.वि	०५	X	X	X		X
ज्ञानोदय प्रा.वि		X	X	X	X	X
हटिया प्रा.वि		X	X	X	X	X
ईश्वरी मा.वि	०६	X	X	X		X
गंगा नि.मा.वि		X	X	X		X
शिशुकल्याण बा.के		X	X	X	X	X
ठुलापोखरा आधारभूत विद्यालय	०७	X	X	X	X	X
रेसुङ्गा ई.बो		X	X	X		X
शिवशक्ति बा.वि.के		X	X	X	X	X

५.१.२१ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धि विवरण

यस गाउँपालिका भित्रका सबै विद्यालयहरुमा बालमैत्री शिक्षा उपलब्ध रहेको छ । सबै विद्यालयमा वाल कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा आएका छन् । माथिका सबै तथ्याइकहरु समेत बालमैत्री शिक्षा संग सम्बन्धित हुन् ।

५.१.२२ विद्यालयको भौतिक अवस्था

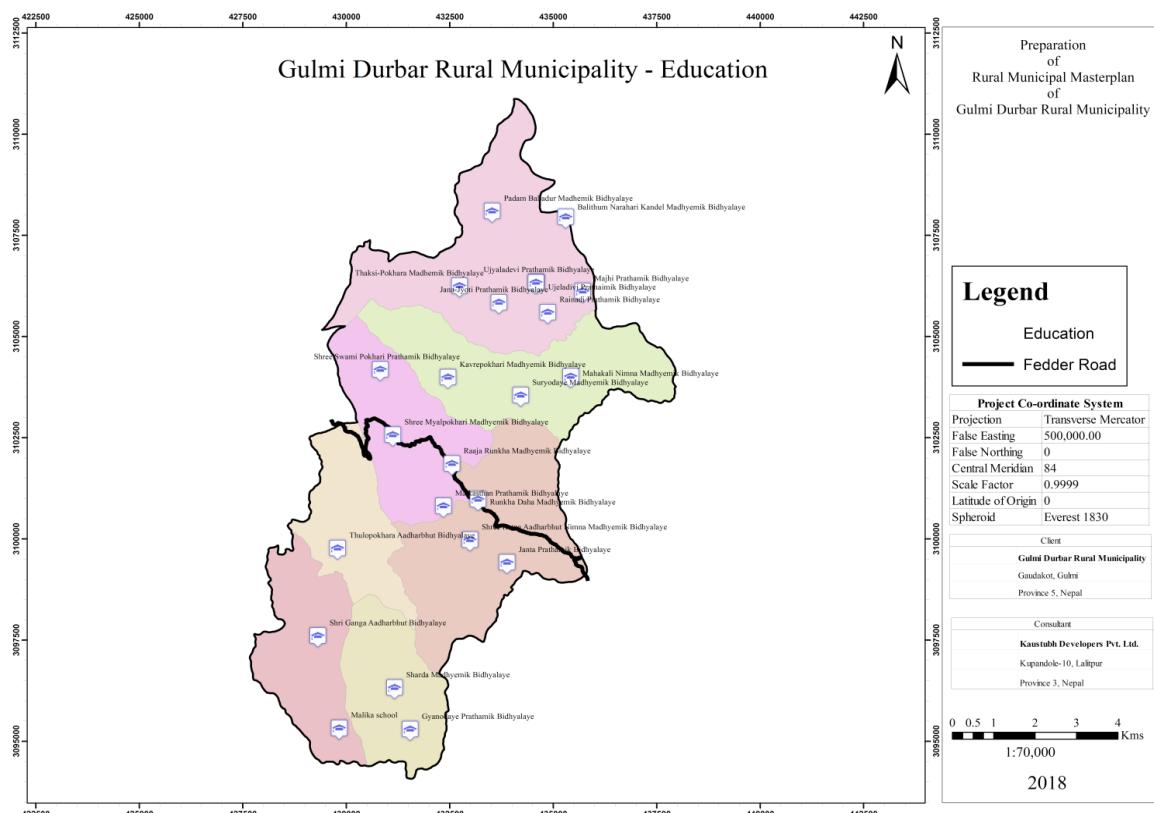
तालिका नं. ६३

बाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	वडा नं.	भवन संख्या		कोठा संख्या		डेस्क/ वेज्चको क्षमता (जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड बालको किसीम (तारवार, कच्ची, पक्की पर्खाल)	चर्पिको सुविधा (छ/छैन)	स्वच्छ खानेपानी सुविधा छ/छैन
		पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची					
थाक्सी पोखरी मा.वी	१	१	४	६	१२	९० सेट ३६० जना	८०० व.मी	खुल्ला		
पदम बहादुर मा.वी	१	१	३	६	१०	८५ सेट ३४० जना	१,५०० व.मी	खुल्ला		
बर्लिथुम नरहरी कण्डेल मा.वी	१	२		१४		६० सेट २४० जना	१५०० व.मी	खाली		
जनज्योती प्रा.वी	१	१	१	२	२	११ सेट ५५ जना	९०० व.मी	खुल्ला		
उज्ज्यादेवी प्रा.वी	१	१	१	३	१	२५ सेट १२५ जना	३०० व.मी	खुल्ला		
शिवशक्ति प्रा.वी	१	१	१	४	२	१५ सेट ७५ जना	छैना	खुल्ला		
रैनादेवी प्रा.वी	१	१	१	७	४	२२ सेट ११० जना	३०० व.मी	खुल्ला		
माझी प्रा.वी	१	१	२	४	८	३० सेट १५० जना	४०० व.मी	छैना		छैन
काब्रेपोखरी मा.वी	२	०१	०२	१२	०५	१९७ सेट ८०० जना	५०० व.मी	तारवार	छ	छ

सूर्योदय मा.वि	२	०२	०४	१०	०९	२०० सेट ८०० जना	१०० व.मी	खुल्ला	छ	छ
महाकाली आधारभूत. वि	२		०४		१३	५२ सेट २२० जना	२२०० व.मी	कच्ची पर्खाल	सामान्य	छ
खड्कदेवि ई.बो	२		०३		१०	३० सेट/१२०	५० व.मी	कच्ची	छ	छ
जनता प्रा.वि	२		०२		०९	३५ सेट/१२०	६०० व.मी	तारबार	छ	छ
दिपज्योति प्रा.वि	२		०१		०५	२६ सेट/१००	५० व.मी	कच्ची पर्खाल	छ	छ
ने.गा.प्रा.वि	२		०१		०६	१५ सेट/५० व.मी	छैन	खाली	छ	छ
म्यालपोखरी मा.वि	३	०२	०१	१८	०२	६० सेट २२० जना	३ रोपनी	खाली	छ	छ
राजा रुन्खा मा.वि	३	०३	०४	२४	१०	३०० सेट ११०० जना	०३	खाली	छ	छ
गौडाकोट ई.बो	३		०२		११	३६	२	खुल्ला	छ	
स्वामीपोखरी प्रा.वि		०१	०५	०३	०३	१५ सेट ६० जना	खाली	खुल्ला	छ	छ
माईस्थान प्रा.वि		०१	०१	०१	०४	१०/४०	१०० व.मी	खाली	छ	छैन
स्नखा दह मा.वि		०३	०६	१७	२४	३५२/१०००	१० रोपनी	पक्की	छ	छ
ग्रीन बड.ई.ब.	०४	२	१	१८	०३	१४१/५६४	१६०० व.मी	पक्की	छ	छ
रत्न आ .वि	०४	०३ अ.क		१२		६० सेट १८०	८० व.मी	पक्की	छ	छैन
सरस्वती प्रा.वि			०५		०९	२५ सेट १०० जना	६०० व(मी	तारजाली	छ	छैन
ज्योतिर्मय प्रा.वि		१	१	१		१६ सेट ५०	५०	खुल्ला	छ	छ
जनता प्रा.वि			०१		०६	६७ सेट/१५० जना	५० व.मी	खुल्ला	छ	छ
सरस्वती प्रा.वि			०२		०८	१४ सेट/५० जना	५० व.मी	छैन	छ	छ
शारदा मा.वि	५	०२	०३	०८	१०	६० सेट ३०० जना	४ रोपनी	कच्ची	छ	छ
ज्ञानोदय प्रा.वि			०१		०६	२२ सेट/८८ जना	२५ व.मी	तारबार	छ	छ
हाटिया प्रा.वि		०१	०२	०२	०७	४५ सेट १३० जना	१०० रोपनी	कच्ची	छ	छ
ईश्वरी मा.वि	०६	४	३	१५	१३	१४४/ ७२० /४	१६०० व.मी	तारबार/पर्खाल	छ	छ

गंगा नि.मा.वि		२	१	६	४	४५सेट १६८	१५००	खुल्ला	छ	छ
शिशुकल्याण बा.के			०१		०६	४० सेट/ ४५ जना	छैन	खाली	छ	छ
तुलापोखरा आ.मा.वि	०७	०२	०२	०८	०६	४०सेट २०० जना	१०० व.मी	खाली	छ	छ
रेसुङ्गा ई.बो	०७	२	०३	१०	१७	१५० सेट ६०० जना	१०० व.मी	पर्खाल	छ	छ
शिवशक्ति बा.वि.के			०१		०२	१० सेट/४५ जना	३० व.मी	खाली	छ	छ

५.१.२३ स्रोत नक्शा

५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण

५.२.१ स्वास्थ्य संस्था (अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी र आयुर्वेद केन्द्र) को विवरण
तालिका नं. ६४

वडा नं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	ठेगाना/स्थान
०१	बलिथुम स्वास्थ्य चौकी	बलिथुम, टापु
२	जुभुङ्ग स्वास्थ्य चौकी	जुभुङ्ग, हटिया
३	गौडाकोट स्वास्थ्य चौकी	गौडाकोट, राजा
४	बिरबास स्वास्थ्य चौकी	बिरबास, बजार
५	अमर अर्वाथोक स्वास्थ्य चौकी	अमर अर्वाथोक, गण्डकीदोबाटो
६	चिनिया पोखरी सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ	चिनिया पोखरी

६	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	ठुलान
७	दरबार देविस्थान स्वास्थ्य चौकी	दरबार देविस्थान, ठुलापोखरा

५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण

तालिका नं. ६५

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नं.	प्रकार	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मिको संख्या								
			विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याब टेक्निसियन	अन्य	अन्य
बलिथुम स्वास्थ्य चौकी	०१				०१		०२	०३			
जुझुङ स्वास्थ्य चौकी	२				१		२	३		१	का.स.
गौडाकोट स्वास्थ्य चौकी	३				१		०२	०२		०१	का.स
बिरबास स्वास्थ्य चौकी	४				०१		०२	०२		०१	का.स
अमर अर्थोक स्वास्थ्य चौकी	५				०१		१	२	०	०१	०
चिनिया पोखरी मामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ	६						०१	०१			
दरबार देविस्थान स्वास्थ्य चौकी	७		छैन	छैन	छैन	छैन	१	५	१	२	

५.२.३ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको पहुचको अवस्था (प्रमुख बस्तिहरूबाट स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समय)

तालिका नं. ६६

स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समयअनुसार घरधुरी संख्या						
वडा नम्बर	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा					
	१५ मिनेट	१५-२० मिनेट	२०-३० मिनेट	३०-४५ मिनेट	४५-६० मिनेट	६० मिनेट भन्दा माथि
०१	५५	३६	८५	४१९	१२९	१८९
०२	१०३	१५०	३१७	२१४	१५५	२१५
०३	६०	८५	१२१	१११	२१९	१०४
०४	१७७	२११	१६७	२५१	१५०	१५६
०५	४५	६५	११०	१४१	१९३	४१५
०६	३३	४५	७५	१८७	१४२	८२
०७	६५	५५	१२५	२१९	२८७	८६

५.२.४ उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरू

तालिका नं. ६७

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नं.	सेवा तथा सुविधा उपलब्ध (छ/छैन)									
		प्रसुति सेवा	ल्याब	क्लिनिक	एक्सरे सेवा	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एस सिटि	परामर्श सेवा	सुरक्षित मातृत्व सेवा	रक्त संचार सेवा
बलिथुम स्वास्थ्य चौकी	०१				छ	छ		छ	छ		
जुझुङ स्वास्थ्य चौकी	२				छ	छ		छ	छ		
गौडाकोट स्वास्थ्य चौकी	३				छ	छ		छ	छ		
बिरबास स्वास्थ्य चौकी	४				छ	छ		छ	छ		
अमर अर्थोक स्वास्थ्य चौकी	०५	छैन	छैन		छ	छ	छ	छ	छ	छैन	
चिनियापोखरी सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ	६				छ	छ	छ	छ	छ		
दरबार देविस्थान स्वास्थ्य चौकी	७	छ	छ		छैन	छ	छ		छ	छैन	

५.२.५ खोप सेवा तथा सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धि विवरण

तालिका नं. ६८

वडा नं.	बालबालिका संख्या			खोप लिने बालबालिका संख्या					५ वर्ष मुनीका बालबालिका	
	१ वर्ष मुनीका	२ वर्ष मुनीका	५ वर्ष मुनीका	विसिजी	पेणटाभ्या लेण्ट	पोलियो तेम्हो	दादुरा/ रुबेला	जापानिज इन्सफलाइटिस (जे ई.)	बृद्धि अनुगमन गरिएका	बृद्धि अनुगम गरिएका मध्ये कुपोषित
०१	८४	१५७	३७०	८४	८४	८४	८४	८४	३७०	०१
०२	८६	७४	३३८	४५	६०	६०	५५	६४	४८७	०
०३	५७	९८	२२४	२६	३९	३९	४०	६०	९७	०
०४	१०३	१९२	४३३	५३	८०	७४	६०	६५	१३०	०
०५	२९	७३	१६५	२९	३९	३७	३७	३९	२०९	०१
०६	३३	१६	६१	०२	२०	२०	२२	१२	१२०	
०७	१०२	६७	५७४	७८	९७	९७	८२	६२	१६९	०
जम्मा	४९४	६७७	२,१६५	३१७	४१९	४११	३८०	३८६	१,५८२	०२

५.२.६ बाल स्वास्थ्य तथा कुपोषणको अवस्था

तालिका नं. ६९

लिंग	संख्या	कैफियत
बालक	०२	
बालिका		
जम्मा	०२	

५.२.७ प्रमुख रोग र उपचार सम्बन्धि विवरण

तालिका नं. ७०

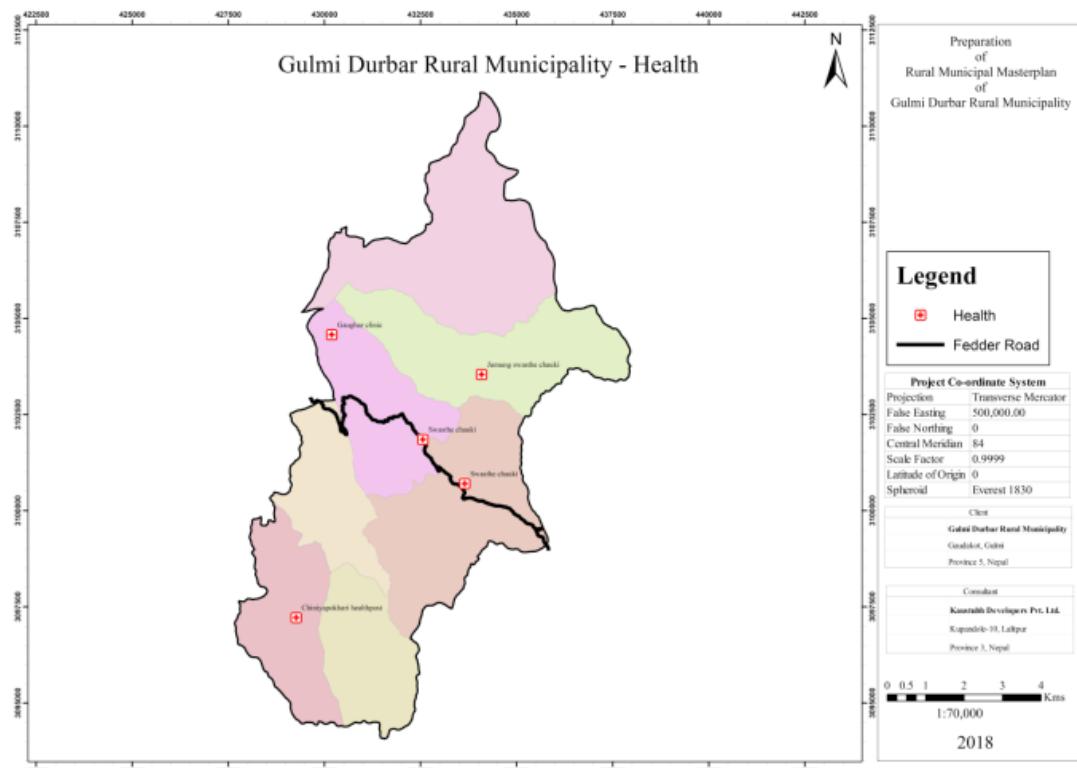
क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	निमोनिया					
२	भाडापखाला					
३	मलेरिया					
४	कालाजार					
५	क्षय रोग (टी वी)					
६	कुष्ट रोग	३ जना				
७	रक्तचाप					
८	मुटु रोग					
९	ग्यास्ट्रीक / अल्सर					
१०	पक्षघात					
११	क्यान्सर					
१२	मधुमेह (चिनीरोग)					
१३	एचआइभि एइस					
१४	दम (श्वासप्रश्वास)					
१५	प्रसूतिजन्य रोग					
१६	अन्य					
जम्मा						

५.२.८ सुरक्षित मातृत्व

तालिका नं. ७१

बडा नं.	गत वर्षको गर्भवती/प्रसूति भएका महिला संख्या	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भविस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या	प्रसूति भएको आधारमा गर्भवतीको संख्या		
		टि.टि. १ पहिलो जाँचमा	टि.टि. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्य कर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपरिस्थीतमा घरमा
१	०	६२	११०	२८	०	०	०
२	५६	२६	२३	५०	०	०	०
३	०	-	४४	३०	०	०	०
४	०	२९	९५	४१	०	०	०
५	०	२१	२२	२१	०	०	०
६	०	१२	१०	०	०	०	०
७	५४	४७	३९	५४	१०	०	०
जम्मा	११०	११७	३४३	२२४	१०	०	०

५.२.९ स्रोत नक्शा

५.३ खानेपानी तथा सरसफाई

५.३.१ खानेपानी सुविधाको अवस्था

गुल्मीदरबार गाउँपालिका खानेपानीको सुविधा त्यती राम्रो देखिँदैन। रेसुङ्गा धार्मिक वनमा रहेको पानीको मूल भएता पनि यस गाउँपालिका भित्र रहेका केहि घरधुरी खानेपानीबाट बन्चीत भएका छन्। पहाडी क्षेत्र भएता पनि पानीका मुल प्रशस्त नभएको कारणले गर्दा यस गाउँपालिकाका केही जनसंख्याले खानेपानीको लागि घण्टौ समय लागेर खानेपानी उपभोग गरेका छन्।

५.३.२ खानेपानीको श्रोतको विवरण

गुल्मीदरबार गाउँपालिका भित्रका खानेपानीको श्रोतलाई पाईप धारा, कुवा, पोखरी, खोला गरि ४ समुहमा विभाजन गरी सूचना संकलन गर्दा पाईपधारा र कुवाबाट मुख्य रूपमा पानीको प्रयोग गर्ने गरेको पाईन्छ । यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ७१

पानी प्रयोगको श्रोत अनुसार घरधुरी				
वडा नम्बर	पाईपको धारा	कुवाको	खोला	जम्मा
०१	५६५	३४८		९१३
०२	९०९	५०		९५९
०३	६३०	५०		६८०
०४	५६२	५५९		११२१
०५	४७३	४१		४१५
०६	५११	५४		५६४
०७	७३६	१०१		८३७
जम्मा				

५.३.३ शौचालय प्रयोको अवस्था

तालिका नं. ७२

वडा नम्बर	कुल घरधुरी	चर्पीको किसिम अनुसार घरधुरी		
		कच्ची	पक्की	जम्मा
०१	९१३	२४	८८९	९१३
०२	९६१	२१	९४०	९६१
०३	६९२	११	६८१	६९२
०४	११२१	३२	१०८९	११२१
०५	५१४	१७	४८७	५१४
०६	५६४	१२	५५२	५६४
०७	८३७	२९	८०८	८३७
जम्मा				

५.३.४ सार्वजनिक शौचालय

तालिका नं. ७४

वडा नं.	सार्वजनिक शौचालय
१	०
२	०
३	२
४	१
५	०
६	०
७	१

५.३.५ फोहोरमैला व्यवस्थापन

फोहोरमैला व्यवस्थापनका सन्दर्भमा कुहिने र नकुहिने वर्गीकरण गरी घरभित्र विसर्जन गर्ने गाउँपालिकालाई दिने तथा निर्धारित स्थानमा फाल्ने गरी विश्लेषण गर्दा कुहिने र नकुहिने वर्गीकरण गरी घरभित्र विसर्ज गर्नेको संख्या सबैभन्दा धेरै भएको पाईन्छ । फोहोरमैला विसर्जन विधि अनुसार घरधुरीसम्बन्धी विवरण वडागत रूपमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

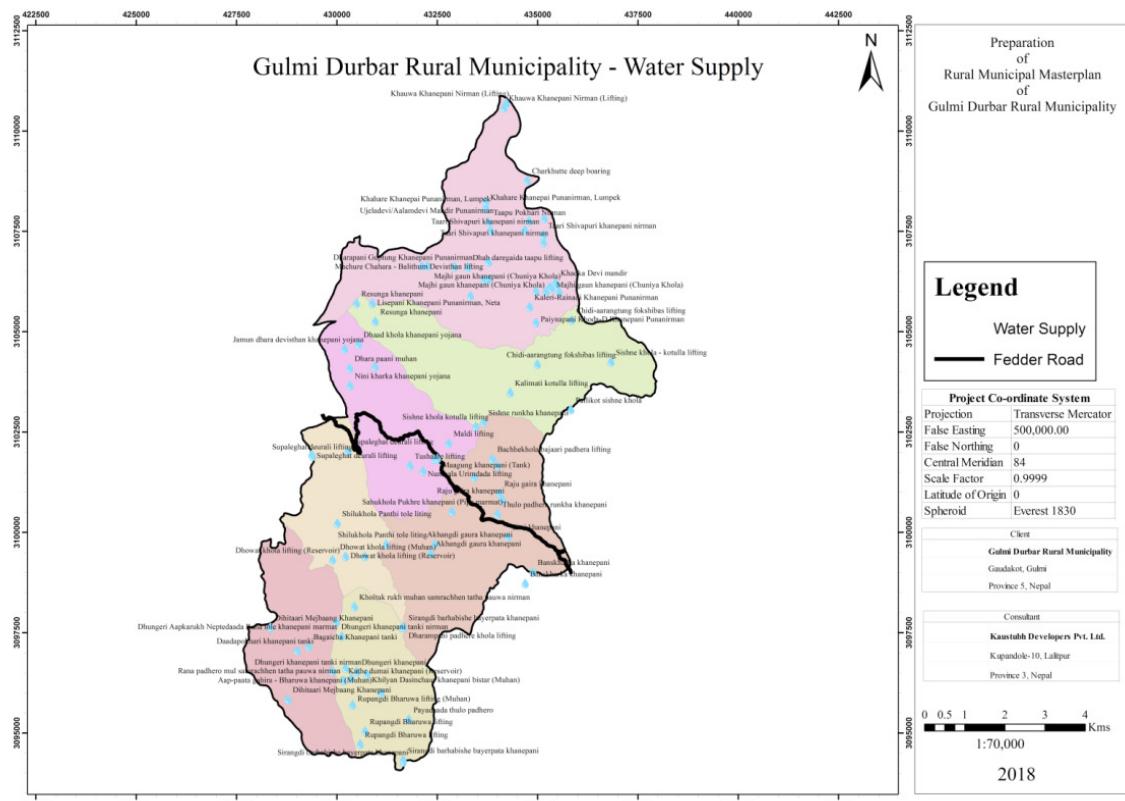
तालिका नं.७५

वडा नं.	घरधुरी	कुहिने नकुहिनेको बर्गीकरण व्यवस्थापन गर्ने तरिक			
		जलाउने	खोल्सामा फाल्ने	खाल्टो खनेर पुर्ने	मल बनाउने
०१	९१३	२०६	११९	२८१	३०७
०२	९६१	२२०	१४८	९३	५०३
०३	६९२	१९८	२४१	२०३	५०
०४	११२१	३४९	१३४	२१५	४२३
०५	५१४	७७	११६	२०	३०१
०६	५६४	१०३	२२२	४५	१९४
०७	८३७	४५	३४	२१७	५४१
जम्मा	५६०२	११६३	१०६६	१०६४	२२६४

५.३.६ ढल व्यवस्थापन

फोहोरमैला व्यवस्थापनको मुख्य व्यवस्थापन मध्ये ढल व्यवस्थापन पनि एक हो । गुल्मीदरबार गाउँपालिकामा मुख्य गरी त्यति तुलो बजार तथा मुख्य शहर नभएकोले गर्दा ढलबाट फोहोरमैला निस्कीने कमै हुन्छ । तर मुख्य बजार बिरबास बजार, गौडाकोट बजार, हटिया बजार, तुलापोखरा बजारमा भने ढल व्यवस्थापन राम्रो भएको छ । अन्य ठाउँहरूमा पनि नालि तथा कल्बडहरू बनाएर फोहोर पानीको व्यवस्थापन भइरहेको छ ।

५.३.७ स्रोत नक्शा

५.४ महिला , बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण

५.४.१ लिङ्ग अनुसार बाल विवाह (अठार वर्ष मुनिका)

तालिका नं. ७६

वडा नम्बर	१८ वर्ष मुनिका बालबालिकाको संख्या		
	बालक	बालिका	जम्मा
०१	९	८६	९५
०२	७	६७	७४
०३	८	५४	६२
०४	११	९८	१०९
०५	९	४१	५०
०६	६	६३	६९
०७	८	९३	१०१

५.४.२ कामदारको रूपमा घर बाहिर रहेका बालबालिका

तालिका नं. ७७

वडा नम्बर	घर बाहिर रहेका बालबालिको संख्या		
	बालक	बालिका	जम्मा
०१	१२	५	१७
०२	८	२	१०
०३	७	१	८
०४	१५	२	१७
०५	९	१	१०
०६	८	२	१०
०७	९	१	१०

५.४.३ बालकलव तथा संजालको विवरण

यस गाउँपालीकामा कुनै पनि वालकलवहरु र संजालहरु गठन भएका छैन् । तथापि विद्यालयहरुमा भने कलवहरु गठन भएका छन् ।

तालिका नं ७८

वडा नं.	बाल सञ्जालको विवरण	सदस्य संख्या					जम्मा	
		लैगिक आधार		सामाजिक आधार				
		बालक	बालिका	दलित	जनजाति	अन्य		
१								
जम्मा								

५.४.४ घरपरिवार विहिन बालबालिकाको अवस्था

यस गाउँपालीकामा कुनै पनि वालबालिकाहरु घरपरिवार विहिन भएका छैन् ।

५.४.५ अपाङ्गताका आधारमा जनसंख्या

तालिका नं ७९

वडा नम्बर	अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या विवरण														
	शारीरीक अपाङ्ग			सुस्त मनस्थिति			बोल्न तथा सुन्न नसक्ने			बहु अपाङ्गता			अन्य		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
०१	०४	०७	११	०३	०१	०४	०७	०४	११	०५	०२	०७	०१	०२	०३
०२	६	२	८	६	१	७	९	३	१२	३	२	५	१	३	४

०३	४	४	८	३	१	४	५	३	८	२	३	५	२	३	५
०४	२	७	९	५	२	७	५	४	९	४	१	५	३	३	६
०५	७	३	१०	४	१	५	८	२	१०	१	३	४	४	१	५
०६	८	२	१०	३	२	५	६	३	९	२	३	५	२	३	५
०७	५	२	७	२	३	५	४	२	६	३	२	५	५	२	७

५.४.६ जेष्ठ नागरिक तथा एकल महिला

तालिका नं ८०

वडा नं.	ज्येष्ठ नागरिक	एकल महिला	जम्मा
१	१९४	१५१	३४५
२	२८०	१८८	४६८
३	१६८	१०७	२७५
४	२२१	१९६	४१७
५	१३०	६५	१९५
६	१५६	११७	२७३
७	१८३	१५०	३३३
जम्मा	१३३२	९७४	२३०६

५.४.७ अल्पसंख्यक सीमान्तकृत वर्गको विवरण

तालिका नं ८१

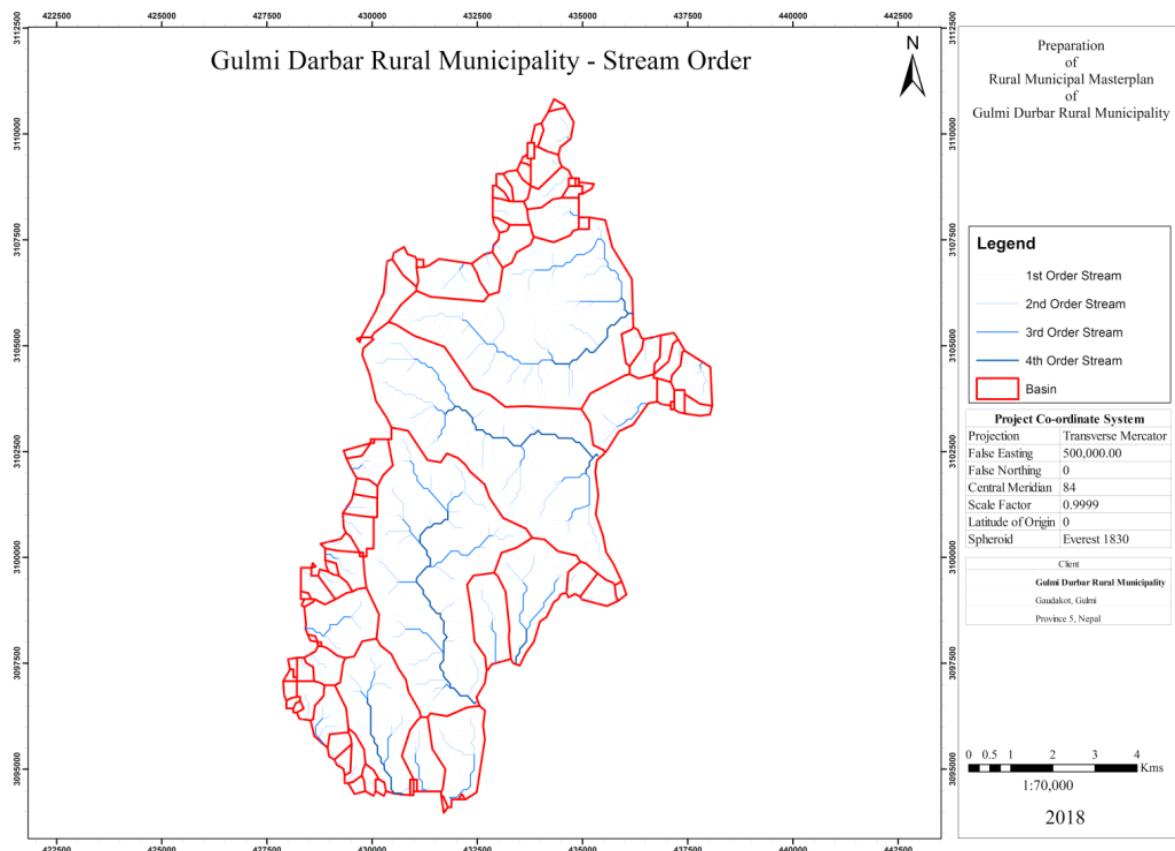
वडा नम्बर	विवरण	संख्या	कैफियत
०१	७६	२३०	
०२	०	०	०
०३	०	०	०
०४	०	०	०
०५	०	०	०
०६	०	०	०
०७	०	०	०

५.४.८ वार्षिक कार्यक्रमबाट लक्षित कार्यक्रमतर्फ भएको विनियोजन तथा खर्चको अवस्था

तालिका नं. ८२

वडा नं.	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला			पूर्ण आपाङ्ग			आशिक आपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	प्र	पु	रकम	प्र	पु	रकम	प्र	पु	रकम	प्र	पु	रकम	प्र	पु	रकम	प्र	पु	रकम
१	१९	१५	४६,५६,०००।-	१५१	१८,१२,०००।-	१५१	१६,०००।-	३	१६,०००।-	०४	१२	११५,२००।-	१६	१९	१६,६००।-	११	८	२८,०००।-
२	१३०	१५०	६७,२०,०००।-	१२८	१७२,०००।-	१२८	४८,०००।-	४	४८,०००।-	०७	११	१२९,५००।-	४४	३५	३,७९,२००।-	११	१६	४,२०,०००।-
३	१८	७०	४०,३२,०००।-	१०७	१२,४४,०००।-	१०७	४८,०००।-	१	४८,०००।-	०५	०६	७९,२००।-	१३	१३	१,२४,८००।-	०६	१४	१,४०,०००।-
४	१२७	१४	५३,०४,०००।-	११६	२३,५२,०००।-	११६	३,९६,०००।-	५	३,९६,०००।-	०९	१०	१,३६,८००।-	२०	१४	१,६३,२००।-	१६	२२	१,५६,०००।-
५	७१	५९	३१,२०,०००।-	६५	७,८०,०००।-	६५	२,१२,०००।-	४	२,१२,०००।-	०१	०५	४३,२००।-	१३	१०	१,१०,४००।-	०७	१७	१,५८,०००।-
६	७७	७१	३७,४४,०००।-	११७	१४,०४,०००।-	११७	१४,०४,०००।-	?	१४,०४,०००।-	?	?	४८,०००।-	८	१७,६००।-	२०	१३	१,७९,२००।-	
७	१२	११	४३,९२,०००।-	१५०	१८,००,०००।-	१५०	१८,००,०००।-	३	१८,००,०००।-	४	१	१०८,०००।-	११	१७	१,७२,८००।-	०४	११	१,८०,०००।-
जम्मा	६९४	६३८	३,९९,६८,०००	८६७	१,०४,०४,०००।-	११९	१,०४,०४,०००।-	३०	१,०४,०४,०००।-	३०	६३	६६९,६००।-	१४५	१२७	१३,०५,६००।-	७२	१२	१९,६८,०००।-
		१,३३२		८६७		४९				९३			२७२		१६४			

५.४.६ स्रोत नक्शा

५.५ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जनस्थल सम्बन्धि विवरण

तालिका नं. ८३

बडा नं.	स्थलको नाम	उपयोग (१.खेलकुद, २. प्रदर्शनी, ३. मनोरञ्जन, ४.पिकनिक)	क्षेत्रफल / आकार (वर्ग मि.)	स्वामित्व (सरकारी, सामुदायिक, निजी, पब्लिक लि. वा अन्य)	आमदानी (वार्षिक रु.)	सेवाग्राही /आगन्तुक संख्या (वार्षिक)
१	टापुकोट खेल मैदान					
	थाक्सी पोखरा					
	लुम्पेक					
	भुर्मि					
	रैनादी					
	मालेबगर					
	चारखुँडे					
२	रेसुङ्गा खेलमैदान	खेलकुद,		सामुदायिक	१० हजार	
	तुलाचौर खेलमैदान	खेलकुद,		सामुदायिक	५ हजार	
	काब्रोपोखरा खेलमैदान	खेलकुद,		सामुदायिक	५ हजार	
	देउराली पोखरा पिकनिक स्थल	पिकनिक		सामुदायिक	१ हजार	
३	भवने पिकनीक पार्क	पिकनिक		सामुदायिक	२ हजार	
	म्यालपोखरी शिवालय पिकनीक पार्क					
	उदिन डाँडा					

	इन्द्रेणी				
	पुर्खे खेलमैदान				
४	रुन्खा दह खेलमैदान	खेलकुद		सामुदायिक	२ हजार
	मिसुका खेलमैदान	खेलकुद		सामुदायिक	२ हजार
	बिरबास खेलमैदान	खेलकुद		सामुदायिक	२ हजार
	जिमि खेलमैदान	खेलकुद		सामुदायिक	२ हजार
	भुट्का खेलमैदान	खेलकुद		सामुदायिक	२ हजार
	बाढ़े खेलमैदान	खेलकुद		सामुदायिक	२ हजार
	रिमी खेलमैदान	खेलकुद		सामुदायिक	२ हजार
	भट्टेचौर खेलमैदान	खेलकुद		सामुदायिक	२ हजार
	मगर युवा खेलमैदान	खेलकुद		सामुदायिक	२ हजार
५	हरिभुम खेलमैदान	खेलकुद		सामुदायिक	१ हजार
६	चर्तुडाडा रानीपोखरी पार्क	मनोरञ्जन		सामुदायिक	१ हजार ५ सय
७	दैंडिपोखरा खेल मैदान	खेलकुद	२०० व.मि	सरकारी	४०० जना
	शहिद पार्क	प्रदर्शनी	३०० व.मी	सरकारी	२०० जना
	देउराली खेलमैदान	खेलकुद	२०० व.मी	सरकारी	४०० जना
	ठुलापोखरा खेलमैदान	खेलमैदान			

५.५.२ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण

तालिका नं. ८४

वडा नं.	खेलाडीको नाम	लिंग	उमेर	खेलको नाम	खेलाडीको स्तर, (राष्ट्रिय, क्षेत्रीय, जिल्लास्तर	पाएको सम्मान वा पुरस्कार
०१						
०२	अमर बहादुर पल्ली	पुरुष	३२	सितारे कराँते	राष्ट्रिय	भारतमा दोस्रो, एसियाली खेलमा दोस्रो स्थान हासिल गरेको ।

५.५.३ युवा क्लव सम्बन्धित विवरण

तालिका नं. ८५

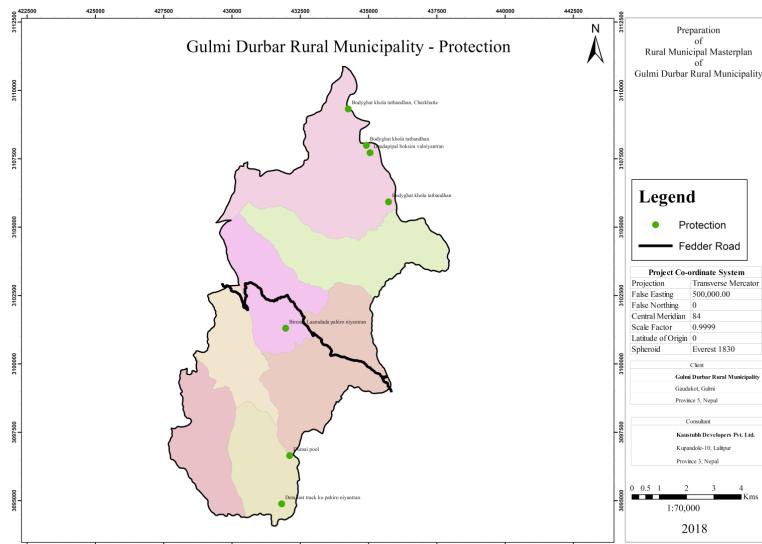
वडा नम्बर	युवा क्लवको नाम	सदस्य		जम्मा
		महिला	पुरुष	
०१	जागरण युवा क्लव			
	बलिथुम युवा क्लव			
	साँस्कृतिक संरक्षण युवा परिवार			
	नव किरण युवा क्लव			
	साराहा युवा क्लव			
	न्यू हिम शिखर युवा क्लव			
	नव जनविकास युवा क्लव			
	जय हिमालयन			
	न्यू सदावार युवा क्लव			
	शुभ विहानी युवा क्लव			
	नमुना युवा क्लव			
०२	भिरबास फ्रेण्डस स्टार क्लव	११	३३	४४
	एभर ग्रिन युवा क्लव			
	न्यू भिक्टोरिया युवा क्लव			
	सृजनशिल युवा क्लव			

	रिवर साइड		
	मालिका युवा क्लब		
	खडकदेवि युवा क्लब		
	लेकाली युवा क्लब		
०३	नव क्षितिज युवा क्लब		
	दिपज्योति युवा क्लब		
	इद्रेणी युवा क्लब		
	मिलानसार युवा क्लब		
	छरछे युवा क्लब		
०४	प्रतिभा शाली युवा क्लब		
	शिवशक्ति युवा क्लब		
	जनहित युवा क्लब		
	जनकल्याण युवा क्लब		
	न्यू रेसुझ युवा क्लब		
	विहानी युवा क्लब		
	न्यू राईजीङ युवा क्लब		
	चण्डेश्वरी युवा क्लब		
	सुर्योक्ति युवा क्लब		
	प्रगतिशिल मगर युवा क्लब		
०५	गैरी युवा समूह		
	अमर युवा क्लब		
०६	चारपाला फ्रेण्डस क्लब		
	न्यू चारपाला युवा क्लब		
०७	न्यू चारपाला फ्रेण्डस क्लब		
	संगम युवा क्लब		
	जम्मा		

५.५.४ युवा सिर्जनशिलता उद्यमशिलता र परिचालन विवरण

यस गाउँउपालिकामा अन्य क्षेत्रमा भन्दा बढि युवाहरुको सक्रियता भएको पाइन्छ । त्यस अनुरूप यस क्षेत्रको विकासका लागि युवाहरुको सिर्जनशिलता र परिचालन दुवै उपयुक्त रूपमा भएको देखिन्छ । हाल युवाहरु बैदेशिक रोजगारीमा गएता पनि यस गाउँउपालीकामा भएका युवाहरु सामाजिक काममा समेत लाने गरेका छन् ।

५.५.५ स्रोत नक्शा

५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति

५.६.१ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थल

तालिका नं. ८५

बडा नम्बर	धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थालको नाम	स्थान	वार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
१	उज्जाला देवि मन्दिर	बलिथुम	३० हजार वार्षिक
	दुड्गे कोल		३ हजार वार्षिक
	उज्जाला देवि मन्दिर		
	दुड्गे कोल		
	खडक कालिका मन्दिर		
	आलम देवि मन्दिर		
	उजेलादेवि मन्दिर	लुम्पेक	
	शिवालय मन्दिर		
	जिजु बजै मन्दिर		
	बगह मन्दिर		
	रैनादी मन्दिर		
	खाँड मन्दिर		
२	श्री जगदम्बा भगवती माई		८ हजार वार्षिक
	भगेरथान मन्दिर		४ हजार
	शिवालय मन्दिर झिरवास		२ हजार
	खड्ग देवि मन्दिर		३ हजार
	शिवालय मन्दिर	घोराहा	१ हजार
	भैरवनाथ मन्दिर हुलदुङ्ग		१ हजार
	शिवालय मन्दिर ठुलापधेरा		२ हजार
	सिद्धबाबा मन्दिर झिरबास		८ सय
३	भुवाने पिक्नीक पार्क		५ हजार
	सिमुभुमि मन्दिर		२ सय
	शिवालय मन्दिर (२)		१ हजार
	छत्रदेवि महाराज मन्दिर		६ सय
	सुपाखोला मन्दिर		४ हजार
	देविथान मन्दिर		७ सय
	कालिका मन्दिर		७ सय
	मालिका मन्दिर		१२०
	सोमाई माई		१००
	भगवति मन्दिर		१७०
	भगवति मन्दिर		११०
	कोटा कालिका		१३६
	भुमि मन्दिर		१००
	थाम्का माहा माई		३००
४	बिरबास जिजु मन्दिर		१ हजार
	रुन्खा कोटा मन्दिर		४००
	रन्तपाटन मन्दिर		६००
	शिवालय मन्दिर		२००

५	भैरवनाथ मन्दिर		७००
	चण्डथान मन्दिर		४००
	राम मन्दिर		१८०
	शिवालय मन्दिर		२००
	गण्डकी दोबाटो भगवती मन्दिर		४००
	भगवती मन्दिर		५००
	गणेश मन्दिर		६००
	चण्डीथान मन्दिर		६६०
६	गुल्मी दरबार ईश्वरी मन्दिर		५०००
	शिवालय मन्दिर		६००
	भैरव मन्दिर		६००
	तुलाआगन मन्दिर		९००
	चर्तुरडाडा रानी पोखरी		७००
	गांधा कालि मन्दिर		८००
	भिमसेनबाबा मनिदर		५५०
	विष्णु माता मन्दिर		४००
	शिवालय मन्दिर		६००
	कालिका मन्दिर		८००
	फर्सवा मालिका मन्दिर		८६०
	वान पोखरी मन्दिर		८७०
	आलमदेवि मन्दिर		९००
	छत्रकोट मन्दिर		१०००
	ठकुरी शाही कुल मन्दिर		११००
७	ऐतिहासिक माईकास्थान मन्दिर		१० हजार
	ऐ. तुलापोखरा		३० हजार
	राधाकृष्ण मन्दिर		१० हजार
	कालिका मन्दिर		६ हजार
	शहिद पार्क		१० हजार
	शिवालय मन्दिर		४००

५.६.२ सार्वजनिक स्थल, पाटी पौवा र चौतारा

तालिका नं. ८६

वडा नं.	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइहेको छ ?	क्षेत्रफल-वर्ग मी.)	अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)	लाभान्वित घरधुरी
१	जनविकास युवा परिवार	थाक्सीपोखरा	सभाहल	१० आना	ठीकै	६० घर
	डल्लिखोला रानीपौवा	डल्लिखोला				
२	सामुदायिक टूँश	देउराली, खडका पिपल				
		सपैदी				
		लाकुरीडाडा				
		टडलाजी				
		दल्लीखोला				
	साफा सुविधा केन्द्र	उर्लाकोट				
३	नवदुर्गा कृषि संस्था भवन	गौडाकोट, राजा				

	माहिला जागृति महिला भवन	गौडाकोट				
४	जिमी महिला समुह भवन	जिमी				
	महिला चेतना आमा समुह भवन	भटेचौर				
	महिला समुह भवन	तल्लो भटेचौर				
	बाख्टे महिला समुह भवन	बाख्टे				
	अर्कडाडा महिला समुह भवन	अर्कडाडा				
	विहानी युवा क्लब भवन	मिसुका				
	जनकल्याण युवा क्लब भवन	अर्कडाडा				
	चण्डेश्वरी युवा क्लब भवन	जिमी				
	विरबास शिवालय पौवा					
५						
६						
७	महिला बहु उद्देश्य सहकारी भवन	ठुलापोखरा	सहकारीको काम	६०० व.मी	राम्रो	१००
	घुम्ति प्रतिक्षालय	घुम्ति	यात्रु प्रतिक्षालय	१६२ व.फुट	राम्रो	हजारौँ
	घुम्ति स्वागत गेट	घुम्ति				

५.६.३ स्थानीय चाडपर्व जात्रा र मेला

तालिका नं. ८७

बडा नं.	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता -धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)	कै.
०१	दशौ,दुर्गा पुर्णिमा	देविस्थान	दशौ	धार्मिक	
	स्वेश्वर शिवालय सोरठी नाच	शिवपुरी रैनादी सालधारा	शिवरात्री,दशौ पुर्णिमा	धार्मिक, ऐतिहासिक	
०२	सराँय नाच	फिरवास	कोजागत पुर्णिमा	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
	गाईजात्रा	हटिया बजार	गाईजात्राका दिन	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
	लाखे नाच	ठुलाचौर,हटियाबजार,फिरवास	पञ्चमी	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	हरितालिका तीज मेला	ठुलाचौर, फिरवास	तीजका दिन	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	कृष्ण जन्माष्टमी रथ यात्रा	माईथान मन्दिर,फिरवास	कृष्णजन्माष्टमी	धार्मिक	
	सोरठी नाच	गाउँ घरमा	तीहार	धार्मिक	
	दशौ तिहार	कोटघर	दशौ तीहार	धार्मिक	
०३	सराँय नाच	कोटा मन्दिर	दशौ	धार्मिक	
	दशौ तिहार	गाँउघरमा	दशौ तीहार	धार्मिक	
	हरितालिका तीज	कोटा मन्दिर, राजा	तीज	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	शिवरात्री मेला	म्यालपोखरी	शिवरात्री	धार्मिक	
०४	बिरबास जिजु मन्दिर	बिरबास	असार	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
	रुन्खाकोटा	रुन्खा	दशौ	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
	रन्तन पाटन पोखरी	रुमपोखरा	दशौ	धार्मिक	
	देविस्थान	मन्दिर	दशौ	धार्मिक	
	तीज,दशौ, तिहार	गाउँ घर	तीज,दशौ, तिहार	धार्मिक	
०५	सराँय नाच	गण्डकी दोबाटा	दशौ	धार्मिक	
	गाईजात्रा	हटिया,गण्डकी दोबाटा	गाईजात्राका दिन	धार्मिक	

	लाखे नाच	हटिया	पञ्चमी	मनोरञ्जन	
	हरितालिका तीज मेला	हटिया	तीज	धार्मिक	
	कृष्ण जन्मष्टमी रथ यात्रा	हटिया	कृष्ण जन्मष्टमी	धार्मिक	
	सोरठी नाच	गौरपोखरा	तिहार	मनोरञ्जन	
०६	सराँय नाच	दरबार	कोजागत पुर्णिमा	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
	गाईजात्रा	हटिया	गाईजात्राका दिन	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	लाखे नाच	हटिया	पञ्चमी	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	हरितालिका तीज मेला	दरबार	तीजका दिन	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	कृष्ण जन्मष्टमी रथ यात्रा	कृष्ण मन्दिर	कृष्णजन्माष्टमी	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	सोरठी नाच	चिलाउने पोखरा	तिहार	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
०७	सराँय नाच	माईकास्थान ठुलापोखरा	कोजागत पुर्णिमा	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
	हरितालिका तीज	ठुलापोखरा ठुलाचौर	तीजका दिन	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	रथ यात्रा	ठुलापोखरा ठुलाचौर	कृष्णजन्माष्टमी	धार्मिक	
	लाखे नाच	उपल्लो हटिया	पञ्चमी	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	गाईजात्रा	उपल्लो हटिया	गाईजात्राका दिन	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	रोपाई जात्रा	ठुलापोखरा	कृष्णजन्माष्टमी	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	शिवरात्री मेला	देउराली ठुलाचौर	महाशिवरात्रीका दिन	धार्मिक	

५.६.४ विशेष शिक्षा तर्फ स्रोत कक्षामा अध्ययरत छात्र/छात्राको विवरण

यस गाउँपालिकामा विशेष शिक्षा तथा स्रोत कक्षामा अध्ययरत विद्यार्थी छैनन् ।

५.६.५ धार्मिक स्थलको विवरण

तालिका नं. ८७

वडा नम्बर	धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थालको नाम	स्थान	वार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
१	उजेला देवि मन्दिर	बलिथुम	३० हजार वार्षिक
	दुड्गो कोल		३ हजार वार्षिक
	उज्जाला देवि मन्दिर	लुम्पेक	
	दुड्गो कोल		
	खडक कालिका मन्दिर		
	आलम देवि मन्दिर		
	उजेलादेवि मन्दिर		
	शिवालय मन्दिर		
	जिजु बजै मन्दिर		
	बराह मन्दिर		
	रैनादी मन्दिर		
	खाँड मन्दिर		
२	श्री जगदम्बा भगवती माई		८ हजार वार्षिक
	भगेरथान मन्दिर		४ हजार
	शिवालय मन्दिर फिरवास		२ हजार
	खड्ग देवि मन्दिर		३ हजार
	शिवालय मन्दिर घोराह		१ हजार

	भैरवनाथ मन्दिर हुलटुङ्ग	१ हजार
	शिवालय मन्दिर तुलापधेरा	२ हजार
	सिद्धबाबा मन्दिर भिरबास	८ सय
३	भुवाने पिकनीक पार्क	५ हजार
	सिमुभुमि मन्दिर	२ सय
	शिवालय मन्दिर	१ हजार
	छत्रदेवि महाराज मन्दिर	६ सय
	सुपाखोला मन्दिर	४ हजार
	देवि मन्दिर	७ सय
	कालिका मन्दिर	७ सय
	मालिका मन्दिर	१२०
	सोमाई माई	१००
	भगवति मन्दिर	१७०
	भगवति मन्दिर	११०
	कोटा कालिका	१३६
४	बिरबास जिजु मन्दिर	१ हजार
	रुन्खा कोटा मन्दिर	४००
	रन्तपाटन मन्दिर	६००
५	भैरवनाथ मन्दिर	७००
	चण्डिथान मन्दिर	४००
	राम मन्दिर	१८०
	शिवालय मन्दिर	२००
	गण्डकी दोबाटो भगवती मन्दिर	४००
	भगवती मन्दिर	५००
	गणेश मन्दिर	६००
	चण्डीथान मन्दिर	६६०
६	गुल्मी दरबार ईश्वरी मन्दिर	५०००
	शिवालय मन्दिर	६००
	भैरव मन्दिर	६००
	तुलाआगन मन्दिर	९००
	चर्तुरडाडा रानी पोखरी	७००
	गांघा कालि मन्दिर	८००
	भिमसेनबाबा मनिदर	५५०
	विष्णु माता मन्दिर	४००
	शिवालय मन्दिर	६००
	कालिका मन्दिर	८००
	फर्सवा मालिका मन्दिर	८६०
	वान पोखरी मन्दिर	८७०
	आलमदेवि मन्दिर	९००

	छत्रकोट मन्दिर		१०००
	ठकुरी शाही कुल मन्दिर		११००
७	ऐतिहासिक माईकास्थान मन्दिर		१० हजार
	ऐ.तुलापोखरा		३० हजार
	राधाकृष्ण मन्दिर		१० हजार
	कालिका मन्दिर		६ हजार
	शहिद पार्क		१० हजार
	शिवालय मन्दिर		४००

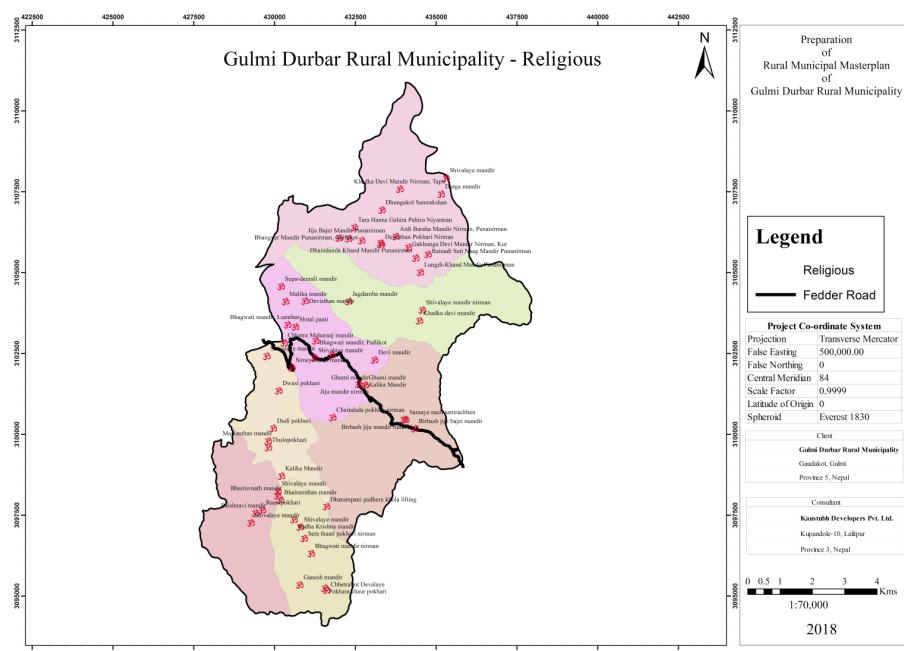
५.६.६ स्थानिय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाहरूको विवरण

तालिका नं. ८८

नं.	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता -धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)	कैफियत
०१	दशै.तुर्गा पुर्णिमा	देविस्थान	दशै	धार्मिक	
	स्वेश्वर शिवालय	शिवपुरी	शिवरात्री,दशै पुर्णिमा	धार्मिक	
०२	सराँय नाच	फिरवास	कोजागत पुर्णिमा	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
	गाईजात्रा	हटिया बजार	गाईजात्राका दिन	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
	लाखे नाच	तुलाचौर,हटियाबजार,फिरवास	पञ्चमी	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	हरितालिका तीज मेला	तुलाचौर,फिरवास	तीजका दिन	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	कृष्ण जन्मष्टमी रथ यात्रा	माईथान मन्दिर,फिरवास	कृष्णजन्मष्टमी	धार्मिक	
	सोरठी नाच	गाउँ घरमा	तीहार	धार्मिक	
	दशै तिहार	कोटघर	दशै तीहार	धार्मिक	
०३	सराँय नाच	कोटा मन्दिर	दशै	धार्मिक	
	दशै तिहार	गाउँउघरमा	दशै तीहार	धार्मिक	
	हरितालिका तीज	कोटा मन्दिर	तीज	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	शिवरात्री मेला	म्यालपोखरी	शिवरात्री	धार्मिक	
०४	बिरबास जिजु मन्दिर	बिरबास	असार	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
	रुन्खाकोटा	रुन्खा	दशै	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
	रन्तन पाटन पोखरी	रुम्पोखरा	दशै	धार्मिक	
	देविस्थान	मन्दिर	दशै	धार्मिक	
	तीज,दशै, तिहार	गाउँ घर	तीज,दशै, तिहार	धार्मिक	
०५	सराँय नाच	गण्डकी दोबाटो	दशै	धार्मिक	
	गाईजात्रा	हटिया,गण्डकी दोबाटो	गाईजात्राका दिन	धार्मिक	
	लाखे नाच	हटिया	पञ्चमी	मनोरञ्जन	
	हरितालिका तीज मेला	हटिया	तीज	धार्मिक	
	कृष्ण जन्मष्टमी रथ यात्रा	हटिया	कृष्ण जन्मष्टमी	धार्मिक	
	सोरठी नाच	गौरपोखरा	तीहार	मनोरञ्जन	
०६	सराँय नाच	दरबार	कोजागत पुर्णिमा	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
	गाईजात्रा	हटिया	गाईजात्राका दिन	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	लाखे नाच	हटिया	पञ्चमी	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	हरितालिका तीज मेला	दरबार	तीजका दिन	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	

	कृष्ण जन्माष्टमी रथ यात्रा	कृष्ण मन्दिर	कृष्णजन्माष्टमी	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	सोरठी नाच	चिलाउनेपोखरा	तिहार	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
०७	सराँय नाच	माईकास्थान तुलापोखरा	कोजागत पुर्णिमा	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	
	हरितालिका तीज	तुलापोखरा तुलाचौर	तीजका दिन	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	रथ यात्रा	तुलापोखरा तुलाचौर	कृष्णजन्माष्टमी	धार्मिक	
	लाखे नाच	उपल्लो हटिया	पञ्चमी	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	गाईजात्रा	उपल्लो हटिया	गाईजात्राका दिन	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	रोपाई जात्रा	तुलापोखरा	कृष्णजन्माष्टमी	धार्मिक तथा मनोरञ्जन	
	शिवरात्री मेला	देउराली तुलाचौर	महाशिवरात्रीका दिन	धार्मिक	

६.७ स्रोत नक्शा

५.७ शान्ति तथा सुरक्षाको अवस्था

नेपालको संविधान २०७२ अनुसार स्थानीय तह भन्नाले गाउँपालिका, नगरपालिका र जिल्ला सभा हो । गाउँपालिका एक भौगोलिक तथा शासकीय तह हो । जसको कार्यकारिणी अङ्ग गाउँ कार्यपालिका हुन्छ भने व्यवस्थापकीय कार्य गर्ने अङ्ग गाउँ सभा हो । जिल्ला विकास समितिले गर्दै आएको कार्यकारिणी कार्यहरू अब स्थानीय तहले गर्ने तथा जिल्ला समन्वय समितिले समन्वय र अनुगमन मात्र गर्ने छ ।

गाउँ प्रहरी

स्थानीय तहमा शान्ति सुव्यवस्था र सुरक्षा कायम गरी जनताको जिउधन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्ने कार्य अब स्थानीय तहको मुख्य जिम्मेवारीको रूपमा संविधानले सुम्पेको छ । स्थानीय प्रशासनलाई सबल र सक्षम बनाई जनतामा सुरक्षाको अनुभूति दिलाउन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाई सुशासन कायम गर्न सरकारले लागु गरेका नीति, कानून मापदण्ड र निर्णय कार्यान्वयन र स्थानीय तहको सम्पति संरक्षण गर्ने, सभा, समारोह, जात्रा, चाडपर्व, बजार व्यवस्थापन, स्थानीय न्यायिक समितिले गरेको आदेश फैसला कार्यान्वयन, व्यवस्थापन र अपराध रोकथाम लगायतमा सहयोग गर्न स्थानीय तहले नगर अथवा गाउँ प्रहरी परिचालन गर्न सक्ने व्यवस्था संविधानले गरेको छ । यहि अनुरूप यस गाउँपालिकामा पनि सोहिं अनुसार चलेको देखिन्छ ।

परिच्छेद-६

वन तथा वातावरणीय स्थिति

६.१ वन क्षेत्रको अवस्था

यस गाउँपालिका क्षेत्रको वनलाई सामुदायिक वनको रूपमा सञ्चालन गरेको पाइन्छ । गाउँपालिकाको क्षेत्रमा दर्ता गरिएका सामुदायिक वन ८८८.७८ हेक्टर भु-भाग ओगटेको छ । ४,४६८ घरधुरी लाभावित भएका छन् ।

६.१.१ वन क्षेत्र र प्रकार सम्बन्धि विवरण

तालिका नं. ८९

बडा नं.	वनको किसिम	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	संचित दर (क्यू. मि. / हे)	वनपैदावरको वार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यु.फि.)	दाउरा (भारी)	जडिबुटी (केजी)
१	सामुदायिक	१८४	दिगोरा सा.व	३६.२७			२००	
		१०३	जाडपातल	७.५०			९०	
		२०४	डुड्जामुनी क्यनपानी	७१.५०			२००	
		७९	ढाव तीलझ्रे	१८.८७			६०	
		३३	तिलार	५.२०			३०	
		२१०	भगोराथान	१२.००			८०	
		९३	धैरनीपाखो	५.००			६०	
		६६	जलुकीखोला	३९.००			१२०	
		२४८	रेसुङ्गा पञ्चासे	७५.७८			३००	
		५७	बोटेखरीया	२६.५०			३००	
		१२४१		२९७.६२			१४४०	
२	सामुदायिक	७७	किरवास	४.००			७०	
		२०४	ठुलोपधेरा	५.२५			७५	
		१५३	ठुलाचौर	३.५६			५०	
		९२	जोखाना	३.१८			५५	
		१५९	भाक्रीपानी भुजेलमारा	४०.१३			२२०	
		८४	काफलडुड	१७.७५			११०	
		९०	जेल्दीपाताल	७.१८			८०	
		११६	धन्नापोखरी	८.८८			८४	
		२१५	काब्रेपोखरी	८६.५०			४००	
		११६	नेवारेसिलाजी	३०.००			२००	
		१३०६		२०६.४३			१६७४	
३	सामुदायिक	४०९	नपुना	४०.५०			२२५	
		१०७	सित्तल	१६.२५			१००	
		६१	हरियाली	१२.२५			९०	
		१९३	जामुनधारा	१९.२५			५००	
		९६	सिलामखोरिया	२३.५०			१७०	
		२४	सिमेभुमी	०.८७			२०	
		८९०		१९२.६२			११०५	
४	सामुदायिक	१४१	पिपलडाडा	१४.६५			४४	
		२७९	रुन्खा सिलाजी	३५.३०			१९०	
		४२०		४९.९५			२३४	
५	सामुदायिक	६५	ठुलोखेरदी	१६.००			८९	
		५५	रुपामिजा खेर्दी	१५.२१			८६	

		१२०		३१.२९			१७५	
६	सामुदायिक	१४४	कालिका	६६.२०			२५५	
		८१	मालिका	४४.००			२५०	
		१२२	ईश्वरी	३७.००			२३०	
		३४७		१४७.२०			७३५	
७	सामुदायिक	१४४	बेतपानी	१३.७०			६६	
			सिलाम खरिया	२३.००				
		१४४		३६.७०			६६	
	जम्मा	४,४६८		९१२.४८			५,१२९	

६.१.२ वन व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण (सरकारद्वारा व्यवस्थित, सामुदायिक, कबुलियती, धार्मिक र निजि वन)

यस गाउँपालिकाका सबै सामुदायिक वनहरूको व्यवस्थापानको लागि समुदायका लागि जिम्मा दिईएको छ । वनको एउटा समिति हुन्छ । समितिलाई जिल्ला वन कार्यालयबाट निर्देशिका दिईएको हुन्छ, त्यसैको आधारमा समितिले वनको व्यवस्थापन गरेको छ । वनलाई विनाश गर्ने, चोरी गर्ने तथा वन्यजन्तुलाई सिकार खेल्ने जस्ता कार्यको लागि स्थानिय तथा सम्पुर्ण सरोकारवालाको भुमिका रहेको हुन्छ ।

६.१.३ वृक्षारोपणका लागि खालि स्थान सम्बन्धित विवरण

तालिका नं. ९०

वडा नम्बर	खाली स्थान	क्षेत्रफल
०१	छैन	
०२	देराली पोखरा र चिदी	
०३	छैन	
०४	छैन	
०५	छैन	
०६	छैन	
०७	छैन	

६.१.४ वनजन्य उत्पादन विवरण

तालिका नं. ९१

वडा नम्बर	वन्यजन्य उत्पादन			
	घरधुरी	दाउरा	काठ	खोटो
०१	१२४१	१४४०		
०२	१३०६	१६७४		
०३	८९०	११०५		
०४	४२०	२३४		
०५	१२०	१७५		
०६	३४७	७३५		
०७	१४४	६६		

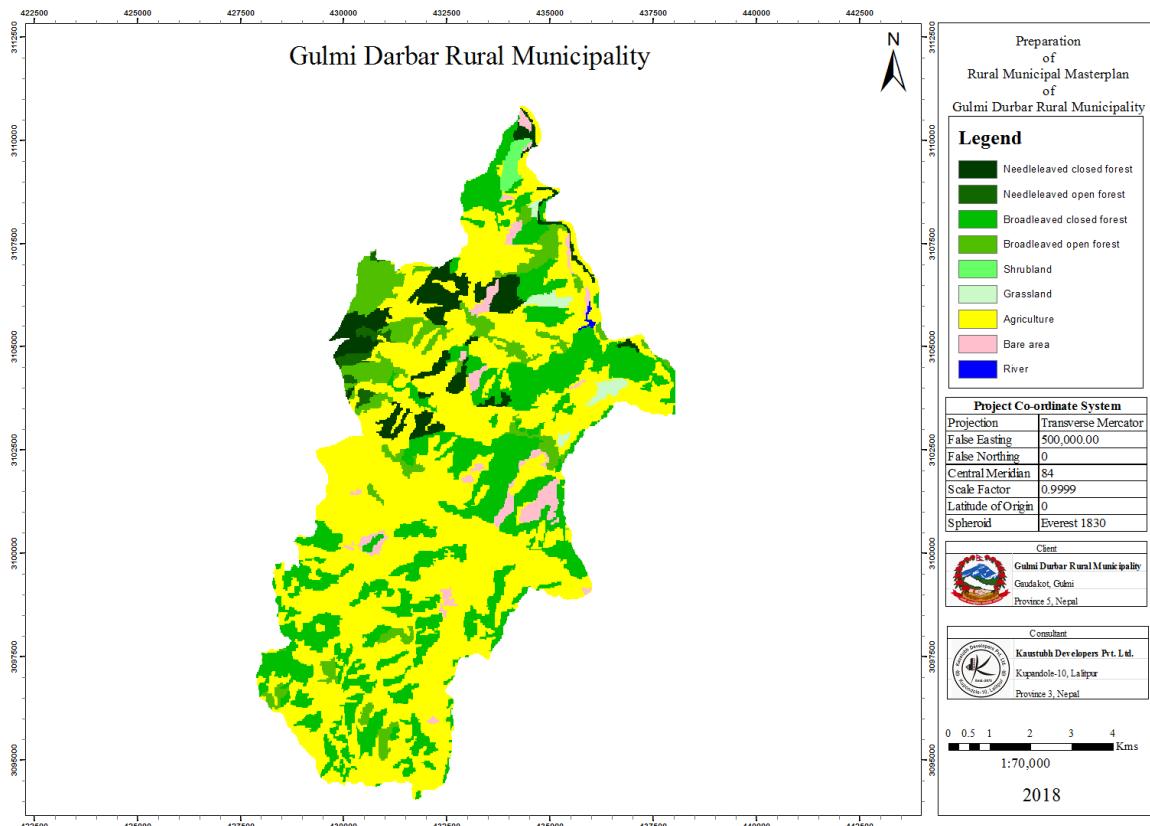
६.१.५ जडिबुटीको उत्पादन, सङ्कलन तथा निकासी सम्बन्धित विवरण

यस गाउँपालिकामा रहेको वन क्षेत्रमा कुनै पनि जडिबुटी उत्पादन, सङ्कलन तथा निकासी गरिएको पाइदैन साथै गाँउपालीकामा कुनै कबुलियत वन तथा अन्य आम्दानी भएका वनहरू समेत छैन् ।

६.१.६ गाउँपालिका क्षेत्रबाट निकासी हुने वन पैदावरको विवरण

यस गाँउपालीका क्षेत्रबाट कुनै त्यस्तो वन पैदावारहरू विक्री भएको पाइदैन । यहाँका सामुदायिक वनहरूबाट उत्पादित भएका काठहरू उपभोक्ताका बिचैनै खपत भएको पाइन्छ । उत्पादन बढिए भएका सामुदायिक वनहरूको काठ सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले वोलपत्रद्वारा निकासी गरेको पाइन्छ ।

६.१.७ स्रोत नक्शा

६.२ जलस्रोत तथा जलाधार क्षेत्र

६.२.१ प्रमुख जलाधार र उपजलाधारको अवस्था

यस गाउँपालिकामा भएका जलाधार क्षेत्र भन्नाले वर्षे पोखरीहरु, खोला, कुवा तथा पानीका मुहानहरूलाई मानिएको छ। बढीघाट खोला, खर्ज्याड खोला, डल्लीखोला, दमैखोला, सिस्नेखोला लगायतका साना खोलाहरु जलाधार क्षेत्रहरु हुन्।

६.२.२ पानीको मुहान सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाका सबै वडाहरूमा रेसुङ्गाको मुहानबाट आएको धाराको पानी पिउने गरिएको छ।

तालिका नं. ९२

वडा नम्बर	पानीको मुहान	स्थान
०१	सालधारा	सालधारा
	टापु ढाब पानी मुहान	टापु
	चापपानी	चापपानी
	टापु, धारापानी	टापु
	काउले पधेरा	लुम्पेक
	भुत दुलो	लुम्पेक
	अर्खोदी	लुम्पेक
	सिमलपाटा	लुम्पेक
	बान्दे रुख	लुम्पेक
	गाउँ पधेरा	लुम्पेक
	जलके	औडी डुङ्गा

	चारखुटे	चारखुटे
	अर्दि धारापानी	अर्दि
	बलिथुम खहरे	रेसुङ्गा
	गोठार खहरे	रेसुङ्गा
	खहरे लुम्पेक	रेसुङ्गा
	दि गैरा	दि गैरा
	बाहुन छहरा	छाँचुरे
	कयनपानी	रैनादी
	लकसिंड गैरा	अर्दि
	हु - खोला	हुखोला
०२	भुजेलमारा	भुजेलमारा, फिरबास
	ठुलापधेरा	फिरबास

	दुला गैरा	हुल्दुड
	सौगैरा खा.पा	फिरबास
	रेसुङ्गा खा.पा. कालापाताल	रेसुङ्गा
	चिदी खा.पा	हुल्दुड
	बौवापानी खा.पा	घोराहा
	गरगेर खा.पा	हिल्मी डाइनडॉंडा
	कालिका माटी	कालिमाटी हिल्मी
	जेल्दी गैर पानी मुहान	फिरबास
	धारापानी पानी मुहान	डल्लीखोला
	अमिलबोट खा.पा.	फिरबास
	निदुर खोला खा.पा.	निदुर
०३	सुपाखोला	
	धारापानी	
	मल्दी मुहान	
	दुलापधेरा	
	फलेदा पानी	
	आरूगैरा खानेपानी	उपल्लो लेतुङ्गा
	गौडाकोट पधेरा	
	तरतेरे खानेपानी	
	निनिखर्क खानेपानी	
	जिल्ला स्तरीय खानेपानी	
	खाम्जाखोला (रोलखोला)	
	पाखुखोला	
	ढाडखोला कैनपानी	
	जामुनधारा	
	ताराखसे	
	काफल घाट	
	मल्दीखोला छापोखरा	
	चम्फुल लि.खा.पा	
	फिरफेरे खा.पा	रेसुङ्गा
	माडरुङ्ग खा.पा	राजा
	बाउनपोखरा	डॉंडाल
	दुलापधेरा	
	बोक्सीपानी	
	नुनथला लि.खा.पा	
	साहुखोला, खहरे खोला, चिदियार, रातापानी	
०४	काशीगैरा (३)	बास्वे
	धारापानी लिफ्टिङ्ग	मिसुका
	दुलापधेरा	मिसुका
	भाँक्रीखोला खानेपानी	दल्वाङ्ग

	अर्वाङ्गदी गैरा	रिमि
	दुलापधेरा रुन्बा	रुन्बा
	साउखोला रुमपोखरा	रुमपोखरा
	भटटेगैरा मुहान	मिसुका
	सिस्ने रुन्बा लिफ्टिङ्ग	सिस्नेखोला
	खाने गैरा खानेपानी मुहान	बिरबास
	बच्चेखोला (३)	भटटेचौर
	राजुमुनी परिभित्ता	
	घेझसीङ्ग गैरा पानी मुहान	
०५	राता पानी लि.खा.पा	
	बाँसगैरा लि.खा.पा	
	दुडगेरी खा.पा	
	सपाङ्गदी सिराम्दी खा.पा	
	खिल्याङ्ग खा.पा	
	काठेदोमै कुप्रेन खा.पा	
	पधेरा खोल्सी धारापानी	
	लि.खा.पा	
०६	बुछुङ्गदी	
	बेदपानी	
	पारीपानी	
	प्याला पानी	
	निरल्दी पधेरो	
	खोल्यावा	
	माहोरदी	
	दुङ्गेरी	
	दुलापधेरा	
	लामडाडा पधेरो	
	जुकेपानी पधेरो	
	आँपपाटा पधेरो	
	सटकको पधेरो	
	खर्कको निम्दी पधेरो	
	धारापानी	
	गैराधीको पधेरो	
	अन्तरपानी पधेरो	
०७	बैदीखोला	बैदी
	तिरातिरे	ग्लाम
	दमैखोला	दमैखोला
	चितिपानी	चितिपानी
	मसाम खोला पुच्छार	बोटे
	कुडर	कुडर
	चिटिङ्ग खोला	
	वेदपानी पधेरो	
	स्यालपानी पधेरो	
	खौरादी पधेरो	

६.२.३ नदी तथा खोला सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. ९३

वडा नम्बर	खोला तथा नदि	स्थान
०१	दल्लीखोला	बलिथुम, जुभुड
०१	टुलखोला	बलिथुम
०१	हुखोला	हुखोला
०१	वरे खोला	रातामाटा बलिथुम
०१	बढीघाट	
०१	टेकुवा खोला	खौवा
०२	दल्लीखोला	
०२	सिस्नेखोला	
०२	निदुरखोला	
०२	बढीघाट खोला	
०३	सुपाखोला	
०३	निदुरखोला	
०३	खाम्जाखोला	
०३	धारापानी	
०३	सालखोला	
०३	सिम्लेखोला	
०३	छहरेखोला	
०३	टाँडखोला	
०३	साउखोला	

०३	ध्वाधी खोला	
०३	भुजेलमारा	
०४	सिस्नेखोला	
०४	गेठेखोला	
०४	गोगखोला	
०४	आर्लेखोला	
०४	जिमीखोला	
०४	गरम्टारीखोला	
०४	गिरिङ्गखोला	
०४	साउखोला	
०५	राके खाज्याङ्ग	
०५	केदुवा खोला	
०६	खहरेखोला	
०६	बठवा खोला	
०६	केदुवा खोला	
०६	सटकखोला	
०७	दमैखोला	
०७	मसाम खोला पुच्छार	
०७	चिटिङ्ग खोला	

६.२.४ तालतलैया , पोखरी र सीमसार क्षेत्र सम्बन्धी विवरण

यस गाँउपालीका भित्र तालतलैया , पोखरी र सीमसार क्षेत्र रहेको छैन । पहाडि जिल्ला भएकाले पनि यहाँ तालतलैया पोखरी र सीमसार क्षेत्रहरु छैनन् ।

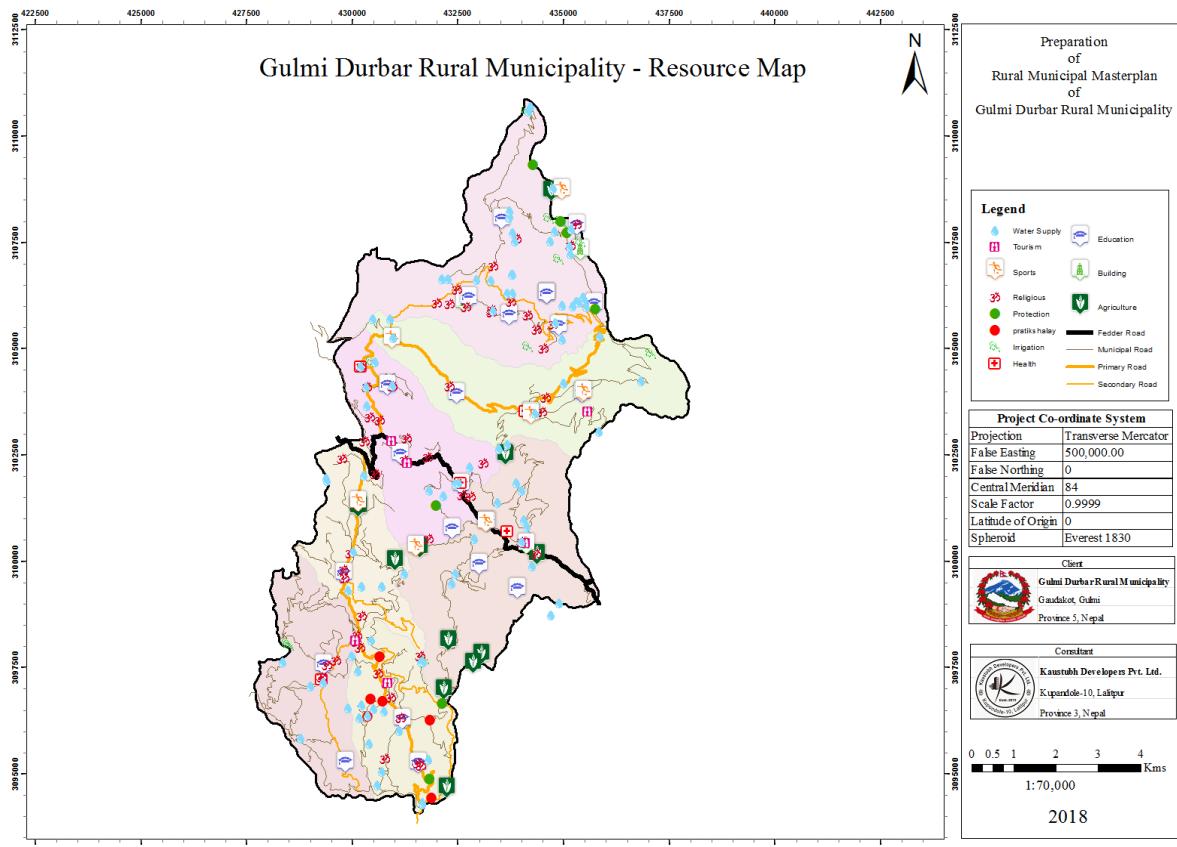
६.२.५ जलस्रोत र उपयोगको स्थिती विवरण

यस गाँउपालीकामा जलस्रोत भनेका कुवा नाला खोला पोखरी तथा आकाशो पानी भएकाले यस क्षेत्रमा केहि भु-भागहरु सम्थर रहेता पनि अन्य भागहरु पहाडी भएकाले जलस्रोतहरु कृषिका लागि उपयोग हुन्छ । तर सधै जसो पानीका मुहानहरु वर्षात्मा बढेता पनि हिउदका समयमा भने पानीको मात्रा कम हुन्छ । साथै केही गाँउपालीकाका क्षेत्रमा समेत खानेपानीको अभाव हुने गरेको छ ।

६.२.६ संरक्षित पानीमुहान , जमिन र भौतिक संरचना विवरण

यस गाँउपालीकामा पानीका मुहानहरुलाई संरक्षित गरेर पक्की बनाइ राखेता पनि पानीका मुल, कुवा , खोलाहरु पहाडि क्षेत्रमा भौतिक संरचना र संरक्षित गर्न सकिदैन । यहाँ खास गरि पानीका स्रोतहरुको सबै विवरण ५.३मा खुलाइएको छ ।

६.२.७ स्रोत नक्शा

६.३ जैविक विविधता वातावरणीय सेवा

६.३.१ गासस्थानका आधारमा महत्वपूर्ण जनावर तथा चराचुरुङ्गीको विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सामुदायिक बनहरु तुला नभएको कारणले गर्दा धेरै किसिमका जनावर तथा चराचुरुङ्गीहरुको वासस्थान न्यून रहेको पाईन्छ । नजिकैको तुलो धार्मिक बन रेसुज्ञा भएको कारणले पनि जनावर तथा चराचुरुङ्गीहरुको आउने जाने ऋम घटबढ हुने गर्दछ । ढेंडु बाँदर, बाघ, चितुवा, घोरल, माल साप्रे कोइली, चुरेली भँगेरी स्याल, मृग, दुम्सी, बादर तथा कालिज, न्याउली, तिर्तो, ढुकुर यस गाउँपालिका क्षेत्रमा वसोवास गर्ने जनावर तथा चराचुरुङ्गीहरु हुन् ।

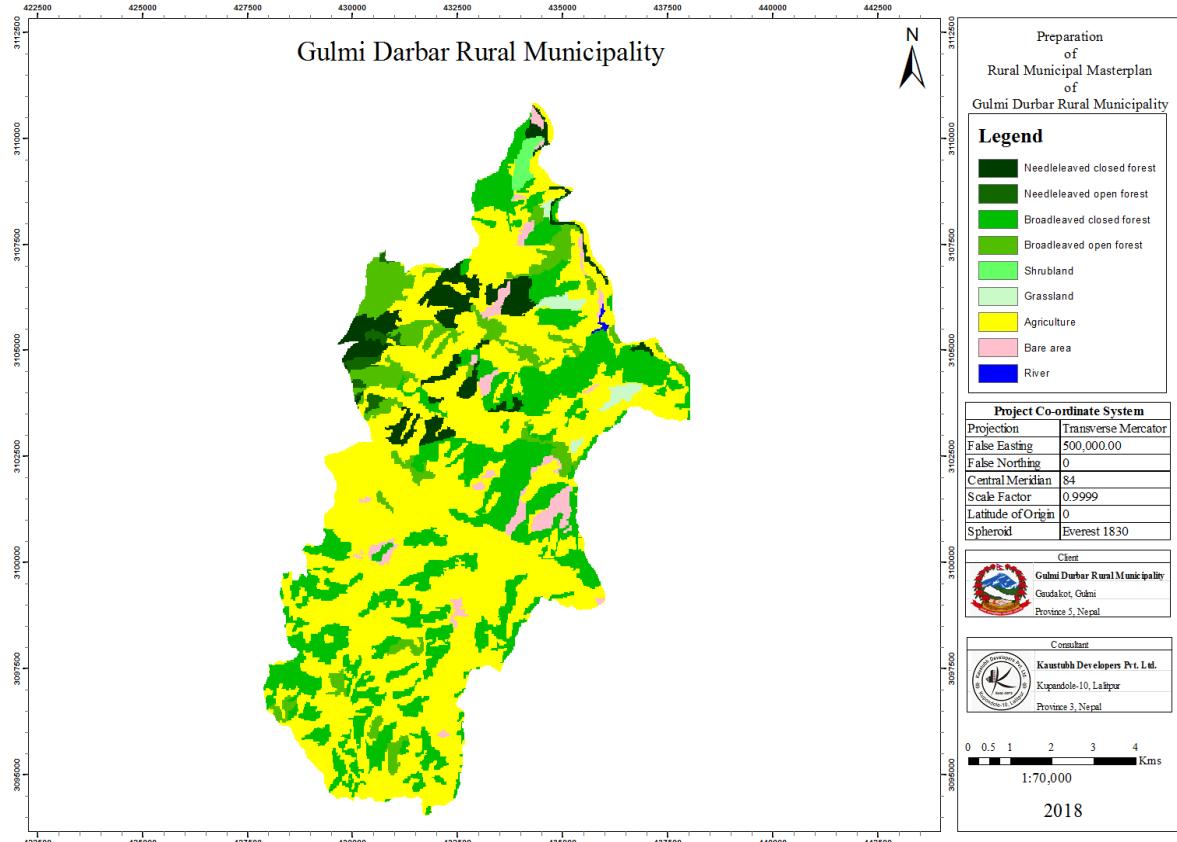
६.३.२ महत्वपूर्ण बनस्पति विवरण

पहाडी भूभागमा १,००० देरिखि ४,००० मिटरसम्मका (३,३००-१३,१२५ फू) उचाईका पर्वत पर्दछन् । यो क्षेत्रमा महाभारत लेक र सिवालिक शृखला (चुरिया) नामका दुई साना पहाडी शृखला मुख्य शृखला हुन् । पहाड क्षेत्रमा यो गाउँपालीका पनि पर्दछ । पहाडी क्षेत्रको २,५०० मिटर (८,२०० फिट) भन्दा उच्च स्थलमा जनघनत्व निकै कम छ । यस गाउँपालीकामा त्यस्ता विशेष बनस्पतिहरु उत्पादन भएका छैनन् ।

६.३.३ राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र

राष्ट्रिय निकुञ्ज संरक्षण प्रयोजनको लागि स्थापना गरिएको एउटा सार्वजनिक उद्यान हो । प्राय : जसो यो एउटा सार्वभौम राज्य अथवा निजी तवरमा प्राकृतिक, अर्द्ध प्राकृतिक, वा विकसित भूमिलाई आरक्षित गर्ने कार्य गर्दछ । व्यक्तिगत राष्ट्रिय यसको उपयोग भिन्न भिन्न रूपले गर्नेछ तर एउटा आम धारणा के छ भने जंगली प्राकृतिकको संरक्षण गरियो भने आउने भावी पिढीको लागि त्यो राष्ट्रिय गौरवको प्रतिक हुनेछ । तर यस गाउँपालीकामा त्यस्ता कुनै पनि निकुञ्ज आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्रहरु छैनन् ।

६.३.४ स्रोत नक्शा

६.४ पार्क तथा उद्यान सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालीकामा पार्क निर्माण कार्य हाल बढेता पनि अहिले सम्म उद्यान क्षेत्रको रूपमा भएको पाइदैन। यस गाउँपालीकामा संरक्षित रुखहरू पिपल वर तथा सिमलका फेद छहारिका लागी निर्माण गरिएका चौपारीहरू भने प्रसस्त मात्रामा रहेका छन्। तिनै चौपारीहरूलाई पार्कमा रूपान्तरण गरेमा पर्यटकिय तथा पर्यावरणका हिसावले समेत उचित हुने देखिन्छ।

६.५ विपद् जोखिम व्यवस्थापन

६.५.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशिल स्थानमा बसोबास गरेका परिवार) विवरण

तालिका नं. ९४

गडा नं.	जोखिमयुक्त स्थान	घरधुरी संख्या						
		पहिरो	नदी कटान	बाढी	अति भिरातो	दलदल	अन्य	जम्मा
१	खौवा		१२	१२				१२
	चारखुटे		३०	३०				३०
	बोक्सीरह दल्लीखोला							
	शिखर बजरमुढा				२५			२५
	निरलड				६			६
	खोरबारी	५						५
	लुम्पेक दारेगाँडा	१						
	ताराहान्ने गैरा	१						
	ढाव खोरिया	१						
	बोखरडाडा	१						१
	जम्मा	१७	४२	४२	३१			८७

२	घोराहा फाँट		४८	४८			४८
	आँपका रुख					फेकीएको भिर १६	१६
	जम्मा		४८	४८		१६	६४
३	विरमान पहिरो	१					१
	पाखुखोला पहिरो	१					१
	दहधुमिट	१					१
	सारूगेरा	१					१
	काउले गैरा	१					१
	जम्मा	५					५
४							
५							
६							
७							
जम्मा		२२	९०	९०	३१	१६	९२

६.५.२ विपद्/प्रकोपबाट भएको मानवीय र भौतिक क्षतिको विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र प्रकोपका कारण कुनै पनि मानविय क्षति भएको छैन् । आगो लागिको कारण गत वर्षमा ३ वडा गोठ जलेको देखिन्छ अन्य कुनै जनावरको क्षेत्रि भएको छैन ।

६.५.३ विपद्को किसिम अनुसार जोखिमको समय

यस गाउँपालिका उच्च पहाडी क्षेत्रमा पर्ने गाउँपालिका हो । यस क्षेत्रभित्र तुला वर्षे दुई खोला पनि पर्ने गर्दछन् । विपद्को किसिम अनुसार जोखिम समय भनेको बाढी पहिरोको लागि वर्षे मौसम र आगलागिको लागि हिउदे समय रहेको छ ।

६.५.४ विपद्बाट क्षतिग्रस्त सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार विवरण

विपद्बाट यस गाउँपालिकाबाट कुनै किसिमको सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधारमा क्षति भएको छैन ।

६.५.५ विपद् व्यवस्थापनको पूर्व तयारी

विपद् व्यवस्थापनका लागि पूर्व तयारी यस गाउँपालिकाबाट जनचेतनाका कार्यक्रमहरु गर्ने, सञ्चार माध्यमलाई सूचना दिने गरिएको छ । कुनै भौतिक क्षतिको लागि विपत सामाग्रीको व्यवस्था पनि गाउँपालिकामा राखिएको छ ।

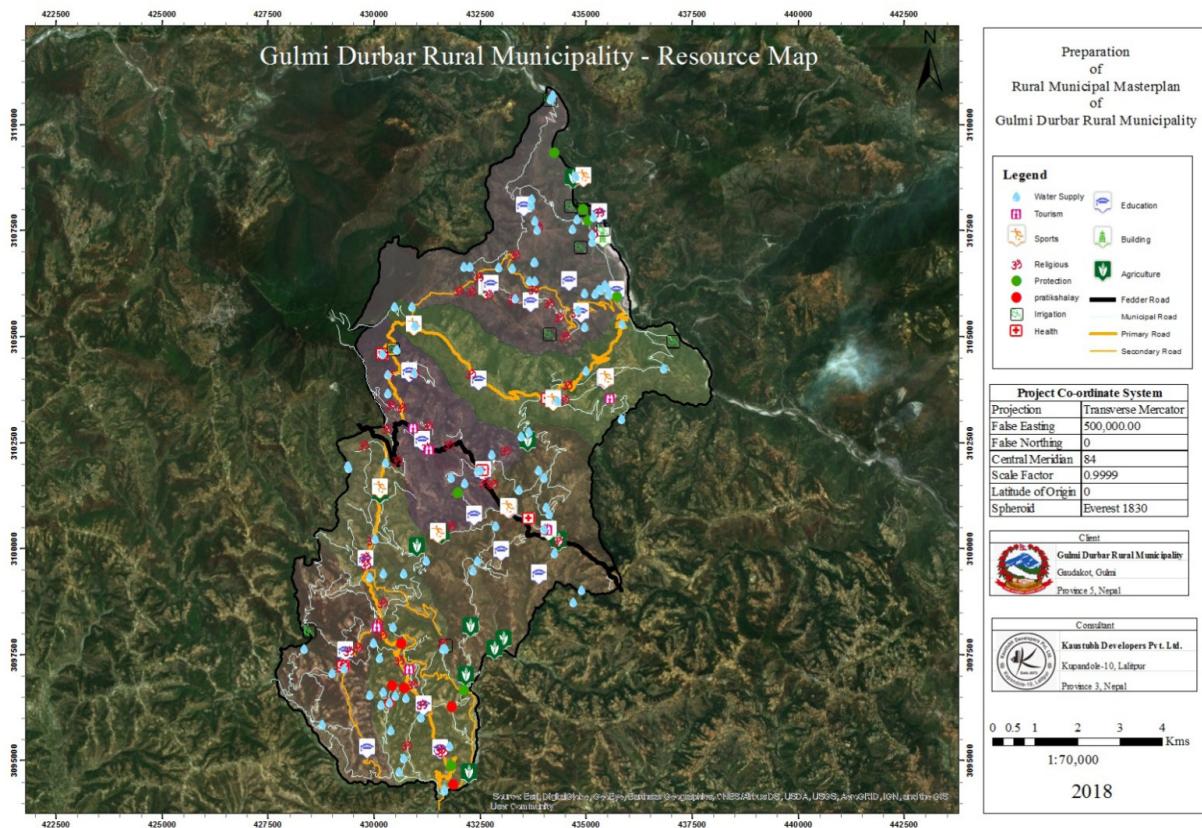
६.५.६ आपतकालिन यातायात साधन सम्बन्धी विवरण

गुल्मीदरबार गाउँपालिकामा २ वटा एम्बुलेन्स मार्फत जनताहरु विरामी पर्दा सेवा दिएको देखिन्छ । गाउँपालिकाले अन्य दम्कल लगायतका आपतकालिन साधनहरको व्यवस्था गर्न भने अझ नसकेको अवस्था छ ।

६.५.७ खुला क्षेत्र सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा खुल्ला क्षेत्र भनी कुनै खास ठाँउ नतोकेता पनि गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र पर्ने सार्वजनिक जगाहरूलाई खुल्ला क्षेत्रको रूपमा प्रयोग गर्न सकिने सम्भावना देखिन्छ ।

६.५.८ स्रोत नक्शा

परिच्छेद-७

भौतिक विकासको अवस्था

७.१. यातायात पूर्वाधार

७.१.१ सडक सञ्जालको विद्यमान अवस्था

यस गाउँपालिकालाई पाल्पा तम्हास सडकले छोएको छ । कालोपत्रे सडकमा वडा नं ३ र ४ का मुख्य बजार तथा वडा कार्यालयहरू पर्दछन । अन्य ५ वटा वडाहरूमा कच्ची सडक सञ्जाल सँग जोडिएका छन् । गाउँपालिका भित्र रहेका मुख्य तथा सहायक सडक, जोडिएका वस्ती, लाभार्थित घरधुरी र सडकको अनुमानित दुरी सहितको तालिका देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. १५

वडा नं.	सडकको नाम	जोडिने वस्तिहरू		लम्बाई (कि.मि.)	प्रकार (कच्ची, ग्रामेल, कालो पर्वे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
०१	फिरवास, नेटा दल्लीखोला	फिरवास	दल्लीखोला, मजुवा	१५ कि.मी	कच्ची	१५, ००० जना
	दल्लीखोला, शिवपुरी	दल्लीखोला	पुल्कामुख	३ कि.मी	कच्ची	४, ००० जना
	बुढीचौर, औडी, विष्णुपिल	बुढीचौर	विष्णु पिपल, लुम्पेक	७ कि.मी	कच्ची	३, ००० जना
	खोवा, विष्णुपिल, टापु	खोवा	टापु	०८ कि.मी	कच्ची	१०, ००० जना
	नेटा, थाक्सीपोखरा, लहरेसल्ला	नेटा	लहरेसल्ला	५ कि.मी	कच्ची	८, ००० जना
	रैनादी, लुङ्गदी, खोडादी	रैनादी	खोडादी	३ कि.मी	कच्ची	३, ००० जना
	जाइपातल, चापानी	जाइपातल	चापानी	३.५ कि.मी	कच्ची	३, ००० जना
	टापु, गाप्टुङ्ग	टापु	गाप्टुङ्ग	२.४५ कि.मी	कच्ची	८०० जना
	छापटोल, घर्तीटोल	छापटोल	घर्तीटोल	३.५ कि.मी	कच्ची	६०० जना
	कांठेडाडा, गोम्लेबारी टापु	कांठेडाडा	गोम्लेबारी टापु	३.५ कि.मी	कच्ची	५०० जना
	थाक्सीपोखरा, खोरबारी, पिपल पोखरा	थाक्सीपोखरा	पिपलपोखरा	२.५ कि.मी.	कच्ची	३००० जना
०२	गोडाकोट-जुभुङ्ग-मजुवा	गौडाकोट	मजुवा	१४ कि.मी	कच्ची	१५ हजार भन्दा बढी
	ठुलापधेरा-उर्लाकोट-मजुवा	ठुलापधेरा	मजुवा	७ कि.मी	कच्ची	१५००
	हरिया नयाँपोखरी धुर्मि सिस्नेखोला	हरिया	सिस्नेखोला	५ कि.मी	कच्ची	१२००
	चिलाउनेपोखरी छड्डाडा	चिलाउनेपोखरी	छड्डाडा	२ कि.मी	कच्ची	७००
	शिवालय काफलडुङ्ग साईसे	शिवालय	साईसे	३ कि.मी	कच्ची	४००
	हरिया सिस्नेखोला	हरिया	सिस्नेखोला	४ कि.मी	कच्ची	५००
	हरिया हिल्मी दल्लीखोला	हरिया	दल्लीखोला	३ कि.मी	कच्ची	३००
	हरिया डाईनडाडा आराटुङ्ग	हरिया	आराटुङ्ग	४ कि.मी	कच्ची	६००
	हुल्टुङ्ग धुर्मि दल्वाडुखोला	हुल्टुङ्ग	दल्वाडुखोला	५ कि.मी	कच्ची	४००
	चिलाउने पोखरी, छड्डाडा साईसे	चिलाउने पोखरी,	साईसे	३ कि.मी	कच्ची	८००
	हरिया कोटोला ठुलाचौर उर्लाकोट	हरिया	उर्लाकोट	४ कि.मी	कच्ची	१७००
०३	सुपाखोला स्वामीको रुखा	सुपाखोला	वामीको रुखा	८०० मि.	कच्ची	३६०
	स्वामिरुख, सपौंदी गैरा, चापानी, नेरनडाँडा, कैनपानी, पुच्छार, निदुर गाउँ, रिङ्गोड	स्वामिरुख	स्वामिरुख	४ कि.मी	कच्ची	३६०
	लुप्थर बुढीपोखरी, भुवाने	लुप्थर	भुवाने पार्क	२ कि.मी	कच्ची	३००
	माटिखाने दुङ्गे	माटिखान	दुङ्गे	१ कि.मी	कच्ची	१००
	म्यालपोखरी खाम्जा	म्यालपोखरी	खाम्जा	२ कि.मी	कच्ची	२५०
	धुम्ती, डौडाल, पिपलडाडा	धुम्ती	पिपलडाडा	१ कि.मी	कच्ची	३००
	म्यालपोखरी फेदी	म्यालपोखरी	फेदी	१.४५ कि.मी	कच्ची	२००

	घुम्ती उरिमडांडा पुर्खे दोमै	घुम्ती	दोमै	२.५ कि.मी	कच्ची	२२०
	थानमाथि टोल रुपपोखरा	थानमाथि टोल	रुपपोखरा	२.४५ कि.मी	कच्ची	३००
	माइक्रोस्थान विरमान	माइक्रोस्थान	विरमान	१ कि.मी	कच्ची	१५०
	राजा चम्फुल, छापपोखरा, लेतुज्जा भेटैचौर	राजा	भेटैचौर	२.५ कि.मी	कच्ची	३००
	छापपोखरा देविस्थान	चम्फून	देविथान	१.५ कि.मी	कच्ची	१७०
	घुम्ति गौडाकोट रुन्खा	घुम्ति	रुन्खा	३.५ कि.मी	पक्की	हाइवे
	घुम्ति पिपलनेटा खाम्जा	घुम्ति	खाम्जा	१ कि.मी	कच्ची	२००
	दहघुम्ति पिपलनेटा डैराल जिमिरेघाट खाम्जा दह घुम्ति	दह	खाम्जा	१.५ कि.मी	कच्ची	३००
	पौवा खर्क राजा छापपोखरा भरुवा चौर	पौवा खर्क	भरुवा चौर		कच्ची	
	राजा पौवाखर्क लामडांडा	राजा	लामडांडा	५ कि.मी.	कच्ची	१५००
०४	तानसेन तम्यास	भेडुवा	रुन्खावह	४ कि.मी	पक्की	हाइवे
	खर्ज्याङ्ग बिरबास सिस्ने जुभुङ्ग	खर्ज्याङ्ग	जुभुङ्ग	२१ कि.मी	कच्ची	
	राजा, पुर्खे, रुमपोखरा, जिमी, बाँसखर्क	राजा	बाँसखर्क	१५ कि.मी	कच्ची	
	ठाटी, जामुने, भुट्का, जिमी, बाँसखर्क	बाटी	बाँसखर्क	१२ कि.मी	कच्ची	
	राजा, भेटैचौर, मिसुका, दलवाङ्ग, पल्लीकोट	राजा	पल्लीकोट	१६ कि.मी	कच्ची	
	बिरबास, मिसुका, ढावा घुर्मि	बिरबास	घुर्मि	७ कि.मी	कच्ची	
	बिरबास डालवाङ्ग	बिरबास	डालवाङ्ग	२ कि.मी	कच्ची	
	बिरबास जिमी	बिरबास	जिमी	३ कि.मी	कच्ची	
	रुपपोखरा, रिमी, ओखाडीखोला	रुपपोखरा	ओखाडीखोला	५ कि.मी	कच्ची	
	रुमपोखरा, अरेकडाडा, गरमटारी	रुमपोखरा	गरमटारी	६ कि.मी	कच्ची	
	बिरबास, देउराली बासखर्क	बिरबा	बासखर्क	२ कि.मी	कच्ची	
	बिरबास रुन्खाडाडा	बिरबास	रुन्खाडाडा	५०० मि.	कच्ची	
०५	सोल्टीमोड, डाडापोखरी, खर्ज्याङ्ग	सोल्टीमोड	खर्ज्याङ्ग			
	सोल्टीमोड छहारा मुहान	सोल्टीमोड	मुहान			
	दुड्गी पधेगा रातपानी	दुड्गी	रातपानी			
	ढकाल टोल गरगरे	ढकाल	गरगरे			
	गण्डकी दोबाटो घुम्ती गौचौर	गण्डकी	गौचौर			
	दुड वडा नं.७ जोड्ने	दुड	वडा नं.७ जोड्ने			
	दुड्हे, सम्येर, बर्दोबाटो	दुम	बर्दोबाटो			
	बर्दोबाटो टोस	बर्दोबाटो	टोस			
	अमरज्याती, सेटाथाटी, वडा कार्यालय	अमरज्याती	वडा कार्यालय			
	सेटाथाटी बलाल टोल, बोडीञ्ज	सेटाथाटी	बोडीञ्ज			
	सिराङ्गी भाक्रायुक्ति कर्दोबाटो दुड	सिराङ्गी	दुड			
	बोखर भरुवा	बोखर	बोखर भरुवा			
	धयर चौर लामपाटा	धनचौर	लामपाटा			
	कोलमाथी बाहुनखेत, वडा नं ६ जोड्ने	कोलमाथी	वडा नं ६ जोड्ने			
	डाडापोखरी मिदुन टोल भरुवा	डाडापोखरी	भरुवा			
	चरीखेल्ने डाडा भट्टाईटोल	चरीखेल्ने डाडा	भट्टाईटोल			
	हटिया दुड्हेरी चिनीयापोखरी	हटिया	चिनीयापोखरी			
	थुम्का हिलेडाडा	थुम्का	हिलेडाडा			

	पोखराचौर पंयडाडा	पोखराचौर	पंयडाडा			
०६	हटिया चिलाउनेपोखरा फर्सव, कुलदुङ्ग फाष्ट ट्र्याक	हटिया	कुलदुङ्ग	७ कि.मी	कच्ची	१७००
	चर्तुडाडा खोलेवा चिलोनेपोखरा	चर्तुडाडा	चिलोनेपोखरा	३.५ कि.मी	कच्ची	२५०
	चिलाऊनेपोखरा खहरे रेसुज्जा न.पा	चिलाऊनेपोखरा	रेसुज्जा न.पा	३.५ कि.मी	कच्ची	१५०
	चिलाउनेपोखरी दुड्हेरी तल्लोहटीया	चिलाउनेपोखरी	तल्लोहटीया	२.५ कि.मी	कच्ची	५००
	चिलाऊनेपोखरा, तल्लो चौपारी, साउ गोठ, फेदी	चिलाऊनेपोखरा	फेदी	३.५ कि.मी	कच्ची	२५०
	चौर लामडाडा ध्यरचौर	चौर	ध्यरचौर	१.५ कि.मी	कच्ची	८०
	तल्लोचौपारी गुव्या बाँसटारी फाष्ट ट्र्याक	तल्लोचौपारी	बाँसटारी फाष्ट ट्र्याक	२.५ कि.मी	कच्ची	१००
	तल्लो चौपारी सारुटोल लामाटारी	तल्लो चौपारी	लामाटारी	३ कि.मी	कच्ची	७५
	म्यालडाडा तुलापेहरा बेलपोखरी चौपारी	म्यालडाडा	चौपारी	१.५ कि.मी	कच्ची	३५०
	चिलाऊनेपोखरा बेलपोखरी चौपारी	चिलाऊनेपोखरा	चौपारी	१ कि.मी	कच्ची	७००
	निमाचौर आपपाटा सातघर बानपोखरा	निमाचौर	बानपोखरा	४.५ कि.मी	कच्ची	५००
	डाडा रन्तीकापाटा मेजवाङ्ग गडेकास्वामी अर्धाखाँची जोड्ने	डाडा	अर्धाखाँची जोड्ने	३.५ कि.मी	कच्ची	७५०
	कोलदुङ्ग पोखरी फाष्ट ट्र्याक	कोलदुङ्ग	कोलदुङ्ग पोखरी फाष्ट ट्र्याक	१ कि.मी	कच्ची	१५०
	तुलाआन बेदपानी भर्लास्ख धारापानी	तुलाआन	धारापानी	२.५ कि.मी	कच्ची	८००
	कुडापानी महोत्राटोल गैरादी विषमुरे	कुडापानी	विषमुरे	२ कि.मी	कच्ची	७७०
	कुडापानी भर्लास्ख ढलीडाडा खहरे रे.न.पा जोड्ने बाटो	कुडापानी	रे.न.पा जोड्ने बाटो	५ कि.मी	कच्ची	१२००
	गैरादी लाम्चेपाटा	गैरादी	लाम्चेपाटा	१.५ कि.मी	कच्ची	४४०
०७	घुमित, तुलापोखरा, हटिया, खज्याड	घुमित	खज्याड	७ कि.मी	कच्ची	५० हजार
	घुमित, बोटेपुछार	घुमित	बोटेपुछार	३ कि.मि	कच्ची	५०० जना
	फेदी, चितेपानी, बोटेपुछर	फेदी	बोटेपुछर	५ कि.मी	कच्ची	७००
	तुलाचौर, चितेपानी	तुलाचौर	चितेपानी	४ कि.मी	कच्ची	५००
	तुलाचौर कल्लेरी	तुलाचौर	कल्लेरी	५ कि.मी	कच्ची	७००
	तुलापोखरा, जॉतेपोखरा, टिमुखर्क, खंज्याड	तुलापोखरा	खंज्याड	७ कि.मी	कच्ची	५००
	तुलापोखरा, गैरेखर्क, अम्लेखर्क	तुलापोखरा	अम्लेखर्क	५ कि.मी	कच्ची	३००
	जॉतेपोखरा हटिया	जॉतेपोखरा	हटिया	२ कि.मी	कच्ची	१००
	जॉतेपोखरा, गण्डकीडोटा	जॉतेपोखरा	गण्डकीडोटा	३ कि.मी	कच्ची	२००
	तुलाचौर राजा	तुलाचौर	राजा	५ कि.मी	कच्ची	३००
	लामडाडा विरमान	लामडाडा	विरमान	२ कि.मी	कच्ची	१००
	तुलाचौर, उखाप, रोटेपानी, सल्लेरी, पुर्खे	तुलाचौर	पुर्खे	१० कि.मी	कच्ची	६००
	तुलापोखरा, सिमिचौर, एयरपोट	तुलाचौर	एयरपोट	५ कि.मी	कच्ची	४००
	तुलापोखरा, कारपाटा, बाँसडाडा	तुलाचौर	बाँसडाडा	३ कि.मी	कच्ची	२००
	तुलापोखरा, खिर्तिप , झुढीपोखरा	तुलापोखरा	झुढीपोखरा	१ कि.मी	कच्ची	५०
	उफ्रिकोट भतेरपाटा स्यालपानी	उफ्रिकोट	स्यालपानी	३ कि.मी	कच्ची	३००
	हटिया भर्लाचौर	हटिया	भर्लाचौर	३ कि.मी	कच्ची	१५० जना
	तुलापोखरा, डोटा, कुडापानी	तुलापोखरा	कुडापानी			

७ १.२ निर्माणाधिन गाउँउस्तरीय सडकहरू

यस गाउँपालिकाका सबै वडाहरूका टोलटोलमा सडक सञ्जाल पुगेको छ । सडक निर्माणाधिन भन्दा पनि गाउँपालिकाले सडकको विस्तारै स्तरउन्नती तर्फ जोड दिएको छ ।

७ १.३ सवारी सुविधा र रुट

यस गाउँपालिका पहाडी क्षेत्रको गाउँपालिका भएको कारणले गर्दा सिमित सवारी साधनहरूको सुविधा रहेको छ । सार्वजनिक सवारीमा बस, मिनी, जिप रहेका छन भने धुवानीमा ट्रक, टिप्पर र ट्र्याक्टर रहेका छन् । गाउँपालिका भित्रका मुख्य रुट भनेको सबै वडाबाट गाउँपालिका केन्द्र जोडिएको छ । साथै मुख्य व्यापारिक केन्द्र बुटवल भएकोले वडा नं. १ बाहेक सबै वडाहरूबाट बुटवल सार्वजनिक सवारी छुट्ने गर्दछन् । भने सबै वडाहरूबाट सदरमुकाम तम्धास निरन्तर सवारी सुविधा उपलब्ध रहेको छ । मुख्य सडक बाहेक अन्य सडकमा सवारी एकतर्फ चल्ले गरेका छन् ।

७ १.४ गाउँ क्षेत्रभित्र चल्ने सवारी साधन

यस गाउँपालिका पहाडी क्षेत्रको गाउँपालिका भएको कारणले गर्दा सिमित सवारी साधनहरूको सुविधा रहेको छ । सार्वजनिक सवारीमा बस, मिनी, जिप रहेका छन । भने धुवानीमा ट्रक, टिप्पर र ट्र्याक्टर रहेका छन् । त्यस बाहेक निजि सवारी साधनमा पहाडी क्षेत्रमा गुद्न सक्ने सबै खालका सवारी साधन चल्ने गर्दछन् ।

७ १.५ भोलुडगे पुल तथा पुलपुलेसा

तालिका नं. ९६

वडा नं.	पुलको नाम	पुल भएको खोला वा खोल्सीको नाम	जोडिने वस्तिहरूको नाम	भोलुङ्गे / काठे / टूष्ट/पक्की	लम्बाई (मि.)	अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)	निर्मित साल	
			देखि	सम्म				
१	दल्लीखोला जुभुङ्ग	दल्लीखोला	दल्लीखोला	जुभुङ्ग	फोलुङ्गे	७० मिटर	ठीकै	२०५४
	टारी तुराङ्ग	बढीघाट	टारी	तुराङ्ग	फोलुङ्गे	१०० मि.	ठीकै	२०५८
	चारखुट्टे तुराङ्ग	बढीघाट	चारखुट्टे	तुराङ्ग	फोलुङ्गे	१२० मि.	ठिकै	२०६४
	खौवा बढीघाट आपाँचौर	बढीघाट	खौवा	आपाँचौर	फोलुङ्गे	११० मि.	ठीकै	२०६२
	खौवा पराल्मी	खौवाखोला	खौवा	पराल्मी	फोलुङ्गे	५० मि.	ठीकै	२०६३
२	जुभुङ्ग -तुराङ्ग	बढीघाट खोला	जुभुङ्ग	मजुवा	फोलुङ्गे	८० मि.	जिर्ण	२०६३
	जुभुङ्ग -तुराङ्ग	बढीघाट खोला	जुभुङ्ग	मजुवा	पक्की	७०.६ मि	राम्रो	२०७२
	दल्लीखोला -बलिथुम	दल्लीखोला	दल्लीखोला	बलिथुम	फोलुङ्गे	७० मि.	ठीकै	२०५४
	जुभुङ्ग-पल्लिकोट	सिस्नेखोला	हुल्दुङ्ग	पल्लिकोट	फोलुङ्गे	७५ मि.	ठीकै	
	घोराह-हुँगा	सिस्नेखोला	घोराह	हुँगा	फोलुङ्गे	३० मि.	ठिकै	
	घोराह-सोता	बढीघाट	घोराह	सोता	फोलुङ्गे	१०० मि.	ठीकै	
	घोराह-रुपाकोट	बढीघाट	घोराह	रुपाकोट	फोलुङ्गे	१२० मि.	ठीकै	
	घोराह-तुराङ्ग	बढीघाट	घोराह	तुराङ्ग	फोलुङ्गे	७० मि.	अति जिर्ण	
३								
४	दुमैखोला-चारपाला	दुमैखोला	दमैखोला	दमैखोला	पक्की	३० मि.	बन्दै	२०७५
५	स्थानिय पक्की पुल							
	खर्ज्याङ्ग खोला पुल							
	राके खोला पुल							
६	कुलुङ्ग जो.पु							
७	दमैखोला पुल	दमैखोला	वाउनकाटे	अर्खले	पक्की	३० मि.	बन्दै	२०७५

७.१.६ टाढाको बस्तीबाट सम्बन्धित गाउँउपालिकाको केन्द्र पुन लाग्ने अनुमानित समय

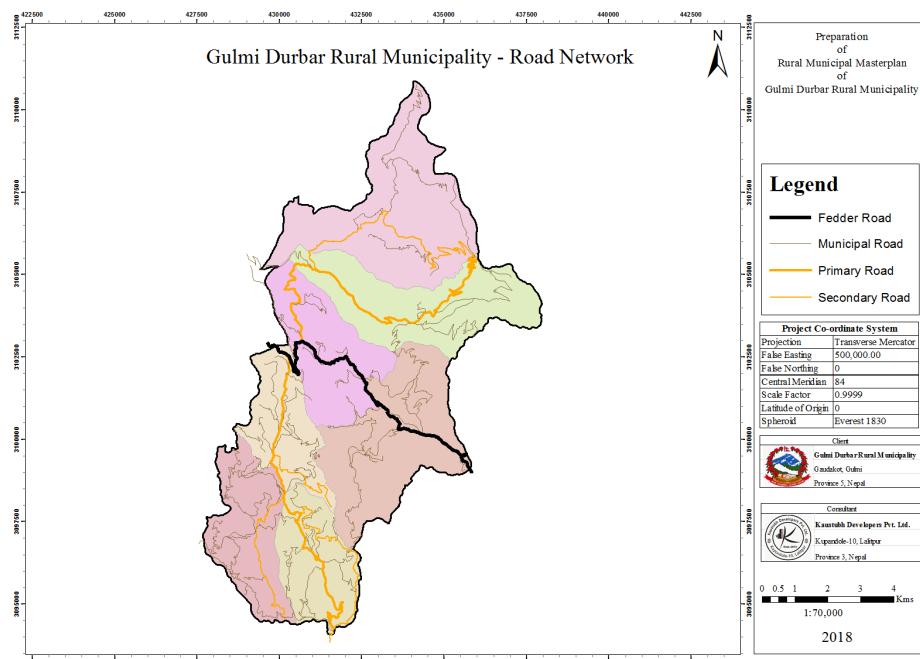
तालिका नं. ९७

वडा नम्बर	गाउँउपालिका पुन लाग्ने समय घरधुरीका आधारमा					
	१५ मिनेट	१५-३० मिनेट	३०-४५ मिनेट	४५-६० मिनेट	१ घण्टा भन्दा माथि	जम्मा
०१					९१३	९१३
०२			१६७	३१७	४७७	९६१
०३	७८	११५	२२६	३९८	४५	६९२
०४	६७	९६	२९८	३६७	२९३	११२१
०५						५१४
०६						५६४
०७	६०					७७७

७.१.७ बर्सपाक तथा बस विसैनी सम्बन्धी विवरण

यस गाउँउपालिका भित्र कुनै पनि ठाउँ तथा वडाहरूमा बसपार्क छैन । तर वडा नं.-२, को जुभुङ्ग-बुटवल जाने बस काब्रेपोखरा, भिरवास डाडामा, तम्घास-बुटवल जाने बस चारपाला घुम्ती, गौडाकोट बजार, राजा, बिरबास, चारपाला-बुटवल जाने बस ठुलापोखरा, हटिया, गण्डकी दोबाटो लगायतका ठाउँहरूमा सवारीको लागि पर्खने गर्दछ । तर बस विसैनी भनेर तोकीएको ठाउँ भने यस गाउँउपालिका भित्रका क्षेत्रमा छैन् ।

७.१.८ स्रोत नक्शा

७.२ विद्युत तथा बैकल्पिक ऊर्जा

७.१.१ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)

तालिका नं. ९८

वडा नम्बर	घरधुरी को संख्या	इन्धनको प्रयोग						
		दाउरा	ए.ल.पि ग्यास	मटितेल	गोबर ग्यास	सौर्य ऊर्जा	विद्युत	अन्य
१	९१३	७९९	९९	२	१२	०	०	०
२	९६१	८३३	२०३	१	१५	०	०	०

३	६९२	४०५	२७९	०	७	३	०	०
४	११२१	७८२	३१७	७	१७	०	०	०
५	५१४	४०६	१३८	१	४	०	०	०
६	५६४	३८६	१६९	२	७	०	०	०
७	८३७	६६१	२४४	१	८	०	०	०
जम्मा	५६०२	४२६९	१४४९	१४	७०			

७.१.२ बत्ति बाल्ने इन्थनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

यस गाउँपालिका भित्रका सबै घरधुरीमा विद्युतको पहुच पुगेको छ । सबै जसो घरपरिवारहरु विद्युत बाट बत्ती बाल्ने गरेका छन् ।

७.१.३ जलविद्युत, सौर्य उर्जा, वायो उर्जाबाट विद्युत उत्पादन विवरण

यस गाउँपालिकाका सबै क्षेत्रमा विद्युतको राम्रो पहुच पुगेको छ । लोडसेटिङ्गको कारणले सौर्य उर्जाको प्रयोग गर्ने घरपरिवार बढेको थियो । तर देश लोडसेटिङ्ग मुत्त भएको कारणले गर्दा गाउँपालिकाका प्रत्येक घरमा विद्युत पुगेको छ । साथै अति विपन्न परिवरलाई वडा कार्यलयको सहयोगमा विद्युतको पहुचमा ल्याउने काम भएको छ ।

७.१.४ विद्युत उपलब्ध घरपरिवार विवरण

तालिका नं. ९९

वडा नम्बर	विद्युत सेवा पुगेको वा नपुगेको	विद्युत सेवा प्रयोग गर्ने घरधुर संख्या
१	पुगेको	९१३
२	पुगेको	९६१
३	पुगेको	६९२
४	पुगेको	११२१
५	पुगेको	५१४
६	पुगेको	५६४
७	पुगेको	८३७

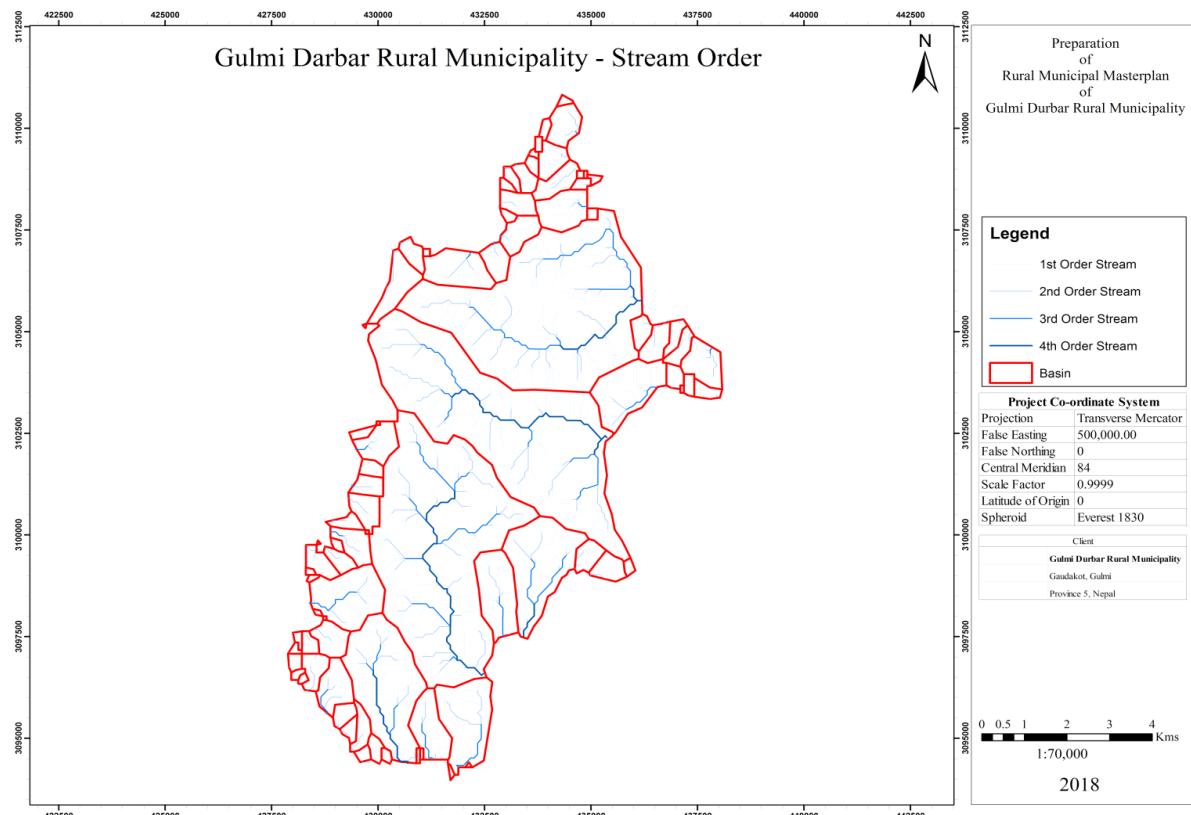
७.१.५ वैकल्पिक उर्जा (लघु जल विद्युत, सोलार, वायोग्यास चुल्हो) प्रयोग गर्ने परिवार

यस गाउँपालिकामा वैकल्पिक उर्जाको रूपमा प्रयोग गर्ने केही घरधुरी निम्मानुसार रहेको छ ।

तालिका नं. १००

वडा नं.	जम्मा घरधुरी	सोलार	बायोग्यास चुल्लो	कैफियत
०१	९१३	१४३	१२	
०२	९६१	२५१	१५	
०३	६९२	१७८	७	
०४	११२१	२८९	१७	
०५	५१४	७८	४	
०६	५६४	८९	७	
०७	८३७	१३३	८	
जम्मा	५६०२	११६१	७०	

७.१.६ स्रोत नक्शा

७.३ सञ्चार तथा प्रविधि

७.३.१ हुलाक तथा पत्रपत्रिका सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. १०१

बा.ड नम्बर	स्थानिय पत्रपत्रिकाको नाम	पत्रपत्रिकाको किसिम (दैनिक , साप्ताहिक, पाक्षिक, मासिक, त्रैमासिक, अन्य)	पत्रपत्रिकाको प्रकाशित नियमित वा अनियमित	हुलाक तथा पत्रपत्रिकाको सेवा पुगेका स्थानहरु
१	X	X	X	बलिथुम, तापु
२	X	X	X	जुभुङ, हटिया
३	X	X	X	गौडाकोट, राजा
४	X	X	X	बिरबास, बिरबास बजार
५	X	X	X	अमर अर्वाथोक, गण्डकी दोबाटो
६	X	X	X	
७	X	X	X	दरबार देविस्थान, तुलापोखरा

७.३.२ दुरसंचार सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. १०२

क्र.स	संचार सेवाको किसिम	परिमाण	कैफियत
१	PSTN टेलिफोन लाईन	०	
२	ए.डी.एस.एल.सेवा	०	
३	इन्टरनेट	१७८५	
४	मोबाइल टावर जी.एस.एम	०	
५	मोबाइल टावर स्काई	०	

६	जी.एस.एम पोस्टपेड	९, २७३	
७	जी.एस.एम प्रिपेड	२३, ६९५	
८	स्काई पोस्टपेड	०	
९	स्काई प्रिपेड	४१९	

७.३.३ रेडियो स्टेसन सम्बन्धि विवरण

यस गाउँपालिका भित्र कुनै पनि रेडियो स्टेशनहरु छैनन् । तर आवश्यकता अनुसार गाउँपालिकाले संचालनमा त्याउन सक्छ ।

७.३.४ आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धि विवरण

तालिका नं. १०३

सि.नं.	सेवा सुविधाको विवरण	प्रतिशत
१	कुनै पनि सुविधा नभएका	२३
२	कम्तीमा एउटा सुविधा भएका	६७
३	रेडियो भएका	३५
४	टि.भी भएका	२१
५	केवल लाईन भएका	१३
६	कम्प्युटर भएका	३
७	इन्टरनेट सुविधा भएका	१

८	टेलिफोन भएका	०.५
९	मोबाइल	८९
१०	गाडी भएका	०.९
११	मोटर साईकल भएका	३७
१२	साईकल	१
१३	अन्य साधन	१
१४	फ्रिज भएका	०.३
१५	उल्लेख नभएका	३

७.३.५ स्रोत नक्शा

७.४ आवास तथा भवन

७.४.१ विद्यमान सतह ढलको अवस्था

यस गाउँपालिकामा मुख्य गरी त्यति ठुलो बजार तथा मुख्य शहर नभएकोले गर्दा ढलबाट फोहोरमैला निस्कीदैन । मुख्य बजारमा बिरबास बजार, गौडाकोट बजार, हटिया बजार, ठुलापोखरा बजारमा ढल व्यवस्थापन राम्रो भएको छ । अन्य ठाउँहरुमा पनि नाली तथा कल्भर्टहरु बनाएर फोहोर पानीलाई व्यवस्थापन गरिएको छ ।

७.४.२ छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी

तालिका नं. १०४

बडा नं.	छानोका आधारमा घरधुरी संख्या		
	जस्ता तथा च्यादर	दुङ्गा	ढलान
१	४००	५००	३०
२	३३०	२५०	१००
३	३२३	२००	५०
४	१००	५०	२५
५	४००	१५९	५५
६	१०	१०	६
७	६७०	५००	१२३

७.४.३ गाउँपालिका अन्तर्गतका सरकारी भवन सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. १०५

गार्ड नं.		यस गाँउपालिकामा अवस्थित सरकारी भवनहरु	
	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम
. १	हेल्थहट	बोटेगाउँ	स्वास्थ्य ईकाइ
	बलिथुम स्वास्थ्य चौकी	टापु	स्थास्थ्य चौकी
	रैनादी हेल्थ हर्ट	रैनादी	खोप केन्द्र
	अर्दि हेल्थ हर्ट	अर्दि	खोप केन्द्र
	कोट हेल्थ हर्ट	लुम्पेक	खोप केन्द्र
	रेडक्रस भवन	टापु	वडा कार्यालय
२	हेल्थहर्ट	काब्रेपोखरा	खोपकेन्द्र
	जुभुङ्ग स्वास्थ्य चौकी	हटिया	स्वास्थ्य चौकी
	आरातुङ्ग हेल्थ हर्ट	आरातुङ्ग	खोप केन्द्र
	घोराहा फाँट हेल्थ हर्ट	घोराहा	खोप केन्द्र
	साभा सुविधा केन्द्र	उर्लाकोट	कृषि उपजको कारोबार
	बचत घर	ठूलाचौर	-
३	वडा भवन	राजा	वडा कार्यालय
	स्वास्थ्य चौकी	राजा	गैडाकोट स्वास्थ्य चौकी
	तरकारी संकलन केन्द्र	राजा	तरकारी संकलन केन्द्र
	गौडाकोट हेल्थ हर्ट	गौडाकोट	खोप केन्द्र
४	स्वास्थ्य चौकी	बिरवास	विरवास स्वास्थ्य चौकी
५	गा.वि.स. भवन	गण्डकी दोबाटा	अमर अर्वाथोक स्वास्थ्य चौकी
६	प्रहरी चौकी	हटिया	प्रहरी चौकी
७	वडा भवन	ठूलापोखरा	वडा नम्बर ७ को कार्यालय
	अतिरिक्त हुलाक	ठूलापोखरा	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय
	पशु शाखा	उप्रीकोट	पशुसेवा कार्यालय
	कृषि शाखा	उप्रीकोट	कृषिसेवा कार्यालय
	उप -स्वास्थ्य चौकी	ठूलापोखरा	उप-स्वास्थ्य चौकी

७.४.४. गाउँपालिका कार्यालयदेखि प्रत्येक वडा केन्द्रसम्मको दुरी

तालिका नं. १०६

वडा नं.	गाउँपालिका कार्यालय देखि वडा कार्यालय सम्म लाग्ने दुरी				
	१५ मिनेट	३० मिनेट	३०-४५ मिनेट	६० मिनेट	६० मिनेट भन्दा माथि
०१					
०२					

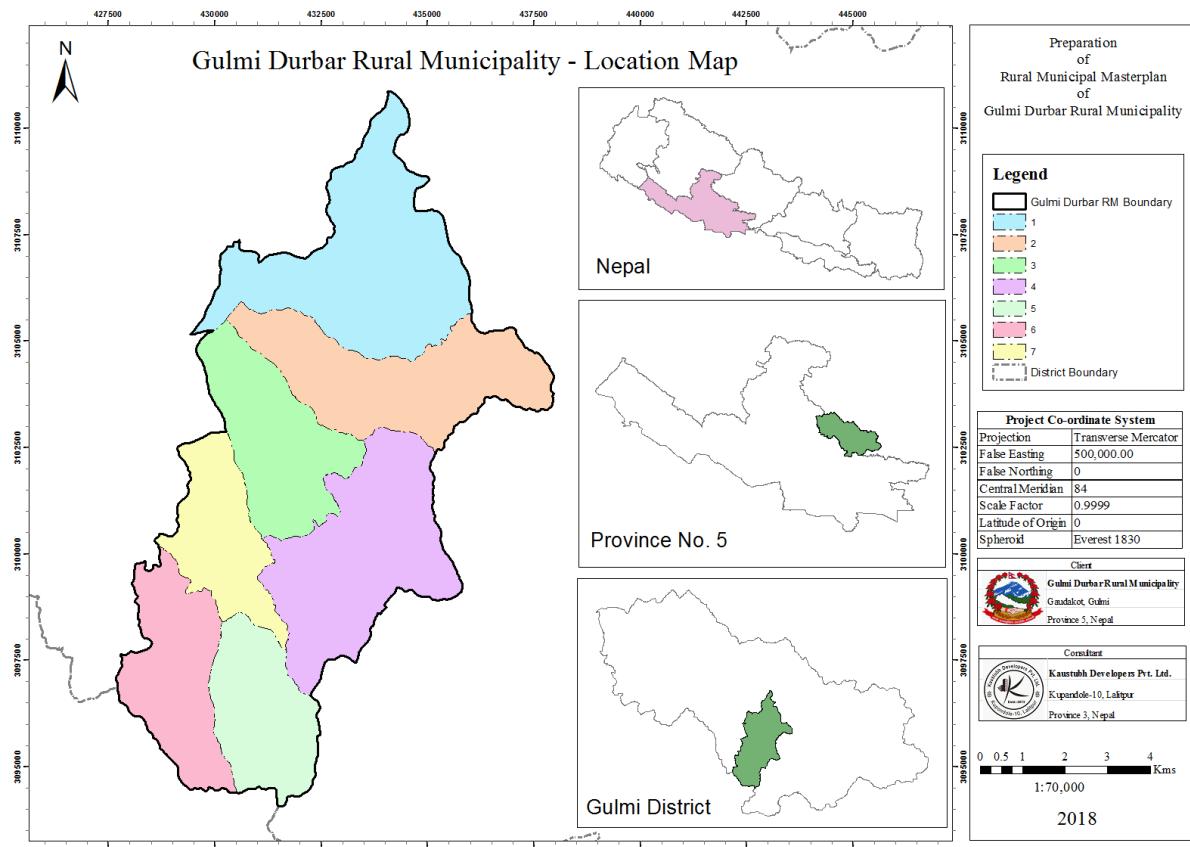
७.४.५ पशु वधशालाको विवरण

यस गाउँपालिका भित्र कुनै पनि स्थानमा पशु वधशाला रहेको छैन। कुनै छाडा तथा व्यवारिसे पशु भेटिएमा नजिकै रहेको चौतारामा लैजाने गरेका छन्। पशु सम्बन्धित विवरण ४.३ मा राखिएको छ।

७.४.६ शब दाह स्थल सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा मुख्य गरी २ वडामा ठुला खोलाहरु रहेका छन्। एक बढीघाट खोला भने अर्को खर्ज्याङ खोला। त्यस लगायत अन्य साना खोलाहरु रहेका छन्। शब दाहस्थल भने वडा नं. १ र २ बाट बढीघाट खोला, हो खोला, खौवा र रिडीमा वडा नं. ३ ले रिडीखोलामा, वडा नं. ४ वडाले रिडी, सिस्नेखोला, खर्ज्याङ खोला, वडा नं. ५, ६, ७ वडाहरूले सालकोट, सौरै खोला तथा रिडीमा शबदाह गर्ने गर्दछन्। गाउँपालिका भित्रका शबदाहस्थान भनेको बढीघाट, दल्लीखोला, सिस्नेखोला, खर्ज्याङ खोला रहेका छन्।

७.४.७ स्रोत नक्शा

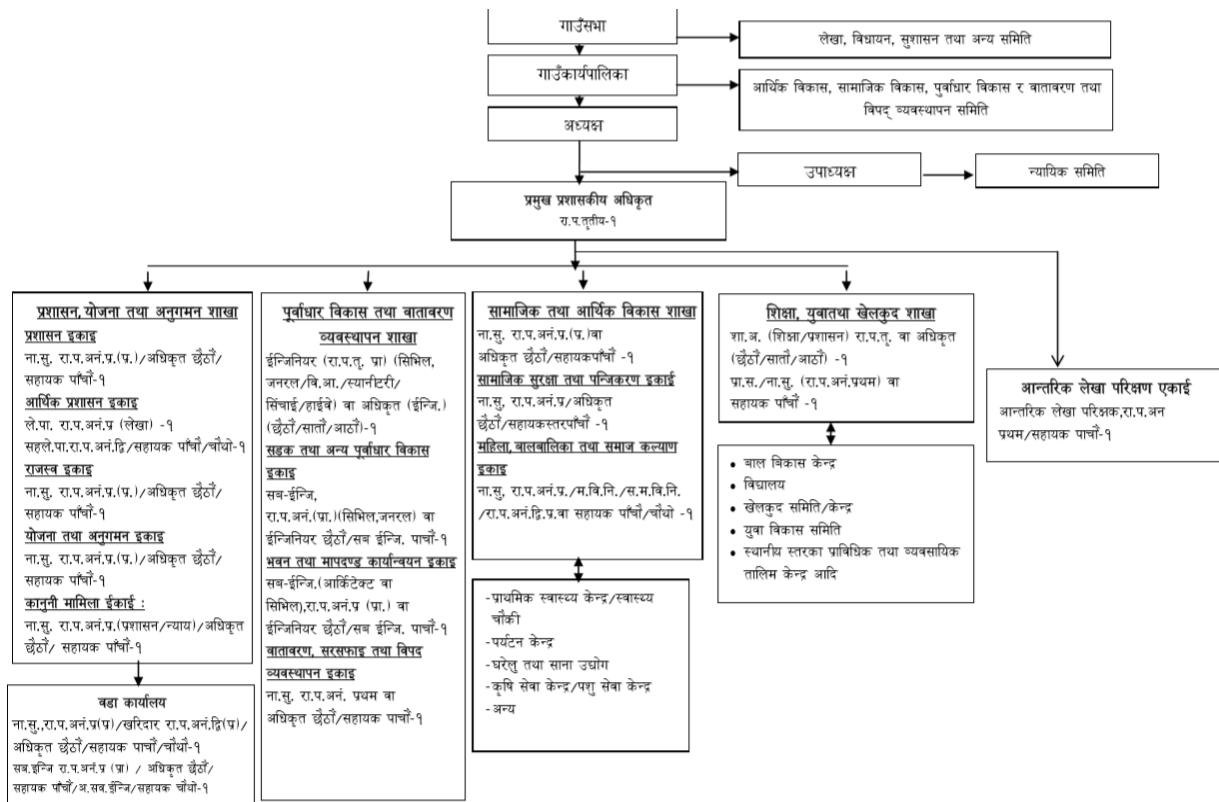

परिच्छेद ८

संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

८.१ संगठनात्मक तथा मानव संशाधनको अवस्था

८.१.१ गाउँपालिकाको संगठनात्मक ढाँच

द.१.२ गाँउ कार्यपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संशाधन

तालिका नं. १०७

क्र.सं	कर्मचारीको नाम थर	पद	कार्यरत शाखा	कैफियत
१	लेख बहादुर बस्नेत	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	प्रशासन	
२	नवराज घिमिरे	अधिकृत स्तर छैठौ	सामाजिक विकास	
३	टंकप्रसाद पन्थी	अधिकृत स्तर छैठौ	प्रशासन	
४	नारायण प्रसाद अर्याल	संयोजक स्वास्थ्य शाखा	स्वास्थ्य	
५	उजेलीदेवी पोख्रेल	प.स्वा.प्रा.		
६	सुरेश खनाल	सूचना प्रबिधि अधिकृत	सूचना प्रबिधि	
७	विक्रम वस्नेत	इन्जिनियर	पूर्वाधार विकास	
८	निर्मला पाण्डेय	रोजगार संयोजक	श्रम तथा रोजगार	
९	भिमसेन थापा	ना.सु	प्रशासन	
१०	कृतीप्रसाद अधिकारी	लेखापाल	लेखा	
११	ओम प्रसाद खनाल	साहयक पाँचौ	प्रशासन	
१२	घनश्याम चुदाली	साहयक पाँचौ	प्रशासन	

१३	संजीव पन्थी	खरिदार	प्रशासन	
१४	लक्ष्मण कंडेल	साहयक पाँचौ	प्रशासन	
१५	रुम बहादुर गाहा	सहायक चौथो	प्रशासन	
१६	दिपक पाण्डे	अ.स.इ	पूर्वाधार विकास	
१७	लिल बहादुर घर्ती	प्रा.स.	कृषि	
१८	चनु प्रसाद पन्थी	सहायक क.अपरेटर	सूचना प्रबिधि	
१९	प्रकाश थापा	सूचना सहायक	सूचना प्रबिधि	
२०	मित्रलाल ज्ञवाली	कार्यालय सहयोगी		
२१	गोबिन्द थापा	हलुका सवारी चालक		
२२	चोलाकान्त पौडेल	कार्यालय सहयोगी		
२३	गोमा खत्री	कार्यालय सहयोगी		
२४	टोपलाल ज्ञवाली	कार्यालय सहयोगी		

८.१.३ गाउँपालिकास्थित संघीय तथा प्रदेश कार्यालय तथा निकायहरू

तालिका नं. १०७

क्र.सं	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वडा नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षोत्र
१.	स्थानीय तह गाउँपालिका					
	वडा कार्यालय	१ नं वडा कार्यालय बलिथुम	बलिथुम, टापु	१	५ जना	बलिथुम
		२ नं. वडा कार्यालय जुभुङ्ग	जुभुङ्ग, हटिया	०२	०३ जना	जुभुङ्ग
		३ नं. वडा कार्यालय गौडाकोट	गौडाकोट, राजा	०३	०५ जना	गौडाकोट
		४ नं. वडा कार्यालय बिरबास	बिरबास, बजार	०४	०४ जना	बिरबास
		५ नं वडा कार्यालय	अमर अर्वाथोक, तल्लो हटिया	०५	०३ जना	अमर अर्वाथोक
		६ नं. वडा कार्यालय	चारपाला, हटिया	०६	०४ जना	६ नं वडा
		७ नं. वडा कार्यालय	दरबार देविस्थान, दुलापोखरा	०७	०४ जना	७ नं वडा
२	स्वास्थ्य संस्थाहरू					
	स्वास्थ्य चौकी	बलिथुम स्वास्थ्य चौकी	टापु	०१	०७ जना	बलिथुम
		जुभुङ्ग स्वास्थ्य चौकी	हटिया	०२	०७ जना	जुभुङ्ग
		गौडाकोट स्वास्थ्य चौकी	राजा	०३	०६ जना	गौडाकोट
		बिरबास स्वास्थ्य चौकी	बिरबास	०४	०६ जना	बिरबास
		अमर अर्वाथोक स्वास्थ्य चौकी	गण्डकी दोबाटो	०५	०५ जना	अमर अर्वाथोक
		चिनियापोखरी सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	चिनियापोखरी	०६	०३ जना	वडा नं. ६
		दरबार देविस्थान स्वास्थ्य चौकी	दुलापोखरा	०७	०९ जना	वडा नं. ७
३	वन	गौडाकोट सब डिभिजन कार्यालय	गौडाकोट	३	५ जना	गुल्मीदरबार र छत्रकोट

८.१.४ गाउँउपालिकाको विगत ५ आर्थिक वर्षको आयव्याय विवरण

यस गाउँउपालिका विगत २ वर्षदेखि संचालनमा आएको नयाँ गाउँउपालिका हो । हाल यसको आय ब्याय विवरण २ वर्षको मात्र छ ।

आ.व. २०७४/०७५ को बार्षिक आय ब्याय विवरण :

सि.नं.	आयतर्फ		सि.नं.	ब्ययतर्फ	
	विवरण	रकम		रकम	विवरण
१	गत वर्षको जिम्मेवारी	६४४३६२४।४०	१	चालु छर्च	२७१२२३६४।५८
	क) नगद		२	पूँजीगत खर्च	१०३७६५३४।५८
	ख) बैंक	६४४३६२४।४०	३	वित्तीय व्यवस्था भूत्तानी	
२	राजस्व (आन्तरिक आय)	११५१०५३।००		क) अरण भूत्तानी	
	क) आन्तरिक राजस्व			ख) व्याज भूत्तानी	
	ख) राजस्व बांडफाड			ग) अन्य भूत्तानी	
	ग) अन्य आय	११५१०५३।००	४	लगानी	
३	वित्तीय हस्तान्तरण	२३९५५७०००।००	५	ससर्त अनुदान खर्च	९७५४७१४।३।८।९
	क) वित्तीय समानीकरण अनुदान	१३९४३४०००।००	६	घरौटी फिर्ता	९३०००।००
	ख) ससर्त अनुदान	१००१२३०००।००	७	सामाजिक सुरक्षा खर्च	४६५९६८००।००
	ग) सम्पुरक अनुदान		८	अन्य शिर्षको खर्च	१४६७०००।००
	घ) विशेष अनुदान		९	ससर्त अनुदान फिर्ता	२५७५४५६।१।१
४	सामाजिक सुरक्षा प्राप्त रकम	४६९६२०००।००	१०	सामाजिक सुरक्षा फिर्ता	३६५२००।००
५	जि.स.स.बाट प्राप्त आय	३१२४९।००	११	मौज्दात	१८११४३३५।०४
६	विभिन्न शिर्षको आय	१४६७०००।००		क) नगद मौज्दात	
७	घरौटी आय	६९०९६।२।००		ख) बैंक मौज्दात	१८१।४३३५।०४
८	अन्य विविध आय	१०६३३।७।८।०			
	जम्मा	२९७६४६६४।७।२०		जम्मा	२९७६४६६४।७।२०
					२९७६४६६४।७।२०

तयार गर्ने: कैशव पन्थी

नाम: कैशव पन्थी
पद: सहलेखापाल

रुजु गर्ने: प्रसाद अधिकारी

नाम: वृत्ति प्रसाद अधिकारी
पद: लेखापाल

प्रमाणित गर्ने: रामप्रसाद शर्मा

नाम: रामप्रसाद शर्मा
पद: प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

रामप्रसाद शर्मा
प्रमाणित प्रशासकीय अधिकृत

८.१.५ गाउँउपालिकाको अचल सम्पत्ति विवरण

स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन अन्तर्गत संविधानले स्थानिय सरकारलाई दिएको सम्पत्तिनै गाउँउपालीकाको अचल सम्पत्ति हो ।

द.२ सेवा सुविधा सञ्चालन र व्यवस्थापन

द.२.१ उपलब्ध सेवा सुविधाको प्रकार

यस गाउँउपालिकाले उपलब्ध गराएका सेवा सुविधाहरूमा बिशेष गरी स्वास्थ्य सेवाहरू उपलब्ध गराएको छ । जहाँ विभिन्न वडाहरूमा गई आमा समूहहरूको स्थापना गरी स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरीरहेको छ । यस गाउँउपालिकाले प्रत्येक घर-घरमा विद्युत सेवा उपलब्ध गराइको छ । शिक्षा क्षेत्रमा पनि यो गाउँउपालिका निकै अग्रस्थानमा देखिन्छ । जहाँ बिद्यालयमा बालबालिकाको अवस्था हेरिकन बालविकास देखि मा.वि सम्म अध्ययन अध्यापन गराएको अवस्था छ । त्यसै गरि यातायात, खानेपानि तथा सिंचाइ लगायत अन्य सेवा सुविधाको विस्तार हुदै गरिरहेको छ ।

तालिका न. १०८

त्र.स	उपलब्ध सेवा सुविधा
१	प्रत्येक घर घरमा खानेपानी व्यवस्था
२	शौचालयको सुविधा
३	ठाँउ ठाँउमा पार्टी पौवा तथा चौतारको व्यवस्था
४	सम्पूर्ण टोल टोलमा यातायातको सुविधा
५	सञ्चारको सुविधा
६	प्रत्येक घर घरमा विद्युतको व्यवस्था
७	कृषि सम्बन्धी सेवा तथा सुविधा

द.२.२ सेवा प्रवाह प्रक्रिया र पृष्ठपोषण

नेपालको संविधान २०७२ ले राज्यको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुने संवैधानिक व्यवस्था गरेको छ । संविधानले नै स्थानीय तहमा गाउँउपालिका, नगरपालिका, जिल्ला सभा जस्ता संस्थागत निकाय रहने भनेको छ । अर्कोतिर सेवा प्रवाह गर्ने निकायहरूमा कतिपयमा दरबन्दी बमोजिम कर्मचारी छैनन् ।

गाउँउपालिकाको स्थापना पछी जनताहरूले नजिकबाट सेवा सुविधाहरू पाउने गरेको अवस्था छ । संविधानले उपलब्ध गराएका सेवा तथा सुविधाहरू स्थानीय सरकारको रूपमा गुल्मीदरबार गाउँउपालिकाले पनि उपलब्ध गराएको छ । सिंहदरबारको अधिकार गाउँ घरमा भन्ने मुल मन्त्रलाई आत्मसाथ गर्दै गुल्मीदरबार गाउँउपालिकाले आफ्नो सेवा प्रवाह गरेको देखिन्छ ।

सेवा प्रवाह प्रक्रियाहरू

- सेवाग्राहीहरूबाट निवेदन संकलन ।
- निवेदनहरू कार्यालयमा दर्ता
- नियम कानून अनुसार गर्ने अन्य कार्यहरू: लागत अनुमान तयारी, योजना सम्झौता, कार्यान्वयन, अनुगमन मुल्याङ्कन, भुक्तानी ।
- सेवाग्राहीको माग बमोजिमका सिफारिसहरू तयारी र हस्तान्तरण ।

द.३ संस्थागत सम्बन्ध र नागरिक संगठन

द.३.१ गाउँउपालिकाभित्रका नागरिक सचेतना केन्द्र, नागरिक मञ्च र टोल विकास संस्था सम्बन्धी विवरण

तालिका न. १०९

नागरिक सचेतना केन्द्र र ठेगाना	वडा नं.	समुहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण						
		सदस्य संख्या		समेटेको परिवार				
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा
नागरिक सचेतना केन्द्र								
बलिथुम नागरिक सचेतना केन्द्र	०१							
जुभुङ नागरिक सचेतना केन्द्र	०२	३०		३०	०७	०८	१५	३०
गौडाकोट नागरिक सचेतना केन्द्र	०३							
बिरबास नागरिक सचेतना केन्द्र	०४							
अमर अर्वाथोक ना.स के	०५							
दरबार देविस्थान ना.स.के	०७							

८.३.२ परम्परागत समुह तथा समुदायमा आधारित संस्था विवरण

तालिका नं. ११०

समुह, संस्था संजालको नाम	वडा नं.	समुहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							लगानीको मुख्य क्षे	
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार					
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा		
आमा तथा महिला										
स्वर्णिम महिला समुह	०१	४०		४०					देउसी भैलो, वैदेशीक रोजगारबाट सहयोग, विवाह	
सिद्धबाबा आमा समुह	०२	२५		२५	०७	०८	१०	२५	देउसी भैलो, वैदेशीक रोजगारबाट सहयोग, विवाह	
जनजागृति आमा समुह		२०		२०	०४	०६	१०	२०	देउसी भैलो, वैदेशीक रोजगारबाट सहयोग, विवाह	
चेतनशिल आमा समुह										
कालिका आमा समुह	०३									
	०४									
	०५									
	०६									
परम्परागत समुह	०७									

८.३.३ विषयगत समुह तथा संस्था (कृषि, पशुपालन, उद्यम विकास, बचत) सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. १११

वडा नं.	सामुदायिक संस्थाको संख्या										
	सामुदायिक संस्था	कृषक समुह	बन समुह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समुह (वडघर, गुटी, भेजा)	आमा समुह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति / टोल विकास संस्थ	उद्यमी समुह	अन्य
१	१	०३	१०	२	१०		०९	०१			
२		०५	१०		०८		०९	०१			
३		०३	०६		०६		०९	०१			
४		०५	०२		०९		०९	०१			
५		०२	०२		०६		०९	०१			
६		-	०३		०४		०४				
७		०२	०१		०८		०५	०१			
जम्मा	०१	२०	३४	०२	५१		४९	०६			

८.३.४ सामुदायिक मेलमिलाप समिति सम्बन्धि विवरण

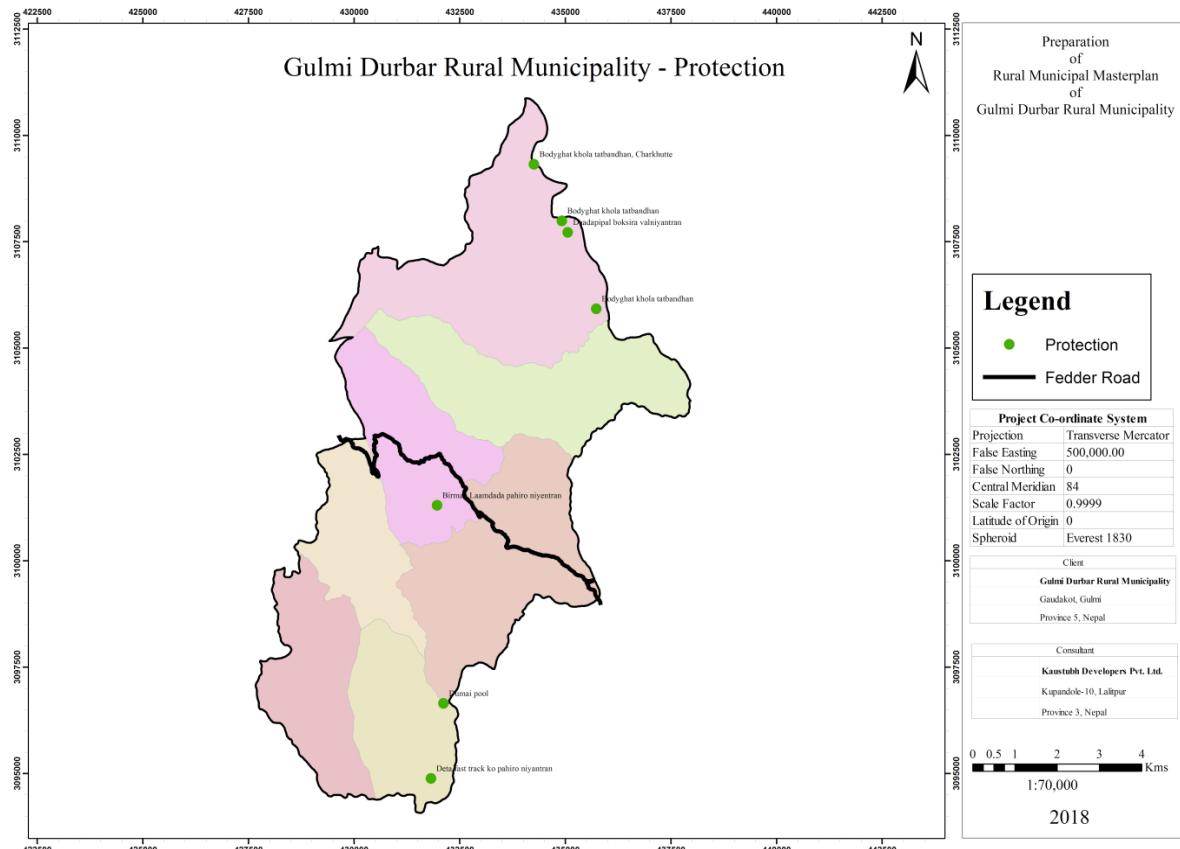
यस क्षेत्रमा ब्राह्मण, क्षेत्री, जनजाति, दलित लगायत अन्य जातिहरूको बसोबास रहेको छ। यस क्षेत्रका मानिसहरू सामुदायिक कार्यमा निकै मेलमिलापका साथ अग्रसर भएको पाइन्छ। समाजमा हुने विभिन्न क्रियाकलापमा सबैको समान रूपमा सहभागिता जनाउने गर्दछन्।

नेपालको वर्तमान संविधान अनुरूप गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा गठन भएको न्यायिक समितिले सामुदायिक मेलमिलापका माध्यमबाट सामाजिक विवादहरूको समाधान गर्ने गरेको छ।

८.३.५ गैसस तथा अगैससको विवरण र वार्षिक बजेट

यस गाउँपालीकामा गैरसरकारी संस्थाहरूले काम गरेता पनि सोही गाउँपालीका लक्षित गैरसरकारी संस्था नभएकाले बजेट बारेमा जानकारी नभएको पाइएको छ।

८.३.६ स्रोत नक्शा

८.४ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली

नेपालको सर्विधान २०७२, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४, गुल्मीदरबार गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्राधिर भित्र रहेर प्रकाशन गरेका अन्य ऐन, नियम तथा कार्यविधिहरू मार्फत गाउँपालिकाले आफ्नो कार्य सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

८.४.१ गाउँपालिका स्वीकृत ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका तथा मापणडहरू

यस गाउँपालिकाका ऐन नीतिहरू देहायवमोजिम छन् ।

विनियोजन ऐन, २०७५,

स्थानीय तहमा करारमा जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४,

मेशनरी औजार एवं सवारी साधन व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४,

घ वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४,

अनुगमन मुलयाङ्कन सम्बन्धी कार्यविधि,

योजना कार्यन्वयन सम्बन्धी कार्यविधि २०७४,

बैठक संचालन सम्बन्धी कार्यविधि २०७४, कार्यविधि

तालिम तथा बैठकमा दिइने पारिश्रमीक र भत्ता सम्बन्धी कार्यविधि,

८.४.२ विगत ३ बर्षको प्रमुख आयोजना / कार्यक्रम तथा कार्यसम्पादनको अवस्था

यस गाउँपालिका विगत २ वर्ष देखि सञ्चालनमा आएको गाउँपालीका हो यसले समग्र स्थानिय तहका योजनाहस्ताई नै प्रमुख योजनाको रूपमा अगाडी बढाएको छ । स्थानीय पूर्वाधार निर्माण खानेपानी स्वास्थ्य क्षेत्रमा धेरै लगानी गर्दै आएको छ । गाउँपालिकाले अन्य विभिन्न तलका क्षेत्रहरूमा आफ्नो विकासलाई अगाडि बढाएको देखिन्छ ।

सामाजिक विकास

आर्थिक विकास

शिक्षा
 स्वास्थ्य
 खानेपानी तथा सरसफाई
 संस्कृति प्रवद्धन
 खेलकुद तथा मनोरज्जन
 लैंड्रिंग समनता तथा सामाजिक सावेशीकरण
 कृषि तथा पशु क्षेत्रका कार्यक्रम
 पर्यटन विकास कार्यक्रम
 स्थानिय सडक पुल तथा भोलुङ्गे पुल
 भवन तथा सहरी विकास कार्यक्रम
 ऊर्जा तथा सहरी जलविद्युत कार्यक्रम
 वन तथा भु -संरक्षण कार्यक्रम
 जलाधार संरक्षण कार्यक्रम
 वातावरण संरक्षण कार्यक्रम
 फोहोर मैला तथा ढल व्यवस्थान कार्यक्रम
 विपद व्यवस्थापन कार्यक्रम
 माथि उल्लेखित आयोजना यस गाँउपालीकाले सन्तोषजनक कार्यसम्पादन गरेको छ ।

८.३ गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका प्रमुख कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू

सडक विस्तार
 खानेपानी योजना
 स्वास्थ्य शिविर
 आर्थिक विकासका कृषि, पशु सेवा लगायका कार्यहरू

८.४ गाउँ कार्यपालिका कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी

तालिका न ११२

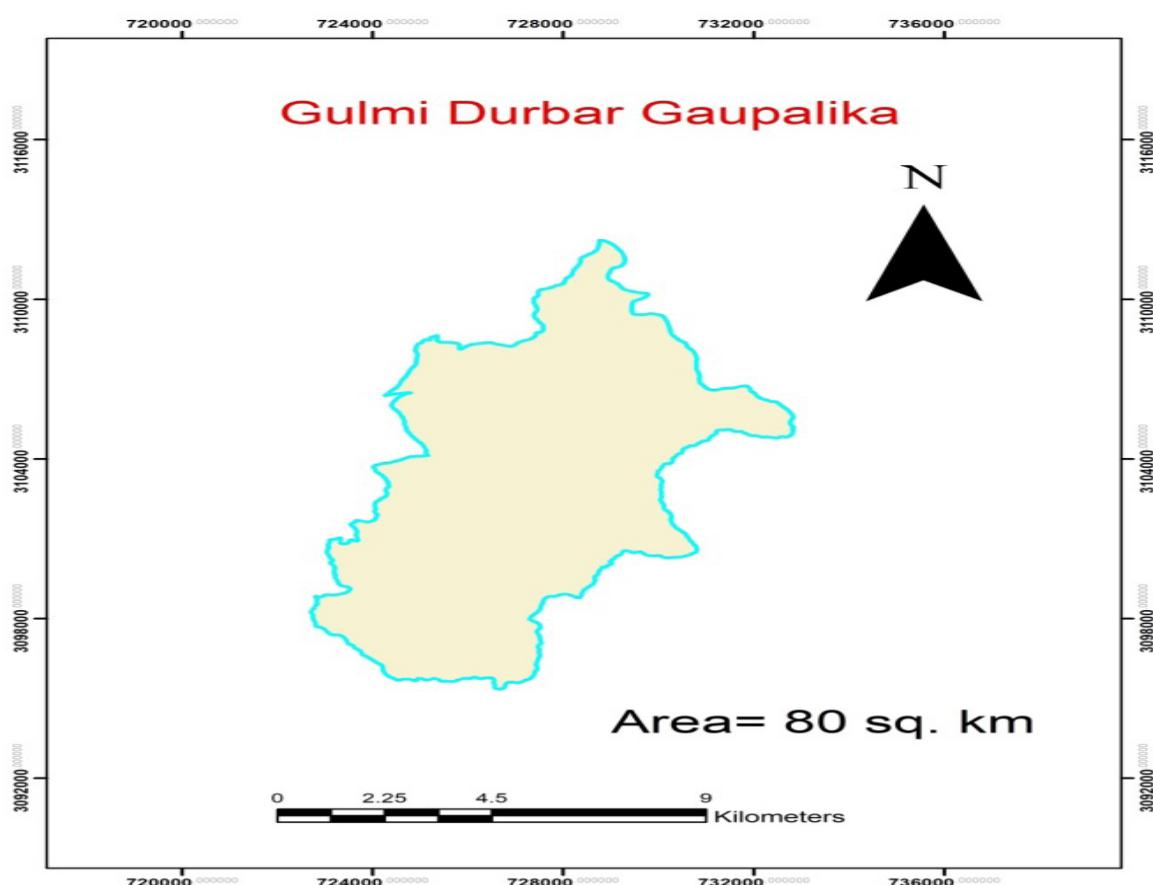
क्र.स	कर्मचारीको नाम थर	पद	कार्यरत शाखा	कैफियत
१	लेखबहादुर बस्नेत	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	प्रशासन	
२	नरेन्द्र प्रसाद शर्मा	शिक्षा शाखा प्रमुख	शिक्षा	
३	नारायण प्रसाद अर्याल	संयोजक स्वास्थ्य शाखा	स्वास्थ्य	
४	नवराज घिमिरे	अधिकृत स्तर छैठौ	सामाजिक विकास	
५	टंकप्रसाद पन्थी	अधिकृत स्तर छैठौ	प्रशासन	
६	उजेलीदेवी पोख्रेल	प.स्वा.प्रा.		
७	सुरेश खनाल	सूचना प्रबिधि अधिकृत	सूचना प्रबिधि	
८	विक्रम वस्नेत	इन्जिनियर	पूर्वाधार विकास	
९	निर्मला पाण्डेय	रोजगार संयोजक	श्रम तथा रोजगार	
१०	भिमसेन थापा	ना.सु	प्रशासन	
११	कृतीप्रसाद अधिकारी	लेखापाल	लेखा	
१२	ओम प्रसाद खनाल	ना.सु	प्रशासन	
१३	घनश्याम चुदाली	ना.सु	प्रशासन	
१४	संजीव पन्थी	खरिदार	प्रशासन	
१५	लक्ष्मण कंडेल	खरिदार	प्रशासन	
१६	नवराज घिमिरे	सूचना अधिकारी	सामाजिक विकास	

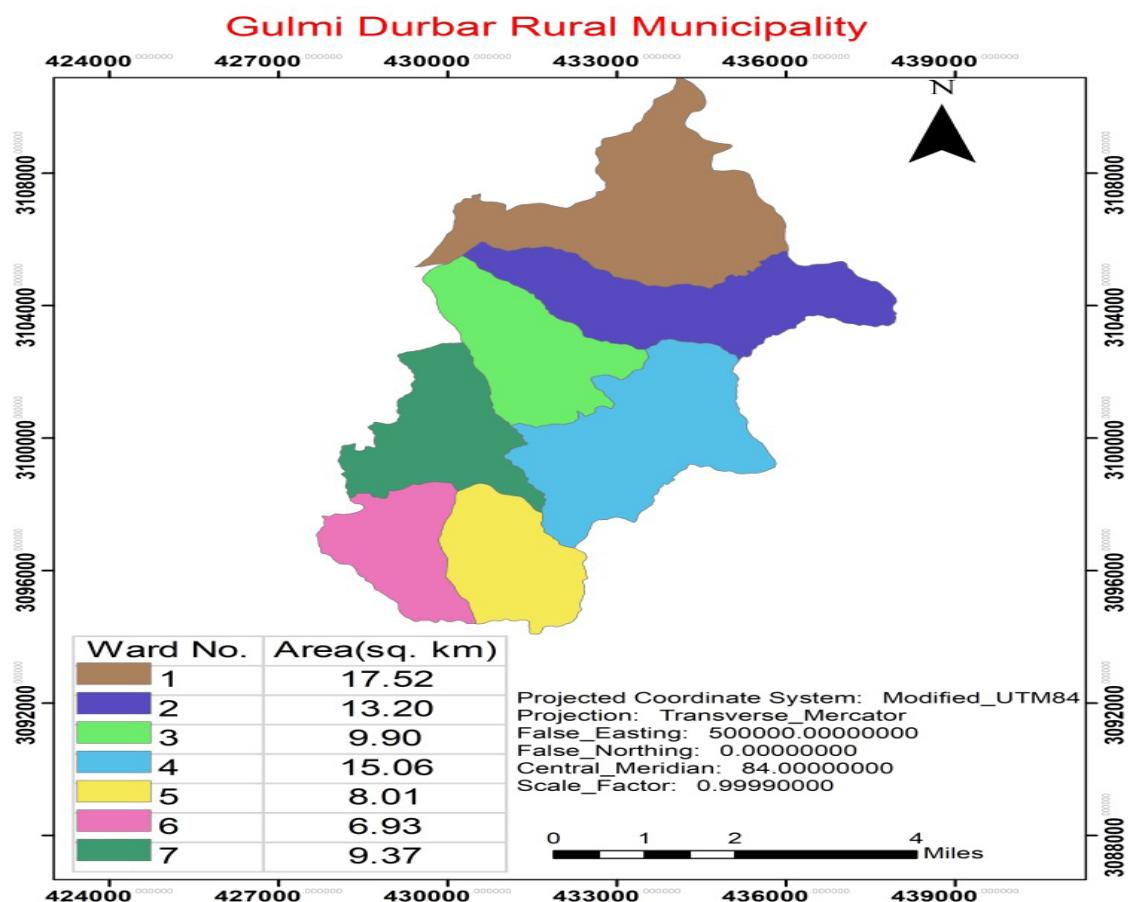
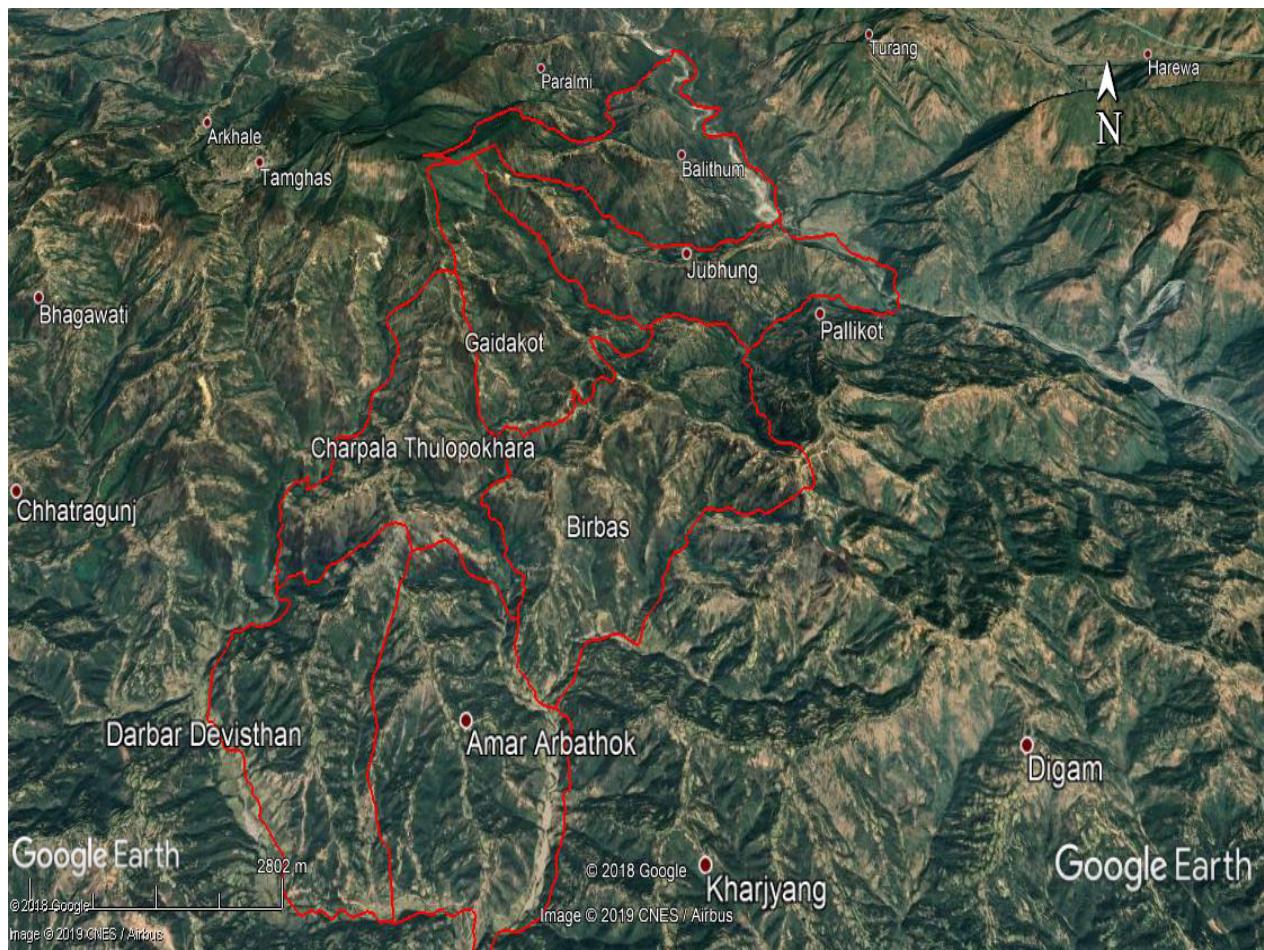
१७	रुम बहादुर गाहा	कार्यालय सहायक	प्रशासन	
१८	दिपक पाण्डे	सब ओभरसियर	पूर्वाधार विकास	
१९	लिल बहादुर घर्ती	प्रा.स.	कृषि	
२०	चन्द्र पन्थी	सहायक क.अपरेटर	सूचना प्रबिधि	
२१	प्रकाश थापा	सूचना सहायक	सूचना प्रबिधि	
२२	हरिप्रसाद अर्याल	कानुनी सल्लाहकार	न्याय	
२३	मित्रलाल ज्वाली	कार्यालय सहयोगी	मित्रलाल ज्वाली	
२४	गोविन्द थापा	हलुका सवारी चालक	यातायात	
२५	चोलाकान्त पौडेल	कार्यालय सहयोगी		
२६	गोमा खत्री	कार्यालय सहयोगी		
२७	टोपलाल ज्वाली	कार्यालय सहयोगी		

८.४.४. गुल्मी दरबार गाउँपालिका भित्र रहेका विशेष संरक्षित स्वायत्त क्षेत्र

यस गाउँपालिका भित्र विशेष संरक्षित स्वायत्त क्षेत्र नभएको तर गाउँपालिका भित्र विभिन्न सार्वजनिक जग्गा तथा संरक्षित क्षेत्रहरु रहेका छन् ।

८.४.५. स्रोत नक्शा

अनुसुचीहरू

१. वस्तुस्थिती विवरण तयार गर्ने तथ्याङ्क संकलन फारमहरू

गुल्मी दरबार गाउँपालिका वस्तुस्थिती विवरण

पारिवारिक विवरण संकलन फाराम

१. परिचय

१.१ प्रदेश नं. : ५

१.२ जिल्लाको नाम : गुल्मी

कोड :

१.३ स्थानिय तहको नाम: गुल्मी दरबार गाउँपालिका

कोड :

१.४ बडा नं. : ६

कोड:

१.५ वस्तीको नाम:: भलाहचौर

घरको कोड:

१.६ मार्गको नाम:

१.७ घर ऋम संख्या (घर नं.)

लिंग (महिला/पुरुष/तेश्रो लिंगी)

१.८ परिवार ऋम संख्या:

१.९ परिवारमुलीको नाम : पुतला खत्री

२. परिवार सम्बन्धी विवरण

२.१ परिवार सदस्यको विवरण (परिवारमुलीबाट शुरू गर्ने र जेष्ठ सदस्य अनुसार ऋम मिलाएर उल्लेख गर्ने)

क्र. सं.	नाम	थर	लिंग	जन्म मिति(उमेर)	जात/ जाति	धर्म	मातृभाषा	शैक्षिकस्तर (पाँच वर्षमाथिका लागी मात्र)	बासोबासको अवस्था (स्वदेशमा अन्यत्र वा विदेशमा बसेको सदस्यको हकमा यसपछिको विवरण नलिने)	पेशा (१० वर्ष भन्दा माथि)	वैवाहिक स्थिति (१० वर्ष भन्दा माथि)	अपाङ्गताको स्थिति	स्वास्थ्य अवस्था स्वस्थ, सामान्य रोगी, दीर्घ रोगी)
१.	पुतला	खत्री	महिला	२०१८साल	क्षेत्री	हिन्दू	नेपाली	साक्षर	स्वदेश	गृहणी	श्रीमान लापता	सपाङ्ग	अस्वस्थ
२.	हिरा	खत्री	पुरुष	२०४१ साल	क्षेत्री	हिन्दू	नेपाली	साक्षर	स्वदेश	कृषि	स्वस्थ	सपाङ्ग	अस्वस्थ
३.	तारा	खत्री	महिला	४५साल	क्षेत्री	हिन्दू	नेपाली	साक्षर	स्वदेश	कृषि	स्वस्थ	सपाङ्ग	स्वस्थ
४.	भक्त	खत्री	पुरुष	४८साल	क्षेत्री	हिन्दू	नेपाली	साक्षर	स्वदेश	कृषि	स्वस्थ	सपाङ्ग	स्वस्थ
५.	सुप्रिम	खत्री	पुरुष	८वर्ष	क्षेत्री	हिन्दू	नेपाली	२कक्षा	स्वदेश	विद्यार्थी	स्वस्थ	सपाङ्ग	स्वस्थ

२.२ तपाइँको परिवारमा १ वर्षभित्र मृत्यु भएका सदस्यको विवरण दिनुहोस् । १. छ, २. छैन (✓)

१. मृत्यु भएका महिला : ..... संख्या उहेर : ..... वर्ष/महिना : ..... मृत्युको कारण :

.....

२. मृत्यु भएका पुरुष : ..... संख्या उहेर : ..... वर्ष/महिना : ..... मृत्युको कारण :

२.३ खानेपानीको मुख्य श्रोत के हो ?

१. पाइपधारा घर कम्पाउण्डमा , २. पाइपधारा सार्वजनिक, ३. डिप बोरिङ, ४. ट्युववेल/ हेन्डपम्प, ५. ढाकिएके इनार/कुवा

६. नढाकिएको इनार/कुवा

७. मूलको पानी (✓)

८. नदी खोला ९. अन्य

२.४ खाना पकाउन प्रयोग गरिने मुख्य इन्धन के हो ?

१. दाउरा (✓) २. मट्टीतेल ३. एल पि ग्यास ४. गुइठा ५. बायोग्यास ६. विद्युत ७. अन्य

२.५ परिवारले प्रयोग गोए बत्तीको मुख्य श्रोत के हो ?

१. विद्युत (✓) २. मट्टीतेल ३. बायोग्यास ४. सोलार ५. अन्य

२.६ परिवारले प्रयोग गर्ने शैचालय कस्तो प्रकारको छ?

१. शैचालय नभएको २. फ्लस भएको (सार्वजनिक ढल) ३. फ्लस भएको (सेपिट ट्याङ्क) (✓) ४. साधारण

२.७ निम्न कुन कुन सुविधाहरू परिवारले उपभोग गरेको छ ? १. छ, (✓) २. छैन

मुविधाहरू	उपलब्ध (१. छ, २. छैन)
रेडियो	
टेलिभिजन	
टेलिफोन /मोबाइल फोन	(✓)

कम्प्युटर	
इन्टरनेट	
मोटरसाइकल	
मोटर/कार	
रेफ्रिजेरेटर	

२.८ परिवारले कृषि कार्यका लागि जग्गा प्रयोग गरेको छ ? १. छ, (✓) २. छैन

२.९ यदि परिवारबाट कृषि कार्यका लागि जग्गा प्रयोग गरेकको छ भने सो जग्गाको विवरण (क्षेत्रफल उल्लेख गर्ने)

२.९.१ आफ्नो परिवारको नाममा रहेको जग्गा :.....४..... (रोपनि /कट्टा /हेक्टर/व.मि.)

२.९.२ परिवार बाहेक अरुको नाममा रहेको जग्गा : .....(रोपनि /कट्टा /हेक्टर/व.मि.)

२.९.३ अन्य स्वामित्व खुलाउने : (रोपनि /कट्टा /हेक्टर/व.मि.)

२.१० परिवारका कुनै सदस्यको बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता छ ? १. छ, २. छैन (✓)

२.११ परिवारको सरदर वार्षिक आम्दानी कर्ति छ ? (हजारमा उल्लेख गर्ने)=(२००००)

२.१२ परिवारको सरदर वार्षिक खर्च कर्ति छ ? =(५०००००)

२. १३ तपाईँको वार्षिक बाली उत्पादन तथा विक्री कर्ति छ ?

बाली	उत्पादन (किवन्टल)	खेती गरिएको		विक्री परिणाम (किवन्टल)
		क्षेत्रफल	इकाइ (कट्ठा / रोपनी)	
अन्नबाली				
धान				
मकै (✓)				
गाँडु				
कोदो				
अन्य				
दलहन				
द्याल				
रहर				
मुसुरो				
चना				
सिमी				
भट्टमास				
अन्य				
तेलहन				
तोरी /सर्स्यु (✓)				
आलम/तिल				
सुर्यमुखी				
अन्य				
तरकारी				
आतु				
बन्दा/काउली/रायो				
बोडी				
गोलभेंडा				
काँक्रो, लौका, फसी				

परबल, कुन्टुक, काँक्रो					
करेला, घिरौला, चिचिण्डो					
अन्य					
नगदेबाली					
अदुवा / बेसार					
प्याज / लसुन					
च्याउ					
अन्य					
फलफुल					
आँप / लिंची					
केरा/मेवा					
सुन्तला / कागती (अमिलोजात)					
स्याउ/आलुबखडा					
किवी					
अन्य					
फुलखेती					

२.१४ परिवारले कुनै चौपाया तथा पशुपंक्षी पालेको छ ? १. छ, (✓) २. छैन २. १६

२.१५ चौपाया तथा पशुपंक्षीको विवरण दिनुहोस् (संख्या उल्लेख गर्ने)।

क्र. सं	चौपाया तथा पशुपंक्षी	संख्या	दुध उत्पादन (लिटरमा)	मासु उत्पादन (के.जी)	अण्डा (संख्या)	उन (के. जी)	हाड/ छाला (केजी)	अन्य	विक्रीबाट वार्षिक आन्दानी (र.)
१.	गाइगोरु / बाच्छाबाच्छी								
२.	रङ्गाभैसी / पाडापाडी	२							
३.	याक / चौरी								
४.	बख्ता / भेडा, खसी / बोका	५							
५	सुँगुर / बंगुर								
६	कुखुरा / हाँस	२							

२.१६ तपाइँको परिवारमा माछा, मौरी र रेशमपालन गरिएको छ भने विवरण दिनुहोला ? १. छ, २. छैन (✓)

१. माछापालन पोखरी संख्या : ..... पोखरीको क्षेत्रफल : ..... हेक्टर ..... वार्षिक उत्पादन.....

के.जि.

२. मौरी घार संख्या:..... वार्षिक मह उत्पादन : ..... के.जी : .....

३. रेशमखेती कोयो संख्या ..... उत्पादन : ..... के. जी : .....

२.१७ आफ्टो उत्पादनले तपाइँको परिवारलाई कर्ति महिना खान पुऱ्ठ ? (एक मात्र ठीक चिन्ह लागउनुहोस्)

क) ३ महिनासम्म (✓)

ख) ४ देखि ६ महिनासम्म

ग) ७ देखि ९ महिनासम्म

घ) ९ महिनाभन्दा बढि

२.१८ परिवारमा कुनै सदस्यले विगत ३ वर्षमा व्यवसायिक सीप तालिम प्राप्त गरेका छन् ? १. छ, २. छैन(✓) (यदि भए सोको विवरण दिनुहोस् ।)

सीप विकासका क्षेत्रहरू	महिला	पुरुष
सुचना तथा प्रविधि, इलेक्ट्रोकल र इलेक्ट्रोनिक्स (कम्प्युटर, विद्युत, मोबाइल, रेडियो, घडी आदि)		

सिलाई, बुनाई, बुटिक, सृंगार, पार्लर आदि		
निर्माण सम्बन्धी (स्यासन, कार्पेन्ट्री आदि		
इञ्जनियरिंग, अटोमोबाइल र मेकानिक्स		
कृषि सम्बन्धी (जेटी, जेटीए खाद्य प्रशोधन आदि)		
जनस्वास्थ्य सम्बन्धी		
पशुस्वास्थ्य सम्बन्धी		
वन सम्बन्धी		
पर्यटन टुर गाइड, ट्राभल र सत्कार		
कला सम्बन्धी		
अन्य		

३. घर सम्बन्धी विवरण

३.१ तपाईँको घर कति वटा छ ? ..... १..... संख्या

३.२ तपाईँ बसेको घरको स्वामित्व कस्तो प्रकारको हो ? (सही उत्तरमा एक मात्र ठीक लगाउनुहोस्)

१. निजी / आफै, (✓) २. भाडामा ३. संस्थागत ४. अन्य

३.३ बसोबास गर्ने घरको छानाको प्रकार (एक भन्दाबढी घर भएमा मूलघरको विवरणका आधारमा एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. फुस वा खरको छाना भएको २. जस्ता वा च्यादर छाना भएको

३. टायल वा ढुङ्गाको छाना भएको

४. आरसिसि ढलान भएको

५. काठको छाना भएको

६. माटोको छाना भएको

७. अन्य (उल्लेख गर्ने) : .....

३.४ तपाईँ बसेको घरको जग कस्तो प्रकारको छ ।

१. माटो र ढुङ्गा (✓) २. सिमेन्ट र ढुङ्गा ३. फ्रेम स्ट्रक्चर ४. लोड वेरिड ५. काठको खम्बा

६. अन्य (खुलाउने) : .....

३.५ तपाईँ बसेको घर भवन मापदण्ड अनुसार बनेको छ ? १. छ, २. छैन (✓)

३.६ तपाईँ बसेको घर भुकम्प प्रतिरोधी छ ? १. छ, २. छैन (✓)

३.७ तपाईँको घर कस्तो प्रकारको जोखिमा छ ? १. भुकम्प, २. बाढी, ३. पहिरो ४. हावाहुरी ५. दुवान वा कटान

३.८ तपाईँको घर परिवारको जोखिम परिवारिक योजना बनेको छ ? १. छ, २. छैन

२. गाउँसभा तथा गाँउ कार्यपालिका पदाधिकारीको विवरण

क्र.स.	नाम थर	ठेगाना	पद	सम्पर्कनं.	कैफियत
१	श्री अशोक कुमार थापा	गुल्मीदरबार ६	अध्यक्ष	९८५७०७४४१०	
२	श्री मिना भण्डारी	गुल्मीदरबार १	उपाध्यक्ष	९८५७०७४४११	
३	श्री राम बहादुर पल्ली	गुल्मीदरबार १	वडा अध्यक्ष (वडा नं १)	९८५७०७४४०१	
४	श्री हरिहर गौतम	गुल्मीदरबार २	वडा अध्यक्ष (वडा नं २)	९८५७०७४४०२	
५	श्री बल बहादुर थापा	गुल्मीदरबार ३	वडा अध्यक्ष (वडा नं ३)	९८५७०७४४०३	
६	श्री खुम बहादुर पल्ली	गुल्मीदरबार ४	वडा अध्यक्ष (वडा नं ४)	९८५७०७५४०४	
७	श्री लिला बहादुर बलाल	गुल्मीदरबार ५	वडा अध्यक्ष (वडा नं ५)	९८५७०७४४०५	
८	श्री हिरा बहादुर खत्री	गुल्मीदरबार ६	वडा अध्यक्ष (वडा नं ६)	९८५७०७४४०६	
९	श्री टोप बहादुर बस्नेत	गुल्मीदरबार ७	वडा अध्यक्ष (वडा नं ७)	९८५७०७४४०७	
१०	श्री टिकीसरा थापा	गुल्मीदरबार ३	सदस्य (कार्यपालिका)	९८५७०७४४०८	
११	श्री तारा गिरी	गुल्मीदरबार ५	सदस्य (कार्यपालिका)	९८५७०७४४०९	
१२	श्री सनुदेवी कार्की	गुल्मीदरबार ६	सदस्य (कार्यपालिका)	९८५७०७४४१२	
१३	श्री तुलसा देवि अर्याल	गुल्मीदरबार ७	सदस्य (कार्यपालिका)	९८५७०७४४१३	
१४	श्री इश्वरी परियार	गुल्मीदरबार ५	सदस्य (कार्यपालिका)	९८५७०७४४१५	
१५	श्री मनीकला बोटे	गुल्मीदरबार १	सदस्य (कार्यपालिका)	९८५७०७४४१४	

१६	श्री शारदा गौतम	गुल्मीदरबार १	सदस्य (वडा नं. १)	९८४७२०१८२२	
१७	श्री बसुन्धरा सार्की	गुल्मीदरबार १	सदस्य (वडा नं. १)	९८११९८९२९१	
१८	श्री बुद्धि प्रसाद पोखरेल	गुल्मीदरबार १	सदस्य (वडा नं. १)	९७४७०७७३५७	
१९	श्री मुर्य बहादुर कुँवरमगर	गुल्मीदरबार १	सदस्य (वडा नं. १)	९८५७०६७६७२	
२०	श्री देवीकुमारी राना	गुल्मीदरबार २	सदस्य (वडा नं. २)	९८२१९२७३६१	
२१	श्री सावित्रा सुनार	गुल्मीदरबार २	सदस्य (वडा नं. २)	९८६७००७९२३	
२२	श्री हेमन्त बहादुर खड्का	गुल्मीदरबार २	सदस्य (वडा नं. २)	९८५११४२८१८	
२३	श्री खिम बहादुर रजाली	गुल्मीदरबार २	सदस्य (वडा नं. २)	९८४७०४२४५०	
२४	श्री कान्ता वि.क.	गुल्मीदरबार ३	सदस्य (वडा नं. ३)	९८६७२४००६९	
२५	श्री रविन् शाहा	गुल्मीदरबार ३	सदस्य (वडा नं. ३)	९८४७३१०७४९	
२६	श्री ललित बहादुर सराङ्कोटी	गुल्मीदरबार ३	सदस्य (वडा नं. ३)	९८६७७३८६७०	
२७	श्री कमला कुमारी डम्मरपाल	गुल्मीदरबार ४	सदस्य (वडा नं. ४)	९८४७११३४४७	
२८	श्री मना विश्वकर्मा	गुल्मीदरबार ४	सदस्य (वडा नं. ४)	९८६७२४२३६३	
२९	श्री लेख बहादुर कार्की	गुल्मीदरबार ४	सदस्य (वडा नं. ४)	९८५७०६१५९८	
३०	श्री लोक बहादुर ढेंगा	गुल्मीदरबार ४	सदस्य (वडा नं. ४)	९८६७१३२४५१	
३१	श्री शान्ता वि.क.	गुल्मीदरबार ५	सदस्य (वडा नं. ५)	९८४४७५२३६०	
३२	श्री टोप बहादुर बुचा	गुल्मीदरबार ५	सदस्य (वडा नं. ५)	९८४७२२७९०३	
३३	श्री बाबुराम पन्त	गुल्मीदरबार ५	सदस्य (वडा नं. ५)	९८४७२५४९५४	
३४	श्री सुनिता वि.क.	गुल्मीदरबार ६	सदस्य (वडा नं. ६)	९८४७४५३८८८	
३५	श्री डिल बहादुर टण्डन	गुल्मीदरबार ६	सदस्य (वडा नं. ६)	९८४७३०९३५९	
३६	श्री नुर बहादुर खत्री	गुल्मीदरबार ६	सदस्य (वडा नं. ६)	९८५७०६१५४६	
३७	श्री लक्ष्मा सुनार	गुल्मीदरबार ७	सदस्य (वडा नं. ७)	९८१६४३४७८६	
३८	श्री थम्मन बहादुर बस्नेत	गुल्मीदरबार ७	सदस्य (वडा नं. ७)	९८४४७९१९३७	स्वर्गारोहण
३९	श्री शालिकराम टण्डन	गुल्मीदरबार ७	सदस्य (वडा नं. ७)	९८४४७७२१२७	

३. गाउँ बाट वस्तुस्थिती विवरणका लागि छानिएका कार्यदलका सदस्यहरूको विवरण

अशोक कुमार थापा	अध्यक्ष
मीना भण्डारी	उपाध्यक्ष
राम बहादुर पल्ली	वडा अध्यक्ष वडा नं १
हरिहर गौतम	वडा अध्यक्ष वडा नं २
बल बहादुर थापा	वडा अध्यक्ष वडा नं ३
खुम बहादुर पल्ली	वडा अध्यक्ष वडा नं ४
लिला बहादुर बलाल	वडा अध्यक्ष वडा नं ५
हिरा बहादुर खत्री	वडा अध्यक्ष वडा नं ६
टोप बहादुर बस्नेत	वडा अध्यक्ष वडा नं ७
टिकीसरा थापा	कार्यपालिका सदस्य
तारा गिरी	कार्यपालिका सदस्य
सनुदेवी कार्की	कार्यपालिका सदस्य
तुलसा देवि अर्याल	कार्यपालिका सदस्य

इश्वरी परियार	कार्यपालिका सदस्य
मनीकला बोटे	कार्यपालिका सदस्य
लेख बहादुर बस्नेत	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

४. सेवा प्रदायक सरकारी कार्यालयहरु तथा प्रमुखहरुको सम्पर्क विवरण

नाम थर	पद	कार्यालय/शाखा	सम्पर्क नं.
लेख बहादुर वस्नेत	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८५७०६७९१२
नवराज घमिरि	अधिकृत छैटौ	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८५७०६७५४४
टंक प्रसाद पन्थी	अधिकृत छैटौ	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८५७०६९९११
नारायण प्रसाद अर्याल	स.अि.हे.व. अधिकृत छैटौ	स्वास्थ्य शाखा	९८५७०६९६११
उजेली देवपोखरेल	अधिकृत छैटौ	पशु पंक्षी वकिस शाखा	९८६७३२८९७३
नरेन्द्र प्रसाद शर्मा	प्रमुख	शक्षिया युवा तथा खेलकुद शाखा	९८५७०६७२८७
शुरेस खनाल	सूचना प्रवधि अधिकृत	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८५७०७४४००
वकिरम वस्नेत	इन्जनीयर	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८४४७०९५२७
अनलि कुमार यादव	इन्जनीयर (राष्ट्रयि पुनः नर्माण प्राधिकरण)	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८६३९७०५४७
नर्मिला पाण्डेय	रोजगार संयोजक (प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम)	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८६७०१४३००
कूतूप्रसाद अधिकारी	लेखापाल	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८४३३२३६३४
ओम प्रकाश खनाल	सहायक पाँचौ (वडा सचिवि)	वडा नं. १	९८५७०६४३४०
भमिसेन थापा	सहायक पाँचौ	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८५७०६९७३२
घनश्याम चुँदाली	सहायक पाँचौ (वडा सचिवि)	वडा नं. ४	९८६७०३६२८२
लक्ष्मण प्रसाद कंडेले	सहायक पाँचौ (वडा सचिवि)	वडा नं. ५ र ६	९८५७०६७९४५
देवप्रसाद थपलयि	सव-इन्जनीयर (राष्ट्रयि पुनः नर्माण प्राधिकरण)		९८४९१२७१४०
संजबि पन्थी	सहायक चौथो (वडा सचिवि)	वडा नं. ३ र ७	९८४९७५४४०४
रुम बहादुर गाहा	सहायक चौथो (वडा सचिवि)	वडा नं. २	९८४४४७१६०१
दपिक पाण्डे	अ.सव-इन्जनीयर	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८५७०६७२७८
चन्द्र प्रसाद पन्थी	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८५७०६७५७९
प्रकाश थापा	सूचना सहायक	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८५७०६४९६१
नारायण पन्थी	ना.प.स्वा.प्रा.	वडा नं. १	९८५७०६७४०८
उद्धब प्रसाद न्यौपाने	ना.प.स्वा.प्रा.	वडा नं. ३	९८५७०३५७६०

ललि बहादुर घरूत्ती	ना.कू.प्रा.	कृषिशाखा	९८४५५९९६७४
मधुकृष्ण कंडेल	ना.कू.प्रा.	वडा नं. ४	९८४७५७३११६
नमुना गौतम	ना.कू.प्रा.	वडा नं. ५	९८४०५९८६१३
सकुन्तला मल्ल शाही	ना.कू.प्रा.	वडा नं. ६	९८६६४१२०६६
जय हमिल कंडेल	ना.कू.प्रा.	वडा नं. ७	९८४७५०७५३६
गोवन्दि थापा	हलुका सवारी चालक	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८४४७७०९८६
मतिरलाल ज्ञवाली	कार्यालय सहयोगी	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८४७१०६५१२
चोलाकान्त पौडेल	कार्यालय सहयोगी	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८४७३९२८३५
गोमा खत्री	कार्यालय सहयोगी	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८४०४७५७४५
टोपलाल ज्ञवाली	कार्यालय सहयोगी	गुल्मीदरबार गा.पा.	९८४३८६०८६२

५. गैर सरकारी संघ/संस्थाहरुको सम्पर्क विवरण

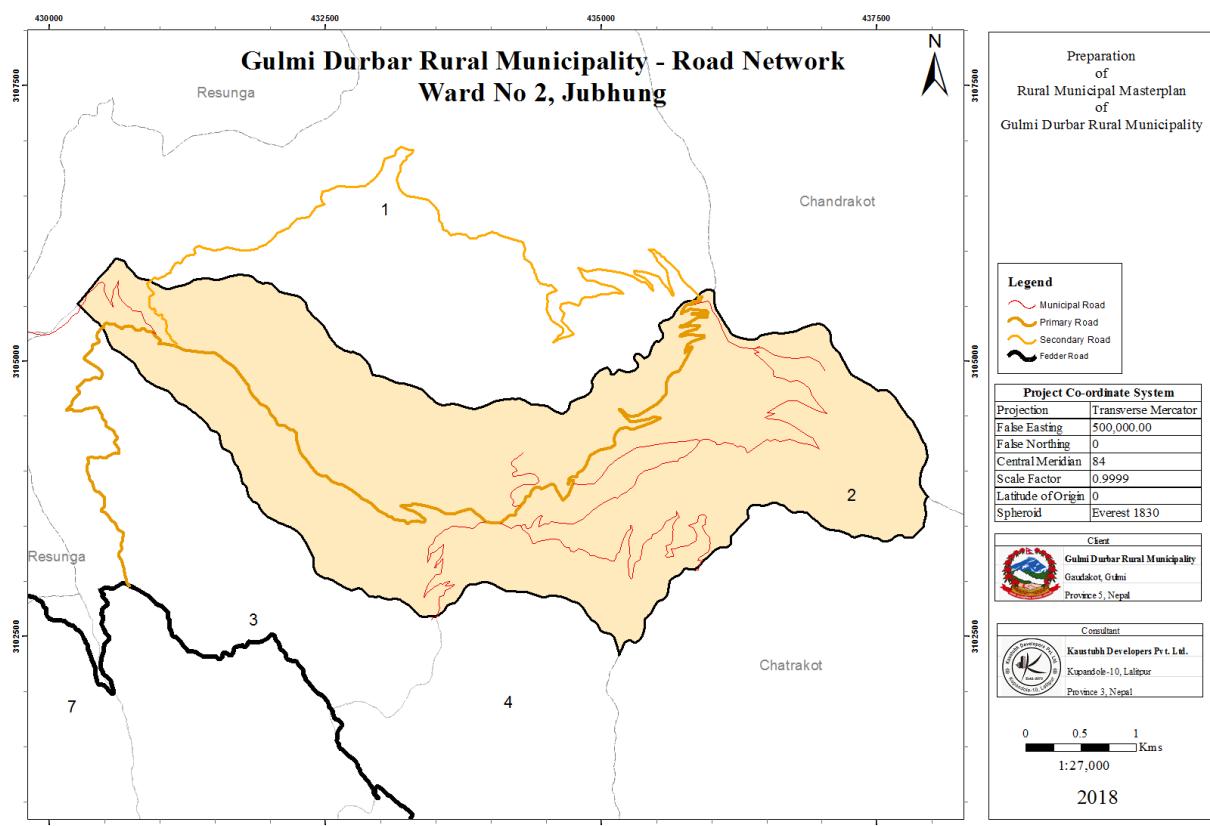
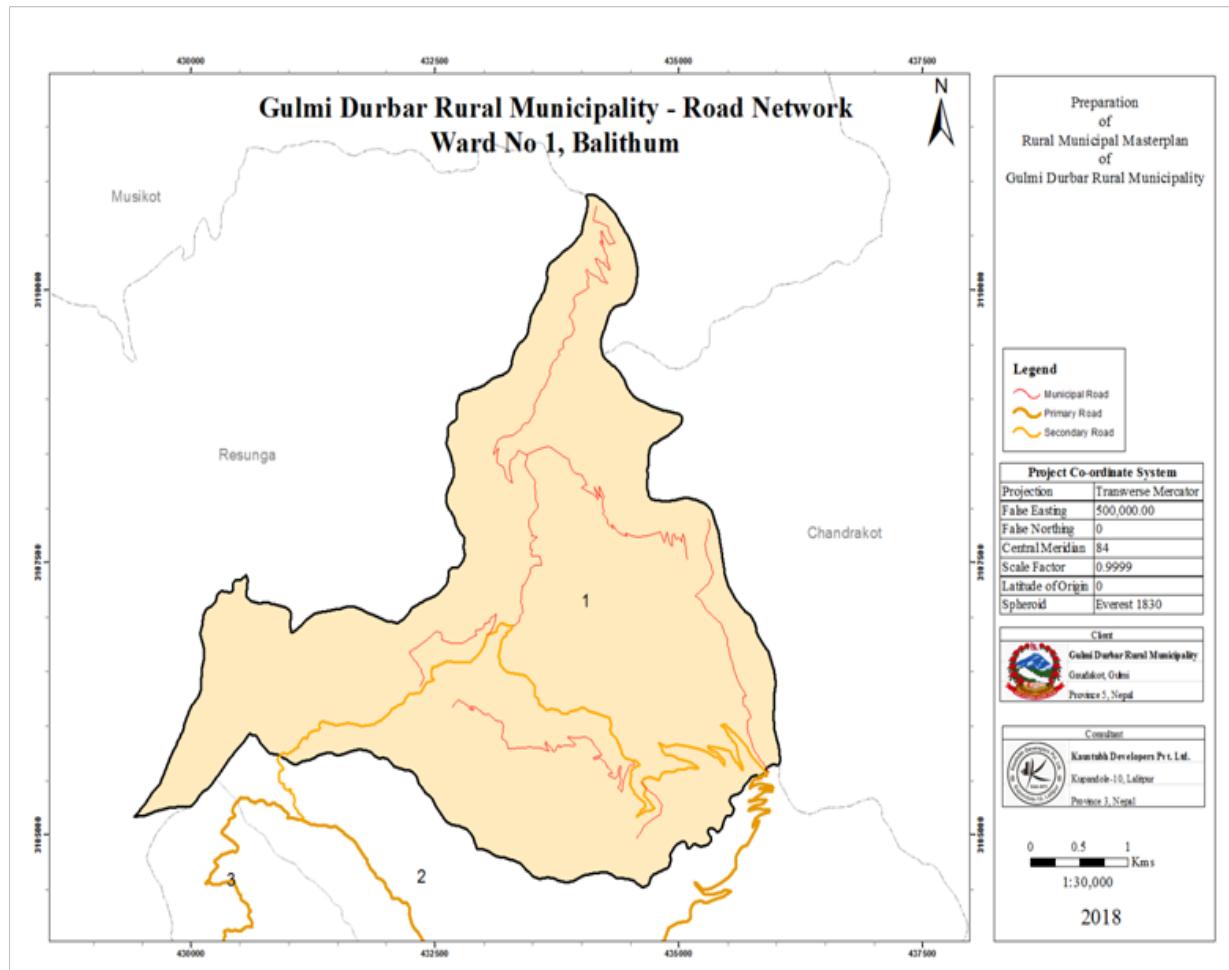
यस गाउँपालिकामा कुनै पनि गैर सरकारी संस्थाहरु नियमित रूपमा कार्य संचालन गरेको पाइदैन।

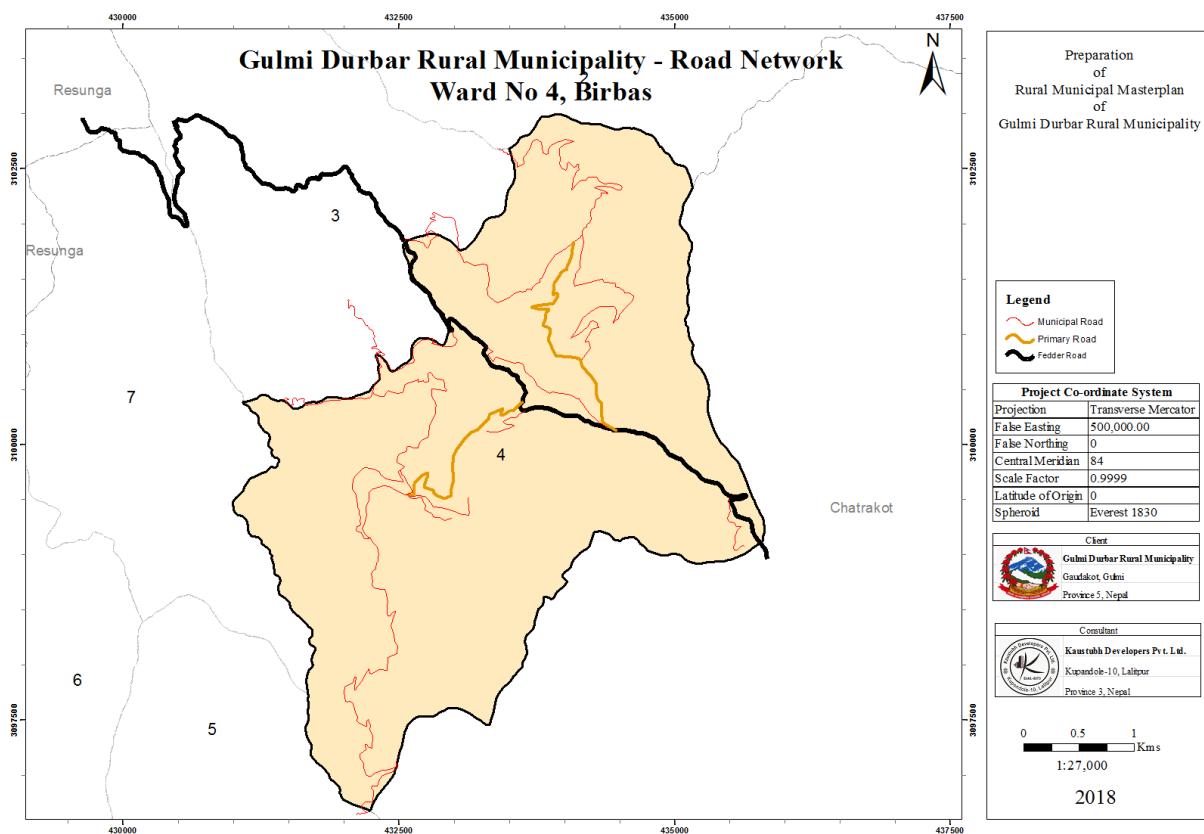
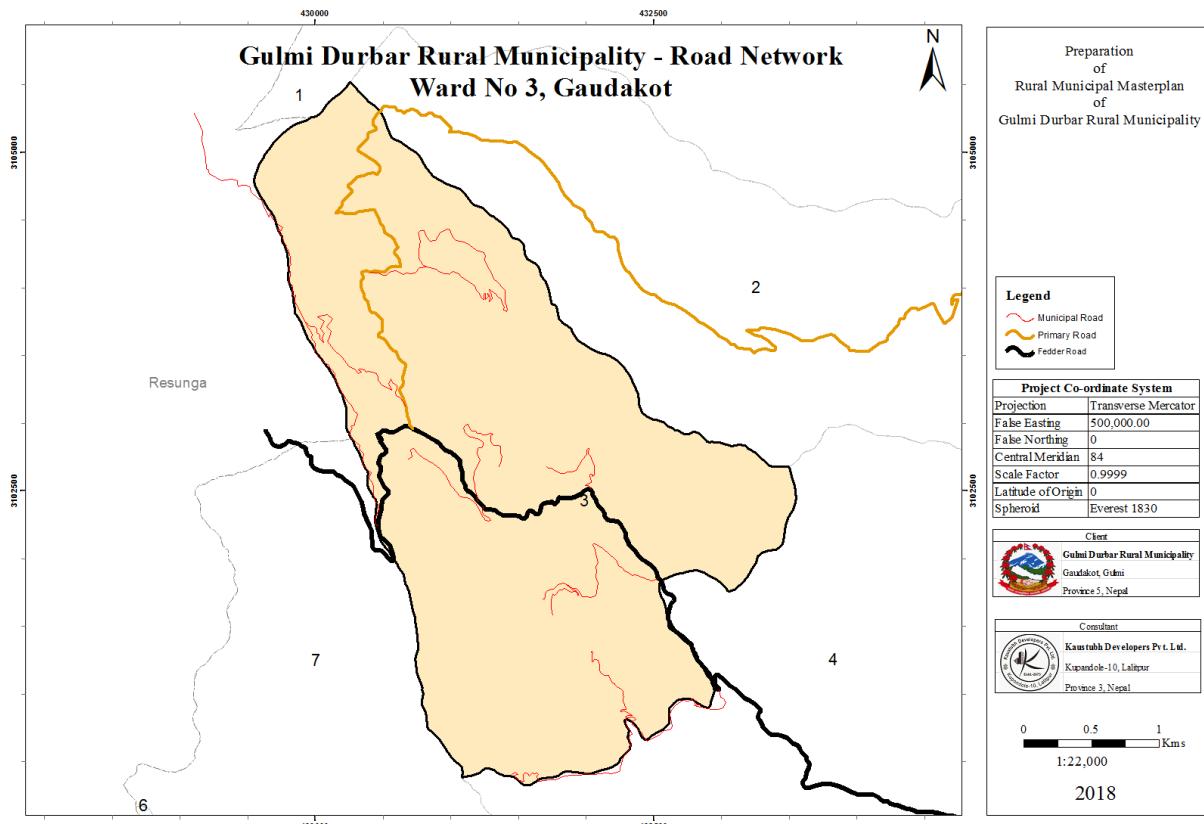
६. वित्तिय संघ / संस्थाहरुको सम्पर्क विवरण

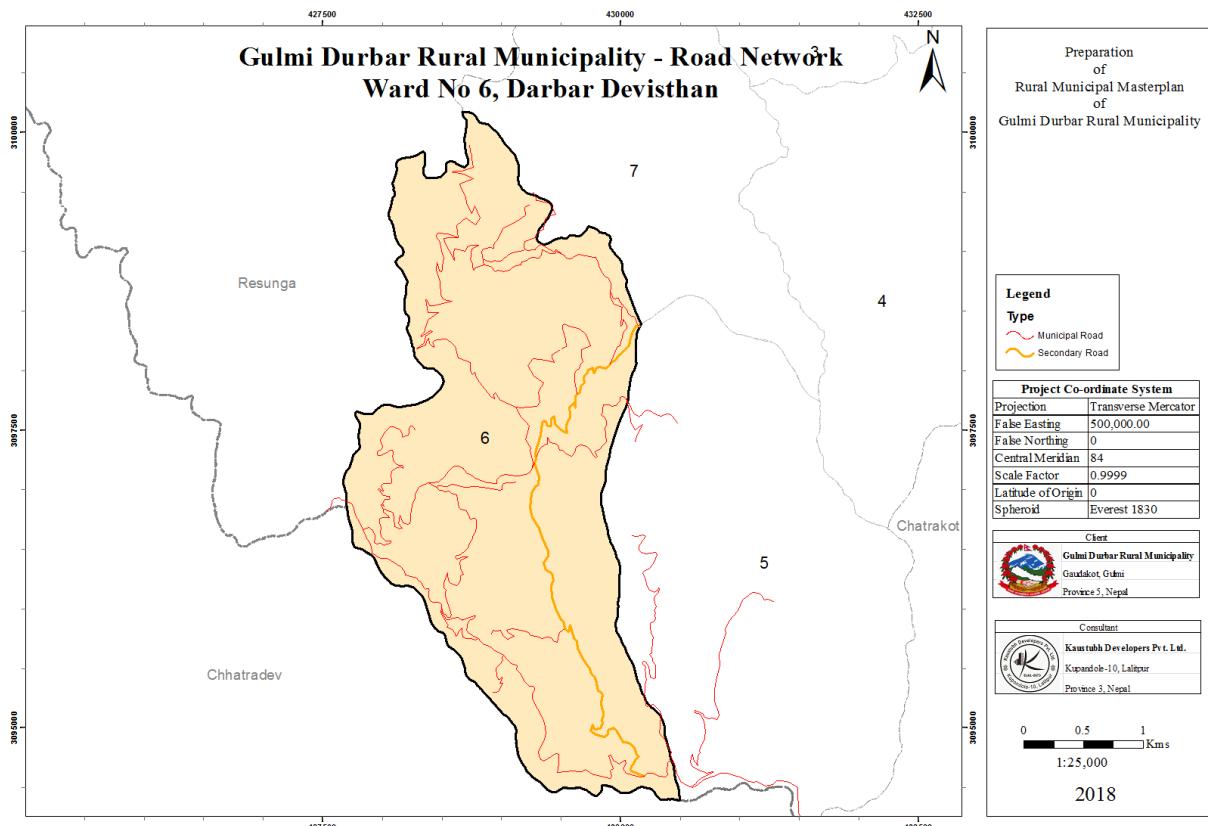
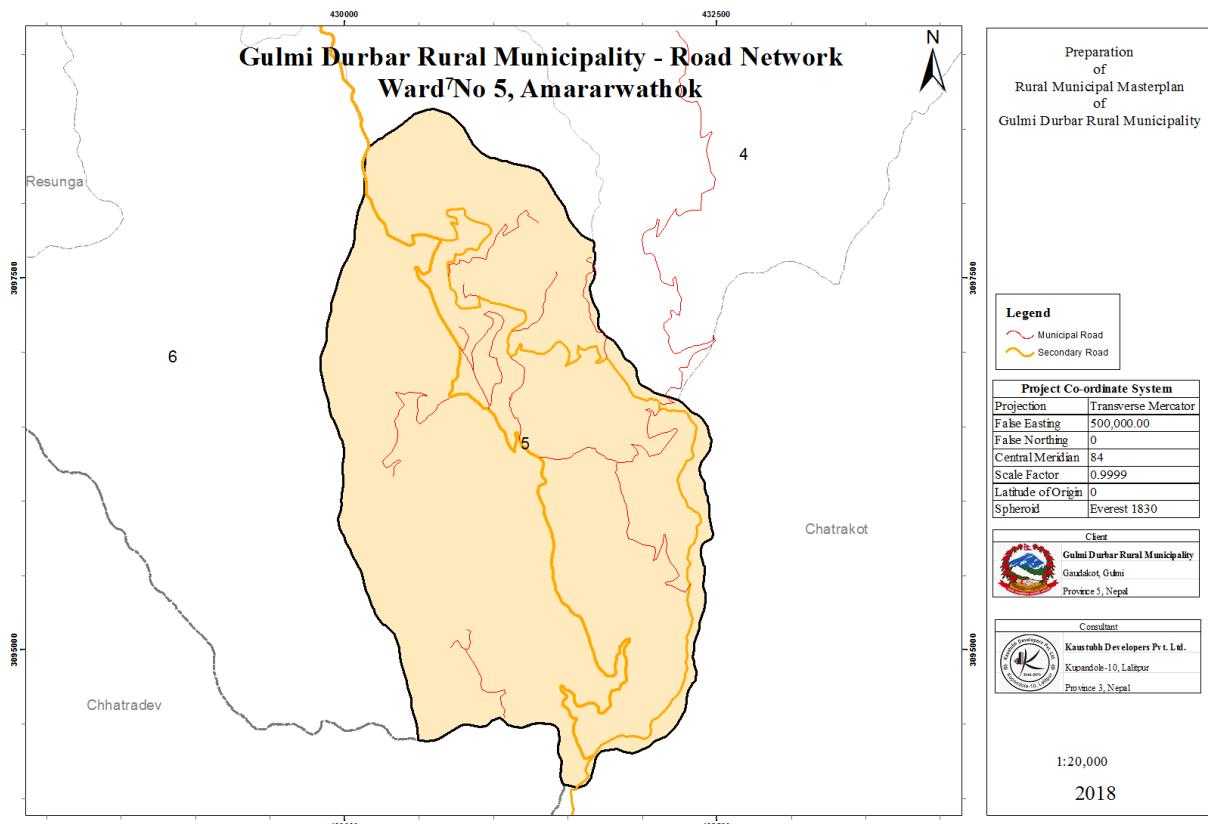
क्र.स	बैंक तथा वित्तिय संस्था	सम्पर्क नम्बर	स्थान
०१	ग्लोबल आईएमी बैंक, शाखा रहित		नेटा बलिथुम
०२	ग्लोबल आईएमी बैंक, शाखा रहित		हटिया, जुभुङ्ग
०३	ग्लोबल आइएमी बैंक, गौडाकोट शाखा	०७९ ६२००३८	गौडाकोट
०४	सूर्योदय वित्तिय संस्था, गौडाकोट		गौडाकोट
०५	उन्नती वित्तिय संस्था, गौडाकोट		गौडाकोट
०६	लघु वित्त संस्था		गौडाकोट
०७	स्पर्श लघुवित्त संस्था, गौडाकोट		गौडाकोट

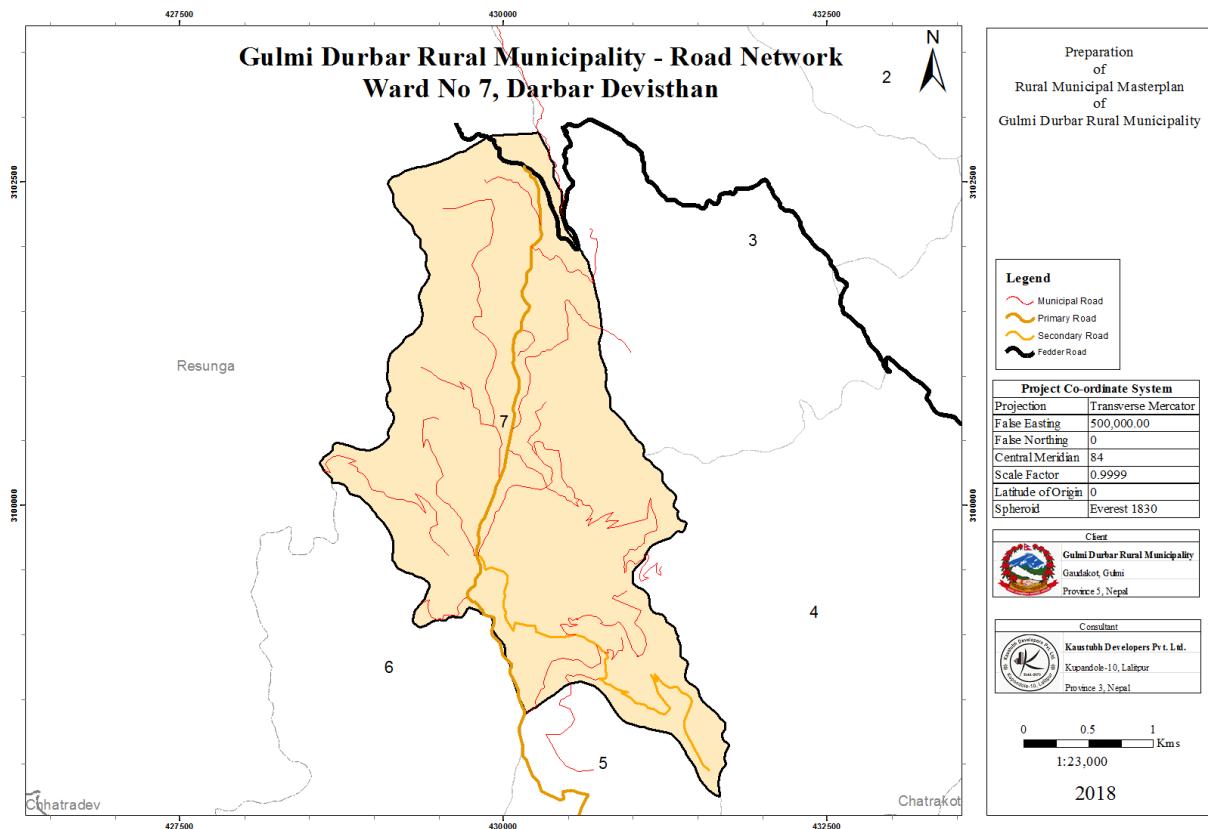
गणकको छनोट माथी उल्लेखित पदाधिकारीहरुको सहयोगमा स्थानिय वडावासि १४ जना गणक र एक गणक अनुगमन सहित १५ जनाको समुहलाई तथ्याङ्क सर्वेक्षणका लागि परिचालन गरिएको थियो। परिचालित हुने गणकहरुमा वडा नं.१ बाट देब बहादुर माझकोटी र कमल माझकोटी, वडा नं. २ बाट समुन्द्र श्रेष्ठ र हर्क बहादुर थापा, वडा नं.३ बाट सिमाना सराङ्गकोटी र उमा कुमारी थापा, वडा नं. ४ बाट मधु प्रसाद कंडेल र चन्द्र बहादुर विश्वकर्मा वडा नं.५ बाट मोहन तडनामी मगर र ओम प्रकाश श्रेष्ठ, वडा नं.६ बाट बसन्ती क्षेत्री र नर बहादुर शाही र वडा नं.७ बाट हिमाल ज्ञवाली र मिठु बस्नेत परिचालित गरिएको थियो।

७. गाउँ तथा नगरपालिकाको वडा सिमाना सहितको नक्शा

८. आपतकालीन सेवा प्रदायक सम्पर्क विवरण

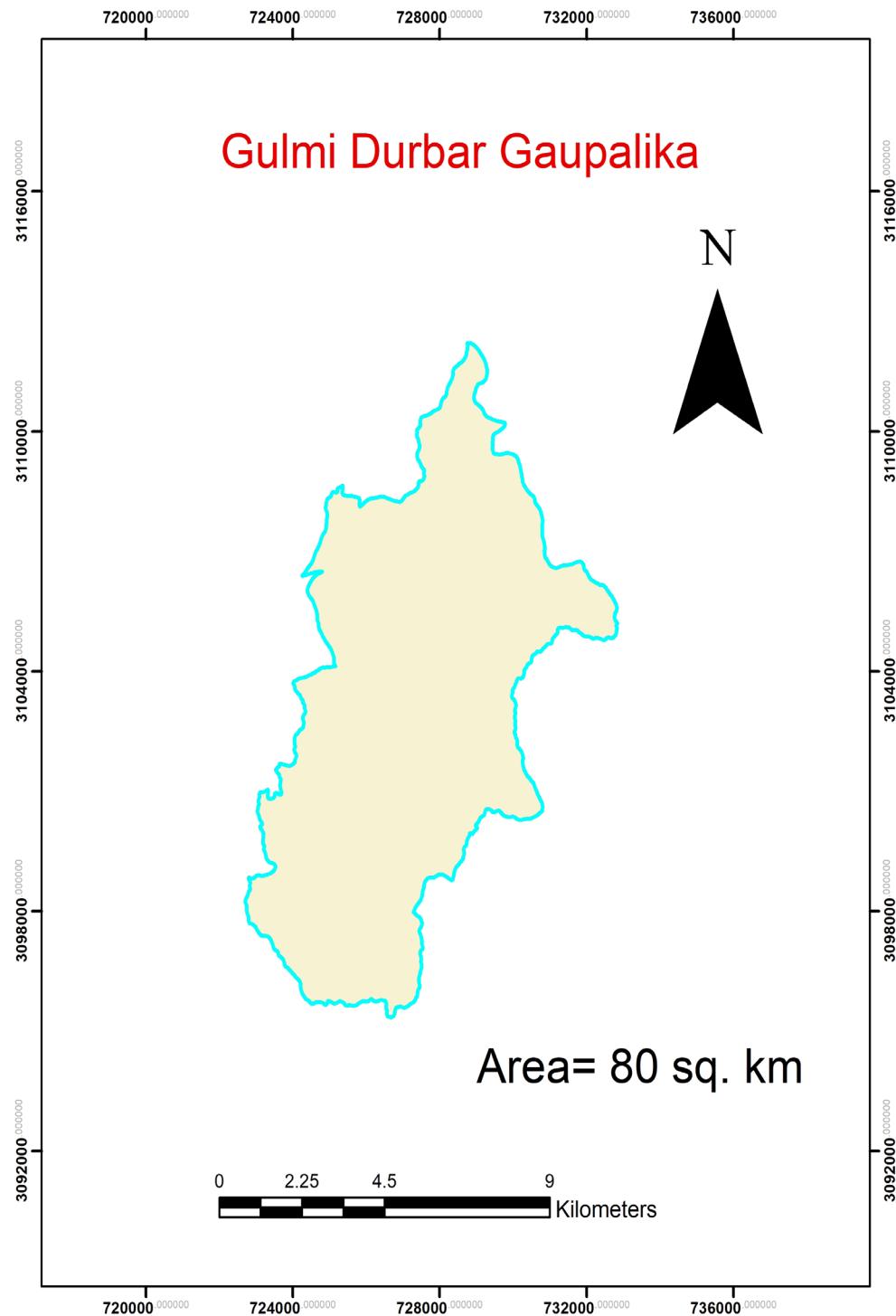
गुल्मीदरबार गाउँपालिकामा आपतकालिन सेवा प्रदायक सेवामा सुरक्षा तर्फा नेपाल प्रहरी, स्वास्थ्य तर्फा एम्बुलेन्स सेवाहरु उपलब्ध रहेका छन्।

९. चालु आ. व. को बजेट विवरण

चालु आ.वको बजेट अनुसुची ८ अन्तर्गत गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रममा रहेको छ ।

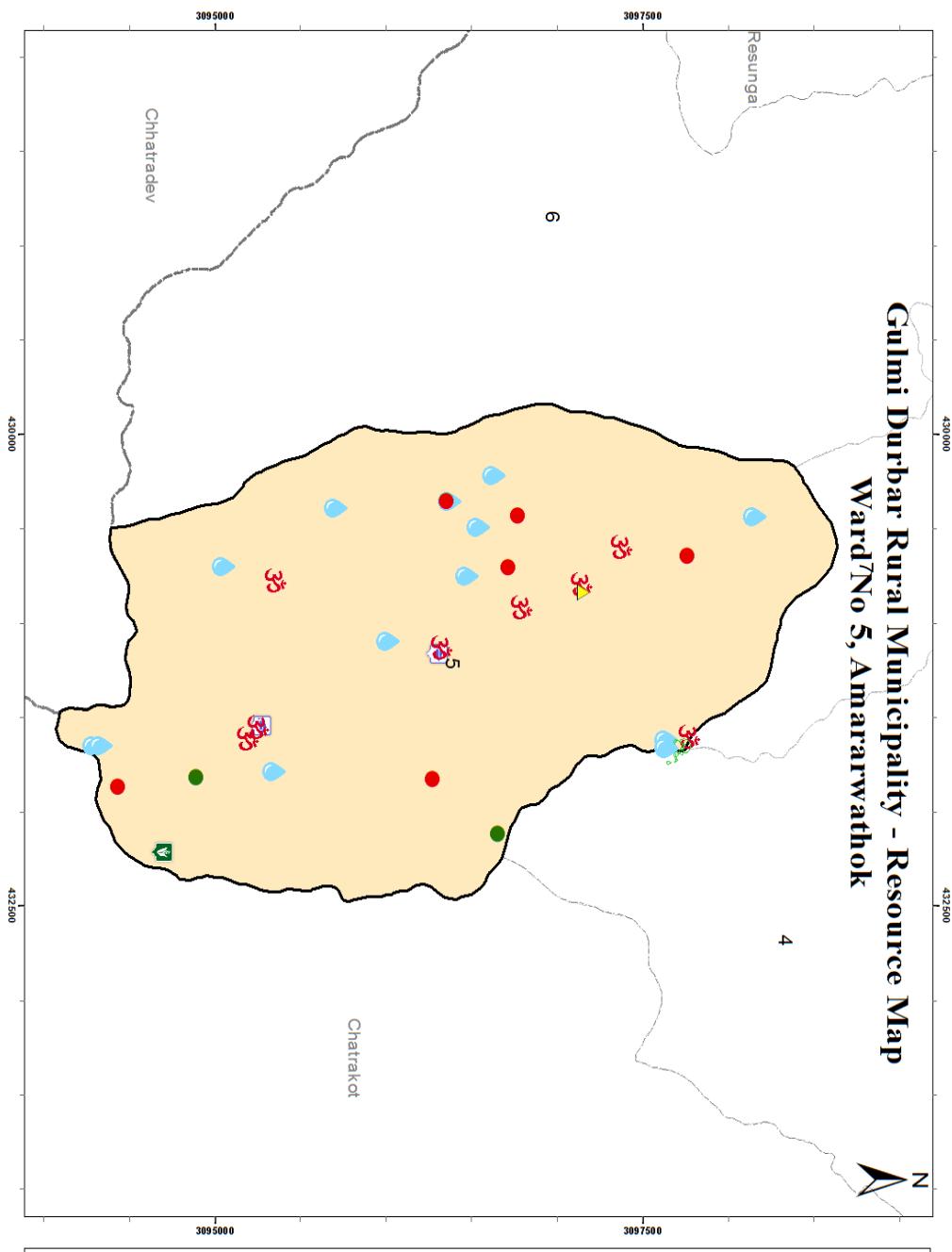
१०. सहयोगी संघ / संस्थाको संक्षिप्त विवरण

यस गाउँपालिकामा विभिन्न क्षेत्रसंग सम्बन्धित सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरूले गाउँपालिकामा कार्यक्रमहरु चलाइरहेका छन्। सरकारी क्षेत्र संग सम्बन्धित गाउँपालिकाले कार्यक्रमहरु गरेतापनि गाउँपालिकाको हितमा यहाँ अबस्थित आमा समूह युवा क्लवहरु एक अर्काको सहयोगमा र स्वतन्त्र रूपमा तिनिहरुको उद्देश्य अनुरूप कार्यहरु गरिरहेका छन्।

Gulmi Durbar Rural Municipality - Resource Map Ward No 5, Amarawathok

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
Gulmi Durbar Rural Municipality

Cheat	Gulmi Durbar Rural Municipality
Consultant	Kansabhi Developers Pvt. Ltd.
	Kapundeh-10, Lalitpur
	Province 3, Nepal

1:20,000
2018

Gulmi Durbar Rural Municipality - Road Network

Ward No 5, Amararwathok

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
Gulmi Durbar Rural Municipality

Legend	
	Municipal Road
	Secondary Road

Project Co-ordinate System

Projection Transverse Mercator

False Easting

500,000.00

False Northing

0

Central Meridian

84

Scale Factor

0.9999

Latitude of Origin

0

Spheroid

Everest 1830

Client

Gulmi Durbar Rural Municipality

Gulmi, Gulmi

Province 5, Nepal

Consultant

Kanakdhara Developers Pvt. Ltd.

Kapindra-1, Lalpur

Province 5, Nepal

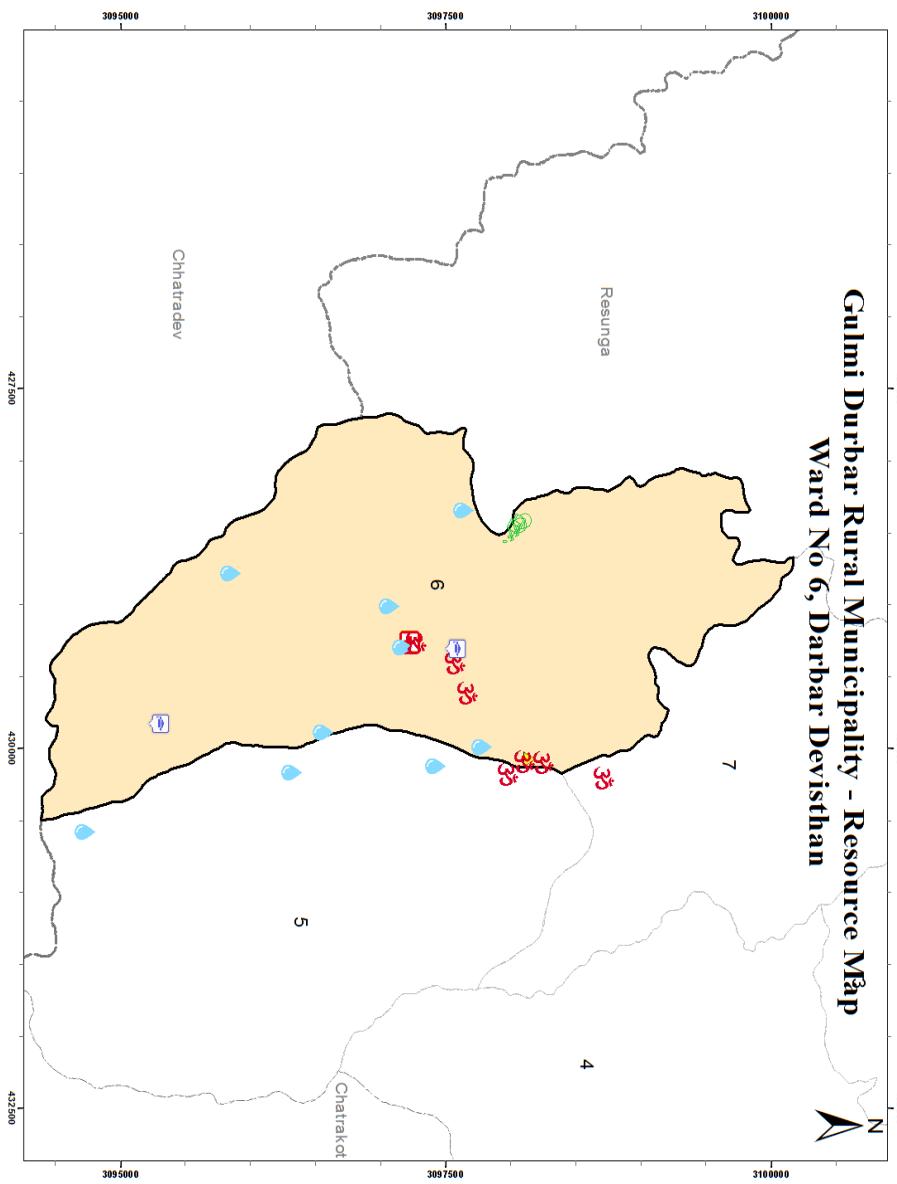
1:20,000
2018

Gulmi Durbar Rural Municipality - Resource Map Ward No 6, Darbar Devisthan

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
of
Gulmi Durbar Rural Municipality

Legend	
	Education
	Religious
	Health
	Tourism
	Water Supply
	Irrigation

Project Co-ordinate System	
Projection	Transverse Mercator
False Easting	500,000.00
False Northing	0
Central Meridian	84
Scale factor	0.9999
Latitude of Origin	0
Spheroid	Everest 1830

	Gulmi Durbar Rural Municipality
	Province 3, Nepal

Client	Gulmi Durbar Rural Municipality
Consultant	Kusum Devlopers Pvt. Ltd.

Kusum Devlopers Pvt. Ltd.
Kavre-10, Lalitpur
Province 3, Nepal

0
0.5
1
Kms

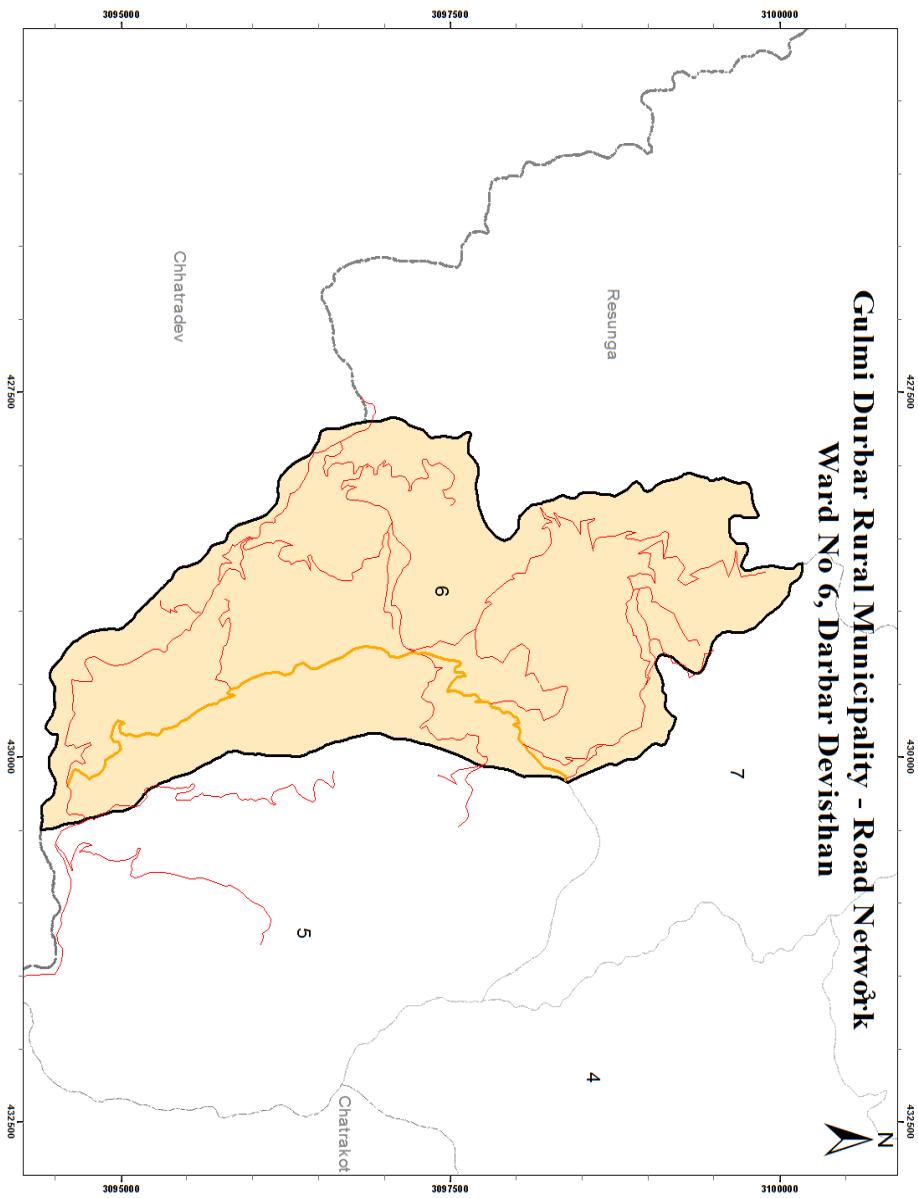
1:25,000

2018

Gulmi Durbar Rural Municipality - Road Network Ward No 6, Darbar Devisthan

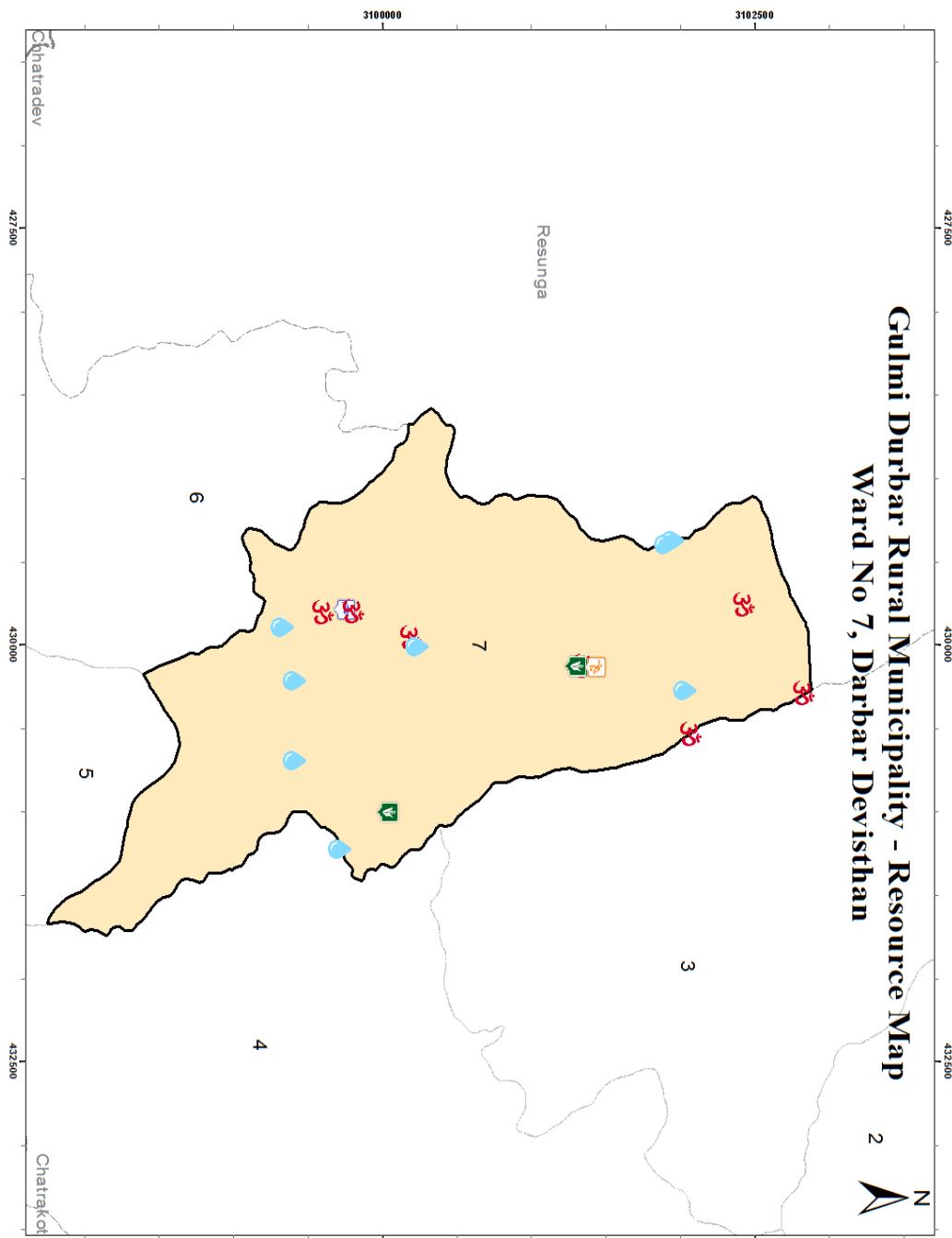
Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
of
Gulmi Durbar Rural Municipality

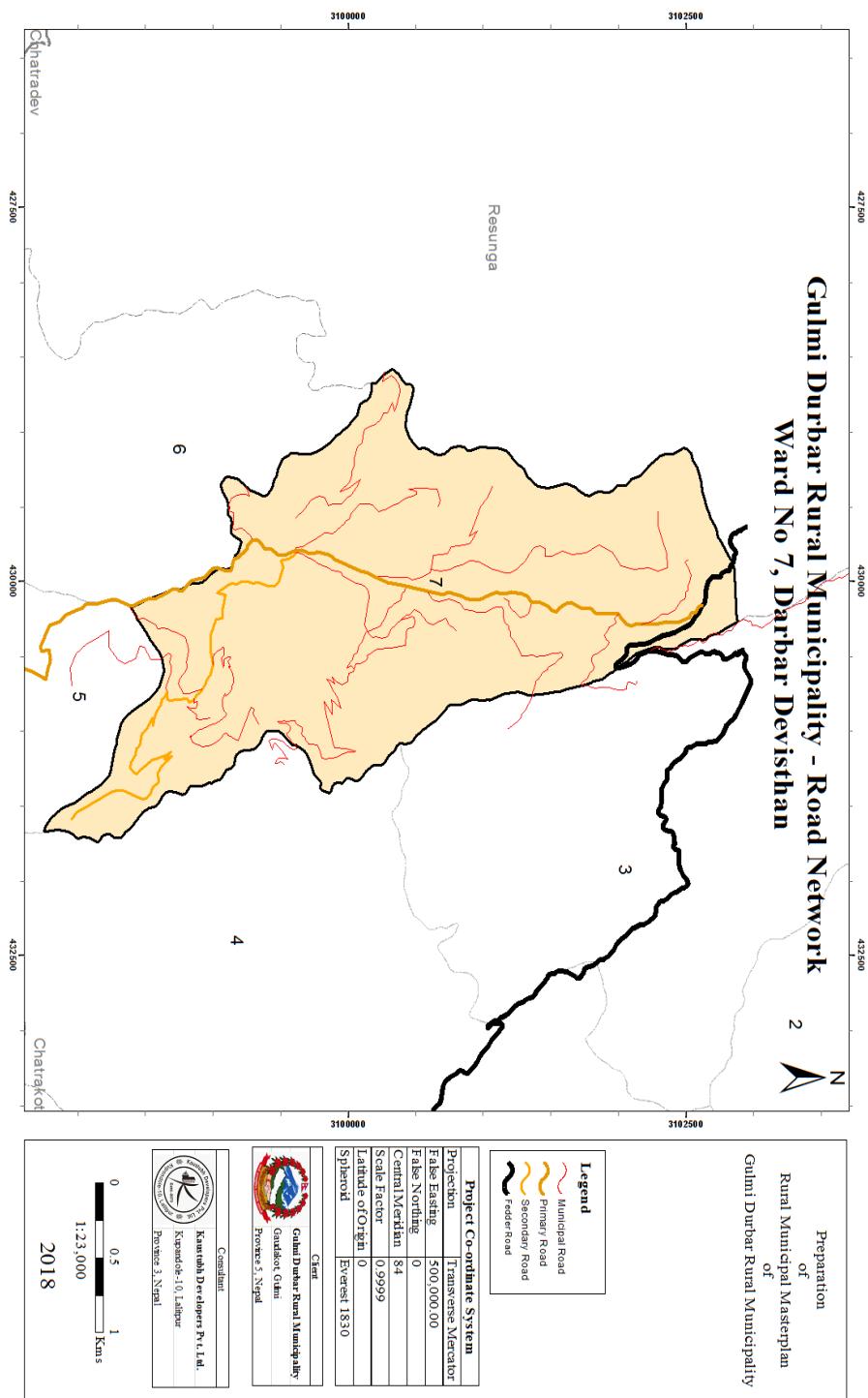
Project Co-ordinate System	
Projection	Transverse Mercator
False Easting	500,000.00
False Northing	0
Central Meridian	84
Scale Factor	0.9999
Latitude of Origin	0
Spheroid	Everest 1830
Client	Gulmi Durbar Rural Municipality
Consultant	Kaunthi Developers Pvt. Ltd.
	Kupandhi-10, Lalitpur
	Province 3, Nepal
Date	
2018	

Gulmi Durbar Rural Municipality - Resource Map Ward No 7, Darbar Devisthan

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
Gulmi Durbar Rural Municipality

Project Co-ordinate System		Legend
Projection	Transverse Mercator	Agriculture
False Easting	500,000.00	Sports
False Northing	0	Water Supply
Central Meridian	84	
Scale Factor	0.9999	
Latitude of Origin	0	
Spheroid	Everest 1830	
Client	Gulmi Durbar Rural Municipality Gautamkot, Gulmi Province 5, Nepal	Religious
Consultant	Kusumuhu Developers Pvt. Ltd. Kripa Mandir, 10, Lalitpur Province 3, Nepal	
2018		
		1:23,000

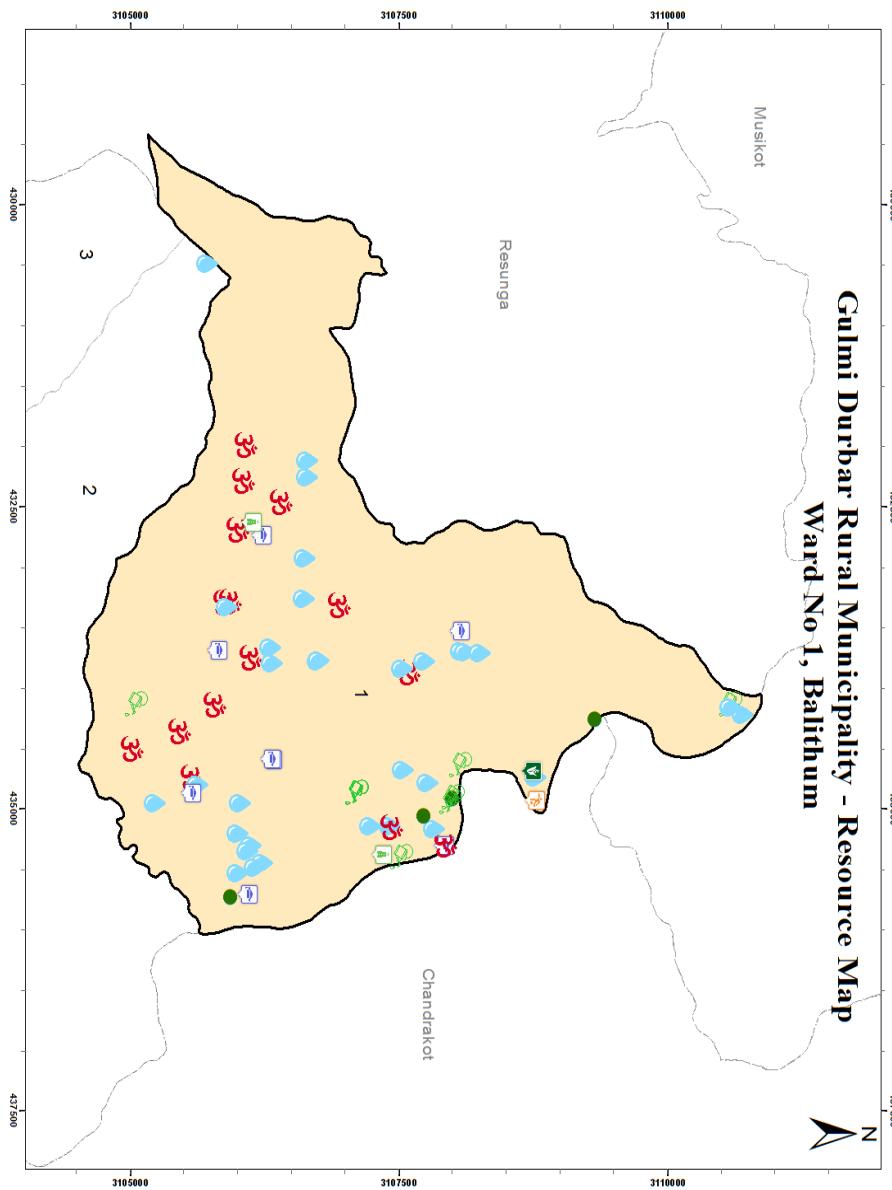

Gulmi Durbar Rural Municipality - Resource Map Ward No.1, Balithum

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
of
Gulmi Durbar Rural Municipality

Legend	
Agriculture	● Protection
Building	● Religious
Education	● Sports
Irrigation	● Water Supply

Project Co-ordinate System	
Projection	Transverse Mercator
False Easting	500,000.00
False Northing	0
Central Meridian	84
Scale Factor	0.9999
Latitude of Origin	0
Spheroid	Everest 1830
Crest	
Consultant	Kusumabhi Developers Pvt. Ltd.
Gulmi Durbar Rural Municipality Kapandehi-10, Lamjung Province 3, Nepal	
1:30,000 2018	

Gulmi Durbar Rural Municipality - Road Network Ward No 1, Balithum

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
or
Gulmi Durbar Rural Municipality

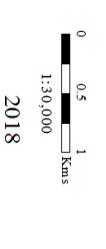
Legend	
Municipal Road	Red Line
Primary Road	Yellow Line
Secondary Road	Black Line

Project Co-ordinate System

Projection	Transverse Mercator
False Easting	500,000.00
False Northing	0
Central Meridian	84
Scale Factor	0.9999
Latitude of Origin	0
Spheroid	Everest 1830

Client	Gulmi Durbar Rural Municipality
Consultant	Gulmukot Grami Province 5, Nepal

Kuwaabhi Developers Pvt. Ltd.	Kuwaabhi Developers Pvt. Ltd. Kopandale-10, Lalitpur Province 3, Nepal
-------------------------------	--

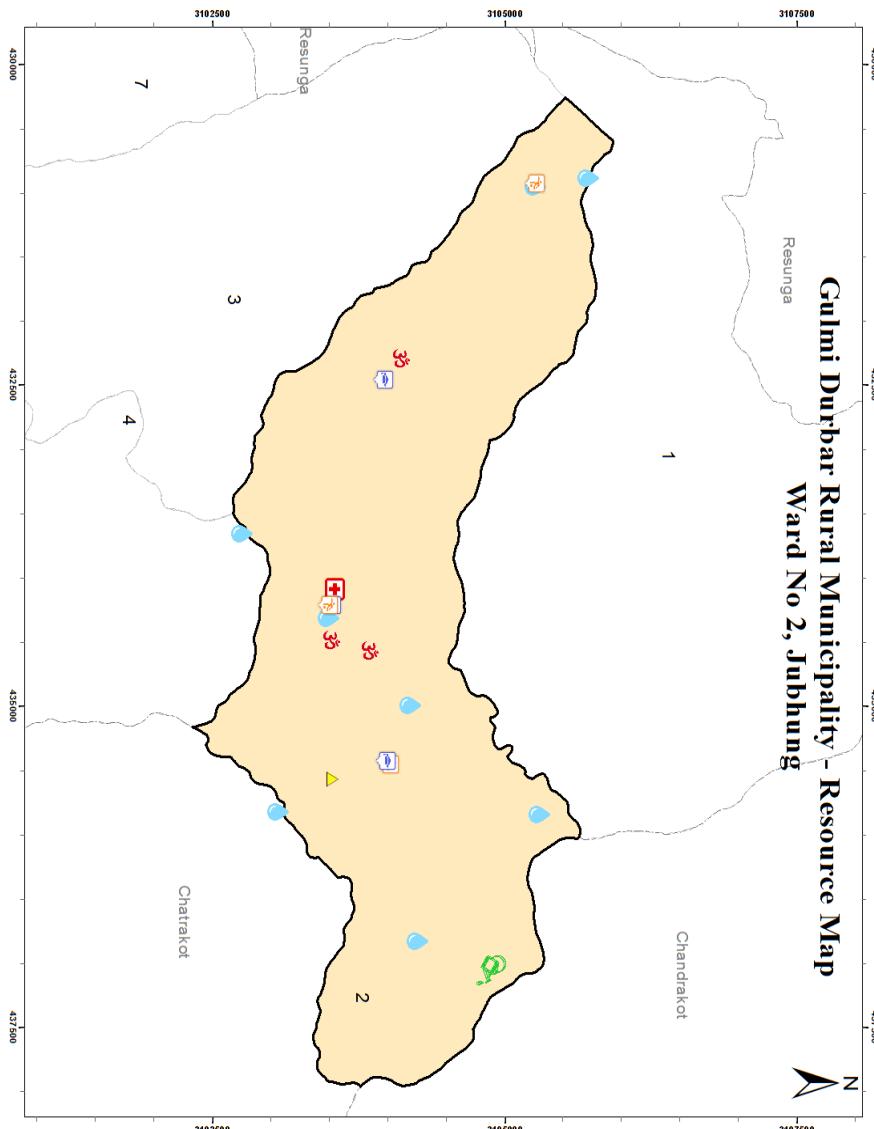
2018

Gulmi Durbar Rural Municipality - Resource Map Ward No 2, Jubhung

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
Gulmi Durbar Rural Municipality

Legend	
	Religious
	Education
	Sports
	Health
	Tourism
	Irrigation
	Water supply

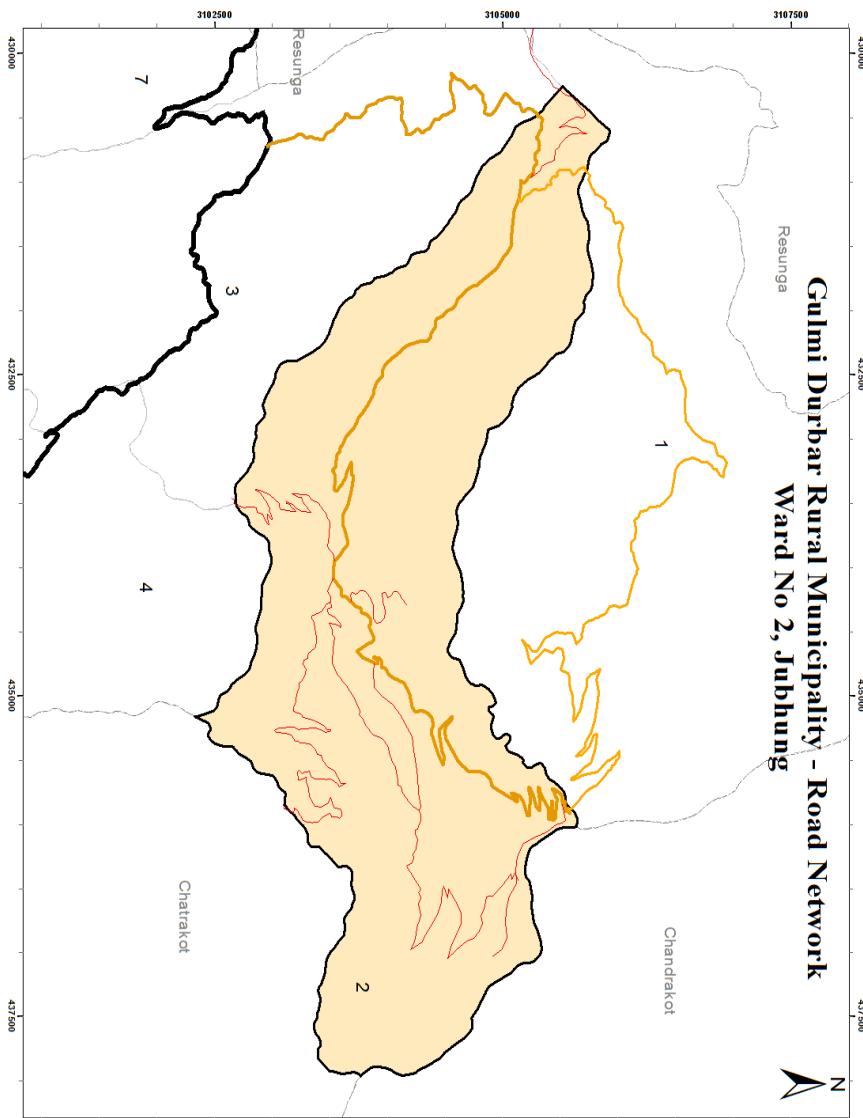
Project Co-ordinate System	
Projection	Transverse Mercator
False Easting	500,000.00
False Northing	0
Central Meridian	84
Scale Factor	0.99999
Latitude of Origin	0
Spheroid	Everest 1830
Client	Gulmi Durbar Rural Municipality Chandrakot, Gulmi Province 5, Nepal
Consultant	Kanukh Developers Pvt. Ltd. Kundahal-10, Jhapa Province 1, Nepal
Date	2018

Gulmi Durbar Rural Municipality - Road Network Ward No 2, Jubhung

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
Gulmi Durbar Rural Municipality

Legend	
	Municipal Road
	Primary Road
	Feeder Road

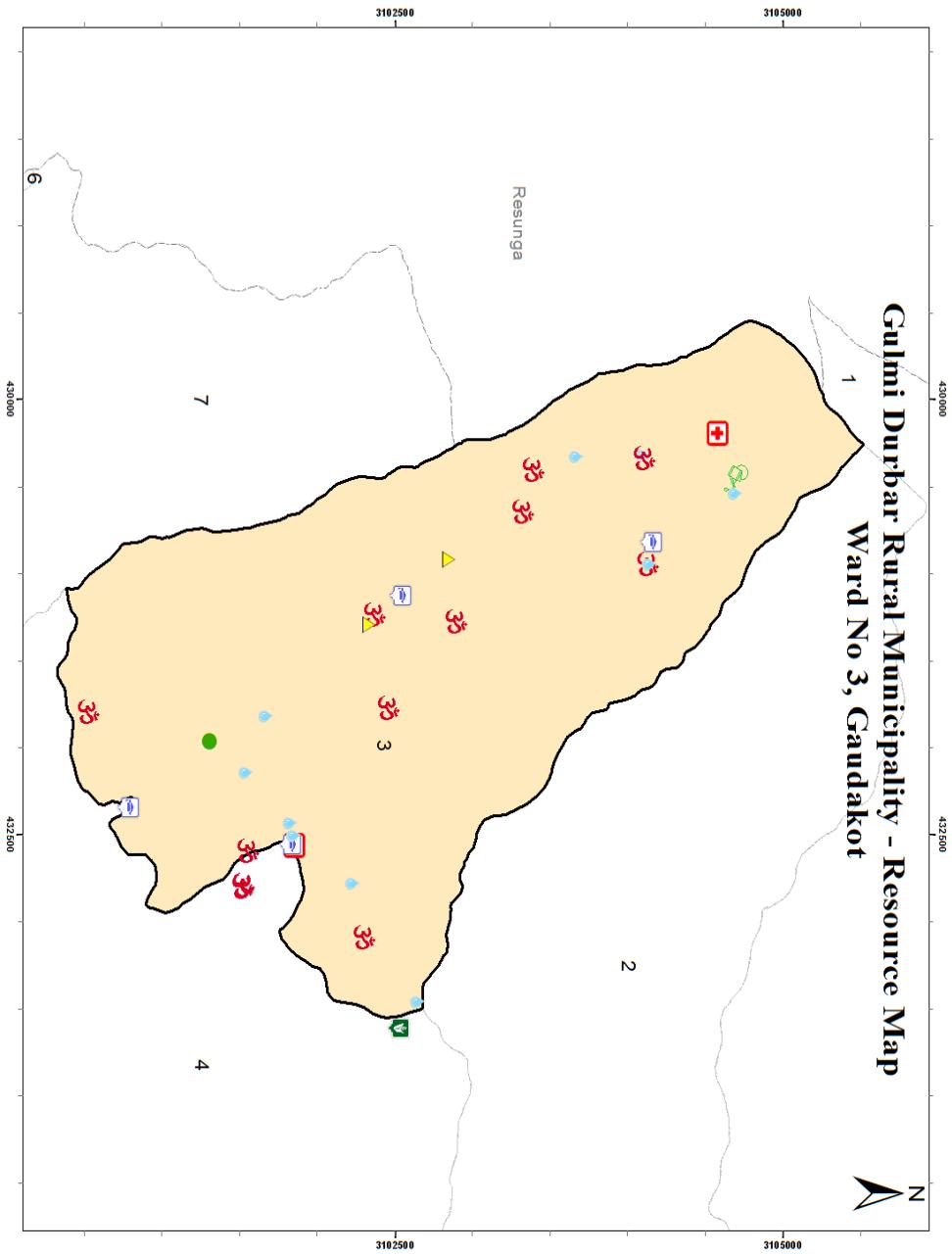

Project Co-ordinate System	
Projection	Transverse Mercator
False Easting	500,000.00
False Northing	0
Central Meridian	84
Scale Factor	0.9999
Latitude of Origin	0
Spheroid	Everest 1830
Clear	Gulmi Durbar Rural Municipality
Client	Gandakot Grami Province 5, Nepal
Consultant	Kanakabheeja Engineers Pvt. Ltd. Kapandehi-10, Lalitpur Province 3, Nepal
Date	2018

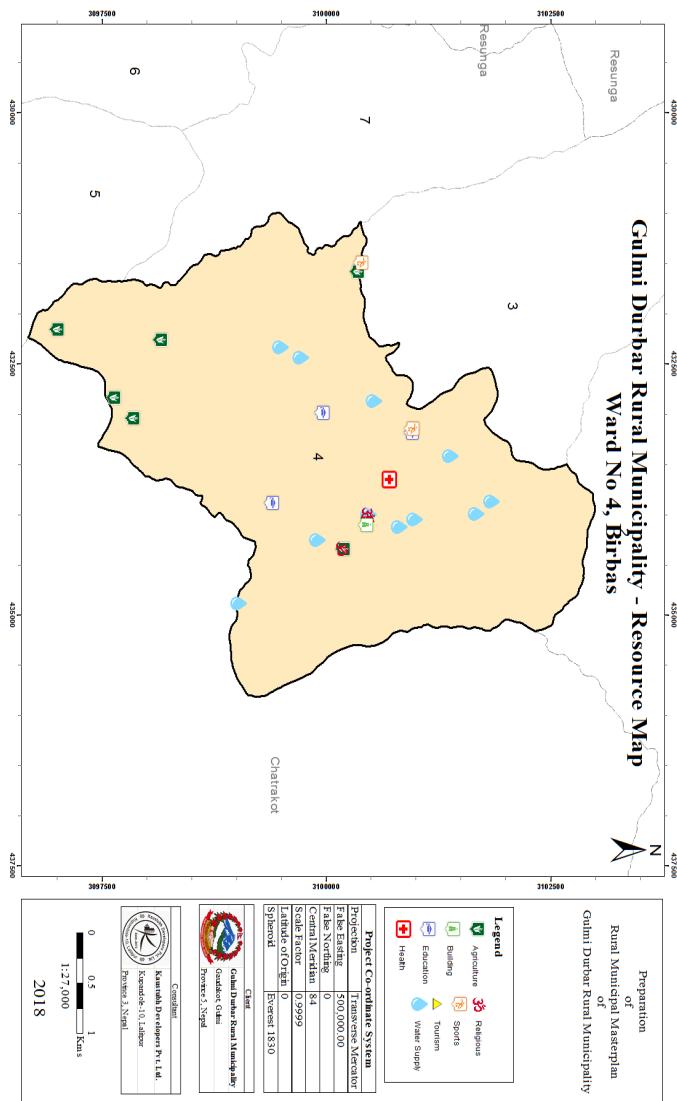
Gulmi Durbar Rural Municipality - Resource Map Ward No 3, Gaudakot

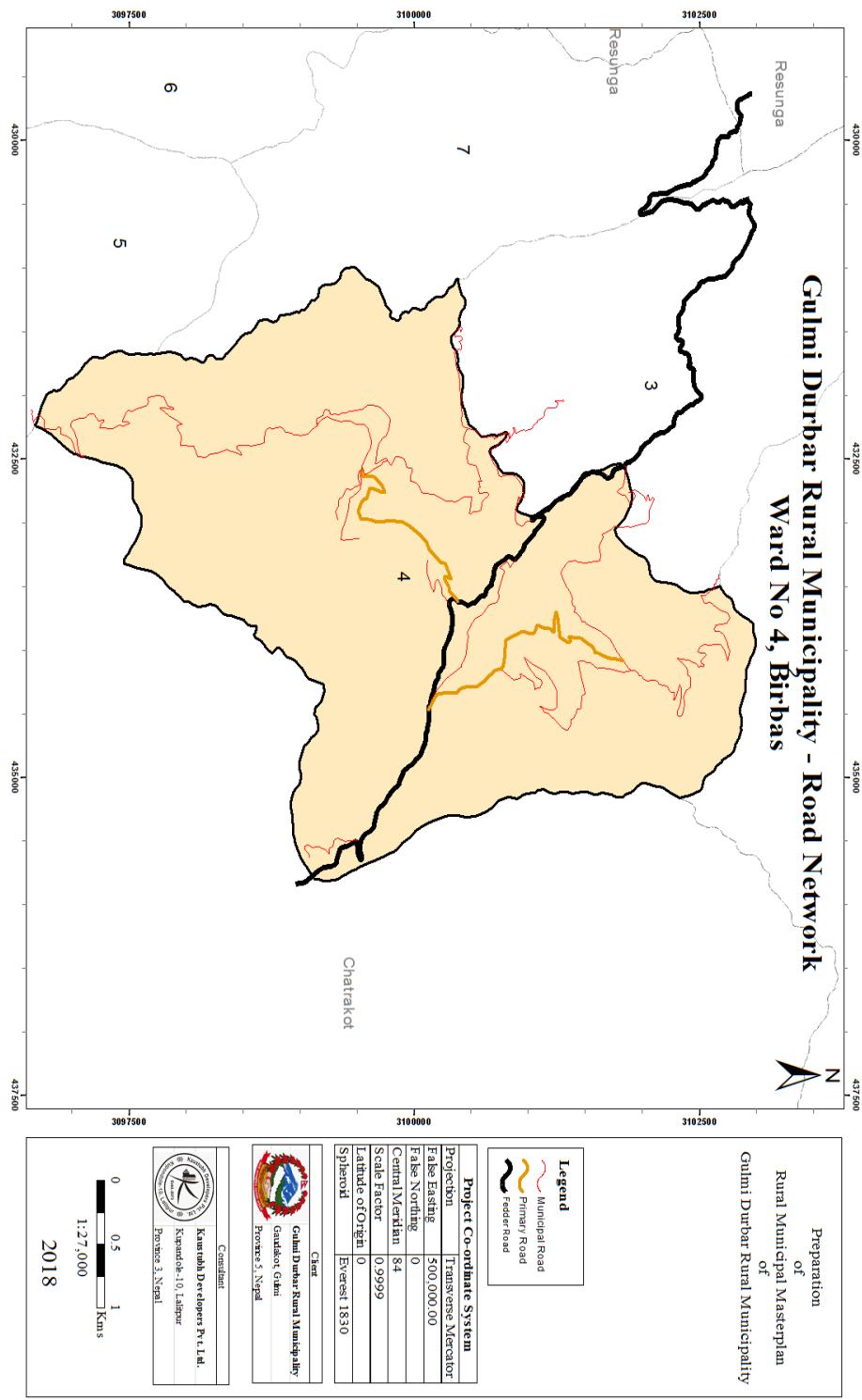

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
of
Gulmi Durbar Rural Municipality

Project Co-ordinate System		Legend
Projection	Transverse Mercator	Agriculture
False Easting	500,000.00	Irrigation
False Northing	0	Protection
Central Meridian	84	Religious
Scale Factor	0.9999	Tourism
Latitude of Origin	0	Water Supply
Spheroid	Everest 1830	
Chet		
Gulmi Durbar Rural Municipality		
Gaudakot, Gulmi		
Province 5, Nepal		
Kausabhi Developers Pvt. Ltd.		
Kausabhi-10, Lumbini		
Province 5, Nepal		
Consignee		
2018		
0		Kms
0.5		
1		
1:22,000		

Gulmi Durbar Rural Municipality - Agriculture

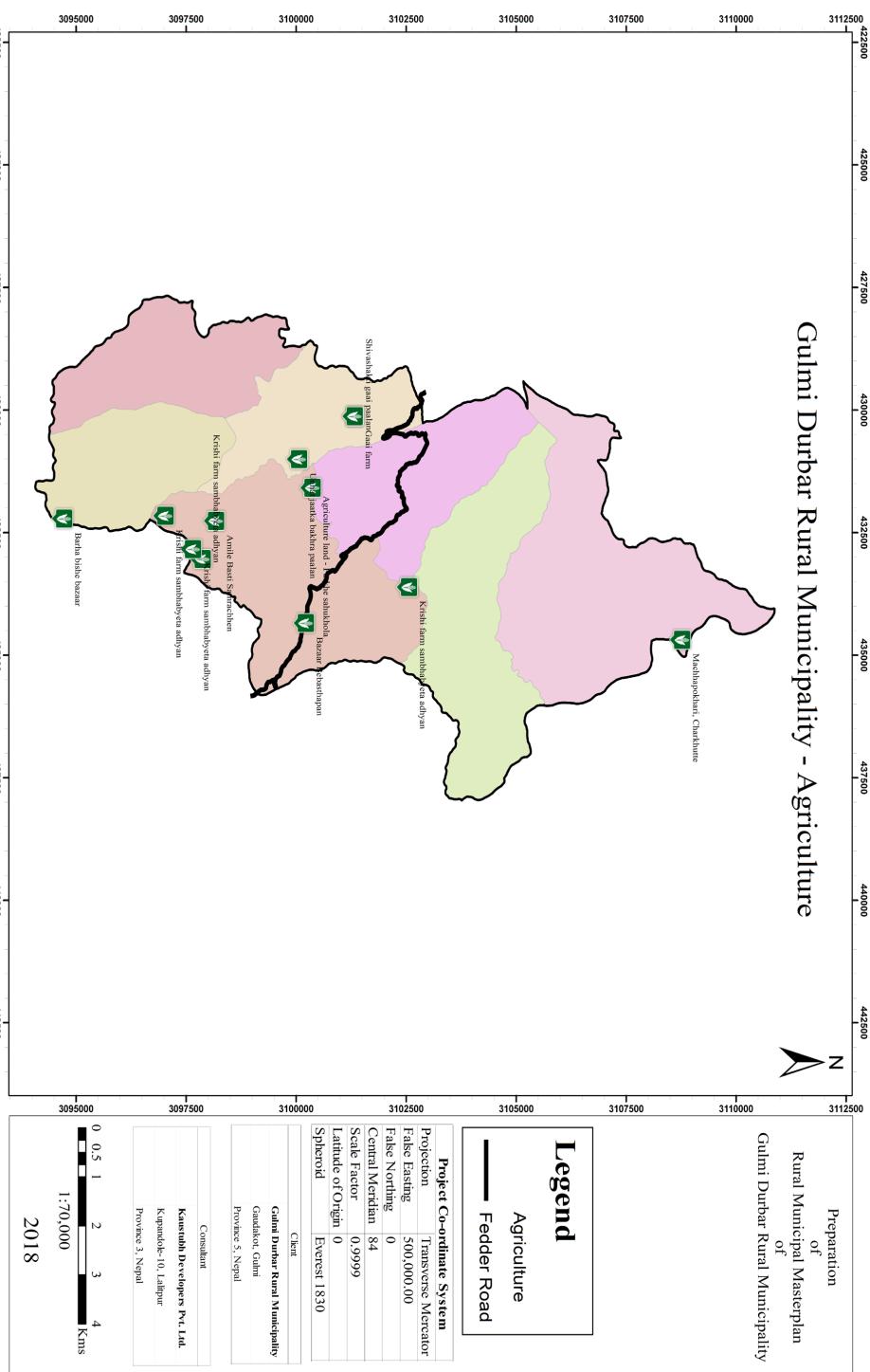
N

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
of
Gulmi Durbar Rural Municipality

Legend

Agriculture

Feeder Road

Gulmi Durbar Rural Municipality - Building

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
of
Gulmi Durbar Rural Municipality

Legend

- Building
- Fedder Road

Project Co-ordinate System

Projection	Transverse Mercator
False Easting	500,000.00
False Northing	0
Central Meridian	84
Scale factor	0.9999
Latitude of Origin	0
Spheroid	Everest 1830

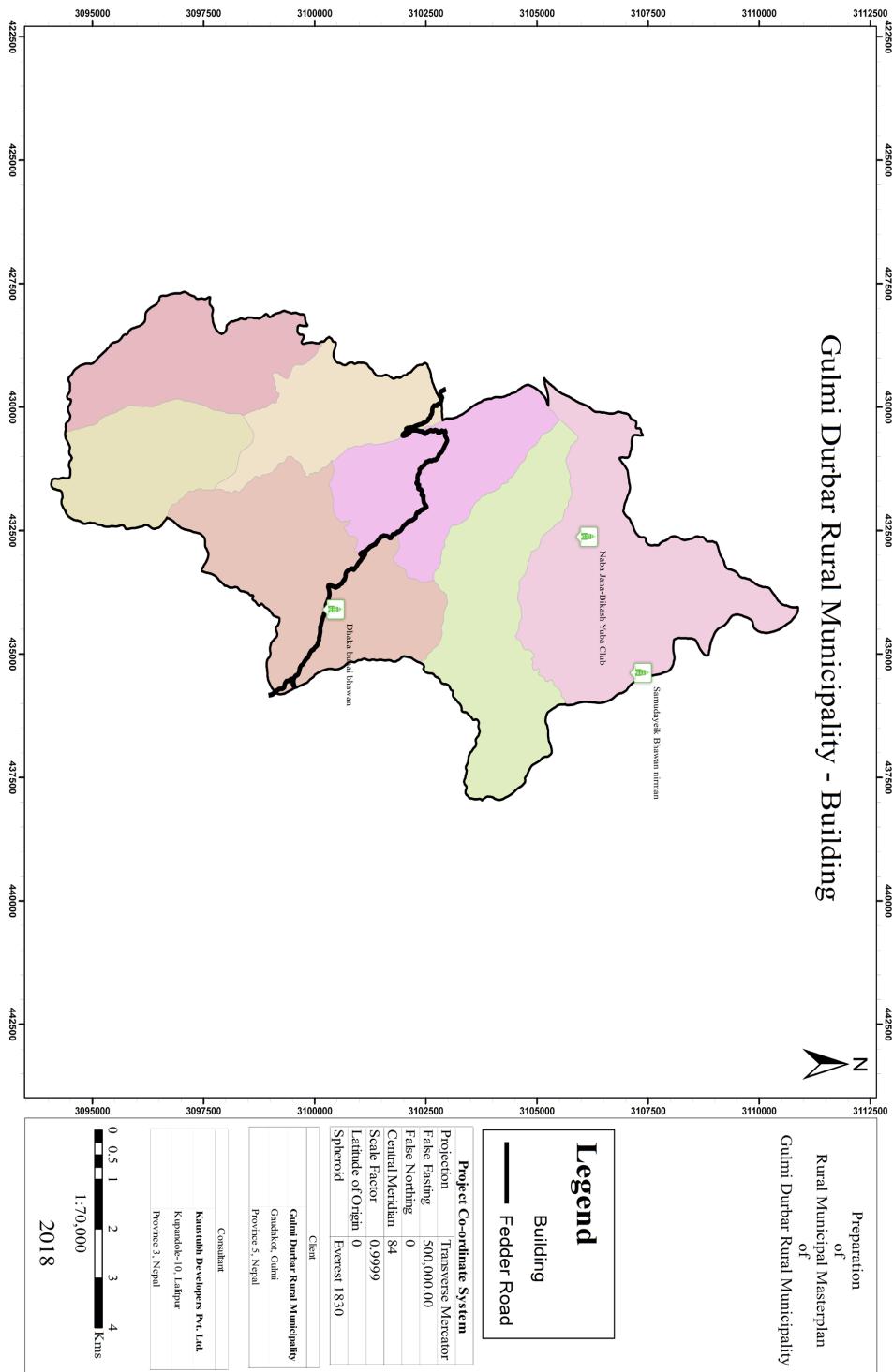
Credit

Gulmi Durbar Rural Municipality
Gulmi District, Gulmi
Province 5, Nepal

Consultant

Kansai Developers Pvt. Ltd.
Kapauda-10, Lalitpur
Province 3, Nepal

Scale
1:70,000
0 0.5 1 2 3 4 Kms

Gulmi Durbar Rural Municipality - Education

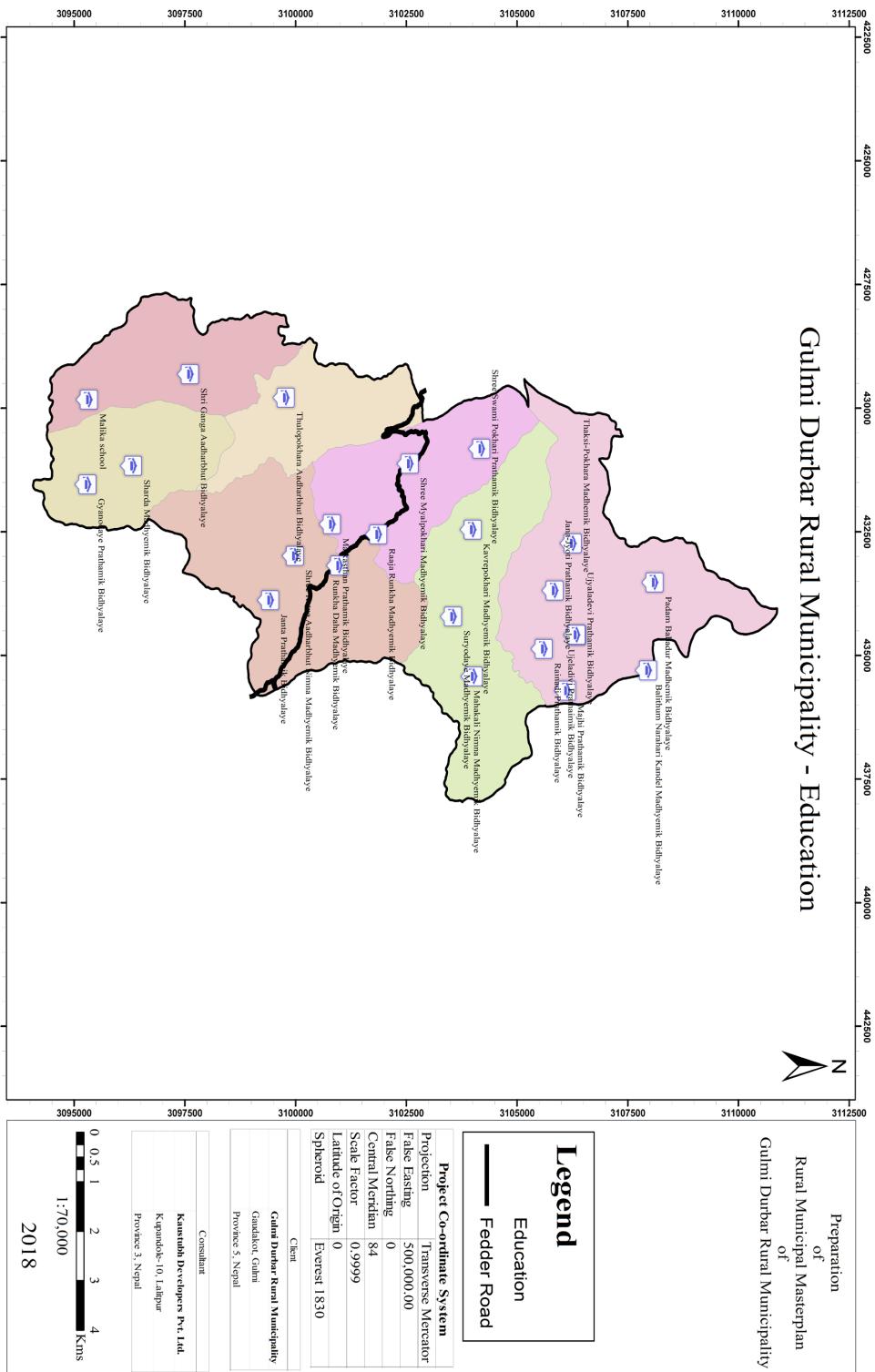

Rural Municipal Masterplan
of
Gulmi Durbar Rural Municipality

Legend

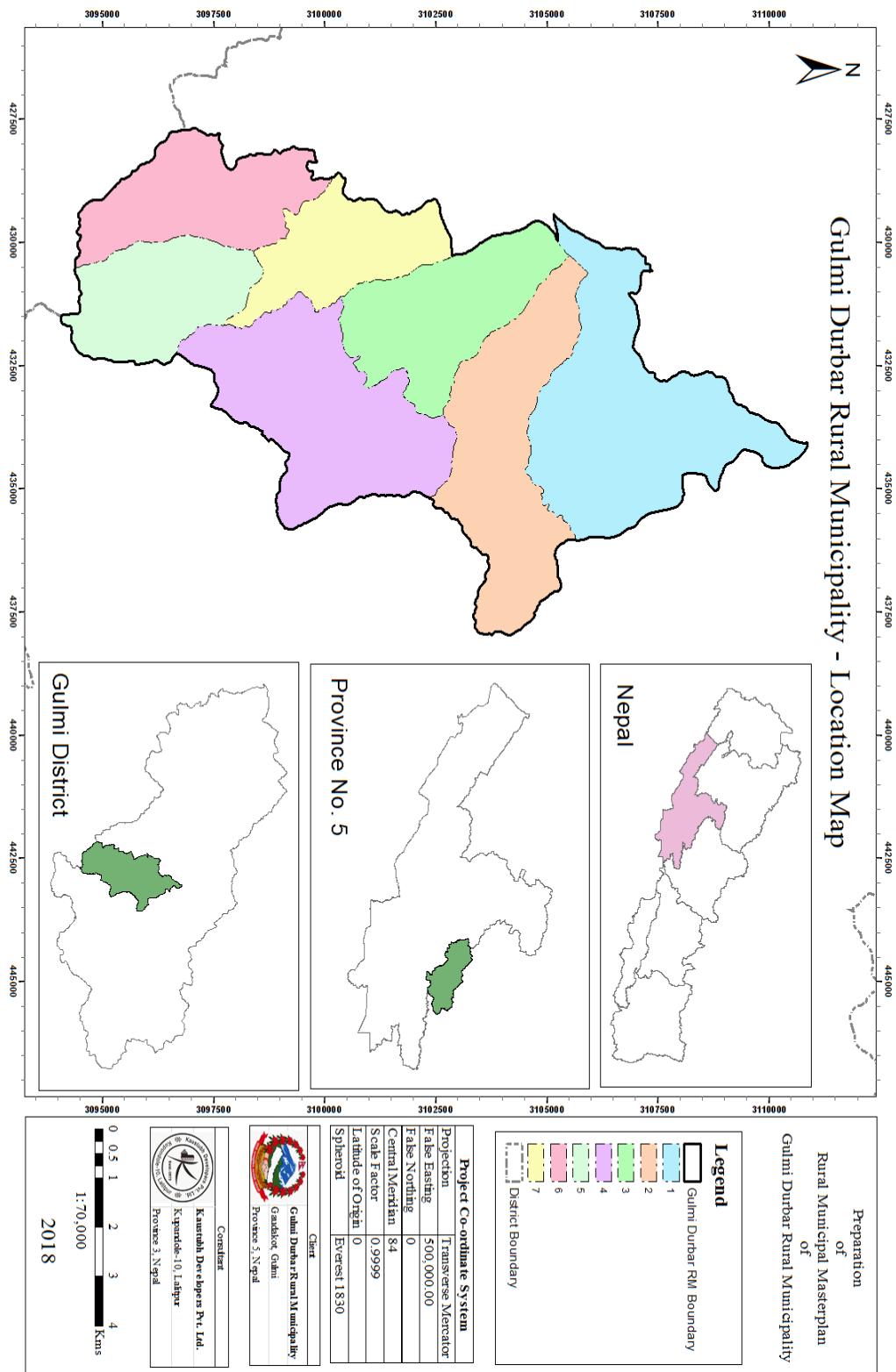
Education

— Feeder Road

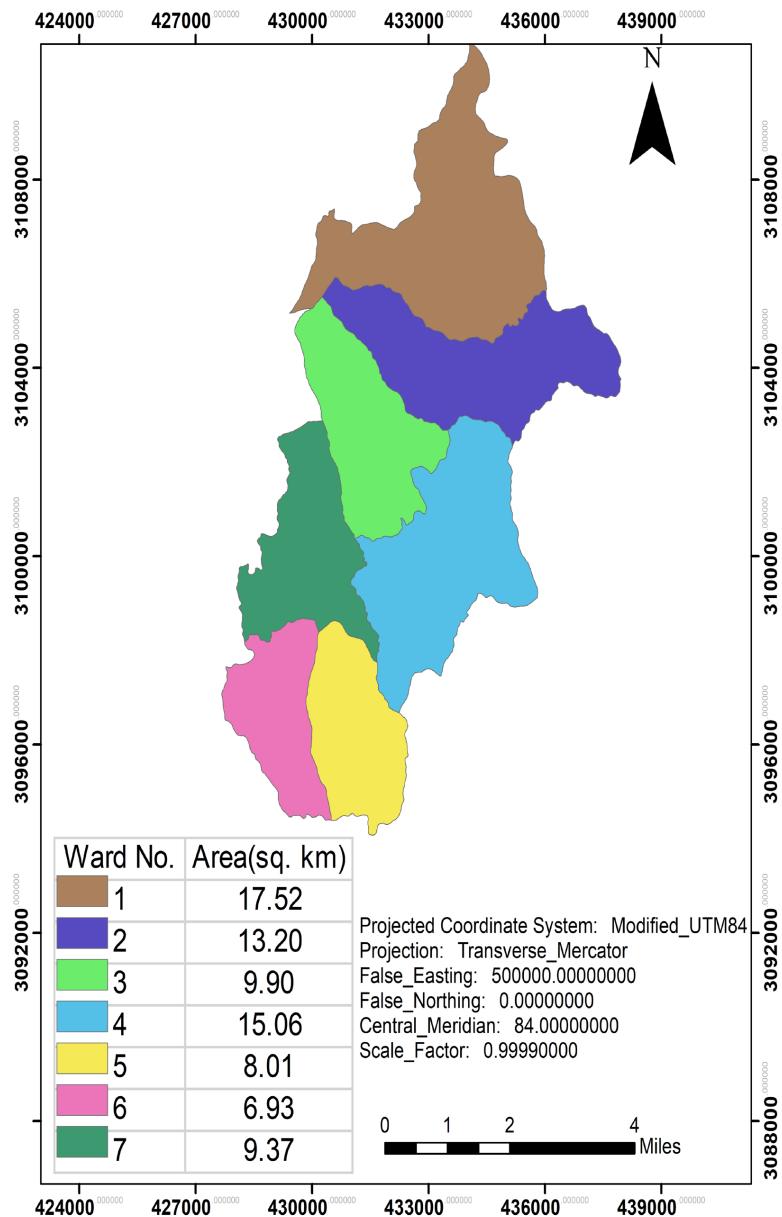

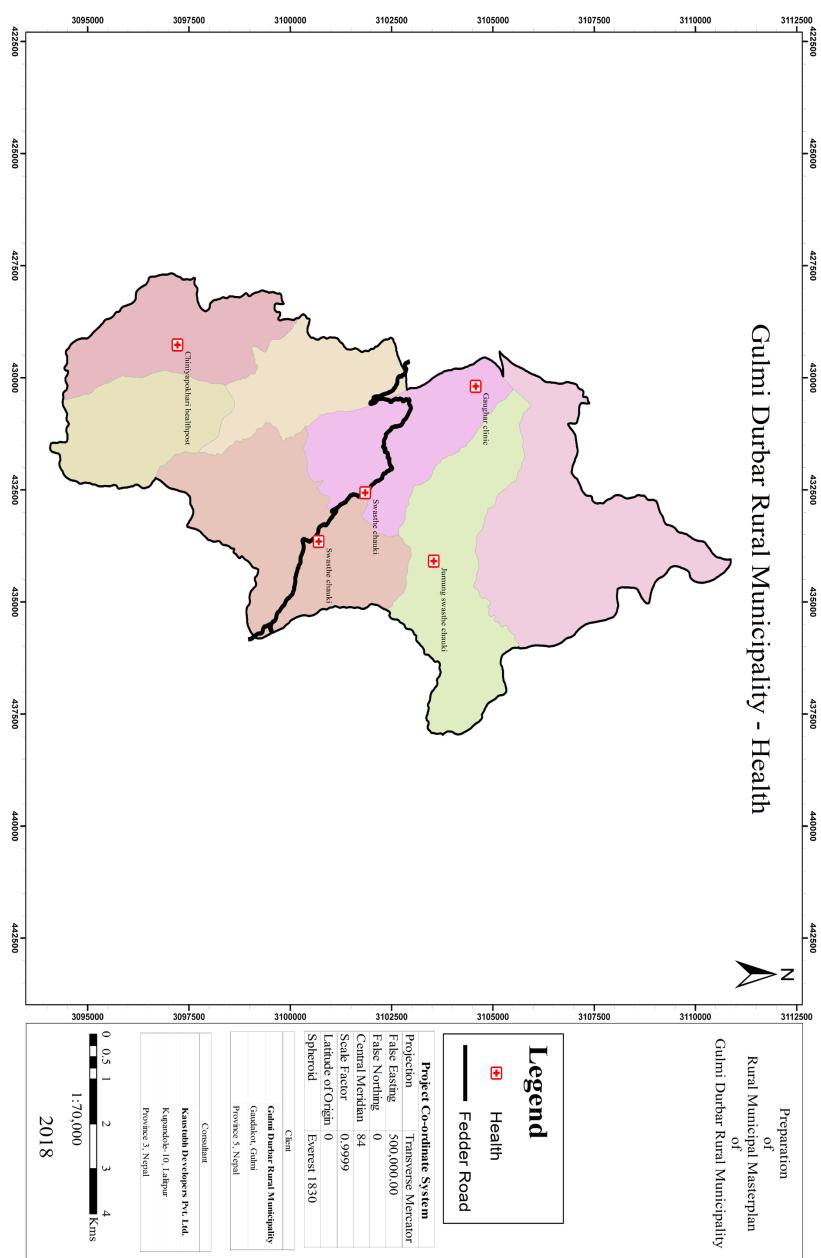
Gulmi Durbar Rural Municipality - Location Map

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
of
Gulmi Durbar Rural Municipality

Gulmi Durbar Rural Municipality

Gulmi Darbar Rural Municipality

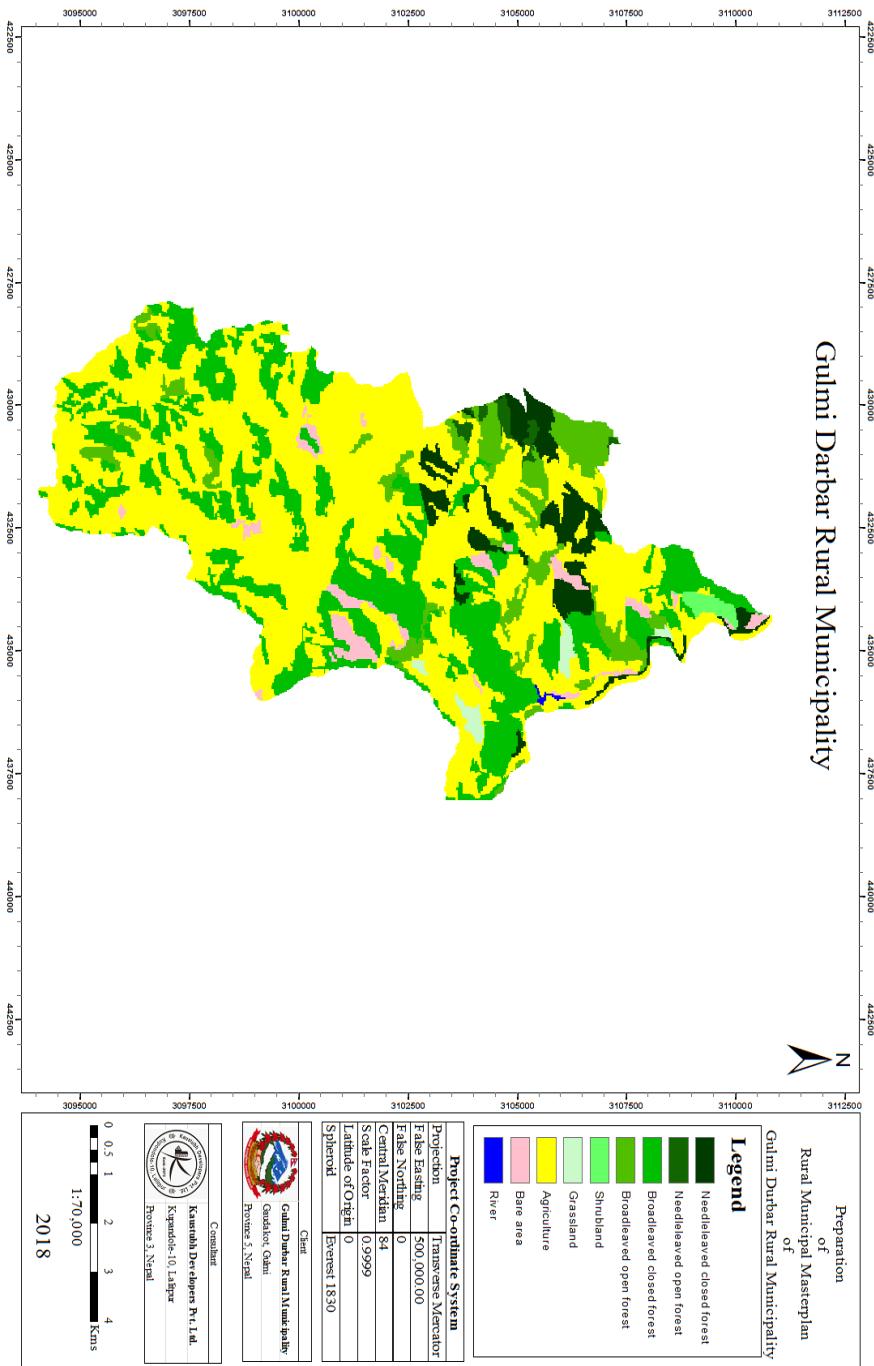

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
of
Gulmi Durbar Rural Municipality

Legend

Project Co-ordinate System	
Projection	Transverse Mercator
False Easting	500,000.00
False Northing	0
Central Meridian	84
Scale Factor	0.9999
Latitude of Origin	0
Spheroid	Everest 1830

Client	Gulmi Darbar Rural Municipality
Consultant	Kamalika Developers Pvt. Ltd.
Province	Province 3, Nepal

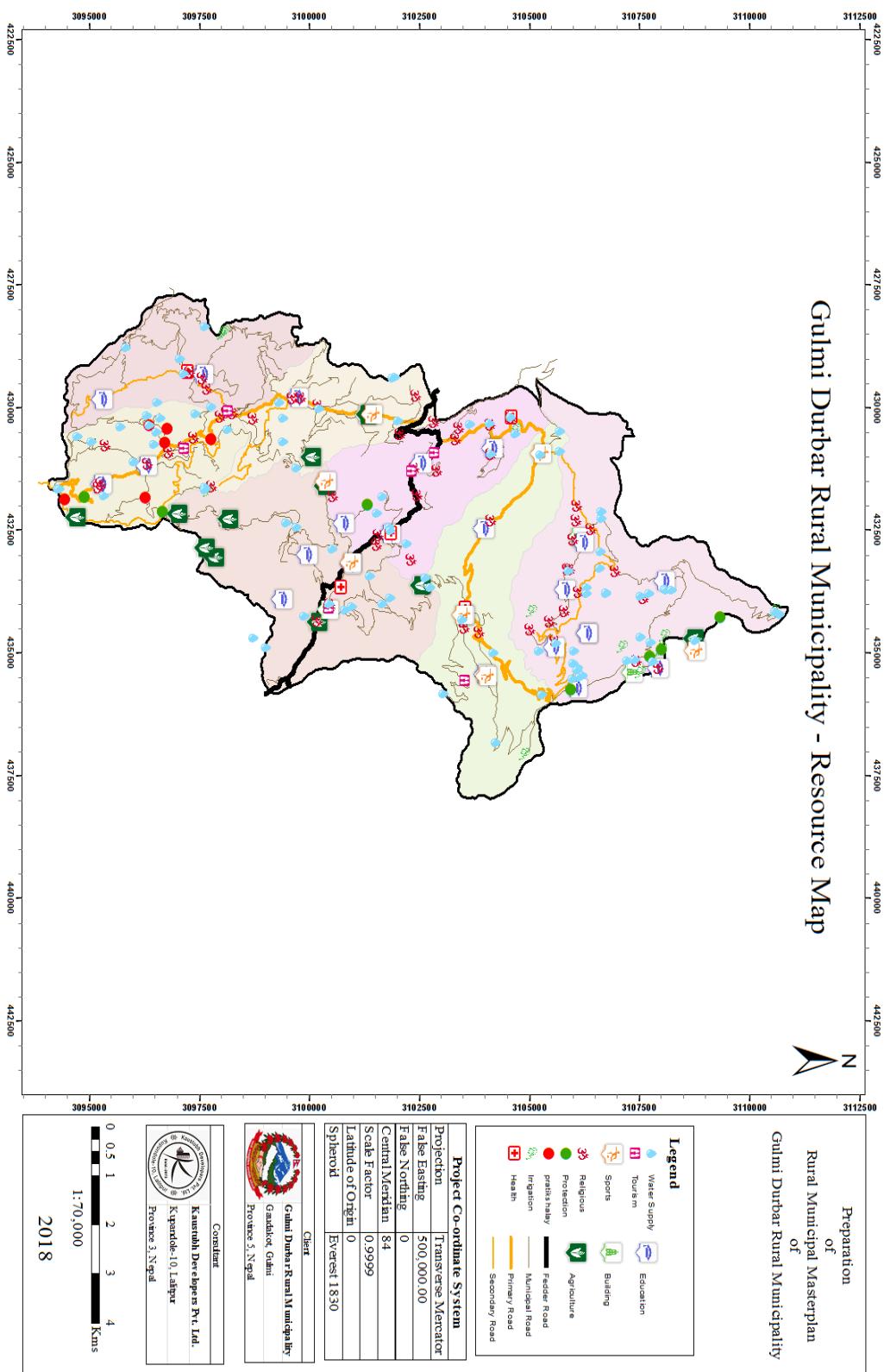

Gulmi Durbar Rural Municipality - Resource Map

Rural Municipal Masterplan
of
Gulmi Durbar Rural Municipality

Preparation
of

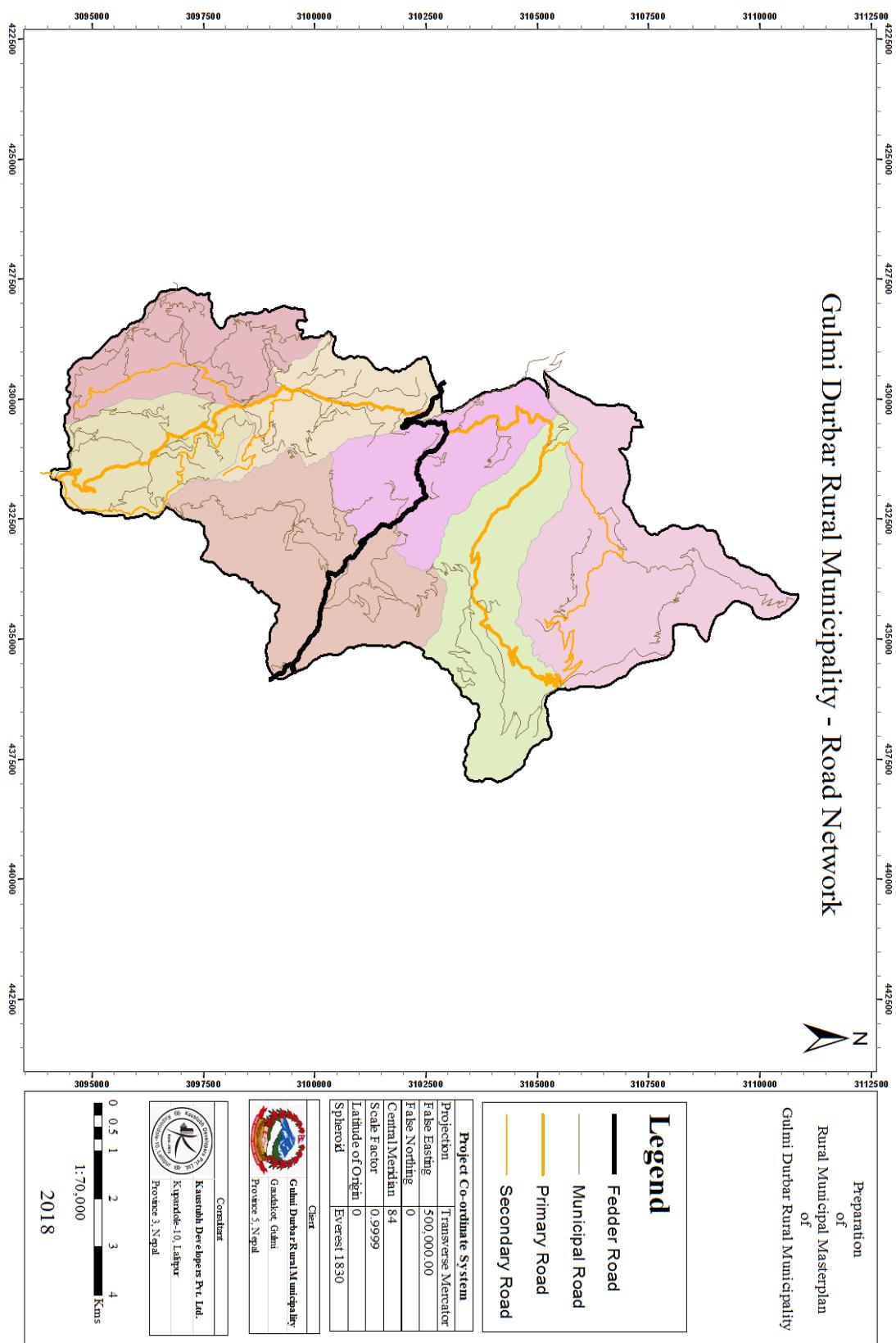
Gulmi Durbar Rural Municipality - Road Network

N

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
Gulmi Durbar Rural Municipality

Legend

Project Co-ordinate System	
Projection	Transverse Mercator
False Easting	500,000.00
False Northing	0
Central Meridian	84
Scale Factor	0.9999
Latitude of Origin	0
Spheroid	Everest 1830

Gulmi Durbar Rural Municipality - Sports

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
Gulmi Durbar Rural Municipality

Legend

Sports

— Fedder Road

Project Co-ordinate System

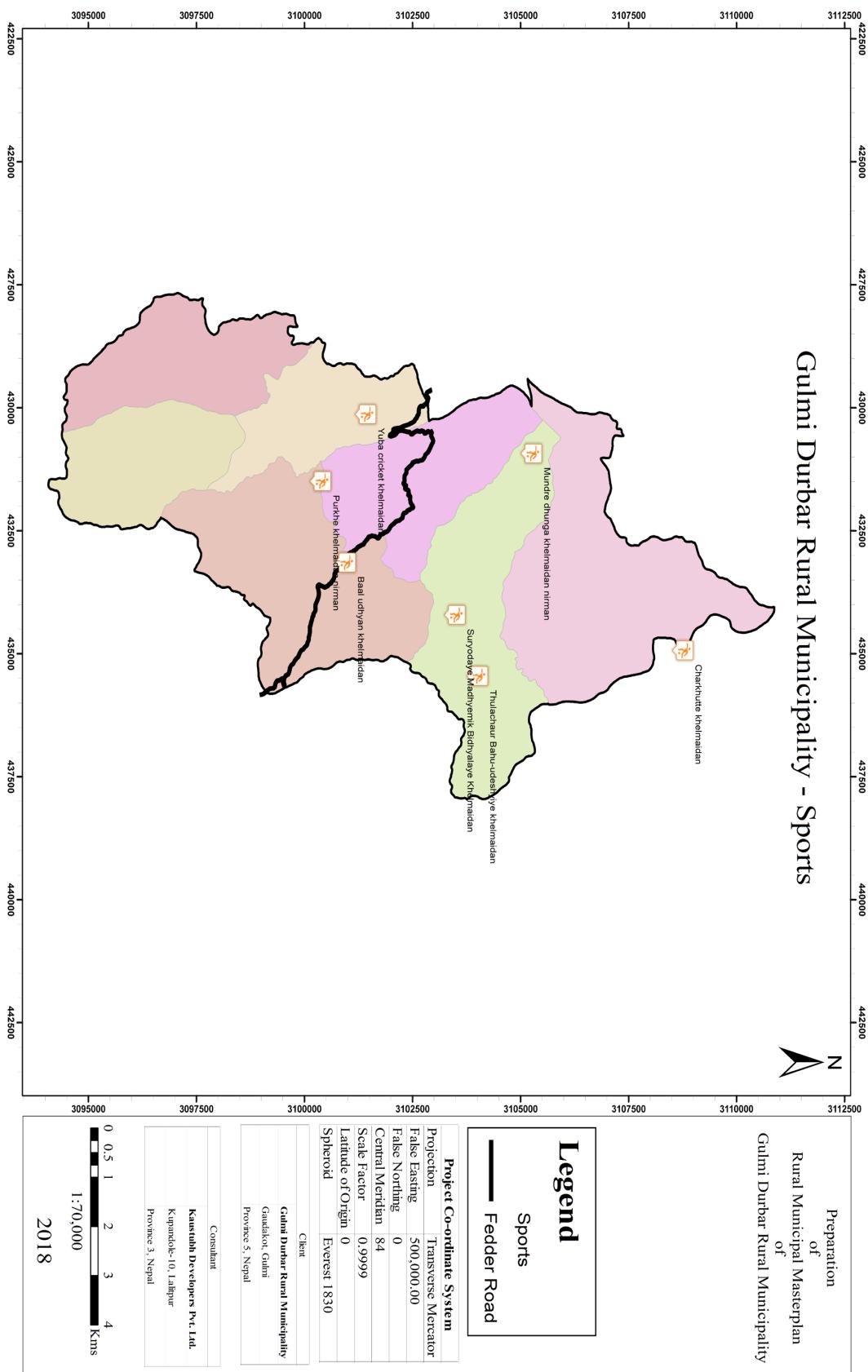
Projection	Transverse Mercator
False Easting	500,000.00
False Northing	0
Central Meridian	84
Scale Factor	0.9999
Latitude of Origin	0
Spheroid	Everest 1830

Client
Gulmi Durbar Rural Municipality
Gautikot, Gulmi
Province 5, Nepal

Consultant
Kaustubh Developers Pvt. Ltd.
Kripnadeok-10, Lalitpur
Province 3, Nepal

0 0.5 1 2 3 4
Kms
1:70,000

2018

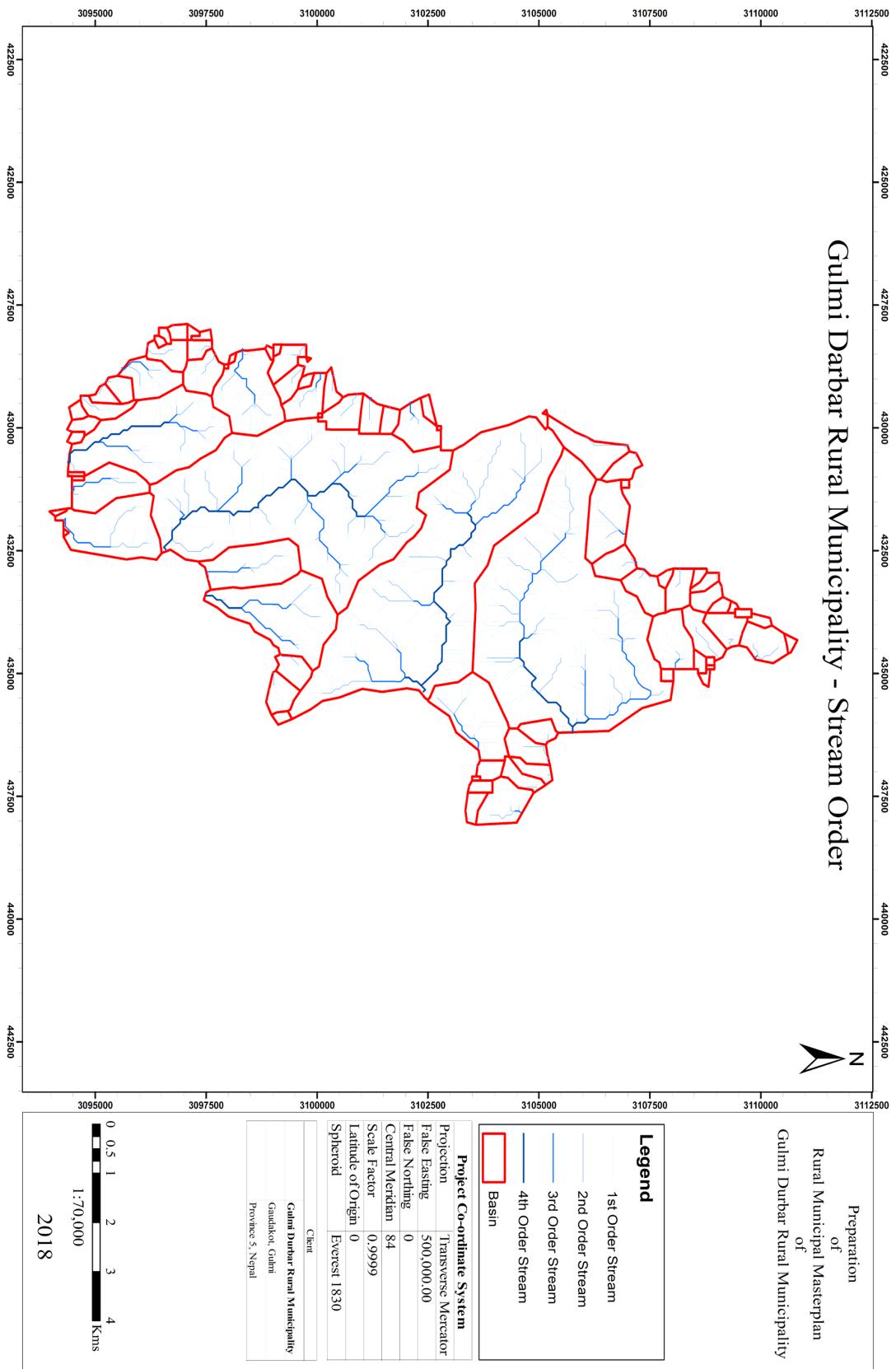

Gulmi Darbar Rural Municipality - Stream Order

Preparation
of
Rural Municipal Masterplan
Gulmi Darbar Rural Municipality

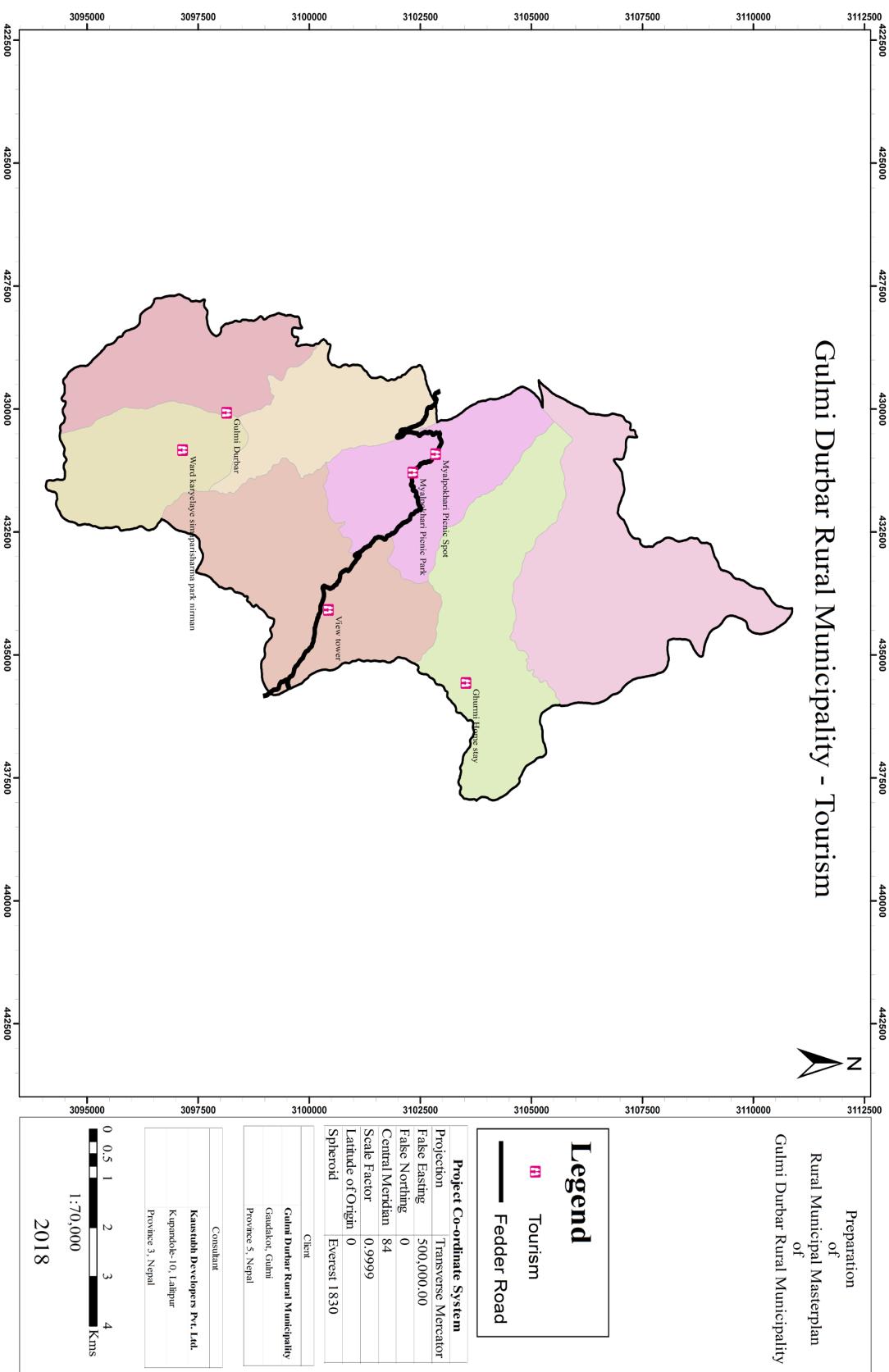
Legend	
1st Order Stream	
2nd Order Stream	
3rd Order Stream	
4th Order Stream	
Basin	

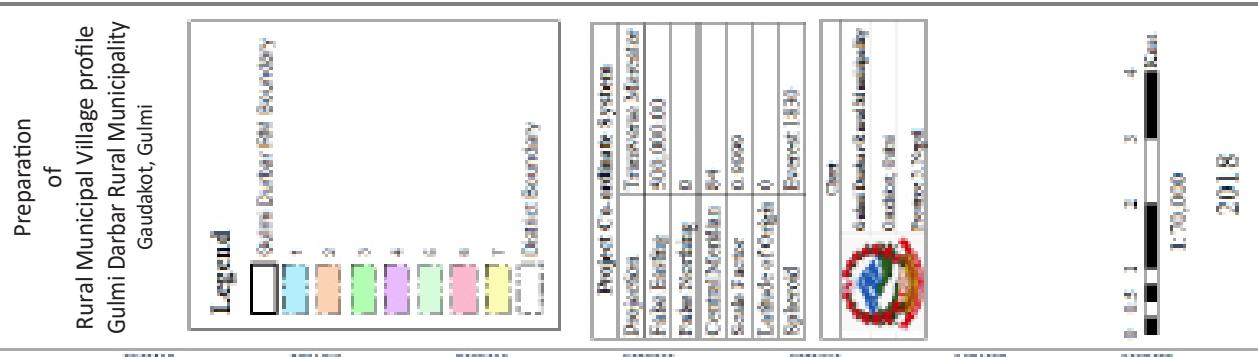

Gulmi Durbar Rural Municipality - Tourism

Rural Municipal Masterplan
of
Gulmi Durbar Rural Municipality

Gulmi Durbar Rural Municipality - Location Map

